www.burmeseclassic.com

မြန်မာ့ရိုးရာ စကားထာများ

ကြည်ဦး

BURMESE CLASSIC .com

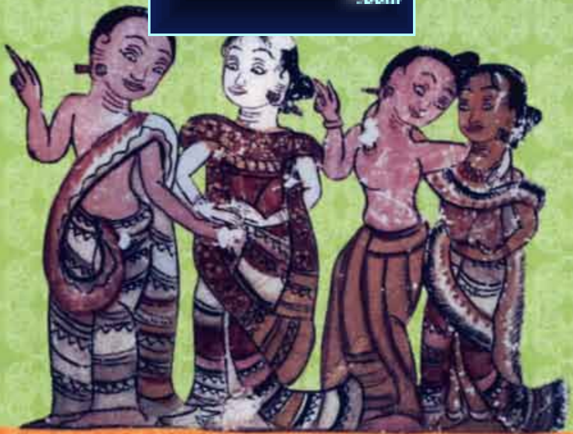

ပဉ္စမအကြိမ်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မြန်မာ့ရိုးရာ စကားထာများ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	၄၀၀၉၆၀၇၁၁
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	၄၀၀၉၄၂၀၈၁၁
ပုံနှိပ်ခြင်း	ပဉ္စမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ (၅၀၀)
ထုတ်ဝေသည့်ကာလ	၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ၊
ထုတ်ဝေသူ	ဒေါ်ခင်မာချို ပန်းဝေဝေစာပေ၊ အမှတ် (၃၆၀)၊ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်။ ရန်ကုန်။
အတွင်းနှင့်မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်	ဦးမျိုးမြင့်ကျော် မြတ်ထက်ဟိန်းပုံနှိပ်တိုက် အမှတ် (၅)၊ ဈေးလမ်း၊ တပ်မြေ (၆) ရပ်ကွက်၊ ပုဇွန်တောင်။
အတွင်းဖလင်	ကိုဦး (၀၉ ၅၀၇၀၆၆၃)
မျက်နှာဖုံး	ပန်းချီလင်းဝဏ္ဏ
အတွင်းအပြင်အဆင်	SYM
တန်ဖိုး	၃၅၀၀ ကျပ်

ကြည်ဦး CIP - 895.88

မြန်မာ့ရိုးရာစကားထာများ - ရန်ကုန်။
ပန်းဝေဝေစာပေ၊ ၂၀၁၁။
စ - ၁၈၂ ၊ ၁၃ × ၂၀ စင်တီ။

BURMESE CLASSIC .com

ကျေးဇူးတင်လွှာ

မြန်မာ့ရိုးရာ စကားထာများ စာအုပ်ကို ပြုစုရာ၌ ကူညီ ညွှန်ကြားပေးကြသည့် ဆရာကြီးမွန်းစာတု၊ ဆရာ မင်းသုဝဏ်၊ ဆရာ ရဝေထွန်း၊ ဒေါ်စိန်းရှည်နှင့် ဒေါ်သိန်းရှည် တို့အား ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ထို့ပြင် ဤစာအုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်သော စာအုပ် စာတမ်းများအား ရှာဖွေပေးခြင်းနှင့်တကွ၊ ဤစာအုပ် ဖြစ်မြောက်အောင် အစစ ကူညီပြသပေးသည့် ဆရာ နန်းညွှန့်ဆွေအားလည်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ကြည်ဦး

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မာတိကာ

က။	နိဒါန်း	၁၁
ခ။	စကားထာ မိတ်ဆက်	၂၉
ဂ။	ကျမ်းဂန်ထွက် စကားထာများ	၃၂
၁။	စကားထာများ	
	(က) စကားထာရှိုးရိုးများ	၆၄
	(ခ) မင်းကံစီ၏ စကားထာများ	၈၀
	(ဂ) ချစ်စကားထာများ	၈၅
၂။	စကားလိမ်များ	
	(က) စကားလိမ်ရိုးရိုးများ	၁၂၀
	(ခ) စကားလိမ်တစ်နည်း	၁၂၅
	(ဂ) သစ်ဆိမ့်ဆရာတော် စကားလိမ်များ	၁၂၆
	(ဃ) စကားလိမ် ပေးစာ	၁၂၇
၃။	စကားဝှက်များ	
	(က) စကားဝှက် (ရိုးရိုး) များ	၁၃၀
	(ခ) တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက် စကားဝှက်	၁၃၄
၄။	သရော်စကားထာများ	
	(က) အုန်းသီးဝယ်ရ၊ ရောင်းရအောင်	၁၃၉
	(ခ) အလေးသုံးလုံး	၁၄၇

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ဂ) ဖားကလေး တွင်းပေါ်ရောက်ဖို့ ရက်ကိုမျှော် ၁၄၅
(ဃ) ဘဲဥကို စစ်ကြရအောင် ၁၄၆
(င) စာနှင့်ကြာ ၁၄၉
(စ) အလေးတိုက်ရအောင် ၁၅၁
(ဆ) ဆေးလိပ်ဝှက်ကြစို့ ၁၅၄
(ဇ) ငွေအိတ်ထဲမှာ မည်မျှပါ။ ၁၆၁
(ဈ) အဝေရခက်သော ဆီ ၁၇၄
(ည) နို့ ခွဲ ဝမ်းဆဲ ငါးကျပ် စာ တစ်မတ် ၁၇၈
(ဋ) ဆင်ကောင်ရေ ဘယ်လောက်လဲ ၁၈၂
(ဌ) ရေတွင်းနှင့် ရေပုံးကြိုး ၁၈၈
(ဍ) ထ ရာဇာ ၆ ၁၉၅
(ပ) နင်းဆီပန်းပွင့် ၁၉၇
(ဏ) မရမ်းသီး ချိုချို ၂၀၀
(တ) မုန့်ပွစွန် ၂၀၂
(ထ) စာကလေးတွေ မိုးပေါ်ပျံ ၂၀၈

၅။ ပုစ္ဆာစကားထာများ

(က) ထွက်ဖုန်းနှစ်ဆင့်ခံ ၂၁၂
(ခ) ကားရားကောင် ၂၁၅
(ဂ) တစ် နှစ် သုံး လေး အဖြေပေး ၂၁၈
(ဃ) ပလပေါက် ၂၂၀
(င) ဖိနပ်စီးကြရအောင် ၂၂၄
(စ) ဟိုဘက်ကမ်းကို ကူးကြမယ်။ ၂၂၇
(ဆ) မီးရထား နှစ်စင်း ၂၃၀
(ဇ) ဆွတ်ချူရန် ခက်ပါဘိ ၂၃၅
(ဈ) မင်းသား သုံးယောက် ဘီလူး (၃၀) တိုက်ပွဲ ၂၄၂
(ည) ဝါးတစ်ရာ "မ" ကိုးခေါက် ၂၄၉
(ဋ) နန်းမလေး ၂၆၅
(ဌ) ရှင်အောင် ရှင်ယျ ရှင်ဦး ၂၇၇

၆။ ပုံပြင်စကားထာများ

(က) သစ္စာရှင် မည်သူနည်း။ ၂၈၆
(ခ) ကျေးဇူးရှင် မည်သူနည်း။ ၂၉၂
(ဂ) ပူးစာရှင် မည်သူနည်း။ ၂၉၉
(ဃ) အကြီးဆုံး မည်သူနည်း။ ၃၀၂
(င) သင်မည်သို့ ဆုံးဖြတ်မည်နည်း။ ၃၀၆
(စ) ယာခင်းရှင်၏ ပြဿနာ ၃၀၉
(ဆ) ခရီးသည်ကြီးနှင့် စကားထာမြို့တော် ၃၂၁
(ဇ) ရွှေအိုးမြှုပ်ထားသော ကျေးသား ၃၂၆
(ဈ) ဆရာမှာထား သုံးခွန်းစကား ၃၃၁

၇။ အဖြေများ

* သင်္ချာစကားထာအဖြေများ ၃၃၇
* ပုစ္ဆာစကားထာ အဖြေများ ၃၅၆
* ပုံပြင်စကားထာများ ၃၆၈

၈။ ကျမ်းကိုးစာရင်း ၃၈၀

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

နိဒါန်း

BURMESE CLASSIC .com

နေကပူပူ၊ လေကပူပူအောက်တွင် အထက်မြန်မာပြည်တစ်ခွင်သို့ လေ့လာရေးခရီး ထွက်လာခဲ့ကြသော လူငယ်ရေးရာ ညကျောင်းသားများ အပါအဝင် ကျွန်မတို့လူစုသည် ပေါက်ပင်များ၏အရိပ်ကို ခိုလှုံရင်းဖြင့် ဒုက္ခရစရိယာကျင့်နေကြရတော့သည်။

ခရီးထွက်လာသည့် ကားလေးစီးအနက် ကျွန်မ စီးလာသောကားသည် ဤတစ်ကြိမ် ပြင်ရသည်ပါဆိုလျှင် နှစ်ကြိမ်မြောက်ဖြစ်သွားပေပြီ။ ပထမတစ်ကြိမ်က ရှေ့ညာဘက်ဘီးတစ်ဖက် ပြုတ်ထွက်သွားသည်ဖြစ်ရာ ကံကြီး၍သာ ကျွန်မတို့ အထိအခိုက် မရှိကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ရင်တမမဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ဒုတိယတစ်ကြိမ်မှာကား အတင့်ရဲလွန်းသော ကားလမ်းဖြတ်ကူးသူတစ်ဦးအား ရှောင်တိမ်းလိုက်ရာမှ လမ်းဘေးမြောင်းထဲသို့ ကျွန်မတို့ကားကြီး ထိုးစိုက်ကျသွားရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကားတစ်စီးက ပြင်ဆင်၍မပြီးမချင်း ကျန်သောကားများကပါ စောင့်ဆိုင်းကြရသည်ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်မတို့လူစုသည် ဆို

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဝေးဝေးနှင့် စကားဝိုင်းဖွဲ့ကုန်ကြလေတော့သည်။ လဲပင်များနှင့် မတိမ်းမယိမ်း ဆင်ဆင်တူနေကြသည့် ပေါက်ပင်များအား လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်ရင်းမှ ကျွန်မသည် အတူဝိုင်းထိုင်နေကြသည့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများအား 'အဲဒါ ဘာပင်လို့ခေါ်သလဲ။ သိကြလား' ဟု မေးလိုက်မိ၏။ တချို့က သိသည်ဟု ဆိုကြသည်။ တချို့က ခေါင်းလေးများ ခါပြကြကုန်သည်။ တချို့ကတော့ ကျွန်မ မေးသည်ကို စိတ်မဝင်စား။ ပူပြင်းသောရာသီဥတုဒဏ်ကို ခံစားနေကြရသည်က တစ်ကြောင်း၊ တောလမ်းခရီး၏ အလယ်ရှုခင်း ရှုဖွယ်ရာများကို စိတ်မဝင်စားသည်က တစ်ဖုံတို့ကြောင့် ငိုက်မြည်းနေကြကုန်သည်။

ထိုအခါ ကျွန်မက ပေါက်ပင်နှင့်လဲပင်တို့ကို ကွဲပြားအောင် ရှင်းပြလိုက်ရင်းက သူတို့လေးတွေလည်း အပျင်းပြေလေအောင်၊ ဗဟုသုတလည်း ရကြလေအောင် စိတ်လက်ပျော်ရွှင်မှုလည်း ဖြစ်ကြရလေအောင် ဟူသော အတွေးနှင့် -

"ကိုင်း . . မင်းတို့အထဲက ပေါက်ပင်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဥပမာစကားပုံ၊ ဒါမှမဟုတ် ကဗျာ လင်္ကာဖြစ်ဖြစ်ပေါ့ ရရာတစ်ခုခုရှိရင် ပြောကြစမ်းကွယ် . . ."

ဟု မေးစမ်းကြည့်လိုက်လေသည်။

"တိုင်းရေး ပြည်ရေး၊ ပေါက်နှင့် ကျေး" ဟု ဆိုသူက ဆိုကြသည်။ 'ပေါက်ပင် ဘာကြောင့် ကိုင်းရတယ်' ဟု ပြောသူက ပြောသည်။ 'မှုန်ပြာငယ်ရီ၊ ကုံရာသီ တပို့တွဲမှာလ၊ ပေါက်လဲတွေ အရောင်တောက်ကာ၊ တောင်မြောက်လေနှော' ဟု ရွတ်သူက ရွတ်သည်။

သူတို့လေးတွေ ဤကဲ့သို့ ကျွန်မ အမေးစကားမှာ စိတ်ဝင်စားပုံ ရှိလာသည်ကို မြင်လိုက်ရသောအခါ၌ ပေါက်ပင်နှင့်ပတ်သက်သော စကားထာတစ်ခုကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိသည်။ အခုလို

သူတို့ ငိုက်မြည်းတွေဝေ၍ အချိန်ကုန်ခဲလှချည်ဟု ဖြစ်နေကြသော အခါမျိုးတွင် ကျွန်မသည် -

ဟတ္ထိဒန္တေ၊ နဒန္တေ။ ဘိက္ခုကာယေ၊ နကာယေ။

သီသေကာက၊ နကာက ဟူသော

(ပေါက်ပွင့်) ကို အဖြေပေး၍ ဝှက်ထားသော စကားထာ တစ်ပုဒ်ကို မေးလိုက်တော့၏။

စကားထာဟူသော အသံကိုကြားလိုက်ရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သူတို့လေးတွေ၏ မျက်လုံးများသည် ပွင့်အာလာကြကုန်တော့၏။ သူတို့လေးတွေ၏ အာခံတွင်းသည် နှုတ်တရွရွ ဖွင့်ဆိုလာကြတော့၏။ စကားဝိုင်းသည် စိုပြည် ဆူညံလာချေတော့၏။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မိမိတို့သိထားသမျှ ကြားဖူးနားဝရှိထားသမျှကလေးအား အပြန်အလှန် မေးကြ၊ ဝှက်ကြနှင့် ပျော်ရွှင်ပေါ့ပါးလာကြကုန်တော့၏။

ထိုအခါမျိုး၌ အစားတစ်ခုကို စားရလျှင် စားရ၊ မစားရ၍ ပါးစပ်နှင့်အစား ပြတ်သွားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မျက်လုံးများ မှေးမှိတ်ကာ အိပ်ချင်စိတ် ပေါ်လာတတ်စမြဲဖြစ်သည့် 'ဟံသာဝတီသူ ဆရာမဒေါ်ခင်ဝင်းနိုင်' သည် အိပ်ချင်စိတ်များ လွင့်ပျောက်ကာ စကားဝိုင်းထဲသို့ ရောက်လာသည်။

သူနှင့်အတူ တစ်ပါတည်းပါလာသူကား ဆရာမများအနက် အသက်အငယ်ဆုံးဖြစ်ပေသည်။ စီမံကွပ်ကဲမှု၌ 'စည်း' ကြီးလှသောကြောင့် တပည့်များက 'ဒေါ်ပုံစံ' ဟု အမည်ပေးထားသော ခေတ္တရာသူ ဒေါ်ခင်စန်းရီနှင့် အလွန်အေးဆေး၍ အလျှော့ပေးဆက်ဆံတတ်လွန်းသောကြောင့် တပည့်ကျောင်းသားများက 'ဒေါ်ရေခဲ' ဟု ကင်ပွန်းတပ်ထားသည့် သုဝဏ္ဏဘူမိသူဆရာမ ဒေါ်ခင်လေးမြင့်တို့

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဖြစ်သည်။

သည်လိုနှင့် ကားကိုသာပြင်ဆင်၍ ပြီးသွားသည်။ ကျွန်မတို့ စကားထာဝိုင်းကမူ စိုပြည်မြဲ စည်ကားမြဲတည်း။ 'ကားပေါ်တက်ကြ၊ ခရီးဆက်မယ်' ဟူသော နှိုးဆော်သံနှင့်အတူ အချက်ပေး၊ ခရာမှုတ်သံကို ကြား၍သာ စကားထာဝိုင်းကို ဖျက်လိုက်ကြရလေသည်။ ဆန္ဒကမူ ဆက်ရန်ရှိကြသေး၏။

ညအိပ်စခန်းဖြစ်သော ပြည်မြို့၊ အထက်တန်းကျောင်းနှင့် တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ နေပြည်တော်-ပျဉ်းမနားမြို့ စသည့် အထက်တန်းကျောင်းများတွင် ညအိပ်စခန်းချ ရပ်ကြလေတိုင်း -

"ဆရာမ လုပ်ပါဦး . . စကားထာ ဆက်ကြပါဦးစို့" ဟု ပူဆာကြတော့၏။ သူတို့လေးတွေ စိတ်အဝင်စားဆုံးမှာ သချ်ာစကားထာဖြစ်လေသည်။ အဖြေကို မရမချင်း သူတို့လေးတွေ မအိပ်ကြ။ အချင်းချင်း စုပေါင်းစာကျက်ကြသလို ညှိနှိုင်းကြ၊ တိုင်ပင်ကြနှင့်၊ တိုးတိုးတစ်လှည့်၊ ကျယ်ကျယ်တစ်လှည့် အဖြေကို ရှာကုန်ကြသည်။

ကျောင်းသူများအားလုံးအနက် အဆိုကောင်း အဆိုပိုင် ဖြစ်သည့်အပြင် ရုပ်ရှင်မင်းသမီး တင်တင်မူနှင့် တူသည်ဟု ဆိုကြသော ညိုချောကလေး မစိန်အုတစ်ယောက်ကဆိုလျှင် စကားထာဝိုင်း၌ ဖွဲ့အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။

"ကျွန်မ လက္ခဏာကို ကြည့်ပါဦး မမရဲ့။ နိုင်ငံခြားသွားဖို့ရာ လိုင်းပါသလား" ဟု ခဏခဏ လက္ခဏာမေးကာ ပူဆာလေ့ရှိသော လူပူလူဆူမကလေး ငြိမ်းတစ်ယောက်ကလည်း ဒီတစ်ခါ လက္ခဏာထက် စကားထာကို မက်နေချေပြီ။ သူသည်လည်း အခန်းထောင့်တစ်နေရာ၌ 'ဘီလူးသုံးဆယ်နှင့် မင်းသားသုံးယောက်ကို တစ်ဆယ်

ဂဏန်းနေရာမကျအောင် ကူးနေလေပြီ။

ထိုအခါ အခန်း၏ ထွက်ပေါက်ဝင်ပေါက် နှစ်ဖက်ညှပ်၍ ထာဝစဉ် အိပ်ဖန်စောင့်ကြရသော ဆရာမဒေါ်ခင်ဝင်းနိုင်နှင့် ကျွန်မက . . .

"အိပ်ချိန်ရောက်ပြီ။ မီးမှိတ်မယ်" ဟု တပ်လှန့်ပေးမှ သူတို့မှာ အိပ်ရာသို့ မဝင်ချင့်၊ ဝင်ချင်နှင့် ဝင်ကုန်ကြရတောသည်။ အမှောင်ထဲမှာပင် ကိုယ့်အိပ်ရာထဲမှနေ၍ အချင်းချင်း တွတ်တွတ်ထိုးနေကြကုန်ပြန်၏။

သူတို့လေးတွေတင်လား မဟုတ်ပါ။ အခုလို နေ့ဘက် ခရီးရှည်ကြီးကိုများ မောင်းရပြီဆိုလျှင် ကားပေါ်ပါလာသူအားလုံး ခရီးကပမ်း၊ လူက နွမ်းနှင့် အိပ်ငိုက်ကြသူတွေချည်းသာ။

ထိုအခါမျိုးတွင် ကျွန်မတို့က 'တရုတ်ပြေးမင်း' ဟုခေါ်သော 'တရုတ်ကြီးခေါ်" ပွန်တံဆာ မောင်မြင့်ဆွေ' ၏ မယ်ဒလင်သံသာသာသည် နားငြီးအောင် အစွမ်းပြလေတော့သည်။ သူကလည်း သူ့သည်မောင့်လက်သံကို အခုလို ကားတစ်စီးလုံး တိတ်ဆိတ်၍ မှေးမှိတ်ကုန်တော့မှ အစွမ်းပြခွင့်ရလေသည်ကိုး။

ကား၏နောက်ဆုံးတန်းမှာပါလာကြသော ပရမ်းပတာလေး တစ်စုကလည်း 'စစ်တွေသာထွန်း' ၏ ရခိုင်သံ ဩဩကြီးနှင့် တစ်စခန်းထပြန်ကာ အိပ်ချင်နေသူများအား အိပ်ချင်ပြေဆေး တိုက်ကျွေးပြန်လေသည်။

"ယခုခေတ်က ဆန်းပြားပါတယ်။ သမီးအမေက သမက်ဝယ်တယ်။ သမက်ဝယ်ပုံ မောင်ပြောမယ်။ သမီးအမေတွေ နားဆင်ပါကွယ်"

"အို . . အမောင် . . . အို . . . အမောင် . . အမောင့်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သားချေ . . . ဇာနှတန်းလဲ”

လာမယ့်နှစ်မှာ . . မက်ထရစ်ဖြေမယ်။ ဒီဘက်နှစ်မှာ ကိုးတန်းဖြေမယ်။ ငါ့သားကိုလိုချင်ရင် ငါးထောင်ပေးမှ ရမယ်။

အပါးလေး . . အို . . အမောင် တစ်ဆိတ်ကယ်လောက် လျှော့ပါလားလေ . . နည်းနည်းပါးပါး လျှော့ပါလားလေ။

ဓမမယ်ဖြစ်လို့ ငါးထောင်တောင်းတာ။ တခြားလူဆို ခြောက်ထောင်တောင်းမေ။

စျေးမတည့်လို့ အမိမှိုင်၊ သမီး ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်သလေဗျား”

ရခိုင်သံ မပျောက်သေးလို့ ရခိုင်တေးကို နားထောင်ရင်း စိတ်ပျော်လက်ပျော် ရှိလာကြဟန် ပေါ်လာသည်။ ဒါပေသည့် တာမရှည်၊ ငေးကုန်ကြ၊ ငိုက်ကုန်ကြ၊ တိတ်ဆိတ်ကုန်ကြပြန်လေသည်။

သို့နှင့် စကားထာတစ်ဝိုင်းကို စတင်မိကြတော့၏။ ‘အုန်းသီးဝယ်ရောင်းကြသည်။’ ‘ဖိနပ် နှစ်ရံကို ညီအစ်မ သုံးယောက် ရက်သုံးဆယ်အတွင်း၌ တစ်ယောက်လျှင် အရက်နှစ်ဆယ်စီရအောင် စီးကြပြန်သည်။’ တွက်လိုက်ကြသည့် ဖြစ်ခြင်း အဖြေရသည်လည်း ရှိ၊ မရသည်လည်း ရှိ။ ဒါပေသည့် အားလုံး စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိလာကြသည်။ စုပေါင်း ဆွေးနွေးမှု အောင်မြင်တော့သည်။ အိပ်ချင်စိတ်များ ပြေကုန်ကြသည်။ ထိုအခါမှစ၍ ကျွန်မ၏စိတ်၌ ‘စကားထာ’ ဟူသော မြန်မာတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံဟောင်းတစ်ရပ်ကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်လိုသော အာသီသများသည် တဖွားဖွား ပေါ်လာခဲ့တော့၏။

ဖော်ထုတ်လိုသော ဆန္ဒနှင့် ဖြစ်စေလိုသောစေတနာသာ ရှိခဲ့သည်။ လက်တွေ့အားဖြင့်မူ ကျွန်မအဖို့ မလွယ်ကူ။ အကြောင်း

သော်ကား ကျွန်မ၏ အဘိုး၊ အဘွား၊ အမေတို့ထံမှ တစ်ဆင့်စကားတစ်ဆင့်နားဖြင့် ကြားလာခဲ့ရသောအချိန်တို့၌ ကျွန်မသည် ဥမမယ်၊ ရွယ်မမြောက်၊ လူလားမရောက်သေးသည့် ကာလဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ကျွန်မအသိ၌ ဤစကားထာဟူသော အမှတ်သညာသည် ထပ်တရေးရေးနှင့် မှေးမှေးသာ ရှိခဲ့၏။

ကျွန်မတို့ ကလေးဘဝ၌ ကြားနာခဲ့ရသမျှသော စကားထာတစ်ခုသည် ယခုကဲ့သို့ စာတစ်စောင်၊ ပေတစ်ဖွဲ့အနေနှင့် စုဆောင်းတော့မည့်အခြေသို့ ရောက်လာသောအခါ၌ အပိုင်းပိုင်း အပြတ်ပြတ်ဖြစ်နေကြကာ အစရှာမရအဆုံး တွေးမရနှင့်ချာချာလည်ကုန်ကြတော့သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်မသည် ကျွန်မထက် အကြီးဖြစ်သူ၊ အစ်မကြီး မမစမ်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မှတ်မိထားသမျှသော စကားထာအစုစုကို အစဖော်ပြီး မေးလိုက်မိသည်။ စကားထာဆိုသော ဓလေ့ထုံးစံတစ်ရပ်ကို ဝါသနာမပါသည့် အစ်မကြီးသည် မှတ်မိတန်ကောင်းသော အရွယ်ဖြစ်ပေသည့် ဘာတစ်လုံးမျှ မမှတ်မိတော့။ အားလုံး မေ့ကုန်ပြီဟု ပြည်ဖုံးကားချလိုက်သည်။

ဒါပေမယ့် ကျွန်မ စိတ်မလျှော့။ ကျွန်မအမေသည် ကျွန်မငယ်ငယ်ကဆိုလျှင် ကျွန်မ၏အစ်ကိုကြီး၊ အစ်မကြီးများနှင့်အတူ ကြွေပစ်ကစားကြသော ဓလေ့၊ စစ်တုရင် ကစားသော ဓလေ့၊ သချာစကားထာ၊ ပုစ္ဆာစကားထာ စသည့်တို့အား ဝှက်ဆို ကစားသော ဓလေ့ရှိခဲ့သည်ကို ကျွန်မ ကောင်းစွာ မှတ်မိသေးသည်။

အစ်ကိုကြီးက ကွယ်လွန်လေပြီ။ အစ်မကြီးက မေ့ပစ်လိုက်ပြီ။ ထို့ကြောင့် ကျန်သော အစ်မငယ်ထံသို့ သွားရောက်စုံစမ်းမေးမြန်း မှတ်သားရတော့၏။ ထိုအခါ ကျွန်မအမေ ပေးထားခဲ့သော

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

'အမွေစကားထာအိုးကြီး' သည် အစ်မငယ်ထံမှ ပြန်ပေါ်ရလေတော့၏။

ကျွန်မသည် ထိုအခါ ပြန်ပေါ်လာသော 'အမွေးစကားထာအိုး' ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်နိုင်ရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ နှောင်းလူကလေးများဖြစ်ကြသည့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများအတွက်လည်းကောင်း၊ အထွေထွေ ဗဟုသုတပြည့်ဝနိုင်ကြစေရန်ဟူသော စေတနာဖြင့် စာအုပ်စာတမ်းများနှင့် ကြားဖူးနားဝ အမှတ်အသားကြီးသူ ပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ လေ့လာဆည်းပူး စုဆောင်းရပြန်ပါသည်။

အားလုံး အကုန်ပြည့်စုံပြီးစီး၍ စတင်ပုံနှိပ်တော့မည့် အခြေသို့ ရောက်ပြီဟု ဆိုသောအချိန်တွင်မူ ကျွန်မ၏ စကားထာအမွေအိုးကို လေနီကြမ်းဆင်လိုက်ခြင်း ခံလိုက်ရပြန်တော့၏။

အကြောင်းသော်ကား တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် ကျွန်မ၏ ရေးပြီးစာမူအပြည့်အစုံဖြစ်သော 'ငှက်ပုံပြင်' နှင့် 'မြန်မာရိုးရာစကားထာ' နှစ်ပုဒ်သည် ပျောက်ဆုံးသွားတော့၏။ လက်ခံကော်ပီထားလေ့မရှိသော ကျွန်မအဖို့ ဤအဖြစ်သည် သင်ခန်းစာရစေတော့၏။

မှတ်စု မှတ်စရာမရှိသောကြောင့် ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ရေးရသော စကားထာစာမူသည် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာသွားသည်မှ တစ်ပါး ပထမစာမူအတိုင်း အပြီးပြည့်စုံမှုရှိသည်ကို ကျွန်မ ကောင်းစွာ မှတ်မိပါသတည်း။

ကားနှစ်ကြိမ်ပျက်ပြီးမှ ကျွန်မ၏လိုရာခရီးဖြစ်သော ပုဂံမြို့တော်ဟောင်းသို့ ရောက်ရသော ကျွန်မအဖြစ်သည် ယခုကဲ့သို့ ကျွန်မ၏ရေးပြီး 'မြန်မာ့ရိုးရာစကားထာ' စာမူများ ပျောက်ဆုံးသွား၍ နှစ်ကြိမ်မြောက်ပြန်လည်ရေးသားရသောအဖြစ်နှင့်တူလှပေ

သည်တကားဟု ကျွန်မသည် ကျွန်မ၏ အကျိုးပေး ဆန်းကြယ်မှုအား အံ့သြမိတော့၏။

ဤကဲ့သို့ အကြိမ်ကြိမ် ကြိုးစားရလျက် အချိန်အားရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အပတ်တကုတ် ပြုစုခဲ့ရသော ကျွန်မ၏ 'မြန်မာ့ရိုးရာစကားထာ' စာအုပ်သည် နှောင်းလူများအတွက် အကျိုးသက်ရောက်သော စာပေတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်ဟု စာရှုသူများ၏ လက်ခံမှုကို ရရှိဆိုပါလျှင် ပင်ပန်းရကျိုး ပြုစုရကျိုး နပ်ပေပြီဟု ဆိုရပေတော့မည်။

စကားထာမှုအစုစုအား ကျွန်မ လေ့လာသိမှီးခဲ့သည့်ကာလမှာလည်း ပြီးခဲ့လေပြီ။ ကလေးဘဝ ကျွန်မတို့ ခေတ်ကာလ၏ လသာသာ ညီညာသော တလင်းပြင်၌ လူစုစုဝေးဝေး တွေ့ပြီမို့ဆိုလျှင် ကျွန်မ ရောက်သွားလေပြီ။ ရောက်လေရာအရပ်ဒေသနှင့် တွေ့မြင်ဖူးသမျှသော လူမျိုးစု အသီးသီးတို့ထံမှ ကြားဖူးသမျှ စကားထာတို့ကို မှတ်သားခဲ့ရသည်လည်း မနည်းတော့ပြီ။

ဂျပန်ခေတ်အတွင်း စစ်ပြေးစဉ်အခါက တောရွာတစ်ရွာ ရောက်သွားသောအခါ ကျွန်မ စကားထာ ဝါသနာပါသည်ကိုသိသော ဘုန်းကြီးလူထွက်တစ်ယောက်က ကျွန်မကို စကားထာတစ်ပုဒ် မေးလေသည်။ သူ၏အပြောတွင် သူ၏စကားထာကို ကျွန်မ ဖြေနိုင်လျှင် 'ကျင်ကြီး (၇) ရက် မစွန့်' ဟု ဆိုကာ လောင်းကစားနှင့်ဆိုလာ၏။ သူ့စကားထာ ပုစ္ဆာကား -

"ပျိုကညာ တစ်ကျိပ်ကိုး၊ လှမျိုးတဲ့ မဒီခင်၊ နဒီတွင် ရေကစား၊ သွားသည့်ဖြစ်အင်၊ တစ်ယောက်ပင်၊ ရေတွင် သေခဲ့၊ အိမ်ပြန်လျှင် နှစ်ကျိပ်ဖွားတယ်လို့၊ စကား ပိုမိုလို့ မပြောပါဘု၊ ကျမ်းဟောသတဲ့။"

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟူ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား 'အပျို ဆယ့်ကိုးယောက်တို့ ရေချိုးသွားကြရာ၌ အပျိုတစ်ယောက်မှာ ရေမှာ သေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မြစ်ဆိပ်မှ ပြန်လာသောအခါ၌ အယောက်နှစ်ဆယ် ဖြစ်နေသည်။ အကြောင်း ဘယ်သို့နည်း' ဟု ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်မသည် အဖြေကို အမျိုးမျိုးရှာခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီးများအား လျှောက်ထားမေးမြန်းခဲ့သည်။ သက်ကြီးဝါကြီးများထံ၌လည်း စုံစမ်းခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးအဖြေရှာမရသည်နှင့် သည်အတိုင်း မတင်မကျရှိခဲ့ရလေ၏။

ခေတ်အဆက်ဆက်ပြောင်း၍ ကျွန်မသည် လူထုပညာရေးကောင်စီ စာစောင်ဌာန၌ အယ်ဒီတာချုပ်၊ တို့ရှမ်းပြည် ဦးအုန်းမြင့်၏လက်ထက် အယ်ဒီတာအဖြစ်နှင့် တာဝန်ယူရသော ကာလသို့ ရောက်သောအခါကျမှ ဤစကားထာပုစ္ဆာ၏အဖြေကို ရှင်းရှင်းရတော့သည်။

တစ်နေ့သ၌ ဆရာ့စားပွဲ၌ ဆရာနှင့်ကျွန်မစာစောင်ကိစ္စ ဆွေးနွေးနေရာမှ ကျွန်မသည် မျိုသိပ်လာခဲ့ရသော ဤပုစ္ဆာစကားထာ၏အဖြေကို ဆရာ့အား မေးမြန်းမိပြန်သည်။ ထိုအခါ ဆရာက မုံရွေးဆရာတော်ရေးသည့် သမန္တစက္ခုဒီပနီကျမ်းမှာ ကြည့်ပါဟု ပြောပြသဖြင့် ကျွန်မ ရှာဖွေဖတ်ရှုရပါသည်။ ပထမတွဲ၊ အမှတ်စဉ် (၁၄) မှာ ပါပါသည်။ သို့သော် ဆရာတော်က ဤပုစ္ဆာသည် ပါဠိပုဒ်အနေအထား မှားယွင်းနေသည်။ အမှန်မှာ နှစ်ကျိပ်သာမိန်းမတို့ သွားကြသည်။ တစ်ယောက်ကို မိကျောင်းဖမ်းယူသည်။ တစ်ကျိပ်ကိုးယောက် ပြန်လာသည်ဟူ၍သာ အနက်ပေးရမည်ဟု ဆိုထားသည်။ ကျွန်မစိတ်တွင် မရှင်းပါ။ ဘဝင်မကျလှပါ။

သို့နှင့် ဆရာရဝေထွန်း (ဆရာတော် ဦးတိလောက) အား

လျှောက်ထားကြည့်ရာ လုံတော်ဆရာတော်ရေးသည့် ပကဏ္ဍိကဝိသဇ္ဇနာကျမ်းကိုယူ၍ ပြပါသည်။ ထိုတွင် ကျွန်မ သိချင်သော အဖြေပေါ်လာပါသည်။ ရှင်းအောင် ရေးပြပါမည်။

"သတ္တဝါတို့အား ပဋိသန္ဓေတည်နေဆဲအခါဝယ် ကမ္မဇရုပ် (၁၉) ပါးတို့ဖြင့် တည်နေသည်။ ပဝတ္တိအခါ (ဝါ) ဖွားမြင်သောအခါဝယ် ဇာတိရုပ်တစ်ခု ချုပ်ငြိမ်းကွယ်ပျောက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္မဇရုပ် (၁၈) ပါးသာ ကျန်တော့သည်။ သို့ရာတွင် ချုပ်ငြိမ်းသွားသော ဇာတိရုပ်တစ်ခုမှာ ဥပစယနှင့် သန္တတိဟူသော အမည်နှင့် ရုပ်နှစ်ပါးဖြစ်၍လာသည်။ ထို့ကြောင့် မူလရုပ် (၁၈) ပါးနှင့်ပေါင်းသော် ရုပ် (၂၀) ဖြစ်လာသည်' ဟု ရှင်းပြထားပါသည်။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ (ခေါ်) သင်္ဂြိုဟ်မှ ကျမ်းအကြောင်းရပ်တစ်ခုကို ပုစ္ဆာပြုထားသော စကားထာဖြစ်၍ အဆင့်အတန်း မြင့်လှပါသည်။

ကျွန်မသည် ထိုအပိုဒ်ကို ဖတ်လိုက်ရသောအခါမှသာ ကျွန်မအား ပုစ္ဆာပေး၍ နှိပ်စက်သွားသော ဘုန်းကြီးလူထွက် ဦးလေးကြီးအား အလွန်ကျေးဇူးတင်မိတော့၏။ အကြောင်းသော်ကား ဤပုစ္ဆာကြောင့်သာ ကျွန်မသည် ဤကျမ်းကြီးများကို ဖတ်မိသောကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။

ဤမျှ ကျွန်မ ကြိုးကြိုးပမ်းပမ်းနှင့် ပြုစုဖန်တီးခဲ့ရသော စကားထာအစုသည် ကျွန်မ၏အစ်မငယ် မမသိန်း (ဒေါ်သိန်းရည်၊ တရားရုံးချုပ်) ကို အမှီပြု၍ အောင်မြင်လာရပါသည်ဟု ဝန်ခံလိုက်ရပါသည်။

စကားထာများကို ပြုစုဖော်ပြရာ၌ စကားထာ၊ စကားဝှက်၊ စကားလိမ်၊ ပုစ္ဆာစကားထာ၊ သင်္ချာစကားထာ၊ ပုံပြင်စကားထာ ဟူ၍ စကားထာခြောက်မျိုးကို အပိုင်းပိုင်းခွဲ၍ ရှင်းလင်းအောင် ရေးပြ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထားပါသည်။ အကယ်၍ မရှင်းသော စာပိုဒ်များပါရှိပါက စာရေးသူထံ စာပေတိုက်မှတစ်ဆင့် မေးမြန်းစုံစမ်းမည်ဆိုပါက ဝမ်းမြောက်စွာနှင့် ပြန်လည်ဖြေရှင်းမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်မအနေဖြင့် ဤစကားထာစုကို ပြန်လည်စုဆောင်းဖော်ထုတ်ရသော ရည်ရွယ်ချက်ကား ရှေးမြန်မာများ၏ ရိုးရာပျော်ရွှင်မှုဖြစ်သော ဓလေ့ထုံးစံတစ်ရပ်အား နှောင်းလူများလည်း သိရှိကြစေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ဤစကားထာ ဟူသော ဓလေ့ထုံးစံမှုဖြင့် အပျင်းလည်းပြေ၊ ပညာလည်းရ၊ ဉာဏ်လည်း ရွှင်၊ စိတ်ကူးလည်း ထက်မြက်စေရန်လည်းကောင်း၊ စုပေါင်းဆွေးနွေး ကစားကြလိုသော စိတ်ဓာတ်များ ပေါ်ပေါက်လာကြစေရန်လည်းကောင်း၊ အများအကျိုးကို သယ်ပိုးလိုသောစိတ်ဓာတ်၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ်ကို ပယ်ရှားနိုင်သော စိတ်ဓာတ်၊ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုကို မြတ်နိုးခင်မင်သည့်စိတ်ဓာတ်များ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် လည်းကောင်း၊ ဤသို့သော စေတနာအစုဖြင့် ဤစာအုပ်ကို ပြုစုထုတ်ဝေလိုက်ရပါသည်။

ကြည်ဦး
၁.၁၁.၆၃

စကားထာမိတ်ဆက်

မြန်မာနှင့် စကားထာ

စကားထာဆိုသော ဝေါဟာရ၏အနက်ကို အချို့ပညာရှိများက 'စကား+အတ္ထ-စကတ္ထ' တို့မှတစ်ဆင့် 'စကားထာ' ဟူ၍ ဖြစ်လာကြောင်း ပြောပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ စကား၏အနက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

အချို့ပညာရှိများကလည်း 'စကား+ထပန' ဟူသည့် ပုဒ်နှစ်ခုကို မြန်မာ့အသံဖြင့် ပေါင်း၍ဖတ်လျှင် 'စကားထာပနာ' ဟု ရသည်ဖြစ်ရာ အတိုကောက်အားဖြင့် စကားထာဟု တွင်လာကြောင်း ပြောပါသည်။ ပါဠိဘာသာ 'ထပန' ပုဒ်သည် သွင်းနှံ့ထားရှိသည့် (ဝါ) မြှုပ်နှံထားသည် ဟူသော အနက်ကို ရပါသည်။ 'ထပန' ကို မြန်မာတို့က မြန်မာအသံဖြင့်ဖတ်လျှင် 'ထာပနာ (ဝါ) ဌာပန' ဟု ဖတ်ကြပါသည်။ ဘုရားစေတီအတွင်း၌ ဓာတ်တော်ကို 'ထာပနာ' သည် ဆိုသော ပြောနေကျစကားမှာ 'ထပန' ပုဒ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် စကားထာ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ စကားအတွင်း၌ တစ်စုံတစ်ခု

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သောအနက်ကို မြှုပ်ကွယ်၍ ပြောဆိုသောစကားမျိုးဟု ဆိုလိုပါသည်။

အချို့ပညာရှိကြီးများကလည်း 'စကားထာ' ဟူသည်မှာ စကား၏အထာကို ဆိုလိုကြောင်း၊ မြန်မာစကားတွင် သူ့အထာဟု ပြောလေ့ပြောထရှိကြရာ အထာဆိုသော ပုဒ်၏အနက်မှာ အနေအထား သဘောသရုပ်ကို ဆိုလိုကြောင်း၊ 'ကျွန်တော် သူ၏အထာကို ကောင်းစွာသိပါသည်' ဟု ပြောသောစကားတွင် အထာမှာ ပုဂ္ဂိုလ်အနေအထား၊ သဘောသရုပ်ကို ဆိုလိုကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ စကားထာဟူသည်မှာ အကြွင်စကားရပ်တစ်ခု၏ အနေအထား၊ သဘောသရုပ်ကိုကြည့်၍ အဖြေကိုထုတ်ဖော်ရသည့် စကားမျိုးဖြစ်ကြောင်းဖြင့် မိန့်ဆိုကြပါသည်။

ဤစာရေးသူအနေနှင့်မူ မည်သည့်အယူအဆက မှန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရန်မဝံ့ပါ။ တစ်ခု သတိပြုမိသည်မှာကား ပါဠိဘာသာ၊ သက္ကတဘာသာတို့တွင် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မြှုပ်ဝှက်၍ ရေးသော ပဟေဠိစကားများ ရှိကြပါသည်။ ထိုပဟေဠိစကားမျိုးမှ မြန်မာမှုသို့ ရွေ့လျားလာကာ စကားထာအသုံးအပေါ် လာလေသလောဟု စဉ်းစားမိပါသည်။ သို့ရာတွင် ပါဠိဘာသာ၌တွေ့ရသော ပဟေဠိစကားမျိုးတိုင်းလည်း 'စကားထာ' သဘော မသက်ရောက်ကြောင်းကို အထူးသတိပြုရန် လိုပါသည်။

သို့ကြောင့် မြန်မာစကားထာဟူသည်မှာ ရှေ့တွင် ဖော်ပြလတ္တံ့သော မဟော်သဓာဝတ္ထု၊ မဃ္ဃဒေဝတ္ထု စသည့် ပါဠိစာပေများမှ အခြေခံ၍လာသည်မှာ မှန်သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေမြေသဘာဝ၊ မြန်မာ့စားဝတ်နေမှုဘဝ၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု အလေ့အထများနှင့် ဆီလျော်စွာ နှစ်ပေါင်းများစွာက စတင်၍ အသုံးဝင်လာခဲ့

သော ရိုးရာမြန်မာမှုစစ်စစ်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ရှေးခေတ်ရှေးအခါက ရွှေနန်းတော်ထဲတွင်လည်း ရွှေနန်းတော်အလျောက်၊ ကျေးလက်တောရွာများတွင်လည်း ကျေးလက်တောရွာအလျောက်၊ လုလင်ပျို၊ လုံမပျိုတို့သည် မြန်မာစကားထာ ဝှက်ဆိုသောအလေ့ကို စွဲစွဲမြဲမြဲပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းစကားထာများကို စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့အနေနှင့် မည်သည့်ပညာရှိသုတေသီ တစ်ဦးတစ်လေကမျှ မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သည်ဟူ၍ မရှိခဲ့သောကြောင့် အလွန်တရာ ချစ်စရာကောင်းသော မြန်မာမှုတစ်ရပ်သည် တိမ်ကောပျောက်ကွယ်သလောက် ရှိနေသည်ကို ဝမ်းနည်းစွာ တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရခိုင်ရိုးမတောင်ခြေတွင် ရှိသော မင်းတုန်း၊ စေတုတ္တရာ စသည့် မြန်မာရွာကြီးများသို့ သွားရောက်လေ့လာရပါမူ တွေ့တန်သလောက် တွေ့နိုင်ကောင်း၏ဟု ထင်မိပါသည်။ ယခုမူ သိမီသော ရှေးလူကြီးသူမများ၏ ပြောဆိုဆုံးမခဲ့သည့် စကားထာများကို ရတန်သရွေ့ စုပေါင်းကာ ပြုစုရေးသားလိုက်ပါသည်။

စကားထာနှင့်ပတ်သက်၍ အနောက်နိုင်ငံများတွင်လည်း ခေတ်စားခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်။ ရွှေရောင်လွှမ်းသော ဂရိတ်ခေတ်တွင် စကားထာများ ဝှက်သောအလေ့သည် အထူးပြန့်ပွားကြောင်း၊ အချို့ စကားထာများမှာ အသက်ကိုပင် အပေါင်ပြု၍ဝှက်ကြောင်း၊ ဂရိတ်ကဗျာဆရာကြီး ဟိုးမားသည် စကားထာတစ်ခုကို မဖြေနိုင်သောကြောင့် အရှက်ရကာ စိတ်ထိခိုက်သွားခဲ့ဖူးကြောင်းနှင့် သိရှိရပါသည်။ ယင်းစကားထာများသည် ဩကာသလောက ပတ်ဝန်းကျင်ကို မှီ၍ဝှက်ဆိုကြသည်ဟု ဂရိတ်ပညာရှိကြီး အရစ္စတိုတယ်က ဆိုပါသည်။ ထိုခေတ်တွင် ခေတ်စားသော စကားထာများသည် မြန်မာ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

နိုင်ငံတွင် ခေတ်စားသော စကားထာများနှင့် တူသော်မှ တူပေလိမ့်မည်။ အခြေခံချင်း တူစေကာမူ မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်နှင့် အနောက်တိုင်း ဟန်ချင်းကား ခြားနားမည်ဟု ထင်ပါသည်။

ကုန်းမှလည်းနေ၊ ရေမှာလည်း အု၊ အု ပြဿဒါး၊
ဖားငါး လွတ်စေ၊ ဖော်နိုင်ပေလျှင်၊ သက်ဝေညွှန့်ပျောင်း၊
ကိုယ်ကိုလောင်းမည်။ (မုန့်လုံးရေပေါ်)

ဟုပင် လုံ့မပျိုကလေးက အသက်ကို အပေါင်ပြု၍ဝှက်ထားပေသည်။ ဤဝေါဟာရ၏အနက်ကို မြန်မာမှုနယ်ပယ်တွင် အတော်ပင် နက်နက်နဲနဲ ရှာဖွေယူရပေသည်။ စကားထာအမျိုးအစားနှင့် ပတ်သက် မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း၊ အတွဲ (၃) တွင် -

- ကာရန်အားဖြင့် ဝှက်သော စကားထာ
- ဥပမာအားဖြင့် ဝှက်သော စကားထာ
- အနက်အားဖြင့် ဝှက်သော စကားထာ
- စကားလိမ်အားဖြင့် ဝှက်သော စကားထာ
- သင်္ချာအားဖြင့် ဝှက်သော စကားထာ

ဟူ၍ ခွဲခြားဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပေမည်။ မှားသည်ဟူ၍ကား မဆိုလိုပါ။ သို့ရာတွင် အမျိုးအစား ခွဲခြားပုံ မရှင်းလင်းပဲ ထွေးရောယှက်တင် ဖြစ်၍နေပေသည်။ သို့ကြောင့် ဤစာအုပ်တွင်မူ မြန်မာစကားထာများကို အမျိုးအစားအားဖြင့် (၆) မျိုး ခွဲခြားဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းတို့မှာ -

(၁) စကားထာရိုးရိုး (၂) စကားလိမ်
(၃) စကားဝှက် (၄) သင်္ချာစကားထာ
(၅) ပုစ္ဆာစကားထာ (၆) ပုံပြင်စကားထာ

ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

စကားထာရိုးရိုး ဆိုသည်မှာ အများသိကြပြီးဖြစ်သည့် ဥပမာအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အနက်အားဖြင့် ဖြစ်စေ ဆိုလိုရင်းကို ဖုံးကွယ်မြှုပ်နှံ၍ဝှက်သော စကားထာမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

သွားတော့ခွေခွေ၊ နေတော့ စင်းစင်း ▪ ခေါင်းခု၊
ဆယ့်ခြောက်ပြည် ပိုင်စိုး၊ မင်းမျိုးတဲ့ ရာဇာ ရှေးကုသိုလ်ကံမကောင်းသော်ကြောင့်၊ ခေါင်းခြေလက်မပါ - တင်းတောင်း။
မြစ်လယ်ကောင် သောင်ထွန်း၊ နတ်သမီးနေတဲ့ ကျွန်း ▪ ကျောက်ပျဉ်။

ရှည်သည် ဖြစ်စေ၊ တိုသည် ဖြစ်စေ ဤသဘောမျိုးနှင့် ဝှက်သော စကားထာမျိုးများကို စကားထာရိုးရိုးဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသည်။

စကားလိမ်ဆိုသည်မှာ စကားကို ကာရန်အားဖြင့် ရှေ့နောက် လိမ်လည်၍ လည်းကောင်း၊ အလျားလိုက် လိမ်ပတ်၍လည်းကောင်း ပြောဆိုသော စကားထာမျိုး ဖြစ်လေသည်။ ဤစကားထာတွင်မူ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မြှုပ်နှံ၍မထား၊ နှိုက်၍ယူရန်မလို။ သူ့အဖြေနှင့် သူ ရှိနှင့်ပြီး ဖြစ်၏။

မေး။ တောင်ကြိုတောင်ကြား၊ ပေါက်သည့်ဝါး၊ အဖျားခပ်သွယ်သွယ်။
ဖြေ။ အိမ်ကြိုအိမ်ကြား၊ မွေးသည့်သား၊ စကားခပ်ကြွယ်ကြွယ်။
မေး။ ပဝါပါး ကြက်သားထုပ်တော့၊ စွန်းတတ်တယ်။
ဖြေ။ တစ်ရွာသား ရည်းစားလုပ်တော့ လွမ်းတတ်တယ်။
မေး။ ခမောက်ဖျား စပါးသီး။
ဖြေ။ သပေါက်သား စကားကြီး.

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စသည်ဖြင့် အခြေအတင် ပြောဆိုသော စကားမျိုးများ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုစကားများတွင် အစအဆုံး ကာရန်ညီသည်လည်း ရှိ၍ မညီသည်လည်း ရှိတတ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ကာရန်လုံးဝမညီပဲ အလိုက်သက်သက်ဖြင့်ပင် ပြောသည်လည်း ရှိပေသေးသည်။

နောက်စကားလိမ်တစ်မျိုးမှာ ကာရန်ရှေ့နောက် ပြန်လှန်ကာ လိမ်၍ပြောသော စကားမျိုးဖြစ်သည်။ 'လောကခံ' ကို 'လံကခော'၊ 'နောင်မှသိ' ကို 'နိမှသောင်'၊ 'လင်မလာ' ကို 'လာမလင်' စသည်ဖြင့် ရှေးကဗျာ သီချင်းများတွင် အသုံးပြုသည့် စကားမျိုး ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ နမုတစ်စ၊ နူပေ၊ အယုစိတ်။

ဖြေ။ နွားမတစ်စု၊ နေပူ၊ အရိပ်စု။

မေး။ ဝယင်ဘုံ၊ ဂျုံအိုး၊ တေလာလောင်လို့၊ အ,ကို ကျောက်၊ လောက်ကလေးက ကူ။

ဖြေ။ ဝါးရုံပင်၊ ချိုးအု၊ တောင်လေလာလို့၊ အောက်ကို ကျ၊ လူကလေးက ကောက်။

ဤစကားထာမျိုးမှာ -အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို နက်နက်နဲနဲ နှိုက်ချွတ်၍ ရှာဖွေဖော်နေဖို့ မလို။ သူ့အဖြေနှင့် သူ့အလိုက် အသင့်ရှိပြီးဖြစ်သဖြင့် ဗဟုသုတအကြားအမြင် များဖို့လိုသည်။ ဟာသသဘောနှင့် အခြေအတင် ပြန်လည်ချေပ ပြောတတ်ဖို့လိုသည်။ လျင်မြန်သော ဇဝနဉာဏ်၊ ရွှင်သော ဟာသဉာဏ် ရှိဖို့လိုသည်။ တစ်ဦးက ဝှက်လျှင် တစ်ဦးက လျင်လျင်မြန်မြန် ပြန်လည်ချေပ ဖြေဆိုနိုင်ဖို့ လိုသည်။ ဤစကားထာမျိုးသည် နှုတ်သွက်ရန် လေ့ကျင့်ပေးသော လေ့ကျင့်ခန်းများပင် ဖြစ်ပေသည်။

စကားဝှက်ဆိုသည်မှာ စကားတစ်လုံးစီတစ်လုံးစီကို ဝှက်၍

BURMESE CLASSIC .com

ထားရာ ယင်းတို့ကို စုပေါင်းဖြေဆိုလိုက်သောအခါ လိုအပ်သော အဖြေထွက်လာလေသည်။ ဤစာအုပ်တွင်ပါသော 'ချစ်ခြင်းတူပါလား' ဆိုသည့် စကားမျိုးသည် စကားဝှက်ဖြစ်ပေသည်။ အချို့စကားဝှက်ကမူ ဝှက်ထားသော စကားလုံးကို စကားလိမ်အဖြစ် ပြန်၍ယူမှ လိုအပ်သော အနက်တို့ကိုရသည်လည်း ရှိပေသည်။

မေး။ စံပယ်ဖူးစ၊ ဆီးယောင်းမ။

ဖြေ။ ငုံမွှေ = ငွေမှုန်။

မေး။ ကန်၏တန်ဆာ၊ တံငါ၏ လက်နက်။

ဖြေ။ ကြာပိုက် = ကြိုက်ပါ။

မေး။ ကောင်းကင်၏ တန်ဆာ၊ လူမလိမ္မာ။

ဖြေ။ ကြယ်မိုက် - ကြိုက်မယ်။

စသည်ဖြင့် ပြောဆိုကြသော စကားမျိုး ဖြစ်လေသည်။ ဤစကားမျိုးမှာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် တီထွင်ကြံဆ၍ ပြောလျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဖြစ်ရာ ရုပ်သေးပွဲ၊ ဇာတ်ပွဲများမှ လူပြက်များ၊ ဆိုင်းနောက်ထများတို့က ထင်ရာမြင်ရာ ပြောကြသဖြင့် ရောက်တတ်ရာရာ စကားမျိုးတွေ ဖြစ်နေသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

ထိုထက်ဆိုးသည်မှာကား အဆိုပါ လူပြက်များတို့က ဟာသသဘောနှင့် ညစ်တီးညစ်ပတ် စကားမျိုးတွေကို ပြောတတ်သဖြင့် မြန်မာစကားထာများမှာ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်ကာ လူအများ၏ အထင်လွဲမှားခြင်းကို ခံနေရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်တွင်မူ မတော်မတရား ညစ်ညမ်းသောစကားမျိုးများကို လုံးဝမထည့်သွင်းပါ။ အနုပညာသဘောကို မပေါက်သော အချို့လူပြက်များသည် ညစ်ညမ်းသောစကားမျိုးကို ပြောရလျှင် ဟာသဖြစ်သည်ဟု အလွန်အောက်တန်းကျစွာ ထင်နေကြသည်ကို တွေ့ရတတ်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထို့ပြင်လည်း နောက်ခေတ်နောက်ကာလမှ ပြောဆိုအသုံးတွင်လာသော ဘန်းစကားမျိုးများကိုလည်း စကားထာဟူသော ခေါင်းစဉ်ထဲတွင် မထည့်ပါ။ ဤစာအုပ်တွင်မူ ရှေးခေတ်က ချစ်စရာကောင်းသော မြန်မာမှုနယ်ပယ်တွင် အသုံးတွင်လာခဲ့သည် ရိုးရာဓလေ့အတိုင်း မြန်မာစကားထာများကိုသာ ထည့်ထားပါသည်။

သင်္ချာစကားထာ ဆိုသည်မှာကား ဂဏန်းသင်္ချာ၊ အက္ခရာသင်္ချာနည်းတို့ဖြင့် တွက်ချက်၍ယူရသော စကားမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် -

- ကျွန်အသက်၊ သပြေခက် = ၁၆ နှစ်။
- အလံတစ်ရာ မြွေ၊ တွင်းမှာ ခွေ၊ တစ်နေ့ လက်နှစ်သစ်။
- ကျွန်မ သက္ကရာဇ် = ၁၃ နှစ်၊ ၄ လ။

စသည်ဖြင့် သင်္ချာသဘောနှင့် ဂဏန်းချ၍ တွက်ချက်ယူရသော စကားထာမျိုးများ ဖြစ်ပေသည်။ ဤစကားထာမျိုးများကို ဝှက်ဆိုကြသဖြင့် ရှေးခေတ်က လုလင်ပျို၊ လုံမပျိုများသည် အတွက်အချက်ပညာတွင် ကျွမ်းကျင်သွားကြပေသည်။ ယင်းသို့ တွက်ချက်ရာတွင် လျင်မြန်မှု၊ မှန်ကန်မှုကို အဓိကထားပေသည်။ ရှေးခေတ်လူငယ်များသည် ကျောင်းမှ ထွက်လာကြသည့်တိုင် ပေါ့ပေါ့ဆဆ မနေကြပဲ စာပေပညာ၊ အတွက်အချက် ပညာများကို တိုးတက်သည်ထက် တိုးတက်အောင် စကားထာများဖြင့် လေ့ကျက်၍နေကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပုစ္ဆာစကားထာဆိုသည်မှာကား သင်္ချာစကားထာမျိုး ခပ်ဆင်ဆင်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဝတ္ထုကလေး တစ်ခုသဏ္ဌာန်နှင့် ဖန်တီး၍ အမေးပုစ္ဆာပြုလုပ်ပြောဆိုသော စကားမျိုး ဖြစ်ပေသည်။ ဤစာအုပ်တွင်ပါသော 'ဖားကလေး၊

ကုန်းပေါ်ရောက်ဖို့ ရက်ကိုမျှော်' ဆိုသည့် ပုစ္ဆာမျိုး၊ 'စာနှင့်ကြာ' ဆိုသည့် ပုစ္ဆာမျိုး၊ 'ဘုရားလေးဆူကို ကြာပန်းလှူသည့်' ပုစ္ဆာစကားမျိုးများသည် ပုစ္ဆာစကားထာများ ဖြစ်ပေသည်။

ပုံပြင်စကားထာဆိုသည်မှာကား တစ်စုံတစ်ခုသော ပြဿနာကို တင်ပြဆွေးနွေးလို၍ ပုံပြင်ကလေးတစ်ခုကို ပြောပြကာ ထိုပုံပြင်ထဲတွင် မည်သူအကြီးဆုံးနည်း။ မည်သူ သစ္စာအရှိဆုံးနည်း စသည်ဖြင့် ဉာဏ်စမ်း၍ပြောဆိုသော စကားမျိုးကို ပုံပြင်စကားထာဟု ခေါ်ပေသည်။ ဤပုံပြင်စကားထာမျိုးသည် ရိုးရိုးပုံပြင်ဒဏ္ဍာရီများနှင့် မတူချေ။ တစ်စုံတစ်ခုသော ရည်ရွယ်ချက်နှင့်လိုအပ်သော သဘောထားကို မြှုပ်နှံ၍ဖြေသူ၏ အာဘော်ကို တောင်းဆိုသော စကားမျိုးဖြစ်ပေသည်။ အဖြေကို ရရှိသောအခါတွင်မှ ဤသူသည် ရိုးသည်၊ ဆန်းသည်။ ကောက်ကျစ်သည် စသည်ဖြင့် ကောက်ချက်ချ၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သော စကားထာမျိုး ဖြစ်ပေသည်။

ဤစကားထာ (၆) မျိုးသည် မြန်မာ့လူနေမှုစနစ်နှင့် ရင်းနှီးစွာဆက်သွယ်ပေါင်းစပ်၍ နေလာခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာစကားထာများ ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်လာစေရန် အခြေခံအထောက်အကူ ပြုပေးနေသည့် မြန်မာ့ကျမ်းကြီး ကျမ်းခိုင်များမှ စကားထာများကို ဆက်လက်ဖော်ပြပါအံ့။

BURMESE CLASSIC .com
www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကျမ်း ဂန် ထွက် ဇကား ထာ များ

မဟောသဓာ ဇာတ်တော်ကြီး

မဟောသဓာနှင့် အမရာ

'တေ ဇ သု နေ မ ဘူ စန် နာ ဝိ ဝေ' ဟူသော ဇာတ်ကြီး ဆယ်ဘွဲ့တွင် အလွန်ထင်ရှားသည့် မဟောသဓာ ဇာတ်တော်ကြီး၌ မဟောသဓာသုခမိန်သည် မိမိ၏ဖူးစာရှင်ကို မိမိကိုယ်တိုင် ရှာဖွေမည်ဟူ၍ နေပြည်တော်မှ ဥတ္တရယဝမဇ္ဈိမနိဂုံးရွာသို့ ထွက်လာလေသည်။

လမ်းတွင် ယာဂုအိုးကိုရွက်လျက် ခရီးရင်ဆိုင်လာနေသော အမရာအမည်ရှိ သတို့သမီးကိုမြင်လျက် ကံဟောင်းနှီးဆော်သဖြင့် မေတ္တာသက်ဝင် ချစ်ခင်သောကြောင့် ပညာဖြင့် စူးစမ်းအံ့ဟု စိတ်၌ ကြံစည်ခဲ့၏။ အမရာသည်လည်း ဘိုးဘေးမိဘအစဉ်အဆက် သူဌေးဖြစ်ခဲ့သော်လည်း မိဘတို့လက်ထက်တွင် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပြုန်းတီးပျက်စီး၍ ဆင်းရဲပြိုငြင်စွာ လယ်ယာလုပ်ကိုင်လျက် အသက်မွေးနေထိုင်ရ၏။ ဆင်းရဲသားအသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့်လာနေသော

မဟောသဓာကိုမြင်လျှင် ရှေးနည်းတူပင် ကံဟောင်းနှီးဆော်သဖြင့် အားထားမြတ်နိုးလိုသောစိတ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ မဟောသဓာ သုခမိန်သည် ဤအမျိုးသမီး၌ အသိဉာဏ်ပညာ ရှိ မရှိ စူးစမ်းလိုသောအားဖြင့် ပုစ္ဆာပြုလိုရကား အဝေးမှနေ၍ လက်ကိုဆုပ်ပြ၏။ ထိုအခါ အမရာကလည်း လက်ဝါးကို ဖြန့်၍ပြ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား 'အသင့်၌ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပိုင်ဆိုင်သူရှိ၏လော' ဟု မေးခြင်းဖြစ်၍ 'အကျွန်ုပ်၌ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပိုင်ဆိုင်သူမရှိသေးပါ' ဟု ဖြေဆိုခြင်း ဖြစ်သတည်း။

ထိုအခါ မဟောသဓာ သုခမိန်သည် အမရာ၏ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်ကာ 'အသင်၏အမည် အသူနည်း' မေး၏။ ထိုအခါ အမရာက 'သခင် အကျွန်ုပ်အမည်သည် လောက၌ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကာလသုံးပါး၌ မရှိသော အမည်ကို ဆိုလိုပါသည်' ဟု ဖြေ၏။

မဟောသဓာသုခမိန်က 'ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကာလသုံးပါး၌ မပါဝင်သော ဝေါဟာရပုဒ်ကို ရှာလျှင် အမရာဖြစ်၍ သင်၏အမည်သည် အမရာ မဟုတ်လော' ဟု မေးလျှင် 'ဟုတ်ပါသည်' ဟု ဖြေသည်။ (ဤ၌ အမရာဆိုသောပုဒ်သည် မသေခြင်း ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။)

မဟောသဓာသုခမိန်က 'အသင်သည် ဤယာဂုကို မည်သူ့ထံသို့ ပို့မည်နည်း' ဟု မေးလျှင် 'အမရာက အိမ်ရှေ့နတ်ထံသို့ ပို့ရန် ဖြစ်ပါသည်' ဟု ဖြေ၏။ မဟောသဓာက အိမ်ရှေ့နတ်ဟူသည် အိမ်သူအိမ်သားများကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူနေသော ကျေးဇူးရှင် ဖခင်ဖြစ်ပေမည်ဟု ယူဆ၍ 'အသင်သည် အသင်၏ဖခင်ထံသို့ သွား၍ ပို့မည် မဟုတ်လော' ဟု မေးလျှင် 'ဟုတ်ပါသည်' ဟု ဖြေ၏။

တစ်ဖန် မဟောသဓာသုခမိန်က 'အမရာ အသင်၏ဖခင်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သည် အဘယ်အမှုကို လုပ်ဆောင်နေသနည်း’ ဟု မေးလျှင် အမရာက ‘သခင် အကျွန်ုပ်၏ဖခင်သည် လူတစ်ယောက်တည်းဖြင့် နှစ်ကွဲသော အမှုကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နေပါသည်’ ဟု ဖြေ၏။ မဟောသဓာက စဉ်းစားသည်မှာ လူတစ်ကိုယ်တည်းဖြင့် နှစ်ကွဲသောအမှုကို ပြုခြင်းဟူသည် လယ်ထွန်ခြင်းပင် ဖြစ်ရာ၏။ ‘အမရာ အသင်၏ဖခင်သည် လယ်ထွန်နေသည် မဟုတ်လော’ ဟု မေးလျှင် ‘ဟုတ်၏’ ဟု ဖြေသည်။

မဟောသဓာက ဆက်လက်၍ ‘အမရာ အသင်၏ဖခင်သည် အဘယ်မည်သော အရပ်ဌာနတွင် လယ်ထွန်သနည်း’ ဟု မေးလျှင် အမရာက ‘သခင် အကျွန်ုပ်၏ဖခင်သည် ထိုအရပ်သို့ တစ်ခါရောက်သောလူတို့ တစ်ခေါက်မပြန်သော နေရာတွင် လယ်ထွန်၏’ ဟု ဖြေလေသည်။ မဟောသဓာကလည်း လောကတွင် တစ်ခါရောက်က တစ်ခေါက်မပြန်သောနေရာကား သင်္ချိုင်းပင် ဖြစ်ရကား ‘အသင့် ဖခင်သည် သင်္ချိုင်းကုန်း၌ လယ်ထွန်၏မဟုတ်လော’ ဟု မေးလျှင် ‘ဟုတ်ပါ၏’ ဟု ဝန်ခံလေသည်။

တစ်ဖန် မဟောသဓာသုခမိန်က ‘အမရာ ယနေ့ သင် ပြန်လာဦးမည်လော’ ဟု မေးလျှင် ‘သခင် လာလျှင် ကျွန်ုပ်မလာရ၊ မလာလျှင် ကျွန်ုပ် လာရပါအံ့’ ဟု ဖြေ၏။ မဟောသဓာက စဉ်းစားသည်မှာ မိုးရွာလျှင် ချောင်းရေကျ၍ ပြန်မလာနိုင်ခြင်း ဖြစ်မည်။ မိုးမရွာ၍ ချောင်းရေ မလာလျှင် ပြန်လာနိုင်ခြင်း ဖြစ်မည်ဟု တွေးဆ၍ ‘အမရာ အသင်၏ဖခင်သည် ချောင်းတစ်ဖက်တွင် အလုပ်လုပ်နေရသလော’ ဟု မေးလျှင် ‘ဟုတ်ပါ၏’ ဟု ဖြေလေသည်။

ထို့နောက် မဟောသဓာသုခမိန်က ‘အမရာ ငါသည် အသင်တို့၏အိမ်သို့ သွားနှင့်လိုပါသည်။ ‘ငါ့အား ခရီးညွှန်ပါ’ ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ အမရာက ‘အရှင် ဤလမ်းဖြင့် ကြွတော်မူလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ရွာကို ရောက်ပါလိမ့်မည်။ ရွာတွင်းသို့ဝင်မိလျှင် ရှေးဦးစွာ မုန့်လုံးဈေးကို တွေ့လတ္တံ့။ ထိုမုန့်လုံးဈေးမှ အစဉ်အတိုင်းသွားပြန်လျှင် ပုံးရည်ပင်ကို တွေ့မြင်လတ္တံ့။ ထို ပုံးရည်ပင်မှသွားပြီးလျှင် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်လျက် အရွက်နှစ်ဆင့် သစ်ပင်ကိုတွေ့မြင်လတ္တံ့။ ထိုအရွက်နှစ်ဆင့် သစ်ပင်သို့ရောက်လျှင် အကြင်လက်ဖြင့် အကျွန်ုပ်ပေး၏။ ထိုပေးသောလက်ဖြင့် မယူမူ၍ အကြင်လက်ဖြင့် အကျွန်ုပ် မပေး။ ထိုမပေးသောလက်ဖြင့်သာ ယူတော်မူပါ။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ခရီးသည် ကျွန်ုပ်တို့အိမ်သို့ သွားရောက်ရာလမ်းတည်း’ ဟု ဆို၏။

မဟောသဓာသုခမိန်လည်း အမရာညွှန်လိုက်သော လမ်းအတိုင်း သွားလေသော် ရွာသို့ရောက်လေ၏။ ရွာတွင်းသို့ဝင်မိလျှင် ရှေးဦးစွာ မုန့်လုံးရောင်းသောဈေးကို တွေ့ရ၏ ထိုမှ လွန်ပြန်လျှင် ပုံးရည်ရောင်းသောဈေးကို တွေ့ရ၏။ ထိုမှသွားပြန်လျှင် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်နေသော ပင်လယ်ကသစ်ပင်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုကသစ်ပင်သို့ရောက်လျှင် အိမ်ကြားသို့ဝင်သောလမ်းလည်း ရှိသောကြောင့် သစ်ပင်ရင်း၌ရပ်လျက် စဉ်းစား၏။ အမရာသည် ငါ့အား မုန့်လုံးဈေးမှ ဤအပင်အထိသာ လမ်းကို သူ၏လက်ဖြင့် ပေးလိုက်သော လမ်းဟု ဆိုဟန်တူသည်။ ထိုမှဆက်လျှင် အကြင်လက်ဖြင့် သူ မပေး။ ထိုမပေးသောလက်ဖြင့် ယူတော်မူပါဟု ဆိုခြင်းမှာ လမ်းရိုးအတိုင်း ဆက်၍မသွားနှင့်တော့။ လမ်းရိုးမှခွဲ၍ သူမ ညွှန်ပြသည့်လမ်းကွေ့သို့လိုက်ပါဟု ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ရာ၏ဟု ယူဆကာ ပင်လယ်ကသစ်ပင်မှ လက်ယာဘက်လမ်းကြားသို့ ဝင်သည်ရှိသော် အမရာ၏မိဘများ နေထိုင်သောအိမ်သို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်ရှိလေသတည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

နတ်သမီး ပုစ္ဆာမေးခွန်း

မဟောသဓာဇာတ်တော်ကြီး၌ အလွန်ထင်ရှားသော နတ်သမီးပုစ္ဆာမေးခန်းတွင် ဤသို့ရှိပါသည်။

မဟောသဓာသုခမိန်သည် မင်းကြီးမျက်တော်မှူသဖြင့် ဒက္ခိဏာယ၀ မန္ဒဂုံးရွာသို့ သွားရောက်ပုန်းရှောင်ကာ ငြိမ်ငြိမ်စွာ နေထိုင်ရလေသည်။ ထိုအခါ ထီးဖြူကိုစောင့်သော နတ်သမီးသည် မဟောသဓာ၏ တရားစကားကို မနာကြားရသည်ဖြစ်သောကြောင့် မင်းကြီး၌ အကျိုးယုတ်အံ့သည်ကိုမြင်၍ ညဉ့်အခါတွင် ထီးချက်ကိုဖွင့်ပြီးလျှင် မင်းကြီးအား ပုစ္ဆာစကားထာတို့ကို မေး၏။

(၁) 'အရှင်မင်းကြီး အကြင်သူသည် အကြင်သူကို လက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခြေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရင်မျက်နှာ စသည်တို့၌ ပုတ်ခတ်အပ်၏။ ထိုသို့ ပုတ်ခတ်လျက်ပင် ခံရသော သူသည် ပုတ်ခတ်သောသူကို အလွန်ချစ်ခင်လေးမြတ်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကား

အဘယ်သူနည်း။'

(၂) 'အရှင်မင်းကြီး အကြင်သူသည် အကြင်သူကို အလိုရှိတိုင်း ဆိုမြည်ဆဲရေး၏။ ထိုသို့ ဆဲရေးလျက် ထိုသူ၏ လာခြင်းကိုကား အလိုရှိ၏။ ထိုသို့ ဆဲရေးလျက် ထိုသူ၏ လာခြင်းကိုကား အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ စင်စစ်အားဖြင့် အလွန်ချစ်ခင်မြတ်လေးသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူကား အဘယ်သူနည်း။'

(၃) 'အရှင်မင်းကြီး အကြင်သူသည် အကြင်သူကို မဟုတ်မမှန်သောစကားဖြင့် ယိုးစွပ်၏။ ပျက်မှုစကား၊ နားမကြည်ဖွယ် ထိုသူမနှစ်မြို့၊ မနာလိုအောင် ဆို၏။ ထိုအစွပ်အစွဲကို ခံရသူကလည်း ယိုးစွပ်သူကို တစ်ဖန်ပြန်လှန်၍ မဟုတ်မမှန်သောစကားဖြင့် ယိုးစွပ်ပြန်၏။ ထိုသို့ အချင်းချင်း ပျက်မှုစကားနှင့် နားမခံသာအောင် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ယိုးစွပ်ဆိုမြည်လျက်ပင် စင်စစ်သဖြင့် အလွန်ချစ်ခင်မြတ်လေးခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသူတို့ကား အဘယ်သူတို့ဖြစ်သနည်း။'

(၄) 'အရှင်မင်းကြီး အကြင်သူသည် အကြင်သူ၏ ထမင်း၊ အဖျော်၊ အဝတ်၊ ပုဆိုး၊ အိပ်ရာ၊ နေရာတို့ကို လိုရာဆောင်ယူ၍ သုံးဆောင်၏။ ထိုသို့ မိမိဉစ္စာကို ယူ၍သုံးဆောင်သူဖြစ်လျက်လည်း ဉစ္စာရှင်သည် ထိုသူယူ၍ သုံးဆောင်တိုင်းပင် အလွန်ချစ်ခင်လေးမြတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသူကား အဘယ်သူ ဖြစ်သနည်း။'

မင်းကြီးလည်း 'အသင်နတ်သမီး အသင်မေးသောပုစ္ဆာတို့ကို နက်ဖြန်နံနက် မိုးသောက်သောအခါ သုခမိန်များနှင့်တိုင်ပင်၍ ငါဖြေအံ့' ဟု ဆိုလေ၏။ နံနက်သို့ရောက်လျှင် သိန်း၊ ဒေဝိန်း၊ ကာမိန်း၊ ပက္ကုသ်တည်းဟူသော ပညာရှိ သုခမိန်ကြီးလေးယောက်ကို ခေါ်၍ မေးသော်လည်း မည်သူမျှမဖြေနိုင်ပဲ ရှိလေ၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထိုအခါ ထီးချက်စောင့်နတ်သမီးသည် မင်းကြီးအား တစ်ဖန် ကိုယ်ထင်ပြကာ . . .

"အသင် မင်းကြီး . . . အသင်သည် ပိုးစုန်းကြူးကို မီးညှိသော ယောကျ်ား၊ နွားမဦးချို၌ နို့ညှစ်သော ယောကျ်ား၊ အမှန်ကို သိလိုလျက် စဉ်းချိန်ခွင်ကို အနီးမှာထား၍ လက်ဖြင့်သာ ရမ်းဆသော ယောကျ်ားနှင့် တူစွာ၏။ အရာရာကို ထွင်းဖောက်မြင်စွမ်းနိုင်သော မဟာသဓာသုခမိန်ရှိလျက်နှင့် အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်များကို ဟုတ်နိုးထင်စွာ အမြင်မှားခဲ့၏။ အကယ်၍ အသင်မင်းကြီးသည် ဤပုစ္ဆာကို မဖြေနိုင်သည် ဖြစ်အံ့။ အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော ဤလှံတံဖြင့် အသင်၏ဦးခေါင်းကို ရှစ်စိပ်ကွဲအောင် ရိုက်အံ့' ဟု ခြိမ်းခြောက်လေ၏။

မင်းကြီးလည်း သေဘေးမှကြောက်လန့်ရကား နောက်တစ်နေ့မိုးသောက်လျှင် မင်းချင်းတို့ကို စေလွှတ်၍ မဟောသဓာသုခမိန်အား အမြန်ခေါ်စေ၏။ မင်းချင်းတို့လည်း မဟောသဓာသုခမိန်ကို ဒကွိဏာယဝမဇ္ဈျဂုံးရွာ၌တွေ့၍ မင်းကြီးထံသို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့လေ၏။ မင်းကြီးလည်း မဟောသဓာသုခမိန်အား အကြည်အသာ စကားဖြင့် ပြောဆိုနှီးနှောပြီးသကာလ ပုစ္ဆာလေးခုကို မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ မဟောသဓာသုခမိန်လည်း လက်ဝါးပြင်၌ တင်ထားသော ပတ္တမြားကဲ့သို့ ပြက်ပြက်ထင်ထင်မြင်ရကား အောက်ပါအတိုင်း ဖြေဆိုလေသည်။

(၁) 'အရှင်မင်းကြီး ပထမပုစ္ဆာကား ဖွားမြင်ပြီးစ နှစ်လ၊ သုံးလသားအရွယ် သားငယ်နှင့်မိခင်ကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုသားကို အမိသည် ရင်ခွင်၌ထား၍ နို့တိုက်သောကာလ၊ သားငယ်သည် ရွှင်မြူးသောအားဖြင့် မိမိ၏ခြေလက်တို့ဖြင့် အမိ၏ရင်ကိုလည်း

ကောင်း၊ မျက်နှာကိုလည်းကောင်း၊ ကြောက်ကန်ပုတ်ခတ်ခြင်းကို ပြု၏။ မိမိ၏လက်ဖြင့် အမိဆံပင်တို့ကိုလည်း ဆွဲငင်၏။ ထိုသို့ သားငယ်ပုတ်ခတ် ဆွဲငင်သောအခါ မိခင်သည် သူယုတ်သား၊ သူခိုးသား၊ မည်သူမည်ဝါ၏သားဟု နှုတ်ဖြင့် ဆိုယောင်ကာသာ၊ ကြင်နာခြင်းစိတ်ကား ယိုဖိတ်မတတ် ဖြစ်သဖြင့် ထိုသားငယ်ကို မိမိ၏ သားမြတ်ကြား၌ အိပ်စေခြင်း၊ အသာအယာပိုက်ဖက်၍ မျက်နှာ၊ နဖူး၊ ဒူး၊ ခြေ၊ လက်ရုံး စသည်တို့ကို နမ်းရှုပ်ခြင်းကိုပြုလျက် ချစ်ခင်ကြင်နာခြင်း ဖြစ်၏။ ဤကိုရည်၍ ပထမပုစ္ဆာကို နတ်သမီးမေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။'

(၂) 'အရှင်မင်းကြီး ဒုတိယပုစ္ဆာကား ခုနစ်နှစ်၊ ရှစ်နှစ် သားအရွယ် သားငယ်နှင့်မိခင်ကို ဆိုလိုပါသည်။ မိခင်သည် ထိုသားငယ်အား 'ချစ်သား ဤမည်သောအရပ်သို့ သွားပါချေ' ဟု လယ်တောသို့လည်းကောင်း၊ ကုန်ရောင်းဝယ်ရာသို့လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးအိမ်သို့လည်းကောင်း၊ အလိုရှိရာသို့ ခိုင်းစေလိုက်၏။ ထိုသူငယ်က 'မိခင် အဘယ်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုပေးမှ သွားမည်' ဟု ပြောလျက် သားဆိုတိုင်း မိခင်က ပေး၏။ ထိုသူငယ်သည် စားစရာကိုသာ စား၍ ခိုင်းစေရာသို့ မသွားပဲ သူငယ်အဖော်များနှင့် ကစား၍သာ နေ၏။ အချိန်တန်၍ အိမ်ပြန်လာသောအခါ မိခင်က သားအား ခိုင်းစေရာသို့ သွားခဲ့၏လောဟုမေးလျှင် ထိုသူငယ်သည် မိခင်၏အနီးသို့ မချဉ်းကပ်ပဲ အိမ်ရိပ်ကသာနေလျက် မာနပြုသောအားဖြင့် အမိစေရာသို့ ငါ မသွားဟု လက်ခြေတို့ကို ခါတွက်ခုန်ပေါက်၍ ဆောင့်အောင့်မြည်တမ်းခြင်းကို ပြု၏။ အမိက သားငယ်ကို လာခဲ့ဟု ခေါ်သော်လည်း သားငယ် မလာလိုလတ်သော် ဝါးခြမ်းစိပ် စသည်တို့ကို ကိုင်လျက် ရိုက်အံ့ဟု ဆိုလိုက်လျှင် သားငယ်သည်လည်း ဆဲရေးလျက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လွတ်ရာပြေးသဖြင့် အမိသည် သားကို မမီနိုင်ခြင်းကြောင့် 'ဟယ် လူယုတ်သား ဆင်ထိုး၍သေပါစေ။ ကျွဲရိုင်းခတ်၍ သေပါစေ' စသည် ဖြင့် ကျိန်ဆဲလိုက်၏။ ထိုသူငယ်လည်း ညဥ့်တိုင်လျှင် အိမ်သို့ မချဉ်း ကပ်ဝံ့သဖြင့် မိကြီး၊ မိထွေး၊ ဘကြီး၊ ဘထွေး စသော အိမ်သို့သွား၍ နေလေ၏။ မိခင်သည် သားအချိန်တန်၍ မလာလတ်သော် အဘယ် မှာ ရှိလိမ့်အံ့ဟု ပြင်းစွာနပန်းလုံးလျက် လှည့်လည်ရှာဖွေသောအခါ ဆွေမျိုးအိမ်၌ သားငယ်ကိုတွေ့ရ၍ ယိုစီးသောမျက်ရည်ဖြင့် သား ငယ်ကို ဆွဲလျက် နဖူးစသည်တို့၌ နမ်းရှုပ်၍ 'ချစ်သား အမေ ဆဲရေး မြည်တွန်သည်ကို စိတ်ထားသလော' ဟု ချော့မော့ကာသာ အိမ်သို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့၏။ ဤသို့ အမိသည် သားငယ်ကို အမျက်ထွက်၍ ဆိုမြည်တမ်းကာသာ နှလုံးအိမ်အတွင်း၌မူ အလွန်လျှင် ချစ်ခင် လေးမြတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုခုနစ်နှစ်၊ ရှစ်နှစ်အရွယ် သားနှင့်မိခင်ကို ရည်၍ နတ်သမီးသည် ဒုတိယပုစ္ဆာကို မေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။'

(၃) 'တတိယပုစ္ဆာမှာ အရွယ်ရှိကြသေးသော လင်နှင့်မယား ကို ဆိုလိုပါသည်။ အကြင် လင်နှင့်မယားတို့သည် ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ နှစ်ယောက်ချင်း လူမှုဖြင့် ပျော်ရွှင်ကြသော ကာလ၊ လင်သည် မယားကို မနာလို မနှစ်သက်အောင် 'သင့်ကိုကြိုက်ချစ်သော ယောကျ်ားမည်သူကား၊ ငါ့ထက်ပညာဥစ္စာသာပေသဖြင့် ကြိုက် လောက်ပေ၏' ဟု မဟုတ်မမှန်သောစကားဖြင့်မူလည်း စွပ်စွဲ၏။ 'သင့်ကိုမြင်လျှင် အော့ချင်အန်ချင် နှလုံးဆို့မြို့ရှိလှ၏။ သင် ငါ့ကို ကွာပါလေသော်။ တခြားမှာရှိသည့် မယား မည်သူနှင့်နေရလေအံ့' စသည်ဖြင့် မုန်းဟန်စကားနှင့် ဆို၏။ မယားသည်လည်း ထို့အတူ စွပ်စွဲလျက် မုန်းဟန်ပြု၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျက် ထိုသူတို့သည် အချင်းချင်း အလွန်ချစ်ခင်စုံမက်ကြခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသူတို့ကိုရည်၍ နတ်သမီး

သည် တတိယပုစ္ဆာကို မေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။'

(၄) 'စတုတ္ထပုစ္ဆာကား တရားစောင့်သောရသေ့ ရဟန်းတို့ ကိုရည်၍ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတရားစောင့်ရသော ရသေ့ရဟန်း တို့သည် ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့၏စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေ ကောင်းသဖွယ် ဖြစ်သောကြောင့် ကံ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သဒ္ဓါ တရားနှင့် ပြည့်စုံကုန်သောသူတို့သည် ထိုရသေ့ရဟန်းတို့ တောင်း သည်မှုလည်း ဖြစ်စေ၊ မတောင်းသည်မှုလည်း ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့ စွမ်းအားနှင့် ထိုက်လျော်စွာ လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကို ထိုရသေ့ရဟန်းတို့ အား ပေးလှူ၏။ ပေးလှူသော မိမိ၏ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ရသေ့ရဟန်း တို့ သုံးဆောင်တိုင်းပင်လျှင် အလွန့် အလွန် နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်း ဖြစ်၏။'

"အရှင်မင်းကြီး အကျွန်ုပ်ဖြေဆိုသောစကားသည် စင်စစ် မှန်၏။ ခပ်သိမ်းသောသူတို့သည် မိမိဥစ္စာကို အခါခါတောင်းတတ် သော သူကိုလည်း မုန်းတတ်၏။ အကျွမ်းတဝင်ယူ၍ ကြိမ်ဖန်များ စွာ သုံးတတ်သောသူကိုလည်း မုန်းတတ်၏။ ထိုသို့လျက် သဒ္ဓါတရား နှင့်ပြည့်စုံသောသူတို့သည် တရားစောင့်ကုန်သော ရသေ့ရဟန်းတို့ အား မိမိတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို သုံးဆောင်တိုင်းပင် သာ၍ သာ၍ မြတ်နိုးကြည်ဖြူခြင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသောသူတို့ နှင့်တရားစောင့်သော ရသေ့ရဟန်းတို့အား ရည်၍ နတ်သမီးသည် စတုတ္ထပုစ္ဆာကို မေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်"

ဟု မဟောသဓာသုခမိန်သည် ဖြေဆိုလေ၏။ ထိုအခါ ထီးချက်စောင့်နတ်သမီးသည် ကိုယ်ကိုထင်ပြ၍ မဟောသဓာ သုခမိန်အား ချီးကျူးပူဇော်လေ၏။ မင်းကြီးလည်း မဟောသဓာ သုခမိန်အား အလွန်အထူးချီးမွမ်းလျက် အိမ်ရှေ့မင်း၏ အဆောင်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အယောင်ကိုသာချန်၍ ကြီးစွာသောမြှောက်စားခြင်းဖြင့် မြှောက်စားကာ စစ်ဘုရင်မဟာသေနာပတိအရာ၌ ခန့်ထား သူကောင်းပြုတော်မူသတည်း။

ဤကား မဟောသဓာဇာတ်တော်ကြီးတွင် ဖတ်ရှုရသော ပုစ္ဆာစကားထာများ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်တို့သည် မြန်မာ့ရိုးရာ စကားထာများ ပေါ်ပေါက်လာစေရန် အခြေခံအကြောင်းအချက်များပင် ဖြစ်ပေသည်။

(၂) မဟာဇနက ဇာတ်တော်ကြီး

မဟာဇနကဇာတ်တော်ကြီးတွင်လည်း ဤသို့တွေ့ရပြန်သည်။ ပေါလဇနကမင်းကြီး နတ်ပြည်စံတော်မူကာနီး သမီးတော် သီဝလိဒေဝီနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြား၍ မင်းအဖြစ်သို့ မြှောက်ထိုက်သော သူ၏အရည်အချင်းကို မှူးမတ်တို့အား မှာကြားရာ၌ -

(၁) သလွန်တော်၏ ဦးခေါင်းကို သိသည်လည်းဖြစ်စေ။

(၂) ဗိုလ်ခြေတစ်ထောင် တင်ရသောလေးကို တင်ချနိုင်သည်လည်း ဖြစ်စေ။

(၃) ရွှေအိုးကြီး တစ်ဆယ့်ခြောက်လုံးကို ဖော်ထုတ်နိုင်သည်လည်းဖြစ်စေ။ ဟု မှာထားခဲ့လေသည်။ မင်းကြီးနတ်ပြည်စံ၍ သီဝလိဒေဝီနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီး မင်းမြှောက်ရမည့်သူကို ဖုဿရထား လွှတ်၍ ရှာဖွေသောအခါ ဥယျာဉ်တော်တွင် အိပ်ပျော်နေသော ဘုရားလောင်း ဇနကမင်းသားကို တွေ့လေသည်။ ထိုအခါ မှူးမတ်တို့ ကြုပ်မတ်ဆောင်ကျဉ်း၍ နန်းတော်သို့ ပင့်ဆောင်ကာ သီဝလိ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဒေဝီနှင့်တွေ့၍ အကျိုးသင့်၊ အကြောင်းသင့်စကားကို မေးမြန်းပြောကြားကြလေသည်။

ဘုရားလောင်း ဇနကမင်းသားက မှူးမတ်တို့အား 'အသင်တို့၏ အရှင်မင်းကြီး အဘယ်သို့ မှာထားခဲ့သနည်း' ဟု မေးသောအခါ မှူးမတ်တို့က ပထမပုစ္ဆာကို လျှောက်ထားကြလေသည်။ ဘုရားလောင်းက ဥဿျှောင်တော်ကိုချွတ်၍ သီဝလိဒေဝီအား 'သင့်ရာမှာထားလေ' ဟု ပေးသောအခါ သီဝလိဒေဝီသည် ဥဿျှောင်တော်ကို ကိုင်ထားခြင်းငှာလည်း မတတ်သာ၊ တခြားတစ်ပါးသို့ ပို့ဆောင်သိမ်းဆည်းခြင်းငှာလည်း မတတ်ကောင်းရကား သလွန်၏ဦးခေါင်းဘက်၌ထားလေ၏။ ဘုရားလောင်းလည်း မှူးမတ်တို့နှင့် စကားအနည်းငယ်ပြောပြီးနောက် ဥဿျှောင်ထားရာအရပ်ကို ညွှန်ပြ၍ 'ဤသည်လျှင် သလွန်၏ခေါင်းရင်း ဖြစ်တော့သည်' ဟု ဖြေဆိုလေ၏။

ဒုတိယပုစ္ဆာကိုမူ ဗိုလ်ခြေတစ်ထောင်တင်ရသောလေးကို ယူနိုင်း၍ ကိုယ်တိုင်တင်ခြင်း၊ ချခြင်းကို ပြုလုပ်ပြလေသည်။ တတိယပုစ္ဆာအတွက်မူ ထိုရွှေအိုးကြီးထားရာနေရာ၏အညွှန်းကို မှူးမတ်တို့အား မေး၏။ မှူးမတ်တို့ကလည်း ဘုရင်မင်းမြတ်မှာခဲ့သော စကားရင်းအတိုင်း တင်လျှောက်ကြ၏။

နေထွက်ရာ၌တစ်လုံး၊ နေဝင်ရာ၌တစ်လုံး၊ အတွင်း၌တစ်လုံး၊ အပြင်၌တစ်လုံး၊ အတွင်းအပြင်မဟုတ်သည်၌ တစ်လုံး၊ တက်ရာ၌ တစ်လုံး၊ သက်ရာ၌ တစ်လုံး၊ အင်ကြင်းပင်ကြီးလေးပင်တို့၌ တစ်လုံးစီ၊ ရှစ်ရပ်ဝန်းကျင် တစ်ယူဇနာအထက်၌ တစ်လုံး၊ အစွယ်အဖျား၌တစ်လုံး၊ အမြီးအဖျား၌တစ်လုံး၊ ရေထဲ၌ တစ်လုံး၊ သစ်ပင်ဖျား၌တစ်လုံး၊ ဤသည်လျှင် ရွှေအိုးကြီး တစ်ဆယ့်ခြောက်

လုံး ထားရာတည်း။"

ဘုရားအလောင်းသည် ဤပုစ္ဆာစကားကို ဆင်ခြင်၍ 'မှူးကြီး၊ မတ်ကြီးတို့ အသင်တို့၏မင်းကြီးသည် နေ့စဉ် ရဟန္တာသူမြတ်ကြီးတို့အား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးသည်ဖြစ်ရာ ရဟန္တာအရှင်မြတ်များကြွလာသောအခါ အသင်တို့၏ မင်းကြီး သွားရောက်ကြိုဆို ဦးခိုက်ရာအရပ်သည် နေထွက်ရာနေရာ ဖြစ်၏။ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ ပြန်ကြွလျှင် လိုက်ပါပို့ဆောင်၍ နောက်ဆုံးဝတ်ဖြည့်ရာနေရာသည် နေဝင်ရာ ဖြစ်၏။ ထိုနေရာတို့၌ တူးလေ" ဟု ဆို၍ တူးသော် ရွှေအိုးနှစ်လုံးကို ရ၏။

ထို့နောက် 'မင်းကြီးတို့ အတွင်း၌တစ်လုံး၊ အပြင်၌ တစ်လုံး၊ အတွင်းအပြင် မဟုတ်သည်၌တစ်လုံး ဆိုသည်မှာ နန်းတော် အရှေ့တံခါးမ၌ တံခါးခုံအတွင်းက တစ်လုံး၊ အပြင်က တစ်လုံး၊ တံခါးခုံအောက်က တစ်လုံး ရှိ၏ဟု ဆိုလိုသည်။ တူးလော့' ဟု ဆို၍ တူးသော် ရွှေအိုးသုံးလုံး ရလေသည်။

'တက်ရာ၌ တစ်လုံး၊ သက်ရာ၌ တစ်လုံး ဆိုသည်ကားမင်းကြီးသည် မင်္ဂလာဆင်တော်ကို တက်စီးသောနေရာ၌ တစ်လုံး၊ ဆင်တော်မှ ဆင်းသက်သောနေရာ၌ တစ်လုံးရှိ၏ဟု ဆိုလိုသည်။ တူးလော့' ဟု ဆို၍ တူးသော် ရွှေအိုးနှစ်လုံးရလေသည်။

'အင်ကြင်းပင်ကြီး လေးပင်တို့၌ တစ်လုံးစီဆိုသည်မှာကား နန်းတော်၏ရှေ့၌ မင်းကြီးသည် မှူးမတ်တို့နှင့် ပြောဟောတိုင်ပင်တော်မူသောအခါ လျှောင်းစက်ရန်ထားသော ညောင်စောင်းတော်သည် အင်ကြင်းသားဖြစ်ရကား ထိုညောင်စောင်း၏ အခြေလေးခုတို့အောက်၌ ရွှေအိုးတစ်လုံးစီရှိ၏ဟု ဆိုလိုသည်။ တူးလော့' ဟု ဆို၍ တူးသော် ရွှေအိုးလေးလုံး ရ၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထို့နောက် 'ရှစ်ရပ်ဝန်းကျင် တစ်ယူဇနာထက်၌ ရွှေအိုးရှိသည် ဆိုသည်မှာ မင်းကြီးစက်တော်မူရာ ကျက်သရေတိုက်မှ ပတ်ဝန်းကျင် ရထားထမ်းပိုးတစ်ပြန်ခြားရာ ရှစ်မျက်နှာအရပ်တို့၌ ရွှေအိုးတစ်လုံးစီရှိ၏ဟု ဆိုလိုသည်။ တူးလော့' ဟု ဆို၍ တူးသော် ရွှေအိုးရှစ်လုံး ရလေသည်။

'အစွယ်ဖျား၌ တစ်လုံး ဆိုသည်မှာ မင်္ဂလာဆင်တော်ကို ထားရာ၌ ဆင်၏စွယ်ဖျား နှစ်ခုအောက်၌ ရွှေအိုးနှစ်လုံးရှိသည်။ အမြီးဖျား၌ တစ်လုံးဆိုသည်မှာ မင်္ဂလာဆင်တော်၏ အမြီးအောက် တည့်တည့်၌ တစ်လုံးရှိသည်။ ရေထဲ၌ တစ်လုံး ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ တူးလော့' ဟု ဆို၍ တူးသော် ရွှေအိုးသုံးလုံးရလေသည်။

'သစ်ပင်ဖျား၌ တစ်လုံးဆိုသည်မှာ ဥယျာဉ်တော်ကြီးရှိ မင်္ဂလာပြုရာ အင်ကြင်းပင်ကြီးသည် နွေရာသီ နေမွန်းတည့်ချိန်တွင် အရိပ်သည် ထီးကဲ့သို့ ဝန်းဝိုင်း၍ ကျရောက်လျက်ရှိရာ ထိုအရိပ်ဖျား ကျရာ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌ ရွှေအိုးတစ်လုံးစီ ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ တူးလော့' ဟုဆို၍ တူးသော် ရွှေအိုးရှစ်လုံးရလေ၏။

ဤတွင် ရွှေအိုးတစ်ဆယ့်ခြောက်လုံးဟု ဆိုသော်လည်း အမှန်မှာ ရွှေအိုးထားရာအရပ် တစ်ဆယ့်ခြောက်ဌာနကိုသာ ရည်၍ ဆိုခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ရွှေအိုးကား စုစုပေါင်း သုံးဆယ့်တစ်လုံး ရှိသည်။ ယင်းသို့သော ပေါလဇနကမင်းကြီး မှာထားရစ်ခဲ့သည့် ပုစ္ဆာ စကားထာတို့ကို ဘုရားလောင်းဇနကမင်းသားသည် အမှန်အကန် ဖော်ထုတ်နိုင်စွမ်းရှိသည့်အားလျော်စွာ မှူးကြီးမတ်ကြီးအပေါင်းတို့က ၎င်းတို့၏ အရှင်မင်းမြတ်အဖြစ် ဘိသိက်သွန်း၍ တင်မြှောက်ကြလေသည်။

၃။ ဝိသာခါ ဝတ္ထု

ဓမ္မပဒဝတ္ထုတော်ကြီး ဒုတိယတွဲ ဝိသာခါသတို့သမီးဝတ္ထု၌လည်း စကားထာများကို တွေ့ရပြန်ပါသည်။ ဝိသာခါသတို့သမီးကို မိဂါရသူဌေးကြီး၏သား ပုဏ္ဏဝဍ္ဎနသတို့သားနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီးနောက် သတို့သမီးအား ယောက္ခမအိမ်သို့ ပို့ဆောင်သောအခါတွင် ဖခင်ဖြစ်သော ဓနဉ္စယသူဌေးကြီးက သမီးအား အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးမသင်ကြားလေသည်။

(၁) အတွင်းမီးကို အပြင်သို့ မထုတ်အပ်။

(၂) အပြင်မီးကို အတွင်းသို့ မသွင်းအပ်။

(၃) ပေးသောသူအားသာ ပေးအပ်၏။

(၄) မပေးသောသူအား မပေးအပ်။

(၅) ပေးသောသူအားလည်းကောင်း၊ မပေးသောသူအားလည်းကောင်း ပေးအပ်၏။

(၆) ချမ်းသာစွာ နေထိုင်အပ်၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၇) ချမ်းသာစွာ စားအပ်၏။

(၈) ချမ်းသာစွာ အိပ်စက်အပ်၏။

(၉) မီးကို လုပ်ကျွေးအပ်၏။

(၁၀) အိမ်တွင်းနတ်ကို ရှိခိုးအပ်၏။

ဤဆယ်ပါးသော လျှို့ဝှက်သည့်ဩဝါဒစကားကို ဆုံးမသင်ကြားလိုက်ရာ ဝိသာခါသည် ယောက္ခမအိမ်သို့ ရောက်သောကာလ ယောက္ခမဖြစ်သူ မိဂါရသူဌေးကြီးနှင့် မပြေမလည်ဖြစ်သောအခါ သူဌေးကြီးက ဝိသာခါအား ပြစ်တင်ပြောဆိုလေသည်။ ထိုသို့ပြောဆိုရာတွင် ဝိသာခါ၏ဖခင် သူဌေးကြီးမှာလိုက်သော ဩဝါဒစကားများသည် အဓိပ္ပါယ်မရှိ။ မည်သည်ကို ဆိုမှန်းမသိကြောင်း စွပ်စွဲပြောဆိုသောကြောင့် ဝိသာခါက ပြန်လည်ရှင်းလင်းချေပ ပြောဆိုရလေသည်။ ထိုဩဝါဒဆယ်ပါးအဖြေကား -

(၁) ယောက္ခမနှစ်ပါးနှင့်လင်သား၏ ကျေးဇူးမဲ့စကားကို အပြင်လူများကို မပြောကြားရာ။

(၂) ယောက္ခမနှစ်ပါးနှင့်လင်သား၏ ကျေးဇူးမဲ့စကားကို အပြင်လူများအား ပြော၍ ကြားခဲ့လျှင်လည်း အိမ်တွင်းသို့ ယူဆောင်လာကာ ပြန်လည် မပြောကြားရာ။

(၃) အကြင်သူတို့သည် အိမ်မှပစ္စည်းတို့ကို ငှားရမ်းသွားပြီးနောက် မှတ်မှတ်ရရ ပြန်လာ၍ ပေး၏။ ထိုမှပေးသောသူမျိုးကိုသာ နောက်ထပ် ငှားရမ်းပေးကမ်းအပ်၏။

(၄) အကြင်သူတို့သည် အိမ်မှပစ္စည်းတို့ကို ငှားရမ်းသွားပြီးနောက် လာ၍မပေးကြကုန်။ ထိုမပေးသောသူတို့အား နောက်ထပ်ငှားရမ်းပေးကမ်းခြင်း မပြုရာ။

(၅) ဆင်းရဲငြိုငြင် ပင်ပန်းကြကုန်သော ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေတို့ လာရောက်တောင်းရမ်းလျှင် ထိုသူတို့သည် ပြန်၍ ပေးနိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မပေးနိုင်သည်ဖြစ်စေ ထိုကဲ့သို့သောသူမျိုးကိုမူ ပေးကမ်းချီးမြှင့်အပ်၏။

(၆) ယောက္ခမနှစ်ပါးနှင့် လင်ယောကျ်ားတို့ကို မြင်လျှင် ထသင့်သောနေရာ၌ ထိုင်နေခြင်းငှာ မသင့်။ ထိုင်သင့်သောအခါမှ သာလျှင် ထိုင်နေသင့်၏။

(၇) ယောက္ခမနှစ်ပါးနှင့် လင်ယောကျ်ားတို့၏ စားဦးကို မစားနှင့်။ ၎င်းတို့အား ပြည့်ပြည့်စုံစုံ လုပ်ကျွေးပြီးမှသာ မိမိဘာသာ စားသောက်သင့်၏။

(၈) ယောက္ခမနှစ်ပါးနှင့် လင်ယောကျ်ားတို့၏ အလျင်ဦးအောင်မအိပ်စက်နှင့်။ ထိုသူတို့အား ပြုဖွယ်ကိစ္စများကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပြီးမှသာ အိပ်စက်အပ်၏။

(၉) ယောက္ခမနှစ်ပါးနှင့် လင်ယောကျ်ားသည် မီးပုံကြီး သုံးပုံကို ကိုးကွယ်ရာဟုမှတ်၍ ကောင်းစွာလုပ်ကျွေးအပ်၏။

(၁၀) ယောက္ခမနှစ်ပါးနှင့် လင်ယောကျ်ားသည် ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော အိမ်တွင်းနတ်နှင့် တူ၏။ ထိုနတ်သုံးပါးကို အမြဲမပြတ် ရှိခိုးကိုးကွယ် ဆည်းကပ်အပ်၏ဟု ဆိုပေသည်။

ဝိသာခါ၏ယောက္ခမ မိဂါရသူဌေးကြီးသည် တိတ္ထိတက္ကဒွန်တို့ကို ကိုးကွယ်သူဖြစ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓဝါဒကို နားမလည်ချေ။ ဗုဒ္ဓဝါဒတွင် သက်ဝင်ယုံကြည်၍ ခုနစ်နှစ်သမီးအရွယ်ကသောတာပန်ဖြစ်သော ဝိသာခါနှင့် ဆက်ဆံရေးတွင် များစွာအခက်အခဲ ဖြစ်ရလေသည်။

တစ်နေ့သောအခါတွင် မိဂါရသူဌေးကြီးသည် ရေမရောသော နို့ထမင်းကို သုံးဆောင်စားသောက်နေခိုက် ဗုဒ္ဓ၏ တပည့်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဆွမ်းလာ၍ရပ်၏။ ထိုအခါ သူဋ္ဌေးကြီးက မသိဟန်ဆောင်၍နေ၏။ ဤအခြင်းအရာကို မြင်သော ဝိသာခါက သူဋ္ဌေးကြီးအား ယပ်ခတ်ပေးရာမှ ရဟန်းဝတ်အား ဝတ်ဖြည့်၍ 'ကန်တော့ဆွမ်းပါ ဘုရား။ တပည့်တော်မ၏ ယောက္ခမကြီးသည် အဟောင်းကိုသာ စားသောက်သူ ဖြစ်ပါသည် ဘုရား' ဟု လျှောက်တင်လိုက်လေ၏။

ထိုအခါ မိဂါရသူဋ္ဌေးကြီးသည် ဒေါသအမျက်ချောင်းချောင်း ထွက်၍ အခြွေအရံများကိုခေါ်ကာ 'ဝိသာခါသည် ငါ့အား အညစ်အကြေးကို စားသည်ဟု ညစ်ညစ်ညမ်းညမ်း ဆိုဘိ၏။ ဝိသာခါအား အိမ်မှနှင်ထုတ်ကြလော့' ဟု အမိန့်ပေးလေ၏။

ထိုအခါတွင်မှ ဝိသာခါက ရှင်းပြရလေသည်။ 'ဗုဒ္ဓဝါဒတွင် ကံဟောင်း၊ ကံသစ်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ မိဂါရသူဋ္ဌေးကြီးသည် အတိတ်ဘဝက ကံဟောင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကိုသာ သုံးဆောင်ခံစား၍နေသူ ဖြစ်သည်။ အနာဂတ်ဘဝအတွက် ကံသစ်ချခြင်းတည်း ဟူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို လုပ်ကိုင်သူမဟုတ်ဟု ဆိုလိုကြောင်း' သဘောပေါက်သောအခါတွင်မှ သူတို့၏ ဆက်ဆံရေးသည် ပြေလည်သွားပေသည်။

နောက်ဆုံး ဝိသာခါ၏ လိမ္မာရေးခြားရှိမှုကြောင့် မိဂါရသူဋ္ဌေးကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏တရားကို နာယူကာ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေ၏။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော စကားစုတို့သည်လည်း ဉာဏ်ဖြင့်ရှုမြင်သုံးသပ်၍ ဆင်ခြင်မှ အမှန်ကိုရရှိစေသည့် စကားထာများပင် ဖြစ်ပေသည်။

၄။ ဖိုးရာဇာ လျှောက်ထုံး

အင်းဝဘုရင်မင်းကြီး စွာစော်ကဲလက်ထက် သက္ကရာဇ် (၇၄၂) ခုနှစ်တွင် ရခိုင်ကိုစားသော စောမွန်ကြီး ကြမ္မာကုန်သောကြောင့် မင်းကြီးစွာစော်ကဲက မိမိချစ်ခင်သည့် ကျွန်ယုံတော်ဖြစ်သော စောမည်းကို ရခိုင်စား ခန့်အပ်လေသည်။ မင်းကြီးစွာစော်ကဲက စောမည်းအား 'ထန်းစေ့ ထန်းပင်ကဲ့သို့ မကျင့်နှင့်။ ညောင်စေ့ညောင်ပင်ကဲ့သို့ ကျင့်လေ' ဟု မှာ၏။ အမတ်ကြီးဖိုးရာဇာကလည်း စောမည်းအား 'ညောင်ကဲ့သို့ကျင့်လေ၊ ကြောင်ကဲ့သို့ ကျင့်လေ' ဟု ဆုံးမမှာကြားလိုက်၏။

စောမည်း ရခိုင်ပြည်သို့ရောက်လျှင် ရှိသမျှညောင်ပင်တို့ကို အမြစ်မှစ၍ တူးဖြိုပစ်၏။ ရှိသမျှ တောကြောင်၊ အိမ်ကြောင်တို့ကို ဖမ်း၍ သတ်ပစ်လေ၏။ ထိုအခါ လူထုအပေါင်း မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်၍ ထကြွပုန်ကန်သောကြောင့် စကုသို့ ထွက်ပြေးလာရလေ၏။

ဘုရင်မင်းကြီးစွာစော်ကဲလည်း 'ငါ အရေးမှားလေပြီ' ဟု နောင်တရတော်မူ၏။ ဤတွင် ဆိုလိုသောစကား၏ အနက်အမှန်ကို

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မသိသဖြင့် ချွတ်ချော်မှားယွင်းရသော ထုံးသာဓက ဖြစ်ပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာကား 'ညောင်ပင်ကြီးသည် အစေ့သေးသော်လည်း အရေအတွက်များသဖြင့် ငှက်အပေါင်း စား၍မကုန်နိုင်။ ညောင်ပင်သည် ထန်းပင်ကဲ့သို့ အပင်ထီးမဟုတ်။ အကိုင်း၊ အခက်၊ အရွက်ဝေဝေနှင့် လူအပေါင်းတို့ အရိပ်ခိုရာ အပန်းဖြေရာ ဖြစ်၏။ ထို့အတူ အုပ်ချုပ်သော မင်းသည်လည်း လူအပေါင်းတို့ အားထားမှီခိုရသူ ဖြစ်ပါစေ' ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့အပြင် 'ကြောင်တို့သည် လက်သည်းကို ဝှက်ကြသည်။ မသုံးမဖြစ်သည့်အခါကျမှသာ လက်သည်းကို ထုတ်ဖော်၍ ရန်သူအား တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်သည်။ ထို့အတူ အုပ်ချုပ်သောမင်းသည်လည်း လက်နက်ကြီးတကားကားနှင့် ပလွှားခြင်း မပြုသင့်။ လိုအပ်သောအခါကျမှသာ ထုတ်၍အသုံးပြုသင့်၏' ဟု ဆိုလိုပေသည်။

ဤစကားရပ်သည်လည်း ပညာဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အမှန်ကိုမြင်နိုင်မှ တန်ဖိုးရှိသောစကားထာများပင် ဖြစ်ပေသည်။

၄။ တကောင်းရာဇဝင်

'မြန်မာအစ တကောင်းက' ဆိုသော စကားအတိုင်း တကောင်းခေတ်က ထင်ရှားသော ဘဒ္ဒနုဝတီ (ခေါ်) မင်းသမီးနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်သည့် သတိုးနဂါးနိုင်မင်း (ခေါ်) မောင်ပေါက်ကျိုင်း၏ အကြောင်းတွင်လည်း ဤသို့ တွေးပြန်ပါသည်။ မောင်ပေါက်ကျိုင်းအား တက္ကသိုလ်ဆရာကြီးက သုံးခွန်းသောစကားကို မှာလိုက်သည်မှာ -

'သွားပါများလျှင်၊ ခရီးရောက်
မေးပါများလျှင်၊ စကားရ
မအိပ်မနေ၊ အသက်ရှည်'

ဟူ၍ ဖြစ်၏။ မောင်ပေါက်ကျိုင်းသည် သွားပါများ၍ တကောင်းပြည်သို့ ရောက်၏။ မေးပါများ၍ ဘဒ္ဒနုဝတီမင်းသမီး အကြောင်း သိရ၏။ ထိုမင်းသမီး နဂါးနှင့်ချစ်ခင်နေကြောင်း၊

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သန်းခေါင်ယံတွင် နဂါးလာ၍ပေါက်သတ်လေ့ရှိကြောင်း သိရ၏။ ထို့ကြောင့် မင်းသမီးနှင့် လက်ထပ်ပြီးညတွင် မအိပ်မနေ စောင့်၍ နေ၏။ မင်းသမီး၏ဘေးတွင်မူ ငှက်ပျောတုံးကို လူအဟန်စောင်ခြုံ၍ ပေးထား၏။ နဂါးကြီးလာ၍ ထိုအရာကို လူထင်မှတ်ကာ ပေါက်သတ်လေသောကာလ၊ အစွယ်နှင့်ငှက်ပျောဖတ်ငြိ၍ နုတ်မရဖြစ်နေစဉ် မောင်ပေါက်ကျိုင်းက နဂါးအား သန်လျက်နှင့်ပိုင်း၍ သတ်သည်။

ထို့နောက် မင်းသမီးသည် နဂါးသတ်သူ မောင်ပေါက်ကျိုင်းအား စိတ်နာ၍စကားထာ သုံးခွန်းမေးတာ မဖြေနိုင်လျှင် (၇) ရက်ကြာက သတ်မည်ဟု အလောင်းအစား ပြုထား၏။ ထိုစကားထာအား -

(၁) ထောင်ပေးလို့ ဆုတ်

(၂) ရာပေးလို့ ချုပ်

(၃) ချစ်တဲ့သူ အရိုး ဆံထိုးဆံကျင် လုပ်

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဤစကားထာကို မောင်ပေါက်ကျိုင်း မဖြေနိုင်။ မောင်ပေါက်ကျိုင်း၏မိဘများ ရောက်ရှိလာသောအခါတွင်မှ ပြောပြသဖြင့် ဖြေနိုင်သွားလေသည်။ မင်းသမီးသည် နဂါးကြီး၏ အရေကို တစ်ထောင်ပေး၍ ဆုတ်ခိုင်းသည်။ နဂါးကြီး၏အရေကို တစ်ရာစီ၊ တစ်ရာစီပေးပြီး ခေါင်းအုံး၊ မွေ့ယာများ ချုပ်ခိုင်းသည်။ နဂါးကြီးအရိုးကို ဆံထိုး၊ ဆံကျစ်များလုပ်၍ ဆံပင်တွင်ထိုးသည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤမောင်ပေါက်ကျိုင်းဝတ္ထုသည် မြန်မာမှုနယ်တွင် အသုံးများ၍ လူတိုင်းကြားဖူးသော ဇာတ်လမ်းဖြစ်လေသည်။ ဤသည်လျှင် စကားထာ၏ အခြေခံအရင်းအမြစ် ဖြစ်လေတော့သည်။

၆။ ခုံတော်မောင်ကျဘမ်း အတ္ထုပ္ပတ္တိ

အင်းဝခေတ်တွင် နာမည်ကြီးလှသော ခုံတော်မောင်ကျဘမ်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြဆိုသော ကဝိသေနဂ်ဗျူဟာကျမ်း၌လည်း ဤသို့ တွေ့ရပြန်ပါသည်။

ဆရာတော်သည် တစ်နေ့သ၌ ကိုရင်ခေမာ၊ ကိုရင်ကုဏ္ဍလ (မောင်ကျဘမ်း)တို့နှင့်အတူ ပုဂံမြို့၊ ရွှေဂူကျောင်းတိုက်မှသည် အပြင်ဘက်သို့ လမ်းလျှောက်ထွက်လာရာ မင်းအိုချမ်းသာဘုရား၏ တံတိုင်းအတွင်းသို့ရောက်လျှင် ခေတ္တနားနေခိုက် တံတိုင်းအပြင်ဘက် ရေတွင်းတွင် လုံမပျိုနှစ်ဦးတို့ စကားပြောနေသံ ကြားရ၏။ ကြီးသော လုံမပျိုက ငယ်သော လုံမပျိုအား 'ညီမ တစ်နေ့တစ်နေ့တွင် စာအဘယ်မျှ ကျက်၍ရသနည်း' ဟု မေးရာ ငယ်သောလုံမပျိုက 'တစ်နေ့ တစ်နေ့လျှင် ဂါထာငါးဆယ်ခန့်သာ ကျက်နိုင်ကြောင်း' ပြော၏။ တစ်ဖန် လုံမပျိုငယ်က ကြီးသောလုံမပျိုအား 'အစ်မကြီးကော အဘယ်မျှ ရသနည်း' ဟု မေးလျှင် 'ညီမရယ် ငါ့

ပဉ္စမစာပေတိုက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မှာတော့ အိမ်မှုကိစ္စနှင့် ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စ များလှတာကြောင့် တစ်နေ့တစ်နေ့လျှင် ဂါထာနှစ်ဆယ်မျှသာ ကျက်နိုင်ပါသည်' ဟု ပြန်ပြောလေ၏။

ထိုစကားကိုကြားသော် ဆရာတော်က ရှင်ခေမာအား အဆိုပါ ဒကာမလေးများထံ ရေအလှူခံရန် လွှတ်လိုက်ရာ အငယ်ဖြစ်သော သူငယ်မက ကိုရှင်ခေမာအား 'ကိုရှင် အဘယ်တိုက်တွင် နေသနည်း။ ကိုရှင်ဘွဲ့အမည် မည်သူနည်း' ဟု မေး၏။ ထိုအခါ ကိုရှင်ခေမာက 'ငါသည် ရွှေဂူတိုက်မှာ နေသည်။ ငါ့အမည်ကား မောင်ရန်ကင်းတည်း' ဟု ဖြေလိုက်၏။

ထိုအခါ သူငယ်မက ကိုရှင့်အမည်ကို ပါဠိစကားနှင့်သာ မှည့်ရိုးရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ရန်ကင်းဟူသော ဝေါဟာရ၏ ပါဠိဘာသာအမည်သည် ခေမံ၊ ခေမာ ဟူ၍ လာရှိရာ 'ကိုရှင့်အမည် ရှင်ခေမာ မဟုတ်လော' ဟု မေးလျှင် 'ဟုတ်၏' ဟု ဝန်ခံလေ၏။ ထိုအခါ သူငယ်မက 'ကိုရှင့်အမည်ကို မောင်ခေမာဟု မှည့်ရိုးမှန်လျှင် ဣတ္ထိလိင် ဖြစ်နေပါပေါ့လား' ဟု ပြောရာ အကြီးဖြစ်သော သူငယ်မက 'ညီမလေး ညည်းပြောသောစကားသည် မူလဆရာတော်ကို ထိခိုက်နေပါသည်။ 'သျှာစ' ဟူသောသုတ်ကိုလည်း ထောက်ပါဦး' ဟု ဆိုလေသည်။ ရှင်ခေမာသည် ဘာမျှပြန်မပြောနိုင်ပဲ ပြန်ခဲ့ရ၏။

တစ်ဖန် ဆရာတော်က ရှင်ကုဏ္ဍလအား လွှတ်လိုက်ပြန်ရာ ရှေးနည်းတူ မေးပြန်သဖြင့် ရှင်ကုဏ္ဍလက -

'ဒကာမလေး ငါသည် ရွှေဂူတိုက်မှာ နေသည်။ ငါ၏ အမည်ကား တိတ်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောပြည်ဝယ် ဘုန်းကြီးသော မင်းကြီး၏ မိဖုရားထံသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော် ကိန်းဝပ်

ရာဌာနသည် ငါ၏အမည်တည်း' ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ သူငယ်မက 'တိတ်လေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသောပြည်ဆိုသည်မှာကား အရိမဒ္ဒနာ ပုဂံပြည် ဖြစ်၏။ ဘုန်းကြီးသောမင်းကား အနော်ရထာ ဖြစ်၏။ ဓာတ်တော်ကိန်းဝပ်သော မိဖုရားကား စောမွန်လှ ဖြစ်၏။ ကိန်းဝပ်ရာဌာနကား နားတောင်း ဖြစ်၏။ နားတောင်းကို ပါဠိလို ကုဏ္ဍလဟု ခေါ်သဖြင့် 'ကိုရှင်၏ဘွဲ့အမည်သည် ရှင်ကုဏ္ဍလ မဟုတ်လော' ဟု မေးရာ 'ဟုတ်၏' ဟု ဝန်ခံရလေသည်။ ထို့နောက် ကိုရှင်ကုဏ္ဍလအား 'ဒကာမလေး သင်သည် ငါ့အား မေးပြီးပြီဖြစ်၍ သင့်ကို ငါမေးအံ့။

သင် အဘယ်အရပ်မှာ နေသနည်း။ သင့်အမည် မည်သို့ ခေါ်သနည်း။ သင်၏မိဘတို့သည် အဘယ်အမှုကို ပြုသနည်း' ဟု မေးလေ၏။ ထိုအခါ သူငယ်မလေးက -

"ကျွန်ုပ်တို့နေသောအရပ်ကား ရန်သူတို့မဖျက်ဆီးနိုင်သော ပလ္လင်ထူး၊ ပလ္လင်မြတ်၏ သခင်၊ အရှင်ဘုရင်ချုပ်ကြီး၏ ပါးတော်မြဲ၊ အမြတ်ဆုံးသော ဥစ္စာတို့ကို ထိန်းသိမ်းသူ ဘဏ္ဍာစိုးကြီး၏ အမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကျွန်ုပ်၏အမည်မှ စတုတ္ထအက္ခရာ (ဘ) နောက်သို့ အာ-ဒီဃ ရောက်ပါသည်။ (ခ) နောက်ကို အလယ်က သွင်းပါသည်။ တတိယအက္ခရာ (ဒ) နောက်သို့ (ဤ) သရ ရောက်ပါသည်။ ဤ အရာအားလုံးပေါင်းလျှင် ကျွန်ုပ်အမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏ဖခင် အသက်မွေးမှု ပြုလုပ်သည်မှာ ကိုယ်တစ်ခြမ်းကား တူရိယာသံနှင့်တူသော အမှုပြု၍ တစ်ခြမ်းသော ကိုယ်ကား ကြေးမုံပြင်နှင့်တူသောအမှုကို ပြုလုပ်၍ အသက်မွေးပါသည်' ဟု ပြောဆိုလသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထိုအခါ ကိုရင်ကုဏ္ဍလက စဉ်းစားမိသည်မှာ ပလ္လင်ထူး၊ ပလ္လင်မြတ်ကား အပရာဇိတပလ္လင်တည်း။ ပလ္လင်၏အရှင်ကား သဗ္ဗညုတဘုရားတည်း။ ဘုရား၏အပါးတော်မြဲ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကပုဂ္ဂိုလ်ကား ရှင်အာနန္ဒာတည်း။ ထို့ကြောင့် သူ၏နေရပ်သည် အာနန္ဒာရပ် ဖြစ်ရမည်။

ဘ၏နောက်ကား (မ) ဖြစ်၍ အာဒိယနှင့်ပေါင်းလျှင် (မာ) ရ၏။ (ခ) ၏နောက်ကား (ဂ) ဖြစ်၏။ ၎င်းကို အလယ်က ထား၊ (ဒ) ၏ နောက်ကား (ဓ) ဖြစ်၍ (ဤ) သရနှင့်ပေါင်းသော် (ဓီ) ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ကို အားလုံးပေါင်းလျှင် 'မာဂဓီ' ရသည်ဖြစ်ရာ အဘိဓာန်တွင် မာဂဓီကို စံပယ်ပန်းဟု ပြန်ဆိုထားသောကြောင့် မိန်းကလေး၏အမည်သည် မစံပယ်ဖြစ်ရာ၏။

တစ်ဖန် မိန်းကလေး၏ဖခင် လုပ်ကိုင်သောအလုပ်မှာ ကိုယ်တစ်ခြမ်းကား တူရိယာသံနှင့်တူသောအမှုကို ပြုသည်ဟူရာဝယ် တူရိယာ တီးမှုတ်သံနှင့်မခြား လူအများတို့ သာယာနာပျော်ဖွယ်ဖြစ်အောင် စကားပြော ဟောတတ်ခြင်းကို ဆိုသည် ဖြစ်ရာ၏။ ကိုယ်တစ်ခြမ်းကား ကြေးမုံနှင့်တူသောအမှုကို ပြုသည်ဆိုရာဝယ် မှန်ကြေးမုံတို့သည် အစဉ်သဖြင့် ကြည့်ရှုသူ၏ရှေ့ကသာ နေရမြဲဖြစ်ရကား ဤအချက် (၂) ခုကို ပေါင်း၍ ဆင်ခြင်လိုက်လျှင် မိန်းကလေး၏ဖခင်သည် ရှေ့နေဖြစ်ရာ၏ ဟု တွေးဆပြီးသကာလ 'ဒါယိကာမလေး အသင်သည် အာနန္ဒာအရပ်မှာ နေသည် မဟုတ်လော။ သင်၏အမည်သည် မစံပယ် မဟုတ်လော' ဟု မေးလျှင် 'ဟုတ်ပါသည်' ဟု ဝန်ခံရလေ၏။

ထို့နောက် အရှင်ကုဏ္ဍလက 'ဒါယိကာမလေး သင်သည် ရှေ့နေ၏သမီးဖြစ်၍ တရားဥပဒေအရာတွင် ဗဟုသုရှိတန်ရာ၏။

ထို့ကြောင့် ပြဿနာတစ်ခုကို ငါမေးမည်။ စဉ်းစား၍ ဖြေပါ။ အကြင်လုံမပျိုကလေးတစ်ဦးသည် လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဖွယ်သော ဝတ်စားတန်ဆာ ဝတ်၍ သနပ်ခါးနံ့သာမှုန့်တို့ကို မျက်နှာ၊ ပါးပြင်တို့၌ လိမ်းကျံလာ၏။ ထိုအခါ လုလင်ပျိုတစ်ဦးသည် ထိုနံ့သာမှုန့်တို့၏ အနံ့တည်း ဟူသော ဂန္ဓာရုံကို အလွန်တပ်မက်၍ ကာမဂုဏ်စိတ်လည်း မရှိ။ လုံမပျိုအား ကိုယ်လက်အင်္ဂါဖြင့်လည်း ထိခိုက်ကိုင်တွယ်ခြင်း မပြုပါ။ ပါးပြင်တွင် လိမ်းကျံထားသော နံ့သာမှုန့်ကိုသာ နမ်းရှုပ်ခြင်းအမှုကို ပြုသည်ဆိုကြပါအံ့။ ထိုအခါ လုံမပျိုသည် အလွန်ရှက်စနိုးရကား ထိုလုလင်အား တရားစွဲလိုသော် နံ့သာမှုန့်ကို နမ်းရှုပ်သည့်အမှုကို စွဲရမည်လော။ မျက်နှာပါးပြင်ကို နမ်းရှုပ်သည့် လက်ရောက်ကျူးလွန်မှုအနေနှင့် စွဲရမည်လော။ ငါ့အား ပြောကြားပါ' ဟု မေးလျှင် မိမိမျက်နှာ၌ သနပ်ခါး ထူထူလိမ်းကျံလာသော ထိုအမျိုးသမီးနှစ်ဦးတို့မှာ အဖြေရခက်သောကြောင့် မျက်စိမျက်နှာပျက်ပျက်နှင့် ရေအိုးကို ကောက်၍ရွက်ကာ ပြန်သွားကြလေကုန်သည်။

ဤကား အင်းဝခေတ်က လုလင်ပျို၊ လုံမပျိုတို့၏ ဉာဏ်စမ်းပုံ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဖြစ်သတည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

၇။ ရှင်သီလဝံသ အမေးအဖြေ

အမည်မသိ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ရေးသားသည့် ရှင်မဟာသီလဝံသနှင့် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရတို့၏ အမေးအဖြေ စာအုပ်ငယ်တစ်ခုတွင်လည်း ဤသို့ တွေ့ရပြန်ပါသည်။

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက ရှင်မဟာသီလဝံသထံသို့ ကျောင်းနေတပည့်ငယ်တစ်ဦးကို စေ၍ 'တစ်ကျောက်အိပ် သနားတော်မူလိုက်ပါ ဘုရား' ဟု လျှောက်၏။

ရှင်မဟာသီလဝံသကလည်း 'တစ်ကျောက်အိပ်' ဆိုသော တစ်ကျိုပ်အောက်၊ တစ်ကျိုပ်အောက်ဆိုသော် ကိုးယောက်၊ ကိုးယောက်ဆိုသော် ကောက်ရိုး ဖြစ်ရာ၏' ဟု 'ကောက်ရိုးကို ယူသွားလေ' ဟု ပေးလိုက်၏။

တစ်ဖန် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက 'ရဋ္ဌ၊ ပုပ္ဖ၊ သုဝဏ္ဏ ပေးသနားတော်မူပါ ဘုရား' ဟု စေလိုက်ပြန်၏။ ထိုအခါ ရှင်မဟာသီလဝံသ

က 'ရဋ္ဌ-ပြည်၊ ပုပ္ဖ-ပန်း၊ သုဝဏ္ဏ-ရွှေ' ဖြစ်၍ 'ပြည်ရွှေပန်းကို ယူသွားလေဟု ပေးလိုက်၏။

ထို့နောက် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက 'ကုန်သည်လင်မယားကို ပေးသနားတော်မူလိုက်ပါ' ဟု စေပြန်၏။ ထိုအခါ ရှင်မဟာသီလဝံသက 'ကုန်သည်လင်မယားတို့၏ သဘောသည် လင်က ထမ်း၍၊ မယားက ရွက်ရသည်။ နှစ်ခုပေါင်းလျှင် ထမ်းရွက်ရသည်။ ထို့ကြောင့် 'ထမ်းရွက်ကို ယူသွားလေ' ဟု ပေးလိုက်၏။

တစ်ဖန် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက 'မဏ္ဍုက ဇော်ဂနီကို ပေးလိုက်ပါ ဘုရား' ဟု စေပြန်၏။ ထိုအခါ ရှင်မဟာသီလဝံသက မဏ္ဍုက-ဖား၊ ဇော်ဂနီ-စုန်း၊ ပေါင်းသော် ဖားစုန်း- ဖုန်းစားဟူ၍ ဖြစ်ရာ 'မင်းတို့ဆရာကဲ့သို့ ကိုးကွယ်ဟောင်းမဟုတ်၊ ကိုးကွယ်သစ်ဖြစ်၍ ဖုန်းစားမရှိ' ဟု မိန့်ဆိုလိုက်၏။

ထို့နောက် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက တပည့်တစ်ယောက်ကို စာရေး၍ ပေးလိုက်သည်မှာ -

"တော်သလင်းတွင်၊ လှေပွဲဆင်သည်၊ အလျင်ရောက်က၊ ဆုခံရ။"

"လေအောက်လေညာ၊ ခံစပါသည်၊ မြိုင်သာတောခန်းဝါ။"

"မိုးမရွာခင်၊ ကျတ်တီးပြင်၊ အလျင်ပတ်ကြားထ။"

"လျှောက်မတင်ခင်၊ စရွေးတွင်၊ အလျင်စွပ်လိုက်ပါ။"

"သူငယ်ဖော်များ၊ အံကစားလျက်၊ အစဉ်တက်သည်၊ ထွက်တက်တစ်လုံးသာ" ဟူ၍ ဖြစ်၏။

ရှင်မဟာသီလဝံသက စဉ်းစားသည်မှာ 'လှေပွဲတွင် အလျင်ရောက်သူသည် ဆုကို ရ၏။ တော၌ လေတိုက်သောအခါ သစ်သီးကြွေကျသည်ကို ခံယူသည်မှာ တောင်း ဖြစ်၏။ မိုးမရွာ၍ ပတ်ကြား

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထနေသော မြေကြီးသည် ရေခမ်းခြောက်လျက်ရှိ၏။ အိမ်တွင်လျောက်ကို မတင်ခင် စရွေး၍ စွပ်ရသည်မှာ ထုတ် ဖြစ်သည်။ အံစကားရာတွင် ထွက်တတ်တစ်လုံးသာလျှင် ပါ ကျ၏။ ထို့ကြောင့် ပေါင်းလိုက်လျှင် 'ဆုတောင်းခန်းထုတ်ပါ' ဟု ရရှိသောကြောင့် 'ဆုတောင်းစာကို ယူသွားလေ' ဟု ပေးလိုက်၏။

ထို့နောက် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက အုပ်သုံးလုံးတွင် ဝက်သား၊ ကြက်သားနှင့် ကြက်သွန်များကိုထည့်၍ စာရေးပြီး ပို့ခိုင်းလိုက်၏။ ရှင်မဟာသီလဝံသထံသို့ ရောက်သောအခါ ဖတ်ကြည့်ရာ အုပ်တစ်လုံးတွင် 'ဝေဋ္ဌောက္က' ဟု ပါ၏။ ယင်း၏အနက်မှာ ဝေဋ္ဌ-ဝါး၊ ဩက္က-သက်၊ ဝါးသက်= ဝက်သား ဖြစ်၏။ အုပ်တစ်လုံးတွင် 'ဗျဋ္ဌောက္က' ဟု ပါ၏။ ယင်းအနက်မှာ ဗျဋ္ဌ=ကျား၊ ဩက္က=သက်၊ ကျားသက်၊ ကြက်သား ဖြစ်၏။ အုပ်တစ်လုံးတွင် 'ဒါသောက္က' ဟု ပါ၏။ ယင်း၏အနက်မှာ 'ဒါသ=ကျွန်၊ ဩက္က=သက်၊ ကျွန်သက်=ကြက်သွန် ဖြစ်၏ဟု အဓိပ္ပါယ်ကိုပြော၍ ဖွင့်ကြည့်လျှင် အားလုံးမှန်၍နေပေသည်။

တစ်ဖန် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက 'တစ်ပင် နှစ်ပင်ကိုတောင်းချေ' ဟု စေပြန်၏။ ထိုအခါ ရှင်မဟာသီလဝံသက 'တစ်ပင် နှစ်ပင်ကို ပေါင်းလျှင် သုံးပင်= သင်ပုန်း' ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် 'သင်ပုန်းကို ပေးလိုက်ပါ' ဟု ဆိုလေ၏။

အထက်ပါ စကားရပ်တို့သည် ပြောရိုးပြောစဉ်ရှိကြသဖြင့်သာ သုတပညာပွားစေရန် ရေးသားလိုက်ကြောင်း၊ ထိုပညာရှိကြီးများအနေနှင့် ယင်းစကားစုတို့သည် သေးနုပ်သည်ဟု ထင်ဖွယ်ရှိကြောင်းဖြင့် စာရေးသူကိုယ်တိုင်က ဝန်ခံထားပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယင်းစကားစုတို့သည် ရှင်သောဟာသဉာဏ်အတွက်

အထောက်အကူပြုနိုင်သည် ဖြစ်ရကား ထည့်သွင်းဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဤသည်ကား မြန်မာစာပေကျမ်းဂန်လာ စကားထာများပင် ဖြစ်ပါသတည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၁) စကားထာများ

(က) စကားထာ (ရိုးရိုး) များ

မေး။ ။ ရေ မရှိ မြစ်လယ်ကောင်။
ထင်း မရှိ တောင်သုံးကောင်။
နှမ မရှိ ခြောက်ယောက်မောင်။

ဖြေ။ ။ မေတ္တာတရား။
အနိစ္စတော၊ ဒုက္ခတော၊ အနတ္တတော။
အာရုံခြောက်ပါး။

မေး။ ။ ပန်းဇော်တကို၊ နေ့ညမဆို၊ ဆင်စေလိုသည်၊ ပဟိုရ်ရင့်ကျူး နာရီမှူး။

ဖြေ။ ။ ပဟိုရ်စည်နှင့် နာရီပမာ အချိန်မှန်မှန် တွန်တတ်သောကြက်ဖ။

မေး။ ။ ဆယ့်ခြောက်ပြည်ထောင်ပိုင်စိုး၊ မင်းမျိုးငဲ့ ရာဇာ၊ ရှေးကုသိုလ် ကံမကောင်းတာကြောင့်၊ ခေါင်း ခြေ လက်မပါ။

ဖြေ။ ။ တင်းတောင်း။

မေး။ ။ သဒ္ဒါလည်း မတတ်၊ ပရမတ်လည်း မကျေ၊ လူရှေ့မှာလည်း နေ၊ မှန်လျှင် မှန်စေ၊ မမှန်လျှင် လျှာထုတ်ပြသည်။

ဖြေ။ ။ ချိန်ခွင်။

မေး။ ။ ခြေရှစ်ချောင်း၊ ခေါင်းဘယ်ညာ၊ အမြီး ခါးလယ်မှာ။

ဖြေ။ ။ ကျောက်ပျဉ်။

* တင်းတောင်းဆိုသည်မှာ (၁၆) ပြည်ဝင်သော တောင်းကိုဆိုလိုသည်။ ရှေးခေတ်အခေါ်တွင် ဆန် (၁၆) ပြည်ကို တစ်တင်း၊ (၈) ပြည်ကို တစ်ခွဲ၊ (၄) ပြည်ကို တစ်စိတ်ဟု ခေါ်သည်။ တစ်ပြည်တွင် နို့ဆီဗူး (၈) ဗူး ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် (၄) ဗူးကို တစ်ခွက်၊ (၂) ဗူးကို တစ်စလယ်ဟု ခေါ်သည်။ စာရေးသူတို့ခေတ် ကျောင်းသားဘဝတွင် ဤကဲ့သို့ ဆန်ခွက်ခြင် အခေါ်အဝေါ်များကို သင်ခဲ့ရသည်။

၂ လမြူ	-	၁ လမြက်။
၂ လမြက်	-	၁ လမယ်။
၂ လမယ်	-	၁ စလယ်။
၂ စလယ်	-	၁ ခွက်။
၂ ခွက်	-	၁ ပြည်။

တစ်လမြူဆိုသည်မှာ လက်တစ်ခုပ်ရှိ ဆန်တစ်ဝက်ကို ခေါ်သည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တစ်လမြက် - လက်တစ်ခုပ်ရှိ ဆန်။
တစ်လမယ် - လက်ခုပ်နှစ်ဖက်စလုံးရှိ ဆန်။

မေး။ ။ ချောင်းငယ် ကောက်ကောက်၊ ရေလယ် နောက်နောက်။
ဖြေ။ ။ ကျောက်ပျဉ်။

မေး။ ။ နတ်သမီးအိမ်တိုင် ပိုးမဖောက်နိုင်၊ ဖောက်ပြန်သော်လည်း တစ်ပေါက်တည်း။
ဖြေ။ ။ အပ်။

မေး။ ။ ငုပ်ချည် ပေါ်ချည်၊ သူ့ ဖင်ကို ကြိုးနဲ့ ချည်။
ဖြေ။ ။ အပ်နှင့် အပ်ချည်။

မေး။ ။ နတ်သမီး တံတွေးပေါက်၊ ကြက်မကောက်နိုင်။
ဖြေ။ ။ နေပြောက်။

မေး။ ။ နွားနို့တစ်ပန်းကန် တစ်ပြည်လုံး လျှံ။
ဖြေ။ ။ လပြည့်ဝန်းနှင့် လရောင်။

မေး။ ။ နတ်သမီး အိမ်တိုင် သူခိုးမတက်နိုင်။
ဖြေ။ ။ ငှက်ပျောပင်။

မေး။ ။ နတ်သမီး သောက်ရေကန် တံတိုင်း သုံးထပ်ရံ။
ဖြေ။ ။ အုန်းသီး။

မေး။ ။ မဖွပ်ပဲဖြူသည့် နတ်ပုဆိုး၊ မခပ်ပဲပြည့်သည့် နတ်ရေအိုး။
ဖြေ။ ။ အုန်းသီး။

မေး။ ။ ဒိုက်ခုတ်တော့ အုတ်ပေါ်၊ အုတ်ခုတ်တော့ ကြွေပေါ်၊ ကြွေခုတ်တော့ ရေပေါ်၊ ဘာသီးလဲ နော်။
ဖြေ။ ။ အုန်းသီး။

မေး။ ။ သွားတော့ ခွေခွေ၊ နေတော့ စင်းစင်း။
ဖြေ။ ။ ခေါင်းခု။

မေး။ ။ လေးထောင့်စပ်စပ်၊ သူ့မျက်နှာ ငါ့မှာ ကပ်။
ဖြေ။ ။ မှန်။

မေး။ ။ အပင်နွဲ့နှောင်း အသီးဖောင်းဖောင်း မစားကောင်း။
ဖြေ။ ။ ဆံပင်နှင့် သန်းဥ။

မေး။ ။ ငါ့နွားနက်နက် ချုံပေါ်တက်၊ ချက်ချက်သံမှူ မကြားရ။
ဖြေ။ ။ ဆံပင်နှင့် သန်း။

မေး။ ။ သူ့အပင်က တရုံးကြီး၊ သူ့အသီးက တစ်လုံးတည်း။
ဖြေ။ ။ ဆံပင်နှင့် ဆံထုံး။

မေး။ ။ နှစ်ယောက်တစ်တွဲ နေ့မှာခွဲ၊ ညဘက်ကျလျှင် ပြန်ပေါင်းချင်။
ဖြေ။ ။ တံခါးရွက်။

မေး။ ။ နေ့ချွတ်၊ ညဝတ်။
ဖြေ။ ။ တံခါးမင်းတုပ်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မေး။ ။ အစိမ်းပေါ် အဖြူတင်၊ အဖန်လာမှ အနီရောင်ဆင်။
ဖြေ။ ။ ကွမ်းယာ။

မေး။ ။ သူ့ကိုရိုက်တော့ ချာချာလည်၊ ကြိုးကိုဆွဲပြီး ငိုရှာတယ်။
ဖြေ။ ။ ကြေးစည်။

မေး။ ။ ကန်ထဲမှာ ရေ၊ ရေထဲမှာ မြွေ၊ မြွေခေါင်းမှာ ရွှေ။
ဖြေ။ ။ မီးခွက်။

မေး။ ။ အညာက ဆင်ဖြူ အမွေးထူ။
ဖြေ။ ။ ကြက်သွန်ဖြူ။

မေး။ ။ ဖူးခနဲ ထောင်၊ ဖောင်ခနဲ လဲ၊ ရဲရဲနဲ့ တွဲလွဲဆွဲ။
ဖြေ။ ။ ငှက်ပျောဖူး။

မေး။ ။ သူ့အပင်နွဲ့နှောင်း၊ မတက်ကောင်း၊ စားကောင်းပါရဲ့ ဖူးတံနဲ့။
ဖြေ။ ။ ပြောင်းဖူး။

မေး။ ။ ပဝါခြုံ လုံပါ၏။ ဆံမြိတ်ချ လှပါ၏။ ကျောက်တန်းစီ ညီပါ၏။
ဖြေ။ ။ ပြောင်းဖူး။

မေး။ ။ အသီးပေါ် အပင်ပေါက်၊ ခြေထောက်တစ်ချောင်း ထောက်။
ဖြေ။ ။ နာနတ်သီး။

မေး။ ။ တစ်နှစ်တစ်ခါ ပေါ်လို့လာ၊ ရာဇာမင်းလောင်း ထီးဖြူဆောင်း။
ဖြေ။ ။ မှို။

မေး။ ။ ဆုပ်လျှင် စူး၊ နမ်းလျှင် မူး၊ စားလျှင် ရှူး။
ဖြေ။ ။ ပဒိုင်းသီး။

မေး။ ။ တို့နွားတစ်ကောင် ဘို့တစ်ထောင်။
ဖြေ။ ။ ကြက်ဟင်းခါးသီး။

မေး။ ။ တို့နွားတစ်ကောင်၊ ဘို့တစ်ထောင်၊ ခြေရာလည်း ပျောက်၊ ရေလည်း နောက်။
ဖြေ။ ။ ကြက်ဟင်းခါးသီးနှင့် ဆန်ဆေးရေ။

မေး။ ။ သူ့ပင်စည်က မြွေပွေးပြောက်၊ သူ့အသီးက ပြည်တောင်းလောက်။
ဖြေ။ ။ သင်္ဘောသီး။

မေး။ ။ နွားမတစ်ရာ ရေဆင်းလာ၊ ခြေရာလည်း ပျောက်၊ ရေလည်း နောက်။
ဖြေ။ ။ ဆန်ဆေးရေ။

မေး။ ။ ဖတ်လတ် ဖတ်လတ် ၂-ဖတ်လတ်၊ တွဲလွဲ တွဲလွဲ ၂-တွဲလွဲ၊ ဒေါက်လောက် ဒေါက်လောက် ၄-ဒေါက်လောက်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဖြေ။ ။ ဖတ်လတ်- နားရွက် ၂ ခု။ ၂ တွဲလွဲ- နှာမောင်းနှင့် အမြီး။ ၄-ဒေါက်လောက်- ခြေ ၄ ချောင်း၊ (ဆင်)။

မေး။ ။ အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု။
ဖြေ။ ။ ငှက်ပျောသီး။

မေး။ ။ အတောင်စိမ်းပြာ ငှက်သတ္တဝါ၊ အမောက် မြေမှာ ဝှက်။
ဖြေ။ ။ ငှက်ပျောပင်။

မေး။ ။ အခြေလေးခု မြေမှာစု၊ ခေါင်းနဲ့ကိုယ်မပါ ဗရချာ။ အမြီး မရှိပါ။
ဖြေ။ ။ ကုလားထိုင်။

မေး။ ။ ကြည့်လေ ဝေးလေ၊ ဝေးလေ ကြည့်လေ။
ဖြေ။ ။ နားရွက်။

မေး။ ။ အပင်ကြီး၍ အသီးသေး။
ဖြေ။ ။ ညောင်ပင်။

မေး။ ။ အမြင်နီး၍ ခရီးဝေး။
ဖြေ။ ။ တောင်။

မေး။ ။ ဟိုဘက်ရွာနဲ့ ဒီဘက်ရွာ၊ သူနဲ့ကြည့်ရင် မြင်ရတာ။
ဖြေ။ ။ မီးပြောင်း။

မေး။ ။ ကုလားမလေး ခြေကောက်ကောက်၊ ချောင်းကမ်းပါးမှာ လျှောက်။
ဖြေ။ ။ ငါးမျှားချိတ်။

မေး။ ။ သွားရင်နှေးကွေး၊ သူ့ဥက ဖွေးဖွေး၊ ကျောပေါ်မှာ သံခမောက်နဲ့၊ ဘာကောင်တဲ့လေး။
ဖြေ။ ။ လိပ်။

မေး။ ။ တက်လေးစင်းနဲ့ အပြင်းလှော်၊ မယ်တော် ရှင်မ ပေါင်းမိုး ထဲက။
ဖြေ။ ။ လိပ်။

မေး။ ။ ဟိုဘက်ဘေးက ဖြူဖြူ၊ ဒီဘက်ဘေးက ဖြူဖြူ၊ အလယ် ဗဟိုက ရွှေမင်းသမီးလေး။
ဖြေ။ ။ ကြက်ဥ။

မေး။ ။ အိမ်ရှိသော်လည်း လူမရှိ၊ လူရှိသော်လည်း အသံမကြား။
ဖြေ။ ။ သင်္ချိုင်း။

မေး။ ။ ငမည်းဖင် ငနီလျက် (ရက်)။
ဖြေ။ ။ အိုးနှင့်မီး။

မေး။ ။ အပင်မြင့်မြင့် ညမှပွင့်။
ဖြေ။ ။ ကြယ်။

မေး။ ။ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် တရားပြိုင်၊ အစ်ကို နိုင်လိုက်၊ ညီ နိုင်လိုက်။
ဖြေ။ ။ ရက်ကန်းနှတ်။

မေး။ ။ ကျူပင်ကြို၊ ကျူပင်ကြား လောင်းကလေးနဲ့သွား။
ဖြေ။ ။ ရက်ကန်းလွန်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မေး။ ။ ဒီခနဲ ပျံ ပိတုန်းသံ၊ ဝဲခနဲကျ ရွှေလင်းတ။
ဖြေ။ ။ ချည်ငင်နေပုံ။

မေး။ ။ အပင် သန်တောင်ဝှေး၊ သူ့အသီးက သေး။
ဖြေ။ ။ ထန်းပင်နှင့်ထန်းသီး။

မေး။ ။ ငယ်ငယ်က စောင်ခြုံ၊ ကြီးလာမှ ဦးထုပ်ဆောင်း။
ဖြေ။ ။ ခရမ်းသီး။

မေး။ ။ ငယ်တုန်းကတော့ စားဖော်စားဖက်၊ ကြီးလာတော့လည်း အိပ်ဖော်အိပ်ဖက်။
ဖြေ။ ။ ဝါး။

မေး။ ။ တစ်နှစ်တစ်ခါ ပေါ်လို့လာ၊ ဝါဝါကတုံး လူမမုန်း။
ဖြေ။ ။ လိမ္မော်သီး။

မေး။ ။ မီးပေါ်မှာ ကျွမ်းကစား၊ စွမ်းတဲ့ အမေ့သား။
ဖြေ။ ။ မုန့်လေပွေ။

မေး။ ။ ရွှေသားနီမြန်း၊ ရဟန်းနဲ့ဆင်၊ မာတင်ပေါက်ကြီး၊ တည် တစ်စီးနဲ့၊ ရှမ်းဦးထုပ်၊ တရုတ်မြင်းက၊ ကျေးသူဝ။
ဖြေ။ ။ ပေါက်ပွင့်။

မှတ်ချက်။ ။ ပေါက်ပွင့်၏အရောင် နီဝါနေသည်ကို ရွှေရောင်နှင့်တင်စားထားသည်။ ရဟန်း၏အရေတော်နှင့်လည်း တူ၍ ဆင်စွယ်ကဲ့သို့ ဝတ်ညှာကလေးပါရှိကာ ရှမ်းကြီးဆောင်းသော ဦးထုပ်ကဲ့သို့ တူလျက်ရှိသည်ကို သီကုံးဝှက်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်၏။

မေး။ ။ တောင်သုံးလုံးပေါ် အော်၍ပွင့်။
ဖြေ။ ။ ဖိုခနောက်သုံးလုံးပေါ် ပေါက်ပေါက်ဖောက်သည်။

မေး။ ။ မိုးလေချိန်သိ၊ သစ်နန်းနေသည့် ပညာရှိ။
ဖြေ။ ။ တောက်တဲ့။

မေး။ ။ ခေါင်းကြီးလို့ လည် (လယ်) သိမ်၊ ဖင်ပိန်တဲ့ ယောကျ်ား၊ မိုးပေါ် ပျံကာသွား၊ သိကြားလား၊ နတ်လား။
ဖြေ။ ။ ပုစဉ်းကောင်။

မေး။ ။ ပန်းပြောက်ဝတ်လုံ၊ ကိုယ်လုံးခြုံ၊ ဗုံတောင်သမား၊ ခြေနဲ့ ကုပ်၍ နှုတ်နဲ့စား၊ အများသူငါ ဖော်ကြပါ။
ဖြေ။ ။ သစ်တောက်ငှက်။

မေး။ ။ သံသာငှက်ကြီး၊ ရင်ဘတ်တီး၊ အမြီး ခါးလယ်မှာ။
ဖြေ။ ။ လင်းကွင်း။

မေး။ ။ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းရွတ်လျက်၊ သက်န်းနက်နှင့် အရက်လည်းသောက်၊ လိုဏ်ဂူပေါက်မှာ၊ တစ်ယောက် ရှင်ညို၊ လည်ကုပ်တိုနဲ့။
ဖြေ။ ။ ပိတုန်း။

မေး။ ။ ဟတ္ထိဒန္တေ-န-ဒန္တေ၊ ဘိက္ခုကာယေ-န-ကာယေ၊ သီသေ ကာက-န-ကာက။
ဖြေ။ ။ ပေါက်ပွင့်။

မှတ်ချက်။ ။ ဆင်စွယ်နှင့်တူသော်လည်း ဆင်စွယ်လည်း

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မဟုတ်ပါ။ ရဟန်းနှင့်ဆင်သော်လည်း ရဟန်းလည်း မဟုတ်ပါ။ ကျီး၏ဦးခေါင်းနှင့် တူသော်လည်း ကျီးဦးခေါင်းလည်း မဟုတ်ပါ ဟူသော အဖြေကို ဝှက်၏။

မေး။ ။ မျက်နှာမည်းကြီးလည်း ငိုပြီ၊ စည်တော်ကြီးလည်း တီးပြီ၊
သေသူများလည်း ရှင်လာပြီ၊ ပုန်းသူများလည်း
ပေါ်လာပြီ။

ဖြေ။ ။ မိုးဦးကျ။

မှတ်ချက်။ ။ မိုးမည်းမှောင်၍ ရွာသည်။ မိုးထစ်ချုန်းသည်။ မြက်ပင်ငယ်များ ရှင်လာသည်။ ကျွတ်၊ မျှော့၊ ဖား စသည်တို့ ပေါ်လာသည်။

မေး။ ။ စိမ်းညိုရောင်ခြေသုံးနဲ့ မျက်လုံးက ခါးမှာ၊ လေးဘက်
တောင်ပံဖုံးတယ်။ ခေါင်းက ခြောက်သွယ်၊ ငှက်မဟုတ်
မြေနဲ့နီးတယ်။ တွေးဆညာဏ်ကြီး။

ဖြေ။ ။ မြင်းမိုရ်တောင်။
ခြေသုံးချောင်း ‑ မြင်းမိုရ်တောင်၏ အောက်ခံဖိုခနောက်
ဆိုင် တောင်သုံးလုံး။
မျက်လုံး ‑ အလယ်က သွားနေသော နေနှင့်လ။
လေးဘက်တောင်ပံ ‑ ကျွန်းကြီး လေးကျွန်း။
ခေါင်းခြောက်သွယ် ‑ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်။

မေး။ ။ ငါးယောက်က သယ်၊ သုံးဆယ်က ထောင်း၊ ဖျာကြီးနဲ့
လိပ်၊ ဂူကြီးထဲ သွင်း။

ဖြေ။ ။ ထမင်းစားခြင်း။

မရှိပဘာပေတိုက်

(လက်ငါးချောင်းက သယ်ယူသည်။ သွားပေါင်း သုံးဆယ်
က ဝါးသည်။ လျှာက ပါးစပ်ထဲသို့ သွင်းသည်)

မေး။ ။ နှစ်ယောက်က မြင်၊ ငါးယောက်က ခူး၊ သုံးဆယ်က စား၊
တစ်ယောက်တည်းက အရသာခံသည်။

ဖြေ။ ။ မျက်စိနှစ်လုံးက မြင်၊ လက်ငါးချောင်းက ခူး၊ သွား
သုံးဆယ်က စား၊ လျှာက အရသာခံသည်။

မေး။ ။ တောင်နှစ်လုံးကြားမှာ ဖိုးသူတော်နှစ်ပါး ထွက်လာသည်။
လူမည်းကြီး ငါးယောက်က ဆွဲပစ်သည်။

ဖြေ။ ။ နှပ်ညှစ်သည်။

မေး။ ။ ရင်မှာထား သား မဟုတ်။ မြေမှာသက် ငှက်မဟုတ်။
အသံသာ ကညာမဟုတ်။ မုတ်ဆိတ်ဖွား ကုလား မဟုတ်။
အမြီးကောက် မျောက် မဟုတ်။

ဖြေ။ ။ စောင်းကောက်။

မေး။ ။ ဥတော့ ၃-လုံး၊ ပေါက်တော့ ၁၂-ကောင်၊ ပျံတော့- ၃၆၀၊
ဖြေစမ်းတော့ကွယ်။

ဖြေ။ ။ ဥတု ၃-ပါး၊ ၁၂-လနှင့် ရက်ပေါင်း-၃၆၀။

မေး။ ။ အိမ်ကြီးသာလမ်း၊ ဆယ့်နှစ်ခန်း၊ တစ်ခန်းကိုယ်စီ၊ လူပျို
အိပ် သုံးကျိပ်စီ၊ ပတ်လည်တံခါး လေးဝထား။

ဖြေ။ ။ တစ်နှစ်၊ ဆယ့်နှစ်လ၊ ရက်ပေါင်း သုံးဆယ်၊ လေးသီတင်း။

မရှိပဘာပေတိုက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မေး။ ။ သဝေထိုးကို ရှေ့က ထား၊ ခကွေးနားက (ဝ) ကို ဆွဲ၊ လပေါ်မှာ (ဝ) ကို တင်လို့၊ ပစောက်ကို တံခွလွှား၊ ဖော်ကြပါလား။
ဖြေ။ ။ ဆေးလိပ်။

မေး။ ။ မိဘလည်း ဟုတ်၊ ကျွန်လည်း ဟုတ်၊ တစ်ခုလုံးမှာ စွန့်ပစ်စရာ၊ ဘယ်ဟာကိုမျှ ရှာမရ။
ဖြေ။ ။ နွားသတ္တဝါ။

မေး။ ။ သစ်ပင်ထက် ငှက်လည်း မဟုတ်၊ မြေမှာနား သားလည်း မဟုတ်၊ တစ်မိရင်းမှ မွေးချင်းညီညာ ပေါက်ဖွားလာသည့် အမြွှာညီနောင် ဆယ်ယောက်မောင်။
ဖြေ။ ။ ဆယ်လုံးပါ ငှက်ပျောတစ်ဖီး။

မေး။ ။ ညီအစ်ကို ငါးယောက်၊ သံခမောက်ကိုယ်စီ။
ဖြေ။ ။ လက်ငါးချောင်းနှင့် လက်သည်းခွံ။

မေး။ ။ ရှမ်း ငါးထောင်၊ ပလောင် ငါးသိန်း၊ ဆန်တစ်အိတ်ကို ဘယ့်နှယ့်ဝေရပါ့။
ဖြေ။ ။ ရှမ်းက ငါးကို မြှုးထောင်နေသည်။ ပလောင်က ရှမ်း ထောင်၍ရသော ငါးကို သိမ်းဆည်းပေးသည်။ ထို့ကြောင့် ဆန်တစ် အိတ်ကို တစ်ဝက်စီ ဝေယူပါ။

မေး။ ။ သားက ရိုက်လို့ အမေ ငို၊ ဝမ်းဗိုက်တစ်လုံး၊ ခေါင်းတစ်လုံး။
ဖြေ။ ။ ထုသော မောင်း။

မေး။ ။ သွားပါများလျှင်၊ ပါးစပ်ညောင်းသည်။
ဖြေ။ ။ ခရု။

မေး။ ။ အိပ်ပါများလျှင် ခြေထောက်ညောင်းသည်။
ဖြေ။ ။ လင်းနို့၊ လင်းဆွဲ။

မေး။ ။ စားပါများလျှင် ခေါင်းလေး။
ဖြေ။ ။ ပုစွန်။

မေး။ ။ မစိုက်ပဲ ပွင့်သည်။
ဖြေ။ ။ ကြယ်။

မေး။ ။ မတီးပဲနှင့် မြည်သည်။
ဖြေ။ ။ မိုးခြိမ်းသံ။

မေး။ ။ ဆေးမခြယ်ပဲ ညှိုမည်းသည်။
ဖြေ။ ။ မိုးရိပ်ဆင်သည်။

မေး။ ။ အသားမည်းမည်း ကျွဲလည်း မဟုတ်။ ဦးချိုကား နွားလည်း မဟုတ်။ မြေကြီးကော်ပက်၊ ဝက်လည်း မဟုတ်။ မိုးပေါ်ပျံတက် ငှက်လည်း မဟုတ်။
ဖြေ။ ။ နွားချေးပိုးကောင်။

မေး။ ။ ကုန်းမှာနေ၊ ရေမှာ ဥ၊ မျက်စိသုံးလုံး၊ ခါးကုန်းကုန်း။
ဖြေ။ ။ အုန်းသီး။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မေး။ ။ ပုပုနိနိ သူ့အမည် လူမသိ။ ဓမ္မသတ်ကျမ်းကိုကြည့်။
ဖြေ။ ။ ကြမ်းပိုး။

မေး။ ။ မမလေး စိုက်ပျိုး၊ ပန်းမျိုးတယ့် ဆယ့်နှစ်ပင်၊ တစ်ပင် လျှင် လေးခိုင်ထွက်၊ မွှေးချက်က ယဉ်။
ဖြေ။ ။ တစ်နှစ်၊ ဆယ့်နှစ်လ၊ လေးသီတင်း

မေး။ ။ ချာချာလည်လို့ ချားလည်း မဟုတ်။ ကြိုးတန်းလျှောက် လို့ မျောက်လည်း မဟုတ်။
ဖြေ။ ။ ပင့်ကူ။

မေး။ ။ သွားတော့ ကောက်ကောက်၊ မြင့်ရာက နိမ့်ရာရောက်။
ဖြေ။ ။ မြစ်ချောင်း။

မေး။ ။ ထုလို့မပြား၊ ထောင်းလို့ မကြေ၊ ရာကုဋေပွား လူ့ထိပ်ဖျား။
ဖြေ။ ။ ဆံပင်။

မေး။ ။ ခုတ်လို့ မပြတ်၊ သတ်လို့ မသေ။
ဖြေ။ ။ ရေ။

မေး။ ။ မီးမှာ သန္ဓေ၊ ရေမှာ သူဖွား၊ ကျက်စား ကောင်းကင်၊ နေလျှင် သစ်ခေါင်း။
ဖြေ။ ။ ထန်းလျှီးဓား။

မေး။ ။ အစားလည်း ကောင်း၊ အဟောင်းလည်း ပစ်၊ အသစ် လည်း ရှာ၊ တိုင်းသူပြည်သား ချစ်စရာ။
ဖြေ။ ။ ဆန်ကြိတ်သော ဆုံ။

မေး။ ။ ကောင်းကင်ပျံ၊ ဈာန်ရှင် မဟုတ်။ ဂူပျော်မွေ့ ရသေ့ မဟုတ်။
ဖြေ။ ။ နကျယ်ကောင်။

မေး။ ။ မြီးတံသွယ် ခြေမရှိ။ ခေါင်းနတ္ထိ တောင်မပါ။ မြိုင်ခြေ သန္ဓေရလို့ ဖွားတော့ကာ ရွာဂါမမှာ သားမှာ့ပုတ္တာ။ ။ ပျံ့ဝဲပါ မြေမှာမဝေး။ ။ ဝဲတုံ့ပျံ့တုံ့နှင့် ဂဠုန်လို တောင် မထွက်ပါဘူး။ သည်ဥက်ကို မောင်ဖော်နိုင်မှ ဖုန်းပြိုင် မယ်လေး။
ဖြေ။ ။ ခန္တဲ့။

(တောင်သူလယ်သမားများသည် ယာခင်းရှိ စိုက်ခင်းများ အား ရေပေးရန် ပြုလုပ်ထားသည့် ကိရိယာ ဖြစ်သည်)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ခ) မင်းကံဝိ၏ စကားထာများ

သက္ကရာဇ် (၇၁၁) ခုနှစ်၊ ဟံသာဝတီတွင် မင်းပြုသော ဆင်ဖြူရှင် ဗညားဦး၏သား ဗသုန် ဗန်စက် (ခေါ်) ဗညားနွဲ့သည် အခါတစ်ပါး၌ သူ၏အချီတော်ဖြစ်သူ မသောက်နှင့်အတူ ရွှေတိဂုံ ဆံတော်ရှင်ကို မထင်မရှားနှင့် ဘုရားဝတ်ပြုရန် လာခဲ့၏။

ထိုအခါတွင် ကိုရင်ငယ်တစ်ပါးနှင့် ဒါယကာတစ်ယောက်တို့ စကားပြောနေသည်ကို ကြားခဲ့ရသည်မှာ အလွန်ထူးဆန်း၍ နားမလည်ရှိရသည်ဟု အချီတော် မသောက်သည် မင်းသား ဗညားနွဲ့အား ပြန်ပြောလေသည်။

ဗုဒ္ဓဉာဏဟုခေါ်သော ကိုရင်ငယ်တစ်ပါးသည် လမ်းတွင် လူတစ်ယောက်နှင့် ဆုံမိကြလေသည်။ ထိုအခါ ကိုရင်အား ထိုလူက မေးသည်မှာ 'ကိုရင် ကျောင်းဒါယကာ၊ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်လာတာ သက်သာပါရဲ့လား' ဟူသတည်း။

ထိုလူ၏အမေးကို ကိုရင်သည် 'ဒကာကြီး ဂငယ်လည်း

မဟုတ်ဘူး။ ရှစ်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ရာဟုလည်း မဟုတ်ဘူး။ လယ်ထွန်ယောကျ်ား ကန်သင်းထောင့်ကိုရောက်ရင် နှင်တံကို အထက်မြှောက်ပြီး မောင်းသလိုပဲ။ ဆီးကင်းလောက်ရှိတာကို မောက်ချသလိုပဲ။ ကျောင်းဒကာရဲ့ရောဂါဖြစ်နေတယ်' ဟု ပြန်ဖြေသည်။

အချီတော် မသောက်၏စကားကို အစအဆုံး ရေရေလည်လည် နားထောင်ပြီးသည့်နောက် မင်းသားဗညားနွဲ့သည် အဖြေကို ရှာမိသည်။ 'ငါသည် မင်းဧကရာဇ် စင်စစ်ဖြစ်မည်ဆိုလျှင် ကိုရင်ငယ်၏စကားကို ဖြေကြားနိုင်ပါစေသတည်း' ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုလျက် ဘုရားရှင်အား ရှိခိုးပူဇော်၏။

အဖြေ။ 'ဂငယ်လည်း မဟုတ်။ ရှစ်လည်း မဟုတ်။ ရာဟုလည်း မဟုတ်လို့ ဆိုထားတော့ ဒီအက္ခရာဟာ အမှန်စင်စစ် ၁ ဖြစ်ရမယ်။ ၁ ဂဏန်းရဲ့ ပါဠိဟာ 'ဧက်=အစ်' ဖြစ်တယ်။

လယ်ထွန်ယောကျ်ားဟာ ဖြောင့်ဖြောင့်မောင်းလိုရင် သူ့ရဲ့ နွားကို ကွပ်လို့ အမိန့်ပေးတတ်တယ်။ အခု ကိုရင်ငယ်ရဲ့အပြောက 'ကန်သင်းထောင့်ကို ရောက်ရင်ကို ဆိုထားတော့ ဒါဟာ ကွေ့လှည့်ပြီး မောင်းတာကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်ရမယ်။ ဒီတော့ ကွေ့မောင်းချင်တဲ့ အခါမှာ နွားကို 'ဖေ' လို့ အမိန့်ပေးတတ်တယ်။

'ဆီးကင်းလောက်ရှိတာကို မောက်ချသလိုပဲ' ဆိုတာ မြန်မာစာမှာ မောက်ချနဲ့ ဝိုက်ချရယ်လို့ ရှိတယ်။ မောက်ချနဲ့ချည်း သုံးရမယ့် စာလုံးဟာ ဗျည်း (၃၃) လုံးထဲမှာ (၆) လုံးပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီ (၆) လုံးဟာ ဘာတွေလည်းဆိုတော့ ခ၊ ဂ၊ င၊ ဒ၊ ပ၊ ဝ ဆိုတာတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ဒီစာ (၆) လုံးထဲမှာ ဆီးကင်းလောက်ရှိတာဟာ (ဝ) ဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီ (ဝ) ကို မောက်ချနဲ့ ရေးလိုက်တော့ (ဝါ) ဖြစ်သွားတယ်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အခု တွေးလို့ရတဲ့ သုံးလုံးကို ပေါင်းလိုက်ရင် 'အစ်ဇေ ဝါ။ အဇ္ဇေဝါ' လို့ ရတော့ 'အဇ္ဇေဝါ' ဆိုတာ ပါဠိစကား အနက်ပြန်လိုက်ရင် 'ယနေ့' လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။

ဒီလိုဆိုရင် ကျောင်းဒကာရဲ့ရောဂါဟာ သည်းနေပြီလို့ ယနေ့က မလွန်နိုင်တော့ဘူးလို့ ကိုရင်ငယ်ဆိုလိုတာ ဖြစ်ရမယ်။

မင်းသား ဗညားနွဲ့သည် သူ၏ယူဆချက် မှန်သည်၊ မှားသည်ကို ကွဲပြားစေရန်အတွက် အချီတော်မသောက်အား ကိုရင်ပြောသည့် ကျောင်းဒကာကြီး၏ အခြေအနေကို အကြည့်လွှတ်လိုက်ရာ မင်းသား၏ယူဆချက်အတိုင်းပင် မှန်ကန်စွာ ကျောင်းဒကာကြီး ကွယ်လွန်နေပြီကို တွေ့ခဲ့ရလေသည်။

ထိုကိုရင်ငယ်သည် လူထွက်ပြီးလျှင် မင်းကံစီဟူသော အမည်နှင့်နွားကျောင်းနေစဉ် တစ်နေ့၌ နွားကျောင်းသား ဘာသာဘာဝ ပြောဆိုနေကြသည့် စကားများအနက် ထူးဆန်းသောစကား နှစ်ခွန်းကို ကြားခဲ့ရသည်နှင့်ပတ်သက်၍ အချီတော်မသောက်သည်ပင်လျှင် မင်းသား ဗညားနွဲ့အား ပြန်၍လျှောက်ပြန်လေသည်။

နွားကျောင်းသားအဖော်များသည် စားကျက်လွန်၍ အဝေးသို့ရောက်နေသော သူတို့၏နွားများကိုကြည့်ရန် ကိုရင်လူထွက် မင်းကံစီအား ညောင်ပင်ပေါ်သို့တက်၍ ကြည့်ရန်ခိုင်းကြသည်။ မင်းကံစီသည်လည်း သူငယ်ချင်းများ ခိုင်းဆိုချက်အတိုင်း ညောင်ပင်၏ခွကြားမှတစ်ဆင့် ညောင်ပင်၏အကိုင်းများသို့လှမ်းတက်လျက် နွားများကို ကြည့်သည်။

မင်းကံစီ ညောင်ပင်အောက်သို့ ပြန်ရောက်လေလျှင် နွားကျောင်းဖော်များသည် သူတို့၏နွားများကို မြင်တွေ့ခဲ့ပါသလောဟု ဆီးကြို၍ မေးကြသည်။ မင်းကံစီသည် 'ငါမမြင်ခဲ့၍သာ မြင်တော့

သည်။ ငါမြင်ခဲ့လျှင် မြင်တော့မည် မဟုတ်' ဟု သူ၏အဖော်များအား ပြန်ပြောလေသည်။ နွားကျောင်းဖော်များသည် 'ငကံစီ၏စကား ကြီးကျယ်လှပေသည်။ ငါတို့ နားမလည်' ဟု ပြန်ပြောကြ၏။

မင်းသား ဗညားနွဲ့သည် ဤဒုတိယမွိအကြိမ်တွင်လည်း အချီတော်မသောက်၏စကားကို သေချာစွာနားထောင်ပြီးလျှင် အဖြေကို ကြံဆပြန်လေသည်။

မင်းကံစီသည် သစ်ပင်ပေါ်သို့အတက်တွင် သစ်ပင်ခွအကြား၌ မြွေကိုမြင်တွေ့ဟန်တူသည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် မြွေကို မမြင်ခဲ့၍သာ နွားများကို မြင်တော့သည်။ မြွေကို မြင်ခဲ့လျှင်ကား နွားများကို မြင်တော့မည် မဟုတ်ဟု ဆိုဟန်တူသည်။ 'မသောက် မှတ်သားလော့။ သူ့အား တစ်နေ့မေးရမည်' ဟု ဆိုသည်။

မင်းကံစီသည် နောက်တစ်ကြိမ်ထပ်မံ၍ သာမဏေဝတ် ပြန်လေသည်။ ထိုအခါတွင် မင်းကံစီ၏ဆရာတော် ဘုန်းကြီးသည် ကိုရင်မင်းကံစီ၏သင်္ကန်းခါးဝတ်တွင် အထုပ်ငယ်သဏ္ဌာန် ပွံ့ပွံ့စုံ့စုံ့ ရှိနေသည်ကိုမြင်၍ 'ငါ့ရှင် ခါးပိုက်မှာ ဘာကိုထုပ်ထား၍ ပွံ့ပွံ့ဖြစ်နေသနည်း' ဟု မေး၏။

ကိုရင်မင်းကံစီသည် 'ခါးပိုက်တွင် ထုပ်ထားသည်မှာ သျှဝ၊ ကွမ်းပါဘုရား' ဟု ဆိုလေလျှင် ဆရာတော်သည် ပြုံး၍ 'ငါ့ရှင် ငါ့ကိုပင် စကားထာ ပြန်ဝှက်လေသည်' ဟု မိန့်လေသည်။

ဤတစ်ကြိမ်တွင်လည်း မသောက်သည် မင်းသားဗညားနွဲ့အား တင်လျှောက်ပြန်လေသည်။ မင်းသားသည်လည်း အဖြေကို ကြံဆပြန်လေသည်။

'သျှဝ' ဟူသည်မှာ မွန်ဘာသာစကားဖြစ်၍ မြန်မာပြန်သော် 'ဟင်း' ဟူ၏။ 'ကွမ်း' သည်လည်း မွန်စကားပင် ဖြစ်၍ မြန်မာပြန်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သော် 'သာ' ဟူ၍ ရသည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏ခါးပိုက်ထဲတွင် ဟင်းသာ - ဟသ်ာ ပါလာချေမည်။

ထို့နောက် မင်းသားသည် ဆရာတော်ဘုန်းကြီးထံ မင်းကံစီကိုတောင်းယူ၍ အပါးတော်တွင် ထားရန်လူထွက်စေသည်။ ယခင်သူဖြေဆိုခဲ့သည်များကို မှန်၏။ မမှန်၏ မေးလေရာတွင် မှန်ကြောင်းကိုသိရ၍ အထူးဝမ်းသာလေ၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ မင်းကံစီသည်လည်း သူ၏ဉာဏ်ဖြင့် မြင်သမျှ မင်းသားအား ပြောကြားလေရာ အကျိုးရှိသည်ချည်း ဖြစ်လေသည်။ မင်းကံစီ၏ အကြံအစည်ဖြင့် မင်းသားဗညားနွဲ့သည် တိဂုံမြို့ (ရန်ကုန်မြို့) မှနေ၍ ပဲခူးထီးနန်းကို လုပ်ကြံရာတွင် သက္ကရာဇ် (၇၄၅) ခုနှစ်တွင် မင်းအဖြစ်ကို ရလေသည်။

ဤစကားထာဘုရင်သည် ရာဇဓိရာဇ် ပင် ဖြစ်လေသတည်း။

(ဂ) ချစ်စကားထာများ

ရှေးခေတ်လူကြီးသူမများ၏ တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်နားဖြင့် ကြားရသမျှ စာဟောင်းပေဟောင်းများ၌ ဖတ်ရသမျှ၊ တွေ့ရသမျှတို့တွင် ရှေးလူများသည် လူပျိုလှည့်ရာ၌ စကားထာ၊ စကားဝှက်၊ စကားလိမ် အစရှိသည်များနှင့် ပုစ္ဆာအမျိုးမျိုးတို့ကို တန်ဆာဆင်ပြီးလျှင် မိမိတို့နှစ်သက်ရာ အပျိုအိမ်များသို့ သွားရောက်ကြပြီး အပြန်အလှန် ဉာဏ်စမ်းလေ့ရှိကြသည်ဟု ဆို၏။

ဤဓလေ့ထုံးစံများသည် အလွန်သိမ်မွေ့ယဉ်ကျေး၍ ချစ်စရာကောင်းလှပေသည်။ တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့အစုလိုက်ဖြစ်စေ ပြိုင်ဆိုင်ကြရာ၌ မည်သူသည် ဗဟုသုတကြွယ်ဝသည်။ ပြောရေးဆိုခွင့်တွင် တတ်သိလိမ္မာသည်။ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာသည်။ ဉာဏ်ထက်သည်။ ဖြတ်ထိုးဉာဏ် ကောင်းသည်။ စိတ်ရှည်သည်။ စိတ်တိုသည်။ ဇွဲရှိသည်။ ဇွတ်ငြင်းသည်။ သည်းခံစိတ်ရှိသည်။ အနိုင်ယူလိုစိတ် ရှိသည် စသည်ဖြင့် အကဲခတ်နိုင်သည် ဖြစ်သောကြောင့်

www.burmeseclassic.com

ဤ ရှေးမြန်မာတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံတစ်ရပ်သည် ဟောင်းပင်ဟောင်းသော်လည်း ကောင်းလှသည့် မြန်မာမှုတစ်ရပ်ပါပေ။

အများအားဖြင့် စကားထာဝှက်ကြသောအချိန်သည် တစ်နေ့တာ၏လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ပြီးစီး၍ အားလပ်သော ညချမ်းချိန်ခါ လူကြီးမိဘများ အိပ်ရာဝင်ချိန်ဖြစ်သည့် သက်ကြီးခေါင်းချချိန်မှစ၍ သန်းခေါင်ကြက်တွန်သည့်အချိန်အထိ ဖြစ်သည်။

စကားဝိုင်းဖွဲ့ကြရာတွင် စကားစပ်ကလည်း ဝင်မှ၊ အလည်ရောက်လာသူ ကာလသားကလည်း နှုတ်စရွှင်ပါမှ အိမ်ခံအပျိုများက လိုက်လိုက်လဲလဲနှင့် ဧည့်ဝတ်ပြုလို လက်ခံလိုကြပေသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ဧည့်ခံသူအပျိုများသည် အလည်လာသူ ကာလသားမပြန်မချင်း တသမ်းသမ်း တဝေဝေနှင့် တပျင်းရိရိ ဖြစ်နေတတ်ကြ၏။

(၁) တော်တော်ဆိုးတဲ့ ကြောင်

ရှေးတုန်းက ရွာကြီးတစ်ရွာတွင် စိတ်တို၍ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆိုတတ်သော အပျိုကြီးတစ်ယောက် ရှိသည်။ ထိုအပျိုကြီးကို စုံမက်နှစ်သက်သော လူပျိုကြီးသည် သူငယ်တိတ်ဆိတ်ချိန်မှစ၍ ရောက်လာကာ အပျိုကြီး ရက်ကန်းခတ်သည့်နေရာသို့ လာထိုင်လျက် ရက်ကန်းစင်မှာ ထွန်းညှိထားသည့် မီးတိုင်မှ မီးကျိခဲများကို ဆွပေး၊ ကော်ပေးခြင်းနှင့် ရက်ကန်းစင်မှာ ချည်ပြတ်များကို ဆက်ပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ကူညီပေးလေ၏။

အပျိုကြီးသည် လူပျိုကြီးအပေါ်တွင် အနည်းငယ် နှစ်သက်တွယ်တာစိတ်ရှိသည့်အတိုင်း လူပျိုကြီး သူ့ထံ ရောက်လာလျှင် ရောက်လာချင်းမှာပင် 'ကျွန်းတုံး' ကြောင်လျှောက် (ရှောက်)' ဟု ဆီးကြို နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

'ကျွန်းတုံး ကြောင်လျှောက်၊ လွန်း (လွမ်း) တုန်း မောင်ရောက်' ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို မရိပ်မိသော လူပျိုကြီးသည် အလွန်ရိုးအစွာဖြင့် 'တော်တော်ဆိုးတဲ့ကြောင်၊ နေရာရှားလိုက်တာ၊ ကျွန်းတုံးပေါ်မှာ တက်လျှောက်ရတယ်' ဟု ပြည်တွန်လိုက်သည်။

(၂) ညှောင်တန် ကြွက်

ဤသို့နှင့် လူပျိုကြီးသည် အခြားသော ကာလသားများနည်းတူ စကားထာဝှက်ခြင်း၊ ပြိုင်ခြင်း အစရှိသည်များနှင့် အခြားသော စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာများကို ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ မပြောတတ်ခြင်းများကြောင့် အပျိုကြီးသည် လူပျိုကြီးကို ဆက်လက်ဧည့်ခံရန်၊ ငြီးငွေ့လာသဖြင့် ငိုက်မြည်းလာလေ၏။ အပျိုကြီးကလည်း စကားမစ၊ လူပျိုကြီးကလည်း စကားမစနှင့် သန်းခေါင်ကြက်တွန်သံပင် ကြားရချိန်သို့ ရောက်လာသည်။

အပျိုကြီးသည် လူပျိုကြီးပြန်ရန် မည်သို့ ပရိယာယ်ဆင်ရပါမည်နည်းဟု အကြံယူနေစဉ်မှာပင် သန်းခေါင်ကြက်တွန်သံကို ကြားလိုက်ရ၍ အပျိုကြီးလည်း ခေါင်းထဲသို့ အကြံတစ်ခုဝင်လာသည်။ ထို့ကြောင့် အပျိုကြီးသည် လူပျိုကြီးကို စကားစတင်လိုက်သည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

'မောင်ကြီးရဲ့ . . ကြက်တွေတွန်ကုန်ပါရောလား . . ဘာကြက်များပါလိမ့်တော်'

အပျိုကြီးက ပရိယာယ်နှင့်မေးလိုက်သည်ကိုလည်း မရိပ်မိ။ သူ့ကို ပြန်စေလိုသည်ဟုလည်း မသိရှိသော လူပျိုကြီးခမျာမှာ အပျိုကြီး၏ မေးခွန်းနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ကျစွာ ပြန်ဖြေလိုက်သည်ကား။

'ညောင်ကန်ကြက်လား၊ တညင်ကြက်လား၊ တစ်ကောင်ကောင် ဖြစ်တော့မပေါ့' ဟူသတည်း။

အပျိုကြီးသည် လူပျိုကြီး၏ မသိသားဆိုးရွားမှုကို သည်းမခံနိုင်တော့သည့်အပြင် လူကလည်း အိပ်ငိုက်လာစပြုပြီဖြစ်၍ မျက်နှာထား တင်းတင်းထားလျက် လူပျိုကြီး၏မျက်နှာကို လက်ညှိုးနှင့် ငေါက်ငေါက်ထိုးကာ . . .

'အချိန်ကို သိချင်လို့မေးတော တော်ရေ့ . . ကိုင်း သိပြီလား . .'

ဟု ခပ်ဆတ်ဆတ်အသံနှင့် တိတိလင်းလင်းကြီး ဖွင့်ပြောလိုက်လေတော့၏။

ဤတွင် လူပျိုကြီးသည် အပျိုကြီး၏ ဒေါသတကြီးနှင့် မျက်နှာထားကို မြင်လိုက်ရသဖြင့် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကို ရိပ်မိသိရှိသွားတော့သည့်ပမာ မျက်နှာ ချိုသာစွာနှင့် . .

"သြော် . . . အချိန်ကို မေးတာလား။ သိပါဘူးဗျာ။ မောင်ကြီးက မျိုးရိုးကို မေးတယ်မှတ်လို့၊ အချိန်ဆိုရင် ဘာရှိမလဲ။ ဒီကောင်အသံသေးသေးလေး ရှိသေးတာပဲ။ အလွန်ဆုံး တစ်ပိဿာထက် မပိုပါဘူး"

ဟုပင် ဆက်၍ မှားယွင်းစွာ ဖြေလိုက်သေးသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ရယ်ဖွယ်ကောင်းလှသည့် အတွဲများသည် ရှေးက အများ

အပြား ရှိခဲ့ဖူးလေသည်။ ညဘက် လသာသာ၌ ဆန်ဖွပ်ရင်း၊ မောင်းထောင်းရင်း၊ ရက်ကန်းခတ်ရင်း၊ ချည်ငင်ရင်း၊ ဝါဖတ်ရင်း၊ ဗိုင်းငင်ရင်း၊ မန်ကျည်းသီးထုရင်း၊ တောင်ထန်း၊ သက်ကယ်၊ စလူ၊ အင်ဖက် စသည်များအား အိမ်အကာအတွက် စုဝေးလုပ်ကိုင်ကြရင်းဖြင့် မိမိတို့ ရပ်ရွာ၏ ဓလေ့ထုံးစံများအတိုင်း တစ်ကျောင်းတစ်ဂါထာ တစ်ရွာတစ်ပုဒ်ဆန်း ဆိုဘိသကဲ့သို့ စကားဝှက်များကို အပြိုင်အဆိုင် ဝှက်ဆိုလေ့ရှိကြသည်။

ကောက်ရိတ်သိမ်းပြီးချိန်နှင့် စပါးလှေ့ပြီးချိန်၊ တလင်းထဲတွင် စပါးများစုပုံ၍ စပါးလိပ်ပြာ ခေါ်ဆိုချိန် စသည်များ၌လည်း ရပ်ရွာ၏ ကာလသမီး၊ ကာလသားများ စုဝေးလာလေ့ရှိကြချိန်ဖြစ်၍ ဤအချိန်မျိုးတွင်လည်း တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာပင် ချိန်းပွဲများ ပြုလုပ်၍ စကားဝှက်ပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပကြသည်။

ကျေးရွာ၏ ပန်းတောင်ကိုင်အလှ၊ သို့မဟုတ် စကားကြွယ်ဝ၍ ဧည့်ခံကောင်းသူလေးများ၏ လယ်တလင်း သိမ်းပွဲများဆိုလျှင် စကားဝှက်ဝိုင်းများသည် ပိုမို၍ စည်ကားလေသည်။ နီးစပ်ရာလယ်တဲများမှလည်း စုဝေးရောက်လာကြလျက် တစ်ပျော်တစ်ပါး စကားဝှက်ပြိုင်ပွဲမှ အရှုံးအနိုင်နှင့် ကိုယ်ရည်သွေးကြပုံကို နားထောင်ကြသည်။

တလင်းသိမ်းချိန်သည် ဆောင်တော်ကူးနှင့် ဂမုန်းအင်၊ သဇင်ပန်းတို့ မပြတ်တမ်းပွင့်သည့် ရာသီဖြစ်သည့်အပြင် သရဖီနှင့် မြတ်လေး၊ မပြတ်မွှေးလှသည့် တောစံပယ်နှင့် ပန်းစွယ်တော်တို့ ပွင့်ကြသည်ဖြစ် ကောင်းနိုးရာရာဟု မရွေးချယ်နိုင်ကြတော့။ တွေ့သမျှမရွေး ဖွေးဖွေးမြင်ရာ ဆွတ်ခူးခဲ့သဖြင့် စကားဝှက်ဝိုင်း၌ လုလင်ပျို၊ လုံမပျိုတို့၏ ပန်းများမှာ တောင်လိုပုံနေတော့၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဤပန်းမွှင့်များသည် အပင်၌နောက်တစ်နေ့ ပွင့်ရန်ပင် ချန်မှထားခဲ့ကြပါမည်လောဟု တွေးတောရလောက်အောင် အငုံရော၊ အဖူးပါ ဆွတ်ခူး၍လာကြတော့သည်။

တစ်နှစ်ပတ်လုံး ပင်ပန်းလာခဲ့သမျှ တစ်နေ့တာလုံး နွမ်းနယ်လာခဲ့ရသမျှတို့သည် ဤသို့သော လရောင်တင့်လျှမ်းသည့် ညချမ်းလို ချိန်ခါမျိုးတွင် သူတို့အဖို့ အမောပြေဆေးကလေးများကို ရတတ်ကြသည်။

စိတ်ထဲတွင် သူမသိငါပိုး ကြိတ်၍ပိုးပန်းနေကြရရှာသူအတွက်ရော၊ ချစ်မိသည့်ဝန်ကို တစ်ခွန်းတစ်ပါဒမျှမဟဝံ့၊ ကြောက်ရွံ့၍နောက်တွန့်နေကြရသူအတွက်ရော ဤစကားထာဝှက်ဆိုခြင်းသည် ချစ်တင်းစရာ၊ ချစ်တင်းဆိုရာနှင့် ချစ်ကျီစယ်ကြရာကို ဖန်တီးပေးစေလေ၏။

'အမယ်လည်း စိတ်တူ၊ ပျို့သည်းအူ ရွှေနွယ်ရိုး စိုးပိုင်ခဲ့သူ' များအဖို့ ဤစကားထာဝှက်ခြင်းမလေ့သည် စိတ်၏လှုပ်ရှားမှုနှင့် သာယာမှုအရသာလေးများကို ရစေသည်။ ချစ်သူအချင်းချင်း မထေ့တထေ့ ငေါ့လုံးကလေးများနှင့် ကလူကျီစယ်မှုကလေးများသည် မိဘမောင်ဖွားများ၏ မျက်စိအောက်မှာပင် ဖြစ်လင့်ကစား ချစ်သောသူချင်း၏ နှလုံးသားများကို သာယာကြည်နူးစေသည်။ မည်သို့သော မှားယွင်းမှုများကို ဖန်တီးခွင့်မရသည်ဖြစ်၍ ရှေးလူတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံသည် မမှားအပ်သော တရားများကို စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ပေးခြင်းဖြင့် လုလင်၊ လုံမပျိုတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရားကိုပါ ပိုမိုကောင်းမွန်စေသည့် အလွန်အဖိုးထိုက်သော မြန်မာမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။

(၃) ချစ်ခြင်း ဗျူဟာလား

မကြေးမုံသည် သူ့မောင်ကြီး ကိုနန္ဒနှင့် စကားဝှက်ပြိုင်ပွဲဝင်ရန် အပျိုဖော်များနှင့်အတူ ယနေ့ည ချိန်းပွဲပြုလုပ်ထားသည်။

မောင်ကြီးကိုနန္ဒသည် ဗဟုသုတကြွယ်ဝ၍ တခ်နုပ္ပတ္တိ ဉာဏ်ကောင်းကာ စကားလုံး အသုံးတတ်ဆုံးနှင့် ဉာဏ်ထက်မြက်သည်ဟု သတင်းကြီးသော 'ပန်းဝှက်ပြိုင်ပွဲ ဘုရင်' ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့်ပင် ပန်းဝှက်ပြိုင်ပွဲများ၌ မောင်ကြီး ကိုနန္ဒထံမှ အရှုံးပန်းကို ရယူဖူးသူကနည်းပြီး အနိုင်ပန်းများကိုသာ ပန်းဝှက်ပြိုင်ပွဲအပြီး၌ ပေးလိုက်ရသည်ချည်း ဖြစ်သည်။ အောင်နိုင်သူကား ကိုနန္ဒသာ ဖြစ်တော့သည်။

လပြည့်ကျော် (၁၀) ရက်၏ လပြည့်ဝန်းသည် မကြေးမုံတို့၏ အပျိုဖော်တစ်စု ဝိုင်းဖွဲ့စုထိုင်နေကြရာဖြစ်သည့် အပျိုဆောင်၏ အမိုးစွန်းပေါ်သို့ လျှောကျဖြာဆင်းနေသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လေအဝင့်တွင် ကြွေလွင့်၍ ကျလာသော စကားဝါပန်းရနံ့ကလေးများသည် မကြေးမုံတို့ အပျိုဖော်တစ်စု လိမ်းခြယ်လာသည့် ကံ့ကော်ဝတ်မှုန်ဆံနှင့် ရောနှောသွေးထားသော သနပ်ခါးပါးကွက်ကြားထူထူနှင့် အမွှေးချင်းပြိုင် အနိုင်လုနေတတ်သယောင်ယောင်။

ညဥ့်နက်လာသည်နှင့်အမျှ ငွေလဝန်းက တစ်စထက်တစ်စလင်းလာသည်။ မကြေးမုံတို့၏ သနပ်ခါးအဖွေးသား မျက်နှာလေးကလည်း ငွေလနှင့်ဆိုင်၍ အလှချင်းပြိုင်တော့မည် မယောင်ယောင်။

ပန်းဆုပ် ပန်းခိုင်တွေ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်နှင့် တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ရောက်လာကြပြီ ဖြစ်သည်။ လုလင်ပျိုတို့ကလည်း ချစ်ဦးသူကလေးများ၏ မျက်နှာကိုကြည့်လိုက်၊ ထိန်ထိန်သာနေသည့် လမင်းကြီးကိုကြည့်လိုက်နှင့် ရတတ်သမျှ ကဗျာအတိုအစကလေးများကို ရွတ်တတ်ကြသည်။

ကြယ်ဥက္ကာ၊ ညဥ့်ရောင်မီးကိုပ
မင်းမောင်ကြီး၊ ထင်မိပါတယ်။
မြင့်ဆောင်ထီး၊ ဘွေအလယ်မှာ၊
ရှုစဖွယ်၊ ပဝင်းလို့၊
လမင်းထက်၊ နှစ်လေးသာ၊
အေးမြလိုက်တာ။
မြင်ရတိုင်း၊ ဖေသက်သာတယ်၊
ရွှေမျက်နှာ၊ ကြည်လွန်းလို့လေး။

နှစ်ယောက်ချင်း အတွဲလိုက် ပြိုင်ကြသည်ဖြစ်၍ ကိုယ့်အတွဲနှင့်ကိုယ် ဝှက်ကြသည်တွင် မကြေးမုံသည် သူ့မောင်ကြီး ကိုနန္ဒနှင့် တစ်တွဲ ဝှက်ကြသည်။

မကြေးမုံနှင့်ကိုနန္ဒသည် နှစ်ဖက်မိဘများ စိတ်သဘောကြည်ဖြူထားသူချင်းဖြစ်သည့်အပြင် သူတို့ချင်းကလည်း ချစ်ရည်တူနှစ်ကိုယ်မျှ၍ အလိုကျနေသူများ ဖြစ်၏။

ဒါပေသည့် မကြေးမုံသည် ကိုနန္ဒထက် အသက်အတန်ငယ်လေသူဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်း၊ မောင်နှမတစ်စုတွင် မကြေးမုံသည် အငယ်ဆုံးဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်းကြောင့် ကလေးစိတ်နှင့်အထွေးစိတ်မကုန်ဖြစ်နေကာ 'ချစ်၍ခေါ်ရာ၊ လိုက်ချင်ပါလည်း၊ မယ့်မှာငယ်သေး ကြောက်ရွံ့ရေးကြောင့်' ဟူသကဲ့သို့ ဖြစ်နေရှာသည်။

'ဒီညမှာ မောင်ကြီး အရင်စမေးမယ်နော်။ ကြေးမုံဖြေနိုင်ရင် မောင်ကြီးကပေးဖို့ ဟောဒီမှာ မွှေးမွှေးလှိုင်လှိုင် ကြိုင်ကြိုင်လန်းလှတဲ့ ပန်းဇော်မွှားနဲ့ ဝါးနှင်းဆီ'

မကြေးမုံသည် ကိုနန္ဒလက်ထဲမှာကိုင်ထားသော အဆုပ်ရော၊ အခိုင်ပါ ရောထွေးထားသည့် ပန်းသွေးရောင်နှင်းဆီပွင့်ဆုပ်ကြီးကို လှမ်းကြည့်ရင်း ပြုံးလိုက်သည်။

မကြေးမုံကပေသည် နွယ်နွယ်ရရ လုံမ မဟုတ်ပါပေ။ စကားထာ၊ စကားဝှက်၊ စကားလိမ်မှုမက မေးလိုရာကိုမေး၊ အက္ခရာသင်္ချာ၊ ပုစ္ဆာဆန်းပြား အမျိုးမျိုးအထွေထွေကို ထုံးလိုချေ၍ ရေလိုနှောက်နိုင်သည်ဟု တစ်ချိန်က နာမည်ကြီးခဲ့သည့် အရီးသာဒွေး၏ မြေးအရင်းပေတည်း။

'ကောင်းပါတော်။ ကြေးမုံက ရှုံးတော့လည်း ဟောဒီလက်ထဲကိုင်ထားတဲ့ တံတိုင်းမွှေးနဲ့ နန်းလုံးကြိုင်လို ရနံ့လှိုင်နေတဲ့ပန်းတွေအပြင် ဂမုန်းအင်နှင့်သဇင်နုထွေးလေးတွေကိုပါ ပေးရမှာပါတော်'

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

'ကိုင်း ဒီလိုဆို မောင်ကြီး ဝှက်တော့မယ်နော်။ သေသေချာချာ နားထောင်ပေရော့'

၁။ ခုံလောက်ပေါ်တွင်၊ စလယ်ဝင်၊ အောက်တွင် ကပ်သည့် ချိုး။

၂။ မြစိမ်းတောင်တွင်၊ မိန်းမယဉ်၊ ပါးတွင် မင်စစ်ထိုး။

၃။ ပန်းပဲဖိုတွင်၊ ပေပေါ်တင်၊ လက်တွင်ကိုင်၍ မိုး။

၄။ ပဆစ်ပစ်လျှင်၊ နှစ်ကွက်မြင်၊ နှုတ်တွင်ခေါ်သည့် မျိုး။

၅။ တရုတ်ပြည်တွင်၊ ကုန်စည်တင်၊ မြင်းလျှင် ဘယ်အမျိုး။

စတင်ဝှက်ဆိုသူ၏ အလှည့်ကား ပြီးသွားလေပြီ။ မေးသူကား ပြုံးပြုံး၊ ဖြေရမည့်သူကား နုံးနုံးဖြစ်ရချေတော့သည်။

မကြေးမုံသည် မျက်မှောင်ကလေး ကုပ်ကာ အကြိတ်အနယ် စဉ်းစားနေသည်။ အခက်အခဲတွေ့နေသည်ဖြစ်၍ သူ့နဖူးပြင်နုနုတွင် ဇောချွေးဥကလေးများ အစီအရီပေါ်နေသည်။

နှုတ်ခမ်းကလေးကိုက်လိုက်၊ အံကိုကြိတ်လိုက်နှင့် ဖြစ်နေသည်။ အပြိုင်အဆိုင် အဖွဲ့များကလည်း ကိုယ့်အတွဲနှင့်ကိုယ် တစ်ခါတစ်ခါ ပွဲကျနေသည်မှာ တဟားဟား၊ တဝါးဝါးနှင့် ဆူညံနေကြသည်။ ပညာသားပါလှသည့် မကြေးမုံနှင့်ကိုနန္ဒတို့၏ နှလုံးရည်တိုက်ပွဲတစ်ခုကသာ ငြိမ်ချက်သားကောင်းနေသည်။

လသည် မြင့်သထက်မြင့်ကာ ဝင်လုချိန်နီးပေပြီ။ သက်ကြီးခေါင်းချချိန်ရောက်ပြီဖြစ်၍လည်း မိအိုဘအိုများ အိပ်မောကျလေကုန်ကြပြီ။

သန်းခေါင်ကြက်ပင် တွန်တော့မည်လောဟု မကြေးမုံသည် အဖြေရှာမတွေ့တိုင်း သောကများဝိုင်းကာ အသက်ရှူတာကိုပင် မောလာသည်ဟု ထင်နေသည်။

"ဘယ်လိုလဲ မကြေးမုံ . . ပန်းပေးမှာဖြင့် စောစောပေးနော်။ အချိန်မရှိဘူး"

ကိုနန္ဒ၏ မထေ့တထေ့အပြုံးကို အခံရခက်လှပေသည်။ မကြေးမုံသည် ဘဲဥကို အစရှာမရသလိုဖြစ်နေသည်။ သည်စကားဝှက်မျိုးကို သူ့တစ်သက်တွင် တစ်ခါမျှမကြားခဲ့စဖူး။ မောင်ကြီးမို့ပင် ရှာရှာဖွေဖွေ ဝှက်တတ်ပလေတယ်ဟု မကြေးမုံသည် သူ့စိတ်ထဲတွင် ကြိတ်ခဲ၍မနိုင် ဖြစ်နေသည်။

"ကြေးမုံတော့ မဖြေနိုင်ဘူး မောင်ကြီးရေ၊ ပန်းပေးပါတယ်"

မကြေးမုံသည် သူ၏ပိုင်ဆိုင်သမျှ ပန်းပေါင်းစုံအလီလီကို မောင်ကြီး၏ရှေ့သို့ စုပုံချထားလိုက်သည်။

"ဘယ်လိုလဲဟေ့ . . . ဒီတစ်ခါတော့ တို့စကားထာဘုရင်မလေး နန်းကျပြီထင်တယ်။ မောင်ကြီးနန္ဒရှေ့မှာ ပန်းပေါင်းစုံအောတိုက်နေလေရဲ့"

အပျိုဖော်တစ်သင်းတို့ကလည်း မကြားတကြားနှင့် မကြေးမုံကို အတင်းဆိုကြကုန်လေပြီ။ သူ့နားဝမှာ ကြားနေရပေသည်။ မကြေးမုံသည် လှည့်၍မျှမကြည့်။ မောင်ကြီးဘာကိုများ ဝှက်ထားပါလိမ့်ဟုသာ အတွေးနယ်ချဲ့နေမိ၏။

"ပန်းပေးမှတော့ဖြင့် မောင်ကြီး ဖြေရတော့မပေါ့နော်။ ကိုင်း . . ဒါဖြင့် အသေအချာ နားထောင်ပေရော့ . . မိန်းကလေးရေ"

"ခုံလောက်ပေါ်တွင် စလယ်ဝင် အောက်တွင်ကပ်သည့် ချိုး ဆိုတာမှာ အိုးမှာ ကပ်နေတဲ့ချိုးကိုလိုချင်ရင် ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ယူရသလဲ။ ကြေးမုံ သိလား"

"ဓွန်းနဲ့ချစ်ပြီး ယူရတာပေါ့ မောင်ကြီးရဲ့။ ဒါမှ နားမလည်ပဲနေပါ့မလားလို့"

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"အေး . . ဒါဖြင့် ဟုတ်ပြီ။ ပထမအပိုဒ်မှာ 'ချစ်' တစ်လုံးကို ရထားပြီနော်။ မှတ်ထား။ ဒုတိယအပိုဒ်မှာက မြစိမ်းတောင်တွင် မိန်းမယဉ် ပါးတွင် မင်စစ်ထိုး တဲ့။ ဒါကတော့ . . ."

"နေဦး . . နေဦး . . မောင်ကြီး။ ဒါကို ကြေးမုံ ဖြေမယ်။ ဖြေရမလားဟင် မောင်ကြီး"

မကြေးမုံသည် ကိုနန္ဒစကားမဆုံးခင် ဖွတ်အတင်းကြားဝင်ဖြတ်၍ ကလေးငယ်တစ်ယောက်လို သူ ဖြေနိုင်ပါသည်ဟု ကိုနန္ဒထံ ခွင့်တောင်းနေပြန်သည်။

"ဖြေနိုင်ရင် ဖြေပါဗျာ။ မောင်ကြီး ခွင့်ပြုပါတယ်"

ကိုနန္ဒကလည်း မကြေးမုံ၏ ကလေးဆန်လှသည့် အပြုအမူကိုကြည့်ကာ ကျေနပ်နှစ်ခြိုက်သလို အပြုံးသားဖြစ်နေ၏။

"ပါးမှာ မင်စစ်ထိုးတာ ချင်းလူမျိုးပေါ့ မောင်ကြီးရဲ့။ ဒီတော့ 'ချင်း' တစ်လုံး ရပြန်ပြီ။ ဒီအပိုဒ်မှန်တယ် မဟုတ်လား။ မောင်ကြီးကြေးမုံ ဆက်ဖြေတော့မယ်နော်။ ဖြေရမလား"

"ဖြေပါဗျာ . . ဖြေပါ။ မဖုရားလေး စိတ်တိုင်းကျ ဖြေလိုက်စမ်းပါ"

"မောင်ကြီးနော် . . ကြေးမုံကို ဒီလို မငေါ့ပါနဲ့။ မဖုရားလေး ဘာလေးနဲ့ . . . ဟင်း . ."

ချစ်သော သူတို့၏သဘာဝ ဤသို့သော ထေ့လုံး၊ ငေါ့လုံးကလေးများနှင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အပြန်အလှန် ကျီစယ်နေမှုကလေးများသည် စကားဝှက်ဝိုင်းများကို ပိုမိုစိုပြည်သွားသည်သာမက ချစ်သောသူချင်းကို ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ပေးထားသည့် ချစ်သံယောဇဉ်ကြိုးများကို ပိုမိုခိုင်မာသွားစေသည်။

"ကဲ . . ဒါဖြင့် ကြေးမုံ ဖြေမယ်နော်။ ပန်းပဲဖိုတွင် ပေပေါ်

တင် လက်တွင် ကိုင်၍ မိုး ဆိုတဲ့ တတိယအပိုဒ်မှာက ပန်းပဲဖို၊ သံတို၊ သံစတွေကို ပေပေါ်တင်ပြီး ထုရ၊ ရိုက်ရအောင် လက်မှာ ကိုင်ထားရတဲ့ ကိရိယာတစ်မျိုးကတော့ 'တူ' လို့ ဆိုရမှာပဲ။ ဟုတ်လား မောင်ကြီး . . ."

ကိုနန္ဒသည် ဉာဏ်သွက်လှသည့် မကြေးမုံ၏ မျက်နှာဝင်းပပကို ရွှန်းရွှန်းစားစားကြည့်ရင်း ပါးစပ်နှင့် အဖြေမပေးပဲ ခေါင်းကိုသာ ညိတ်လိုက်လေသည်။

"ဒါဖြင့် ဒီအပိုဒ်မှာ 'တူ' တစ်လုံး မှတ်ရမှာပေါ့နော်။ ရှေ့အပိုဒ်က ပဆစ်ပစ်လျှင် နှစ်ကွက်မြင် နှုတ်တွင်ခေါ်သည့် မျိုး ဆိုတာမှာတော့ နည်းနည်းရှုပ်လိမ့်မယ် ထင်တယ် မောင်ကြီး။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ပဆစ်ဆိုတဲ့ ကစားနည်းတစ်မျိုးကို ကြေးမုံ ငယ်ငယ်က အဘွားတို့ ကစားတာကို နည်းနည်းမှတ်မိသေးတယ်။ ကိုယ်တိုင်တော့ ဝင်မကစားခဲ့ဘူး"

"အစပ်တစ်ရာ၊ အဖာ ဗရဗျစ်၊ မှောင်ကျအောင် ညစ်ပါတဲ့၊ ပဆစ်အိမ်လို့တော့ ကြားခဲ့ဖူးတယ်။ ပိတ်လေးထောင့် အစညီညီကလေးပေါင်း တစ်ရာတိတိနဲ့ စနစ်တကျ ဆက်စပ်ချုပ်ထားတဲ့ ပဆစ်အိမ်ဆိုတာ ရှိတယ်နော်။ အလယ်တည့်တည့်က လေးထောင့်အစကြီးကိုထားပြီး အဲဒီ့အစကြီးကို ဆက်စပ်ပြီး ဘေးကိုလမ်းကြောင်း (၄) သွယ်ထားပြီး ချုပ်ထားတယ် မဟုတ်လား မောင်ကြီး"

ပဆစ်အိမ် တည်နေပုံကို လက်ဟန်၊ ခြေဟန်နှင့် ကျကျနန ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောနေသည့် မကြေးမုံ၏ ဟန်သည် ကြည့်၍ကောင်းလှသည်ဟု ကိုနန္ဒ တွေးမိသည်။

'ပဆစ်ကစားနည်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကြေးမုံသိတာ ပြောပြမယ်နော်။ ကြွေ (၆) ပွင့်နဲ့ကစားပြီး (၅) ပွင့်က မှောက်၊ (၁) ပွင့်က

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လန်နေတာကို (၁၀) လို့ ခေါ်တယ်။ (၂) ပွင့် လန်နေတာကိုတော့ 'ပါ' လို့ ခေါ်တယ် မဟုတ်လား။ ဒီတော့ မောင်ကြီး စကားထာရဲ့ အဖြေဟာ 'ပါ' ကို ဆိုလိုတာ မဟုတ်လား ဟင်"

"ဟုတ်လိုက်လေ ကြေးမုံလေးရယ်။ မှန်တယ် မှန်တယ်။ (၄) လုံး မှန်သွားပြီနော်။ တစ်လုံးပဲ ကျန်တော့တယ်။ ကဲ . . ဆက်ဖြေ၊ ဆက်ဖြေ . . . "

"နောက်ဆုံးပိုဒ်က လွယ်ပါတယ် မောင်ကြီးရယ်။ တရုတ်ပြည်တွင် ကုန်စည်တင်၊ မြင်းလျှင် ဘယ်အမျိုး ဆိုတာက 'လား' ကို ဆိုလိုတာပေါ့"

မကြေးမုံ၏ မျက်နှာကလေးသည် စောစောကလို စူတူတူ ဖြစ်မနေတော့။ သူ လုံးလုံး မရှုံးသေးဘူးဟူသော အသိဖြင့် ဝမ်းသာကြည်နူးသွားသည့်အသွင် ရွှင်ရွှင်ပြပြ ဖြစ်လာလေသည်။

"ကိုင်း . . ဒါဖြင့် အားလုံးအဖြေကို ပေါင်းလိုက်မယ်နော်။ မောင်ကြီးက ပြောမယ်။ ကြေးမုံက မှတ်၊ ဟုတ်လား . . .

၁။ ခုံလောက်ပေါ်တွင်၊ စလယ်ဝင်၊ အိုးတွင် ကပ်သည့်မျိုး ဆိုတာမှာ - 'ချစ်' တစ်လုံး။

၂။ မြစ်မ်းတောင်တွင် မိန်းမယဉ်၊ ပါးတွင် မင်စစ်ထိုး ဆိုတာမှာ 'ချင်း' တစ်လုံး။

၃။ ပန်းပဲဖိုတွင်၊ ပေပေါ်တင်၊ လက်တွင်ကိုင်၍ မိုး ဆိုတာမှာ 'တူ' တစ်လုံး။

၄။ ပဆစ်ပစ်လျှင်၊ နှစ်ကွက်မြင်၊ နှုတ်တွင်ခေါ်သည့် မျိုး ဆိုတာမှ 'ပါ' တစ်လုံး။

၅။ တရုတ်ပြည်တွင် ကုန်စည်တင်၊ မြင်းလျှင် ဘယ်အမျိုး ဆိုတာမှာ 'လား' တစ်လုံး။

"အဖြေအားလုံးကို စုပေါင်းလိုက်တော့ 'ချစ်ချင်းတူပါလား' တဲ့။ ကဲ . . . ဘယ့်နှယ် သဘောရသလဲ ဒေါ်ကြေးမုံ"

"ဟင်း . . . မောင်ကြီးနော် . . တတ်လည်း တတ်နိုင်ပါပေ့ . . . "

မကြေးမုံသည် သူ့မောင်ကြီးကို ချီးကျူးသလိုလိုနှင့် ချစ်သူတို့၏ မေတ္တာဝမ်းထဲတွင် ပီတိဖြာလျက်ရှိသော မျက်လုံးကြီးများကို ဝင့်၍ကြည့်လိုက်သည်။

"ပဆစ်ကစားတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကြေးမုံ သိပ်မသိဘူး။ ပဆစ်ကစားနည်းဟာ နှစ်မျိုးရှိတယ်ဆိုလားပဲ။ ပြောကြတာ ကြားဖူးတယ်။ ပြီးတော့ ပဆစ်ကစားတဲ့နေရာမှာ ပြောကြတဲ့ အခေါ်အဝေါ်တွေကိုလည်း ကြေးမုံ သိပ်သိချင်တာပဲ။ မောင်ကြီးသိရင် ပြောပြပါလားဟင် . . . "

စကားဝှက်ပြိုင်ပွဲကြီးမှ အတွဲလိုက် ပြီးနှင့်သွားသူတို့သည် သူတို့အနိုင်ရလာသည့် ပန်းပွင့်၊ ပန်းစုံတို့ကို ခေါင်းပေါ်တွင် ထိုးစိုက်၍ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ပြွတ်သိပ်ထိုးပန်လာသူက ပန်၊ ပုဆိုး ခါးပုံစနှင့် ထုပ်လာသူက ထုပ်နှင့် မပြီးပြတ်သေးသော မကြေးမုံတို့၏ စကားဝိုင်းကို ရောက်လာကြပြန်သည်။

"စောစောက ကြေးမုံပြောသွားသလိုပေါ့။ ပဆစ်ကစားနည်းဆိုတာ ပဆစ်ကြီးနဲ့ နိဗ္ဗာန်ပဆစ်ရယ်လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ပဆစ်တစ်ဝိုင်းဆိုရင် လူလေးယောက်ပြည့်မှ တစ်ဝိုင်းလို့ခေါ်နိုင်ပြီး နှစ်ယောက်တည်းနဲ့လည်း ပစ်လို့ရတဲ့ ကစားနည်းပဲ။ ပဆစ်တစ်ဝိုင်းကိုစတင်ပြီး ကစားတော့မယ်ဆိုရင် ကြွေပန်းကန်ထဲက ကြွေခြောက်လုံးကို တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး အပြိုင်ပစ်ကြရတယ်။ အဲဒီလို ပစ်ကြတဲ့အခါမှာ အပွင့်သာအောင် ပစ်နိုင်တဲ့သူက ဒီဝိုင်းမှာ ကြွေကို ပထမဆုံး စတင်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ပစ်စကားနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးကို ရတယ်။ ကြွေကိုင်ပြီး ပန်းကန်ထဲကို ပစ်လိုက်တဲ့အခါ ကြွေအားလုံး ပန်းကန်ထဲ မရောက်ပဲ အပြင်ဘက်ကို တစ်လုံးတစ်လေထွက်သွားတာကို ကြွေအန်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။

ကြွေ (၆) ပွင့်အနက် (၅) ပွင့်က မှောက်ပြီး (၁) ပွင့်က လန်နေတာကို 'တစ်ဆယ်' လို့ ခေါ်တယ်။ နှစ်ပွင့်လန်တာကို 'ပါ'၊ သုံးပွင့်လန်တာကို 'သုံး' လို့ ခေါ်တယ်။ 'သုံးချွန်း' လို့လည်း တချို့က ခေါ်ကြတယ်။ လေးပွင့်လန်ရင်တော့ 'လေး' လို့ပဲ ခေါ်တယ်။ ငါးပွင့်လန်တာကို 'တစ်စိတ်' လို့ခေါ်ပြီး၊ (၆) ပွင့်လုံးလန်နေရင် 'တဗာယာ' လို့ ခေါ်ရတယ်။

(၆) ပွင့်လုံး မှောက်နေတာကိုတော့ 'တစ်ခြောက်' လို့ ခေါ်ပြန်တယ်။ အဲဒီ့ ကြွေကစားတဲ့အခေါ်အဝေါ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ မောင်ကြီးတို့ အဘိုး ပြောပြဖူးတာကိုတော့ အခု စကားသင့်တုန်း ဗဟုသုတအနေနဲ့ ကြေးမုံကို ပြောပြဦးမယ်။

တဗာယာဆိုတာ ပါဠိစကားလို့လည်း တွေးစရာဖြစ်နေတယ်တဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ (၁၂) ကို ပါဠိလိုအခေါ်က 'ဗာရသ' တဲ့။ ကြွေ (၆) လုံးလန်နေရင် တဗာယာလို့ ခေါ်တယ်။ တဗာယာရအောင် ပစ်နိုင်ရင် ပဆစ်အိမ်က ပဆစ်ကွက်ကို (၁၂) ကွက်တိတိ ရွှေ့တက်နိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးကို ရထားတာကိုး။ ဒီတော့ ဗာရသကနေပြီး တဗာယာလို့များ ပါဠိမှ ရွေ့လျားလာတဲ့ စကားတစ်လုံးများဖြစ်နေမလားလို့ တွေးကြတယ်။

ပြီးတော့ မောင်ကြီးတို့ငယ်ငယ်က အဘိုးတို့ခြံထဲမှာ လာနေတဲ့ ဟိန္ဒူအဘိုးကြီးတစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ အဲဒီ့အဘိုးကြီးဟာ ငယ်ငယ်က ကိုရင်တွေ့၊ ဘာတွေ ဝတ်ခဲ့ဖူးတော့ မြန်မာလိုလုံးလုံးဖြစ်နေပြီး

အဘိုးတို့နဲ့အတူတူ ဘုရားသွားကျောင်းတက်ပါ လိုက်တဲ့အထိ ရင်းနှီးခဲ့ကြတာကိုး။ အဲဒီ့ ဟိန္ဒူအဘိုးကြီးပြောနေကျ စကားတစ်ခွန်းကိုရတောင် မောင်ကြီး ခဏ ခဏ အမှတ်ရသေးတယ်။ မောင်ကြီးတို့ကလေးတွေက သူ့ကို ကုလားအဘိုးကြီးရယ်လို့ နှိမ်တဲ့၊ စတဲ့ စကားကို မကြာမကြာ ပြောလွှန်းတော့ သူ့စိတ်ထဲမှာ မခံမရပ်နိုင်ဘူးနဲ့တူပါတယ်။

'ဟော့ ကောင်လေးတွေ ငါ့ကို ကုလားကြီး၊ ကုလားကြီးနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ ခေါ်နေရတာလဲ။ ကုလားလည်း လူ၊ ငါးခူလည်း ငါးပါပဲကွ။ သိပ် မကြီးကျယ်ချင်ကြနဲ့' တဲ့။ အဲဒီ့လောက် အဘိုးကြီးက စာတတ်ရင် ကမ္ဘဝါစာတောင် ဖတ်မှာ"

ကိုနန္ဒတို့၏ စကားဝိုင်းကို နားထောင်နေကြသူအားလုံးက တဝါးဝါးဆူအောင် အော်၍ရယ်လိုက်ကြသည်။ ယခုအချိန်အထိ အဖြေရှာမရသေးသော အချို့စကားဝှက်ဝိုင်းများက လှည့်၍ကြည့်ကာ ဆူနိုင်ကြရန်ကော ဟူသောအနေနှင့် မျက်စောင်းထိုးကြသည်။

မကြေးမုံ၏အကြည့်တွင်မူ သူ ချစ်သောမောင်ကြီးသည် အမှတ်အသား ကောင်းလှပါတကား ဟူသောအနေနှင့် အားရကျေနပ်နေသည့်အသွင် ပေါ်လွင်နေ၏။

"အဲဒီ့ ဟိန္ဒူအဘိုးကြီးဟာဆိုရင် ဝါသနာကြီးလှတဲ့ မောင်ကြီးတို့အဘိုးနဲ့ ပဆစ်ပစ်ဖက်တဲ့။ ပဆစ်ပစ်ကြတိုင်းလည်း သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ကြွေစီတယ်။ ညစ်ပတ်တယ်နဲ့ အမြဲတမ်းငြင်းခုံကြတာ ဆူညံနေတာပဲ ဆိုတယ်။ မောင်ကြီးတို့ အဘိုးဟာ ကြွေပစ်ကောင်းတဲ့။ သူ့ပါးစပ်က 'လာလဟဲ့ ပါပုပုလေး' လို့ အော်ပြီးပစ်လိုက်လည်း တကယ်ပဲ 'ပါ' ကျတာပဲတဲ့။ သူ့လက်က ကြွေကိုင်ကောင်းတယ် ထင်ပါရဲ့။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အဲဒီ ဟိန္ဒူအဘိုးကြီးကလည်း ကြွေအခေါ်တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ အဘိုးနဲ့ ဆွေးနွေးကြတဲ့အခါမှာ သူပြောတာတွေဟာလည်း လက်ခံနိုင်စရာ ယုတ္တိရှိတယ်လို့ အဘိုးက ပြောသွားဖူးတယ်"

"ဘယ်လိုလဲတဲ့ မောင်ကြီးရဲ့ . . အဲဒီ ဟိန္ဒူအဘိုးကြီးက ပဆစ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာတွေများ ပြောသွားသလဲ။ ကြေးမုံတို့ကိုလည်း ပြောပြပါဦး"

မကြေးမုံ၏ သိလိုစိတ် ပြင်းပြနေပုံသည် ကလေးငယ်ဆန်နေ၍ ချစ်စရာတစ်မျိုးကောင်းလှသည်ဟု ကိုနန္ဒက တွေးမိသည်။

"ဟိန္ဒူအဘိုးကြီးပြောသွားတာက 'တဗာယာ' ဆိုတာ 'တစ်ခြောက်' လို့ဆိုတဲ့ ပဆစ်ကစားတဲ့ အခေါ်တွေဟာဆိုရင် သူတို့ဟိန္ဒူက ဆင်းသက်လာတဲ့ စကားတွေဖြစ်နိုင်တယ်တဲ့။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ဟိန္ဒူစကားမှာ (၁၂) ကို 'ဗာရား' လို့ ခေါ်ပြီး (၆) ကု 'ချွဲ' လို့ ခေါ်သတဲ့"

"အခုလည်း ကြွေ (၆) ပွင့်လုံးမှောက်နေရင် 'တစ်ခြောက်' လို့ခေါ်ပြီး (၆) ပွင့်လုံး ကြွေလန်နေရင် 'တဗာယာ' လို့ခေါ်ကြတဲ့ အပြင် တစ်ခြောက်ဆိုရင် ပဆစ်ကွက်ကို (၆) ကွက်ရွှေ့ရပြီး တဗာယာရရင် ပဆစ်ကွက်ကို (၁၂) ကွက်ရွှေ့ပြီး ကစားရတာဟာ မြန်မာတွေနဲ့စာရင် သူတို့ဓလေ့ထုံးစံတွေနဲ့သာ ပိုပြီးနီးစပ်နေတဲ့ အတွက် ဒီပဆစ်ကစားနည်းဟာ သူတို့ဆီက ဆင်းသက်လာတာ ဖြစ်ရမယ်တဲ့"

"သူတို့မှာလည်း ဒီလို ကြွေ (၇) လုံးနဲ့ ကစားတဲ့နည်း ရှိသတဲ့။ အဲဒီကစားနည်းကို 'ပစိသိ' လို့ခေါ်ပြီး 'ပစိသိ' ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ဟာ (၂၅) ခုကို ခေါ်တာတဲ့။ အဲဒီ 'ပစိသိ' ကနေပြီး 'ပဆစ်' လို့ ရွေ့လျားလာဟန်ကို တူတယ်လို့ သူက ပြောတယ်။ ပြီးတော့ ပဆစ်

အိမ်ကို ဖွဲ့ထားပုံကလည်း ပဆစ်ကွက်တွေဟာ အလယ်က အစပ်ကြီးနဲ့ ဆက်စပ်ရင် တစ်ဖက်ဖက်မှာ အကွက်အစကလေးပေါင်း (၂၅) ကွက်စီ ရှိနေတာဖြစ်လို့ သူတို့အယူအဆဟာလည်း ဖြစ်နိုင်စရာ လက်ခံနိုင်စရာ ရှိတယ်လို့ အဘိုးက ထောက်ခံခဲ့တာပဲ။

အခု အပစ်များကြတာကတော့ နိဗ္ဗာန်ပဆစ်ပဲ။ တချို့များ တစ်ညလုံးလုံး ဖွဲနဲ့ကစားလိုက်ကြတာ မိုးသာလင်းရော 'နိဗ္ဗာန်ဘုံ' ကို မရောက်ကြဘူး။ တာဝတိံသာကိုရောက်လိုက်၊ ဗြဟ္မာဘုံကို ရောက်လိုက်နဲ့ အစုန်အဆန် ဆင်းလိုက်၊ တက်လိုက် ဖြစ်နေကြတာပဲ။

တချို့ကျတော့ ကြွေပစ်ကြွေကိုင်ကလည်း ကောင်းတော့ တစ်ရှိန်ထိုး နိဗ္ဗာန်ဘုံကို တန်းရောက်သွားကြတာပဲ။ ကြွေမှာ (၃) ပွင့်လန်နေရင် (၃) လို့ခေါ်တယ် မဟုတ်လား။ (၂) ပွင့်လန်ရင် 'ပါ' လို့ ခေါ်တယ်နော်။ အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး မြန်မာစကားမှာ အသုံးရှိတယ်။

လူတစ်ယောက်ဟာ ဘာတစ်ခုမှ သုံးစရာ၊ စားစရာ မရှိအောင် အကြံဉာဏ်တုံးနေတဲ့ဘဝမျိုးဆိုရင် 'သုံးစားပါကျ' ဖြစ်နေပြီလို့ ပြောတတ်ကြတယ်။ ဒါဟာ ပဆစ်စကားပဲ။ အမှန်တော့ နိဗ္ဗာန်ပဆစ် ပစ်ကြတာကိုတော့ အညောင်းမိတယ်လို့ ခပ်လွယ်လွယ် ပြောတတ်ကြပေမယ့် နိဗ္ဗာန်ဘုံကို ရောက်အောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ကစားကြတာဖြစ်လို့ အင်မတန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပြီး အချင်းချင်းမှာလည်း ညီညွတ်စည်းလုံးမှုကို ရစေပါတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးဟာ ဉာဏ်ရည်သာရင် သာသလို အခွင့်အရေးရတဲ့ နည်းမျိုးဖြစ်လို့ မောင်ကြီးဖြင့် ဒီပဆစ်ကစားနည်းတစ်ခု တိမ်ကောပျောက်ပျက်သွားမှာကို သိပ်စိုးရိမ်မိတာပဲ"

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကိုနန္ဒ၏ ပဆစ်တရားရှည်ကြီးသည် ဟောပြီးလေပြီတည်း။ နားထောင်၍လည်း ကောင်းကြပါပေသည်။ ဤမျှ အပြောကောင်း၍ အမှတ်အသားရှိလှသော ဗဟုသုတကြွယ်ဝလှသည့် သူ့မောင်ကြီးကို မကြေးမုံသည် ပိုလို့သာ လေးစားမြတ်နိုးလာသည်။

သူ့မောင်ကြီးကို သူ့အတွက် ဘဝအဖော်မွန်အဖြစ် ရွေးချယ်လိုက်ခြင်းသည်ပင်လျှင် သူ့အတွက်ဂုဏ်ရှိလှသည်ဟု ကျေနပ်လျက်ယနေ့ညအဖို့ ဤစကားထာရှည်ကြီးတစ်ပုဒ်ဖြစ်သည့် 'ချစ်ချင်းတူပါလား' နှင့်ပင် နိဂုံးချုပ်လိုက်ရလေသတည်း။

(၄) အသက်ချင်း ပြိုင်ရအောင်

တပေါင်းတန်ခူး မိုးသားကျူးဟု စာဆိုရှိထားပေသည့် ဒီနှစ်နွေလယ်ရာသီသည် ယခင်နှစ်များကထက် ပို၍ပူပြင်းလှသည်ဟု ထင်ရသည်။ မိုးသံလေသံတို့ အရိပ်အခြည်မျှ မကြားရသေး။ မိုးတိမ်မိုးသားတို့ကလည်း ကောင်းကင်တွင် မိုး၏အငွေ့အသက်ကိုမျှ မပြ။ ကင်းကင်းရှင်းရှင်းကြီး ပူပြင်းတောက်ပနေဆဲ။

သည်လိုအချိန်အခါမှာ မစံပယ်တို့ တစ်ရွာလုံး မန်ကျည်းသီးများ ဝင်းမှည့်ချိန်သို့ရောက်ပြီဖြစ်သောကြောင့် အလုပ်ရှုပ်ကြလေပြီ။

အေးမြစိမ်းစိုသော မန်ကျည်းပင်အိုကြီးများ၏ အရိပ်အာဝါသအောက်တွင် အလှည့်ကျ လက်စားလိုက်နေကြသော မန်ကျည်းသီး ခူးခြွေသူများနှင့် မန်ကျည်းတောင့်များထဲမှ အခွံထု၊ အခွံနွှာ၊ အစေ့ထုတ်သူများ စသည့် တောဓလေ့၊ တောစရိုက်အတိုင်း အသိုက်အဝန်း ညီညွတ်ပြီး စုစုရုံးရုံး ရှိလှချေသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လသာသော ရက်ကလည်း ဖြစ်ပြန်၊ မန်ကျည်းသီးများ ကျချိန်ကလည်း ဖြစ်ပြန်၍ ရွာထုံးစံအတိုင်း တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ၊ တစ်ပိုင်းနှင့်တစ်ပိုင်း လက်စားလိုက်ကြပြန်သည်။

ယနေ့ညတွင် အောင်ချမ်းသာရွာ၏ တောင်ပိုင်းသားများက မန်ကျည်းသီးများ လက်စားလိုက်ကြရင်း စကားထာပြိုင်ပွဲများပါ လုပ်ကြမည်ဟူသော သတင်းသည် ဟိုးလေးတကျော်ကျော် ဖြစ်နေ၏။ ဤသို့သော လသာရက်များဆိုလျှင် စကားထာ၊ စကားဝှက်များသည် စည်ကားလှဘိသည်။ လမိုက်ရက်များတွင်သာ အနည်းငယ် ရပ်နားလေ့ရှိကြသည်။ ရွာတစ်ပိုင်းနှင့်တစ်ပိုင်း စကားထာ ပြိုင်ပွဲ ရှိသတဲ့ ဟူသော သတင်းကြားသည်နှင့်ပင် ကိုယ့်အပိုင်းကို ကိုယ် အားပေးကြရန် ဝိုင်းဝန်း၍ လာကြသည်။ ရွာတောင်ပိုင်းက လူပျို ခေါင်း ကိုလူဆိုး ဆိုသူနှင့် အပျိုခေါင်း မရွှေနှောင်းတို့က ခေါင်း ဆောင်၍ လာကြသည်။

ရွာမြောက်ပိုင်းကလည်း ရွာခံအပိုင်းဟူသောအနေဖြင့် ခပ်ယို့ယို့၊ ခပ်ကုပ်ကုပ်နှင့်နေကာ ဆယ်အိမ်ခေါင်း ကိုဘဆောင်း နှင့် အပျိုကြီး မမြသီးတို့က မစံပယ် အမှူးပြုသည့် အပျိုဖော်တစ်စု နှင့် ညှိနှိုင်းထားကြသည်။ တိုက်စစ်ရော၊ ခံစစ်ပါ တိုက်ချင်ရာတိုက် ဂရုစိုက်ရန် မလိုဟူသောအနေနှင့် ဟန်ရေးပြင်သလိုလို အမူအရာ များကို ပြနေကြ၏။

နှစ်ပိုင်းစလုံးမှ ကာလသားရော၊ ကာလသမီးပါ ဉာဏ်ရည် မသေးကြလှ၍ ယနေ့ညအဖို့ တကယ့်ဒိတ်ဒိတ်ကြများ မျက်နှာချင်း ဆိုင်ကြတော့မည် ဟူ၍ ဘေးပရိသတ်များပါ အာရုံထားကြသည်။

ထန်းလက်ကြောနှင့် နှီးကြောဖျာကြီးများ ခင်းထားသည့် အပေါ်တွင် ယနေ့ည လက်စားလိုက်ကြမည့် မန်ကျည်းသီးတောင့်

ပုံကြီးများသည် တောင်ပူစာငယ်ကလေးများလို ဟိန်းနေတော့သည်။ ရေနွေးအကြမ်းနှင့် မြည်းရန် အစာပဲလှော်သုပ်၊ ငါးခြောက်ပြုတ် ထောင်းကြော်၊ အုန်းသီးနှင့်ရောထားသည့် ထန်းလျက်၊ နွားနို့ ရောမွှေ ထားသော ထန်းလျက်ခဲ၊ စသည်များမှာလည်း စားချင့်စဖွယ် ပြင်ဆင်ဧည့်ခံထားလေသည်။

မန်ကျည်းသီး ထုထောင်းကြသည့် အသံများသည်လည်း စည်းချက်ညီညီ၊ အသံပီပီနှင့် လက်သံပြင်းပြင်းကြီး ပေါ်ထွက်လာ ကြလေပြီ။

"ဧည့်သည်ကို ဦးစားပေးရမှာမို့ ကနေ့ညမှာ ကျုပ်တို့က အဖြေနော်။ ကိုရင်တို့က စပြီး ဖွက်ကြပါ"

ဟု အမျိုးသမီးများဘက်မှ ရွာခံအပျိုကြီး မမြသီးက အမျိုး သားများ ထုထောင်းထားသည့် မန်ကျည်းသီးတောင့်များထဲမှ မန်ကျည်းစေ့ကို ဖယ်ထုတ်ရင်း စိန်ခေါ်သံပေးလိုက်သည်။

"ဟုတ်ပါ့ဗျာ . . . ဟုတ်ပါ့။ ကျုပ်တို့က စမေးပါဆိုလည်း မေးမှာပေါ့။ မေးဆိုလည်း မေးတော့မဗျို့။ ကိုင်း . . မောင်ထွန်းဦး ဝှက်လိုက်စမ်းဟေ့ . . ."

ဟူသော လူပျိုခေါင်း ကိုလူဆိုး၏ စကားသံ ကြားလိုက်သည် နှင့် ကိုရင်ဝတ်မှထွက်ခါစ မောင်ထွန်းဦးသည် သောက်လက်စ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းပန်းကန်ကို ချလိုက်ရင်း သူနှင့်အတူ တစ်ဝိုင်း တည်း မန်ကျည်းသီး ထုနေကြသူများကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။

အရွယ်က နုနယ်လှပေသည့် မောင်ထွန်းဦးသည် ကျောင်း ဘုန်းကြီး၏ လက်ထပ်သင်ကြားပေးမှုနှင့် သူ၏ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်စွမ်းပါ စုပေါင်း၍ စကားထာပြိုင်ပွဲများတွင် နှစ်ယောက်မရှိဟု ကျော်ကြား နေသူ ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

“အလံတစ်ရာ မြွေ၊ တွင်းဝမှာ ခွေ၊ တစ်နေ့ လက်နှစ်သစ်၊ ကျွန်တော့် သက္ကရာဇ်၊ အဲဒီ့အဖြေဟာ ကျွန်တော့်အသက်ပါပဲ ခင်ဗျာ။ သိလိုသူများ ဖြေကြပါ”

မောင်ထွန်းဦး၏ စကားဝှက်က သင်္ချာပုစ္ဆာစကားထာပေပဲ။

အပျိုကြီးမမြသီးသည် သူ့ဘက်မှခေါင်းဆောင်၍ ဖြေဆိုမည့် မစံပယ်၏ မျက်နှာကိုလှမ်းကြည့်လိုက်ရင်း ပြောလိုက်သည်ကို ကြားလိုက်ရသည့် လူပျိုခေါင်း ကိုလှဆိုးသည် သူ့လက်ထဲမှ မန်ကျည်းသီး ထုနေသော တုတ်ပိုင်းတိုကို အသာချထားလျက်

“ဘာလဲ အပျိုကြီး . . သင်္ချာပုစ္ဆာ စကားထာမို့ အခက်အခဲတွေ့နေပြီလား။ မဖြေနိုင်လည်း စောစောက ပန်းပေးနော် . . . တော်ကြာ အချိန်ကုန်သွားမယ်”

ဟု ခပ်ကျယ်ကျယ်အသံနှင့် မထေ့တထေ့ ငေါ့လိုက်သည်။

“အမယ် ဘာပြုလို့ မဖြေနိုင်ရမှာလဲ မောင်ကြီးလှဆိုးရဲ့။ ဖြေနိုင်လိုက်သမှ ဖြေဖြေလို့ အော်လိုက်ချင်ပါသေးရဲ့တော်”

မစံပယ်ကလည်း ဆတ်ဆတ်ကျဲလေးပီပီ သူတို့မြောက်ပိုင်းသားတွေကို အထင်သေး၍ နှိမ်ပြောရပါမို့လားဟု မခံရပ်နိုင်သလို အမူအရာနှင့် ကျောက်တံနှင့်သင်ပုန်းကိုယူကာ တွက်ချက်ကြည့်နေရာမှ ပြောလိုက်သည်။

“ဟောဒီမှာ နားထောင်။ စံပယ် ဖြေလို့ရပါပြီ။ အလံတစ်ရာ မြွေ လို့ဆိုထားတဲ့ ‘အလံတစ်ရာ’ ကို လက်သစ်ဖွဲ့လိုက်ရင် လက်သစ်ပေါင်း ကိုးထောင့်ခြောက်ရာ တိတိရတယ်။ အဲဒီ့ဟာကို ‘တစ်နေ့ လက်နှစ်သစ်’ လို့ ဆိုထားတော့ ကိုးထောင့်ခြောက်ရာကို လက်နှစ်သစ်နဲ့ စားလိုက်ရင် ရလဒ်ဟာ လေးထောင့်ရှစ်ရာတိတိ ရတယ် မဟုတ်လား။

အဒီ့ လေးထောင့်ရှစ်ရာဟာ ရက်ပေါင်းဖြစ်သွားပြီနော်။ အဲဒါကို ‘လ’ ရအောင် ရက်သုံးဆယ်မှာ တစ်လမို့ သုံးနဲ့စားလိုက်ပြန်ရင် ရတဲ့ ‘ထောင့်ခြောက်ရာ’ ဟာ လပေါင်းဖြစ်တယ်။ အဲဒါကို နှစ်ပြန်ဖွဲ့ရမှာမို့ ‘ဆယ့်နှစ်’ နဲ့ စားပြန်တော့ရင် ‘ဆယ့်သုံးနှစ် လေးလ’ ရရော မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ကိုရင်ထွန်းဦးရဲ့ သက္ကရာဇ်ကို သိချင်ရင် အခုလက်ရှိ ကောဇာသက္ကရာဇ်ထဲက ဆယ့်သုံးနှစ်လေးလကို နှုတ်လိုက်ရင် ကျန်တာဟာ အဖြေပေါ့တော်”

မစံပယ်တို့ အမျိုးသမီးများဝိုင်းမှ ကောင်းချီးသြဘာသံများ ဆူညံသွားတော့သည်။ မစံပယ်က ပေသည့်ခေသူ မဟုတ်ပေ။ စကားထာဘုရင်ဟု အမည်တွင်နေသည့် သူ၏အဘနှင့်အတူ သူ့အသက် ခြောက်နှစ်အရွယ်ကတည်းက သူ့လက်ကိုဆွဲ၍ ရွာရိုးကိုးပေါက် လျှောက်လိုက်ရင်း ပညာသင်လာသူ ဖြစ်သည်။

“အောင်မာ . . ဒီအဖြေကို အလျင်ကတည်းက သူ အလွတ်ရထားတာမို့ ဒီလောက် မြန်မြန်ဖြေနိုင်တာပါ။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လားဟေ့ မစံပယ်”

လူပျိုခေါင်း ကိုလှဆိုးက မစံပယ်ကို မခံချင်အောင် ကလိလိုက်ပေသည်။ မစံပယ်သည် တကယ်ပင် မာနကို ထိပါးသွားသည့်အလား ကျားမလေးလို မျက်လုံးများ ဝင်းဝင်းတောက်လျက် ကိုလှဆိုးကို ကြည့်လိုက်ရင်း . . .

“မောင်ကြီးလှဆိုး . . . စံပယ့်ကို ဒီလိုတော့ မစွပ်စွဲနဲ့နော်။ မောင်ကြီးတို့ စကားထာဝှက်က ခက်လွန်းလို့လား။ အမြှောက်နဲ့ အစားကိုတတ်တဲ့လူတိုင်း ဖြေနိုင်တဲ့ဟာကို။ အမြှောက်၊ အစားဆိုတာ မောင်ကြီးတို့သာ ခက်ချင်ခက်မယ်။ စံပယ်တို့အဖို့ စိတ်နဲ့တွက်ရင်တောင် ရတယ် သိရဲ့လား”

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"စံပယ်တို့ ကျောင်းဘုန်းကြီးကလည်း သင်ပေးခဲ့ဖူးသားပဲ မဟုတ်လား"

"ဆယ်ဆံခြည် တစ်နှမ်း၊ ခြောက်နှမ်း တစ်မုယော၊ လေး မုယော တစ်လက်သစ်၊ ရှစ်လက်သစ် တစ်မိုက်၊ သုံးမိုက် တစ်တောင်၊ လေးတောင် တစ်လံ ဆိုတဲ့ လင်္ကာကိုရရင် အမြောက်အစား တွက် တတ်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်တောင် ဖြေနိုင်တယ်။ မောင်ကြီးတို့ သာ မဖြေနိုင်ရင် နေမယ်" ဟု ပြန်ပြောလိုက်သည်။

"ဒါမှကွယ့် . . မိုးပေါ်မှာ ငွေကြယ်၊ အောက်ပြည်မှ မစံပယ် တဲ့ . . ."

မြောက်ပိုင်းသားများက ကိုလူဆိုးကို ဝိုင်း၍ဟားလိုက်ကြ ပြန်သည်။

"ကဲ . . ဒီတစ်လှည့်မှာ စံပယ်တို့က ပြန်ဝှက်ရမယ်နော် ကိုရင်ထွန်းဦး . . ကျွန်မ အသက်၊ သပြေခက်၊ လပ်နှင့်စားခြေ၊ တူပါစေ တဲ့ . . "

ကိုလူဆိုးသည် မစံပယ်၏စကားထာကို နားထောင်ပြီးလျှင် မောင်ထွန်းဦးကို လှည့်ကြည့်လိုက်ကာ . . .

"ဘယ့်နှယ် အလွယ်ကလေး မဟုတ်လား"

ဟူသော မျက်နှာပေးနှင့် မေးငေါ့၍ ပြလိုက်သည်ကို မောင်ထွန်းဦးက ကြည့်ပြီး ပြုံးလိုက်သည်။

"မစံပယ် ကျောက်တံနဲ့သင်ပုန်း ကျုပ်ကို ခဏပေးနော်"

မောင်ထွန်းဦးသည် မစံပယ် ကမ်းပေးလိုက်သော ကျောက်တံနှင့်သင်ပုန်းကို လှမ်းယူလိုက်ကာ တွက်ချက်ကြည့်နေ သည်။

"ကျွန်မအသက်၊ သပြေခက်ဆိုတော့ ဒီနေရာမှာ သပြေခက်

ကိုပဲ ယူရမယ်။ ဒီတော့ သပြေခက်က '၂၅၆' ဆိုတော့ အဲဒါကို ဂဏန်းသင်္ချာအနေနဲ့ (၂) ထပ်ကိန်းတွက်နည်း တွက်ကြည့်ရင် လပ် ရော၊ စားခြေပါ တူတာဟာ (၁၆) ပဲ ခင်ဗျ။ ၂၅၆ ကို ၁၆ နဲ့စားကြည့် လိုက်ရင် ၁၆ ပဲ အဖြေရတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီတော့ မစံပယ်ရဲ့ အသက် 'သပြေခက်' ဆိုတာဟာ (၁၆) နှစ်ရှိပြီဆိုတဲ့ အဖြေပဲပေါ့"

"ဒါမှ တို့တောင်ပိုင်းသား ထွန်းဦးကြီးကွ . . . "

သူတို့ တောင်ပိုင်းသားတစ်စုသည် မန်ကျည်းသီး ထုနေကြ သော တုတ်တိုများနှင့် အောက်ခံစဥ့်တုံးများကို ရိုက်လိုက်ကြသည် မှာ တစ်ညီတစ်ညာတည်း ဆူညံသွားကြသည်။

"ဒီအဖြေ မှန်သလားကွယ့် မစံပယ်"

ကိုလူဆိုး၏အမေးကို မစံပယ်သည် ခပ်ပြုံးပြုံးမျက်နှာနှင့် ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်သည်။

"မှန်တာကတော့ ဟုတ်ပါပြီတော်။ သပြေခက်ကနေပြီး ၂၅၆ ဖြစ်သွားတာကိုတော့ ကျုပ်တို့နားမလည်ပါဘူး။ ကိုရင်ထွန်းဦး က ရှင်းပြဦးမှပေါ့"

အပျိုကြီး မမြသီးက အပျိုကြီးပီပီ သူများထက် နည်းနည်း လောက် ပိုရှုပ်လိုက်ရမှ၊ ချဲ့လိုက်ရမှ စေ့စပ်လိုက်ရမှ ကျေနပ်တတ် သည့် ဇီဇအတိုင်း မောင်ထွန်းဦး၏ အဖြေကို အရှည်နှင့်ချဲ့ခိုင်းလိုက် သည်ကို လူပျိုခေါင်း ကိုလူဆိုးသည် သူ့လူကို သူစိတ်ချထားသည့် အမူအရာနှင့် 'ဟေ့ . . . မောင်ထွန်းဦး . . သူတို့နားလည်အောင် ရှင်းပြလိုက်စမ်းပါကွာ . . . ဒီအပျိုကြီးက ကတ်သီးကတ်သတ်ကို' ဟု ဝင်ထောက်လိုက်သည်။

"ဩော် . . . အစ်မ မမြသီးက အကျယ်ရှင်းပြတာကို သိချင်သပဆိုရင် ရှင်းပြရတာပေါ့။ ဒီလိုပါလေ။ ခု ကျွန်တော်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တွက်ပြထားတဲ့နည်းက ဗေဒင်အယူ ဆိုပါတော့။ ကိုင်း . . . ကျွန်တော် ရှင်းပြပါမယ်လေ။ နားထောင်ပါ။ ဗေဒင် အယူအဆမှာ

၁။ 'အ' ကား တနင်္ဂနွေ၊ မှန်လှပေ၊ မသွေအက္ခရာ။

၂။ 'က' ကြီးကစ၊ 'င' သို့ကျ၊ ရှုပ တနင်္လာ။

၃။ စ၊ ဆ၊ ဇ၊ ဈ၊ ည' ဆိုနေကျ၊ နာမ နေ့အင်္ဂါ။

၄။ 'ယ၊ ရ၊ လ၊ ဝ' မှန်သမျှ၊ ဆိုကြ နေ့ ဗုဒ္ဓါ။

၅။ 'ပဖဗဘမ' ငါးမည်ရ၊ ခေါ်ကြ ဂြိုဟ်ဇီဝါ။

၆။ 'သောကြာ' သဟ၊ ယူနေကြ၊ မှန်လှ အက္ခရာ။

၇။ 'တ၊ ထ၊ ဒ၊ ဓ၊ န' ခေါ်ဆိုပြ၊ မှန်လှ စနေသာတဲ့။

အဲဒီလို နေ့ (၇) လုံးမှာ သူ့နေ့နဲ့သူ အသီးသီး နေ့သင့်၊ နံသင့်ရယ်လို့ ရှိကြတယ် မဟုတ်လား အစ်မမြသီးရဲ့။

အဲဒီတော့ သပြေခက် ဆိုရာမှာ 'သ' က သောကြာဆိုတော့ ၆ မဟုတ်လား။ 'ပြေ' ကတော့ 'ပ၊ ဖ၊ ဗ၊ ဘ၊ မ' ဆိုတဲ့ ကြာသပတေး ဆိုတော့ ၅ မဟုတ်လား။ 'ခက်' က 'က၊ ခ၊ ဂ၊ ဃ၊ င' ဆိုတဲ့ တနင်္လာ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတော့ ၂ မဟုတ်လား။ အားလုံးကိုစုပြီး ပေါင်းလိုက်တော့ ၆၅၂ ဖြစ်သွားပြီနော်။

ဒီနေရာမှာ စောစောက ကျွန်တော်ပြောခဲ့သလိုပေါ့နော်။ အယူအဆနဲ့တွက်ရတယ်ဆိုတော့ ဗေဒင်ရဲ့ထုံးစံအရ တစ်ခုခုကို ချတွက်လိုက်တဲ့အခါမှာ အမြဲတမ်း ခုဂဏန်းကစပြီးတော့ ရေးရပါတယ်။

ဥပမာ- ခု၊ ဆယ်၊ ရာ၊ ထောင် လို့ နေရာအသီးသီးအနက် 'ခု' နေရာကချည်း စရေးရတယ်။ အဲဒါကြောင့်လည်း '၆၅၂' လို့ ဂဏန်းသုံးလုံးရတဲ့အခါမှာ '၆' ကို ခုနေရာ၊ '၅' ကို ဆယ်နေရာ၊ '၂' ကို ရာနေရာမှ အသီးသီး ထားရတယ်။

ဒီတော့ ခု၊ ဆယ်၊ ရာအတိုင်း သူ့နေရာနဲ့သူ ရေးတဲ့အခါမှာ '၂-၅-၆' ရယ်လို့ ဖြစ်သွားရော မဟုတ်လား။ အဲဒါကို နှစ်ထပ်ကိန်းနဲ့ ရှာလိုက်ရင် လပ်နဲ့စားခြေ တူပါစေဆိုတဲ့အတိုင်း တွက်လိုက်ရင် အဖြေဟာ '၁၆' ဖြစ်ရော မဟုတ်လား အစ်မ မမြသီးရဲ့။ ကျွန်တော်ပြောတာ ဟုတ်ရဲ့လား။ မရှင်းတာရှိလည်း ထပ်မေးနော်။ ကျွန်တော် စိတ်ရှည်ပါတယ်"

တောင်ပိုင်းသားများရော၊ မြောက်ပိုင်းသားများပါ နှစ်ဖက်စလုံး ခေတ္တမျှ ငြိမ်သက်သွားကြသည်။ ထုရန် မန်ကျည်းသီးများလည်း ကုန်လုပြီ။ ညဉ့်လည်း တိတ်ဆိတ်စပြုလေပြီ။ ရေနွေးကြမ်းနှင့်မြည်းရန် အစာတို့ကလည်း ပြောင်လေပြီ။

ဝှက်သူရော၊ ဖြေသူပါ ဉာဏ်ရည်သာသူများ ဖြစ်နေကြ၍ သရေပွဲ ဖြစ်နေသည်။

"ဘယ့်နှယ်လဲ မမြသီးရဲ့ . . . ဝှက်စရာတွေများ ရှိသေးရင် ထုတ်ပါဦးလေ။ တတ်သမျှ၊ မှတ်သမျှ ဒါတွေ အကုန်ပဲလား။ တစ်ပွဲတစ်လမ်း စမ်းကြည့်ဦးစို့ရဲ့လေ။ မိုးပေါ်မှာ စူဠာမဏိပုထိုးတော်၊ လူ့ပြည်မှာ သူငါသိကြတဲ့ လူဆိုးကွယ့်နော်။ စမ်းဝံ့ရင် စမ်းကြစမ်းလေကွယ်"

ကိုလူဆိုးသည် သူတစ်ယောက်တည်း စိန်ခေါ်ကာ ကွေးနေအောင် ပတ်ချာလည်၍ ကနေသည်။

"အံမာ . . ကြွားနေလိုက်တာ။ သူကိုယ်တိုင်ကဖြင့် တစ်ခွန်းမှ မဝှက်နိုင်ပဲနဲ့။ သက်သက် စိန်နားကပ်ရောင်နဲ့ ပါးပြောင်နေတယ်။ ခမောက်ဖျား စပါးသီးလို့ . . ."

မမြသီးစကားကို အားလုံးက ဝိုင်းရယ်ကြသည်။ ကိုလူဆိုးသည် မမြသီး ပြောလိုက်သည့် 'ခမောက်ဖျား စပါးသီး' ဟူသော

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စကားကို စဉ်းစားနေရာမှ 'ဒါ . . . ဒါ ကျုပ်လို သဘောက်သားစကားကြီး' လို့ ပြောတာပေါ့လေ။ မခံဘူး။ မခံဘူး။ အမေရေ . . . အမေ့သားကို ဝိုင်းပြောကုန်ကြပြီ အမေရေ' ဟု ကုန်းအော်လျက် မျက်နှာကို လက်နှစ်ဖက်နှင့် အုပ်ကာ တရှုံ့ရှုံ့ ငိုနေသည့်ဟန်မျိုး လုပ်နေသည်ကို တအုန်းအုန်း ပွဲကျနေကြလေ၏။

"ဒီလောက် အပြောကြီးလှတာ ဟောဒါလေး ဖြေစမ်းပါတော်။ တော်သာ ဖြေနိုင်မယ်ဆိုရင် ကျုပ်က ထမင်း (၇) ရက် မစားပဲ နေပြမယ် . . ."

မမြသီးသည် သူမေးလိုသည်ကို သံနေသံထား ပီသစွာနှင့် ပြတ်ပြတ်သားသား ရွတ်ဆိုပြလေသည်။

"စံပယ်တဲ့ လေးရုံ၊ ပျိုတို့မောင် မပန်ထိုက်တယ်၊ ပန်းပြတ်ခိုက်ကြုံ။ အပွင့်ရယ်ကုန်၊ တစ်ငုံ ကျန်ပါသေး၊ ပန်ချင်သူ ပျို့မောင်ထွေးငယ်၊ ခေါင်းဖြီးခဲ့လေး . . . ပါတဲ့"

ကိုလူဆိုးသည် ဤစကားထာကို စဉ်းစားသည်။ တွေးတောသည်။ တွက်ချက်၍ကြည့်သည်။ ဘာတစ်ခုကိုမျှ အစဖော်၍မရ။ ခေါင်းကိုသာ တရှုပ်ရှုပ် ကုတ်ရလွန်း၍ သူ့ဆံပင်များသည် ကျီးကန်းသိုက်လို ရှုပ်ပွနေသည်။ အငြိုးတကြီးနှင့် မန်ကျည်းသီးကိုလည်း တအားထုမိသည်။

အဖြေကို ဘယ်လိုမှ စဉ်းစား၍မရသည့်အဆုံးတွင် သူ အားအထားဆုံးဖြစ်သည့် မောင်ထွန်းဦးကို 'ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။ ကူပါဦး' ဟူသောအနေနှင့် လှမ်း၍ကြည့်လိုက်လေသည်။ မောင်ထွန်းဦးကလည်း ပြန်၍ပြုံးပြလိုက်ရင်း ခေါင်းကို ငုံ့ချလိုက်ကာ မန်ကျည်းသီးကိုသာ အတွင်းသား ထုနေတော့သည်။

"ဟေ့ ထွန်းဦးရ . . . ဘယ်လိုလဲကွ။ ငါ့ကိုတော့ ပညာစမ်း

မဂ္ဂါမဆာပေတိုက်

ကုန်ကြပြီ။ အဲဒါ . . . မင်းပဲကြည့်ပြီး ရှင်းပါဦး။ ငါတော့ မနိုင်တော့ဘူးနော်"

မန်ကျည်းသီးများလည်း ထုပြီး၊ နွှာပြီး၊ အစေ့ထုတ်ပြီးကြလေပြီဖြစ်၍ တောင်းကြီး၊ တောင်းငယ်များနှင့် သယ်ထုတ်သွားကြလေပြီ။

"အစ်မမြသီး . . . ဒီအမေးက နည်းနည်းတော့ ခက်တယ်။ ဉာဏ်စမ်းစကားထာပဲ . . . သချာစကားထာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ ဒီညလည်း အချိန်နည်းနေပြီဖြစ်လို့ မနက်ဖြန်ညမှပဲ ဖြေပါရစေတော့နော် . . ."

ထွန်းဦးပေသည့် မမြသီး စမေးကတည်းက စိတ်ထဲမှာ ကြိတ်၍ တွက်ထားပြီးသား ဖြစ်သည်။ သူကိုယ်တိုင်ကပါ တွေးမရတွက်မရဖြစ်နေ၍ အချိန်ကို နောက်တစ်နေ့သို့ ရွှေ့ခိုင်းရခြင်းပင်ဖြစ်လေ၏။

"အေးပေါ့ကွယ် . . . မောင်ထွန်းဦး . . . မင်းကိုယ်တိုင် အဖြေရှာမရလည်း တောင်ကျောင်းဆရာတော်ဆီ သွားလျှောက်ရင် အဖြေရလာမှာပေါ့ ဟုတ်လား . . ."

မမြသီးက နှိမ်သလိုလိုနှင့် ငေါ့လိုက်သည်ကို ထွန်းဦးတို့လူစုက ရိပ်မိလိုက်ပေသည့် ဘာမျှပြန်မပြောနိုင်ကြ။

မဂ္ဂါမဆာပေတိုက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မမြသီး ပြောလိုက်သည့်အတိုင်းပင် နောက်တစ်နေ့ နံနက်စောစောတွင် တောင်ကျောင်းဘုန်းကြီးထံသို့ ထွန်းဦးရောက်သွားလေသည်။ သူ မဖြေနိုင်ခဲ့သည့် မြောက်ပိုင်းသားတို့၏ စကားထာကို ဆရာတော်ဘုရားအား လျှောက်ထားလေသည်။

ဆရာတော်သည် သည်မျှကလေးကိုမှ မဖြေနိုင်ခဲ့ရသလောဟု ထွန်းဦးကို အပြစ်တင်ကာ စကားထာ၏အဖြေကို ရှင်းလင်းပြောပြသည်။

"မှတ်သားလေကွယ့် ထွန်းဦး . . မင်းက သိပ်ပြီး အတွေးခေါင်နေသကိုး။ အဖြေကိုသာ သိသွားရင် အလွယ်ကလေးပါလားလို့ မင်း မြင်လာလိမ့်မယ်။ စကားထာ၊ စကားဝှက်ဆိုတာတွေဟာ အတွေးနီးစပ်ဖို့နဲ့ ပါးရည်နပ်ရည် ရှိဖို့သာ အရေးကြီးသကွယ့်။

မင်းတို့ ငါတို့ အခုနေကြတဲ့ ကမ္ဘာဟာ ဘဒ္ဒကမ္ဘာ မဟုတ်လား။ အေး . . ဒီဘဒ္ဒကမ္ဘာမှာ ကကုသန်၊ ကောဏဂုံ၊ ကဿပ၊ ဂေါတမရယ်လို့ ဘုရားလေးဆူ ပွင့်သွားပြီးတဲ့နောက် အရိမေတ္တယျ ဘုရားတစ်ဆူသာ ပွင့်ဖို့ကျန်တော့တယ် မဟုတ်လား။ အဲဒါကို

ရည်စူးပြီးတော့ 'စံပယ်တဲ့လေးရုံ' ဘုရားလေးဆူ ပွင့်တော်မူသွားကြတာကို ရည်စူးပြီးဝှက်လိုက်တာကွယ့်။

အဲဒီလို ဘုရားလေးဆူ ပွင့်သွားတော်မူကြပြီးတဲ့နောက် 'ပျိုတို့မောင်' လို့ဆိုတဲ့ မင်းတို့ ငါတို့အပါ လူသတ္တဝါတွေဟာ မကျွတ်ထိုက်၊ မကျွတ်သင့်လို့ ဘုရားတစ်ဆူမှ မရှိတဲ့အခိုက်အတန့်နဲ့ လာကြုံနေရတယ်ဆိုပြီး 'ပျိုတို့မောင် မပန်ထိုက်တယ်၊ ပန်းပြတ်ခိုက်ကြုံ' လို့ ဝှက်ထားတာလေကွယ်။

အဲ . . . 'အပွင့်ရယ်ကုန်၊ တစ်ငုံကျန်ပါသေး' ဆိုတာက ဘုရားအဆူဆူ ပွင့်တော်မူကြပေမယ့် နောက်ထပ်ပွင့်ဖို့ တစ်ဆူတော့ ကျန်ပါသေးတယ်တဲ့။ 'ပန်ချင်သူ၊ ပျို့မောင်ထွေးငယ် ခေါင်းဖြီးခဲ့လေး' ဆိုတာက တကယ်လို့ နောက်ပွင့်မယ့် ဘုရားကို မီချင်ပါတယ်။ ဖူးချင်ပါတယ်လို့ဆိုရင်တဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အစရှိတဲ့ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတွေကို စင်ကြယ်သွားအောင် သန့်ရှင်းသွားအောင်.ရှင်းပစ်လိုက်ပါတဲ့။

ကိုင်း . . ကိုင်း . . အဖြေကတော့ အဲဒါပဲ။ မှတ်သွားပြီး ပြန်ဖြေ။ ဒါပေမယ့် မင်း ဘယ်လိုပဲဖြေဖြေ တစ်ထိုင်တည်းမှာ မဖြေနိုင်တာကိုက မင်းညံ့တယ်ဆိုတာ သူတို့ သိမှာပါ ထွန်းဦးရာ . . . ဒီတော့ မင်းလည်းရှုံးရတဲ့အတူတူ မထူးဘူး။ ရော့ . . . ဟောဒီ တစ်ပုဒ်ကို ယူသွားပြီး သွားဝှက်ချေစမ်း . . . သူတို့ ဖြေနိုင်မယ် မထင်ဘူး။ ဒီတော့ မင်းတို့ချင်း သရေပွဲဖြစ်သွားရောပေါ့ ဟုတ်လား။ ကိုင်း . . မှတ် မှတ် . . . အဖြေပါ ပေးလိုက်မယ်"

"နိမ္မာန်ဖောင် ကူးတို့၊ မောင်ပို့မှ ရောက်ပါ့မယ်၊ လောင်းလှေကို ငါးဆယ်ဈေးနဲ့ မောင်ပေးလို့ဝယ်၊ မိကျောင်းက ခြောက်ကောင်တွယ်၊ ဉာဏ်ကျယ်တဲ့ ဒီဆယ်လုံး၊ ရှစ်ဆိုင်ကို နိုင်အောင်ဖွင့်မှ တင်သင့်လျှင်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တင်တန်ကောင်းပါရဲ့ လောင်းလှတဖုန်း တဲ့။ ဒါက အမေးနော်။ အဖြေကို မှတ်ထားဖို့ကတော့ 'နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ နေရာမြတ်ကြီးကို ရောက်ချင်သလားတဲ့။ ရောက်ချင်ရင်ဖြင့် လောင်းလှေယာဉ်နဲ့ တူတဲ့ သွားဖို့ ခရီးစဉ်ကို ပြောပြလိုက်ပါမယ်တဲ့။ ဒီခရီးစဉ်တွေကို သိချင်ရင် ငါးဆယ်ဈေးနဲ့ မောင်ဝယ်ပေးထားပါတယ်တဲ့။ ငါးဆယ်ဈေး ဆိုတာမှာ ပဥ္စသီငါးပါးကို ဆိုလိုတာကွယ့်။ ဒီငါးပါးသောသီလကိုသာ စွဲမြဲကျင့်ကြံအားထုတ်ကြပါတဲ့။

မိကျောင်းက ခြောက်ကောင်တွယ် ဆိုတာက မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်လို့ဆိုတဲ့ အာရုံခြောက်ပါးကို ပြောတာ။ ဒီအာရုံခြောက်ပါးကိုနိုင်အောင် ထိန်းရမယ့်အပြင် ဉာဏ်ကျယ်တဲ့ ဒီဆယ်လုံးဆိုတဲ့ ဒုစရိုက် (၁၀) ပါးကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်ပါတဲ့။ ရှစ်ဆိုင်ကိုနိုင်အောင်ဖွင့်မှ ဆိုတာက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို နိုင်နင်းအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်သွားမယ်ဆိုရင်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ခရီးစဉ်နဲ့တူတဲ့ လောင်းလှေပေါ်တက်ပြီး လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့နဲ့ အပြောကျယ်လှတဲ့ သမုဒ္ဒရာကြီးလို လောကီရပ်ကခွာပြီး နိဗ္ဗာန်ဘုံမြတ်ကြီးဖြစ်တဲ့ သမုဒ္ဒရာရဲ့တစ်ဖက်ကမ်းကို လှော်ခပ်ရောက်နိုင်တန်ကောင်းပါရဲ့လို့ ဆိုလိုတယ်။

ကိုင်း . . . မှတ်မိရဲ့လား။ အဲဒါကို မြောက်ပိုင်းသားတွေကိုသွားပြီး ဝှက်ချေစမ်း။ သူတို့ ဖြေနိုင်ကြမယ် မဟုတ်ဘူး။ သူတို့မဖြေနိုင်လေ မင်းလည်း ဟန်ကျလေပေါ့လကွယ် . . . မနေ့ညက မင်းက အရှုံးနဲ့ ပြန်ခဲ့ရတယ် မဟုတ်လား . . . ”

(၂) စကား လိမ် များ

(က) စကားလိမ် (ရိုးရိုး) များ

မေး။ ။ ကန်ကြီးပတ်လည်၊ ကန်စွန်းနွယ်၊ ကန်လယ်ကျမှ အညွန့်ရ။ (ပတ်လည်ကို ပတ်လယ်ဟု ဖတ်ပါ)

ဖြေ။ ။ ရွာကြီးပတ်လည်၊ မယားလည် (လယ်)၊ ရွာလယ်ကျမှ မယားရ။

မေး။ ။ ချုံကြိုချုံကြား ပေါက်သည့်ဝါး၊ အဖျားခပ်သွယ်သွယ်။

ဖြေ။ ။ အိမ်ကြိုအိမ်ကြား မွေးသည့်သား၊ စကားခပ်ကြွယ်ကြွယ်။

မေး။ ။ ပဝါပါး ကြက်သားထုပ်က စွန်း(စွမ်း) တတ်သည်။

ဖြေ။ ။ တစ်ရွာသား၊ ရည်းစားလုပ်က လွန်း (လွမ်း) ရသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မေး။ ။ ငပိန်စပါး အဝယ်မှား၊ ဇလားနဲ့လား၊ တင်းနဲ့
လား။

ဖြေ။ ။ ချစ်သူရည်စား၊ နောက်မှာထား၊ မယား ပါသလား၊
သား ပါသလား။

မေး။ ။ ကျွဲချိုပေါ် ငှက်ခါးဥ။

ဖြေ။ ။ ကိုရင်နှစ်ပါး ရည်းစားလု။

မေး။ ။ ခမောက်ဖျား စပါးသီး။

ဖြေ။ ။ သဘောက်သား၊ စကားကြီး။

မေး။ ။ ကျွန်းတုံး ကြောင်လျှောက်။

ဖြေ။ ။ လွန်း (လွမ်း) တုန်း မောင်ရောက်။

မေး။ ။ ကွမ်းရွက်နဲ့ ဆား။

ဖြေ။ ။ လွမ်းလျက်နဲ့ သွား။

မေး။ ။ ဇာခြင်ထောင် မီးလောင်ပေါက်ရယ်။

ဖြေ။ ။ မလာချင်ပေါင် ညည်းမောင်ကြောက်တယ်။

မေး။ ။ သေတ္တာထဲမှာ ကြိုးတစ်ခွေ။

ဖြေ။ ။ မောင်ရင်လာ မိုးကစွေ။

မေး။ ။ သေတ္တာထဲမှာ ကြိုးရှုပ်။

ဖြေ။ ။ မောင်ရင်လာ မိုးချုပ်။

မေး။ ။ သေတ္တာထဲမှာ ကြိုးရှင်း။

ဖြေ။ ။ မောင်ရင်လာ မိုးလင်း။

မေး။ ။ ဆီမီးခွက်ရယ် ဂျောင်ဂျင်။

ဖြေ။ ။ ဆေးတံပေးပါ မောင်ရင်။

မေး။ ။ မန်ကျည်းပင် စာဆွဲ။

ဖြေ။ ။ ညည်းလင် ငါပဲ။

မေး။ ။ လှေကားရင်းမှာ စကာနဲ့သော့။

ဖြေ။ ။ နှမချင်းစာ၊ မလာနဲ့တော့။

မေး။ ။ စံပယ်ဖြူ ပန်။

ဖြေ။ ။ အရွယ်တူ ကြံ။

မေး။ ။ စံပယ်ဖြူ ပန်သော် ဘုရားမမေ့နဲ့။

ဖြေ။ ။ အရွယ်တူကြံသော် စကားမကွေ့နဲ့။

မေး။ ။ ထန်းညက် (လျက်) နှစ်လုံးပြူး။

ဖြေ။ ။ တစ်သက် မမုန်းဘူး။

မေး။ ။ ပိတ်ပင်မှာဖေ့၊ အင်းမှာ မျှော့။

ဖြေ။ ။ အိပ်ချင်ပါပေါ့ ဆင်းပါတော့။

မေး။ ။ မဆင်းဘူးလည်း။

ဖြေ။ ။ ပဲလွန်းသီး။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မေး။ ။ လင့်စင်စပါး၊ စာမစား၊ အဖျားစိမ်းလဲ့လဲ့။
ဖြေ။ ။ နင့်ပြင် ရည်းစား ငါ မထား၊ ဘုရားစူးပါ့ကွယ်။

မေး။ ။ ငှက်ပျောဆင်အံ ဖက်စိမ်းခံ ညာတံမသေးပါစေနဲ့။
ဖြေ။ ။ ကောန်အမှန် ချစ်လို့ကြံ၊ အမြန်မနှေးပါစေနဲ့။
မှတ်ချက်။ ။ ဆင်အံ= ငှက်ပျောသီး၏အမည်။

မေး။ ။ မရောင်းရ အိုးနဲ့ဖျာ။
ဖြေ။ ။ တပေါင်းလ ခိုးလှည့်ပါ။

မေး။ ။ ပေပင် ပေဖူး ပေရွက်ခူး၊ ပေဖူးဖက်ကတော့။
ဖြေ။ ။ မလာစဖူး၊ အလာထူး၊ လူဦးပါပေါ့ ပြန်ပါတော့။

မေး။ ။ ဆက်ရက် သုံးကောင် အိုးမှာလှောင် အတောင်ဘယ်က ခတ်သလဲ။
ဖြေ။ ။ ညဥ့်နက်သန်းခေါင်၊ ခွေးကဟောင် အမောင် ဘဲယ်က ထွက်မလဲ။

မေး။ ။ ဟိုရှေ့က ပိုးပဝါ ကျပ်စင်မှာထား၊ ပိုးဟပ်စား။
ဖြေ။ ။ မောင်ကြီးလာတာ လိမ်းစရာ ကျောက်ပျဉ်မှာထား၊ သနပ်ခါး။

မေး။ ။ မန်ကျည်းပင်ကောက်ကွေး၊ လောက်လေးနဲ့ဆော်။
ဖြေ။ ။ နင့်အစ်မ ဆံတောက်လေး၊ နောက်ဖေးက မျှော်။

မေး။ ။ သစ်ပင်ခွကြား၊ မြက်ထုံးထား၊ တို့နွား ဘယ့်နှယ် စားပါ့မယ်။
ဖြေ။ ။ ချစ်သူရည်းစား၊ နောက်မှာထား၊ စကားဘယ့်နှယ် ပြောပါ့မယ်။

မေး။ ။ ပိန္နဲဆူးညို စားမချို အပင်အိုလား ခင်ဗျာ။
ဖြေ။ ။ သူ့သမီးအပျို မပြောလို၊ ကိုယ့်မှာ ရည်းစားရှိလို့လား ခင်ဗျာ။

မေး။ ။ ပွင့်ဖူးသဇင် ပင်ထိပ်တွင် ပန်တော်ဝင်မို့ ထူးလှတယ်။
ဖြေ။ ။ သူ့သမီးဖြူစင် တစ်ခါမြင် လိုချင်လို့လည်း ရူးရတယ်။

မေး။ ။ ပင်စိမ်းပင်အောက်၊ ဂျိဖိုရောက် ရောက်တဲ့ဂျိဖို ဂျိမြီးတို။
ဖြေ။ ။ အပျို့အိမ်အောက်၊ လူပျိုရောက်၊ ရောက်တဲ့လူပျို၊ လူစိတ်တို။

(ခ) စကားပေါ်ဝှက်နည်း

မေး။ ။ နမုတစ နူပေ အယုစိတ်။
ဖြေ။ ။ နမတစ်စု နေပူ အရိပ်စု။

မေး။ ။ သင်လယ်ပြောင် လဒေါင်တ လဒိမမ ဒိမောင်း။
ဖြေ။ ။ သောင်လယ်ပြင် လဒထောင်၊ လဒမမိ၊ ဒေါင်းမိ။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မေး။ ။ ဝယင်ဘုံ၊ ဂျူဒိုး၊ တေလာ လောင်လို့၊ အ,ကို ကြောက်၊ လောင်ကလေးကကူ။

ဖြေ။ ။ ဝါးရုံပင် ကျိုးအုံ၊ တောင်လေလာလို့၊ အောက်ကိုကျ၊ လူကလေးက ကောက်။

မေး။ ။ သစ်ခက်ကလေး တွဲကျ တွဲတွဲ။

ဖြေ။ ။ သစ်ခွံကလေး တွဲကျတဲတဲ။

မေး။ ။ တုံကယော အယုန္တော။

ဖြေ။ ။ တောကယုန် အရေဆုတ်။

မေး။ ။ လော်ဆေသတိ ရက်တေ၏။

ဖြေ။ ။ လေဆော်သတိ ရေတက်၏။

မေး။ ။ တုံမှယော တွပ်ဖော တပ်ပဒေါ။

ဖြေ။ ။ တောမှယုန်၊ တော်ဖွတ် တောပဒတ်။

(ဂ) သစ်ခေါင်မှီဆရာတော်၏ စကားလိမ်များ

သဒတ်မတာ စတ်မတာ၊ သဒ္ဒါမတတ်၊ စာမတတ်။

စတ္တာတော့၊ စောပါရော့၊ စာတတ်တော့ စာပေါ်ရော့။

စောပါတော့၊ အပြာသောရော့၊ စာပေါ်တော့ အပြော သာရော့။

(ဃ) စကားလိမ်ပေးစာ

သက္ကရာဇ် (၁၂၆၀) ပြည့်နှစ်၊ စော်ဘွားစော်ခံများ တန်ခိုးအရှိန်အဝါ ကြီးမားသောခေတ်အချိန်တွင် မိုးနဲတပ်စော်ဘွားကြီး တစ်ဦးက မန္တလေးမြို့၊ နာမည်ကြီးသူဌေးကြီး ဦးဖေနှင့် သမီး မဦးဖွန်း တို့အား ရေးပေးလိုက်သော စကားလိမ်ပေးစာမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏။

“အာနာဒိသော၊ အာဒိသော၊ ရာဂေါဝါဒနေ၊ ထွာထွာရေ ကေပါစင်း၊ ရှေပါစင်း၊ ခုန်သိမ်းကပ် ဆောင်းအပေး၊ ကွာကင်းအောင် သဘင်းရော၊ ချာပနစ်ဖြင့်၊ မြာတဇစ် ဘန်မကြာအောင်၊ စန်အမြာ၊ ပိုက်လေးသည်။ သဌင်းမေးအေးဖူးနှင့် မအွန်းဖူးသမင်းရီးငဲ့ပြင်၊ သမားသီးဘုတဇောင်းကို၊ ကုစေမှေင်း သဘားထော၍၊ ဟိုက်လော မည်။ ပြိုင့်လောမည်၊ လကောတွင် ဇနနုမီး၊ မရှုန်ပြီက အရှက်ခေ သည်။ သဘဆောရင်၊ သမောက်သုံးရီး၊ အပျေးကလိုမ့်၊ အဖက်ခေ သည်။ သဘကျောပင် အပြမရီးစေဖို့၊ အကျိုဆောင်းကာ၊ အသရက် ပြေသည်။ မယေပဲနူလည်း နယောမကျေ၊ ယေချင်ပူလည်း မယိုင်န။ အနေဆု အပြစ်ချိဖို့ ဆိုလှော်င်လျှင် ကျေးက ပုတ်လိုက်မည်။ လှော အချ ရှိုက်ကိုကြမ်းယင်လဲ၊ နိုက်တန်းတဲ့ မာမာယူကို၊ လုံကြူတွင် ပိုက်လေးမည်။ လေးကိစ္စအယူမှာ၊ အငူကို မမျှယ်နဲ့၊ အမူကိုလည်း မရယ်နဲ့။ အငူကိုမျှယ်က အသိုသတ်သည်။ အမူကို ရယ်က အသို ပက်သည်။ ဆက်ရန်တချို၊ မယောကို မချားလွှန်းစေနှင့်၊ စကောကို မပြားလွှန်းစေနှင့်၊ မယောချားလွှန်းက အခေပွက်သည်။ စကောပြား လွှန်းက လယ်ယူမည်။ မမူမဖြ မငီးမကြယ်၊ အရှုင်သယ် တကင် တယ်။ နှစ်ဆော်ကျယ် သောက်ဆယ်လုံး။ ပြီးစုံးစုံး သဘီးကြောကို၊

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အဆင်အလျှော့ရော်မှ တူမည်။ အကြွက်မဖမ်း၊ မက်ကနန်းက၊ လန်တက်ရှာ၍၊ စိမ်တကြာ ပိုက်လေးသည်၊ သဥင်းမေးအေးဖူးဗျာ”

ဤစကားလိမ်ဖြင့် ဉာဏ်ရှင်၊ ဉာဏ်ကစား၍ ပါးလိုက်သော စာခွေကို စကားပြေအနေနှင့် ပြန်လည်၍ ရေးသားရလျှင် -

“အနောဒိဿ၊ ဩဒိဿ၊ ရောဂါဝေဒနာ၊ ထွေထွေရာ ကင်းပါစေ၊ ရှင်းပါစေ။ ခပ်သိမ်းကုန်သော ဆေးအပေါင်း ကင်းကွာအောင် သဘောရင်း ချစ်ပဏ္ဏာဖြင့်၊ မေတ္တာစာပါ မကျန်အောင်၊ စာအမြန်ပေးလိုက်သည်။ သူဌေးမင်းဦးဖေနှင့်သမီးမဦးဇွန်းသမီးရင်းအပြင်၊ သမီးသားပေါင်း တစ်စုကို ကောင်းစေမှုသဘောထား၍ ဟောလိုက်မည်။ ပြောလိုက်မည်။

လောကတွင် ဇနီးမရှိပြန်က အရှည်ခက်သည်။ သဘောဆယင် သမီးသုံးယောက် အပျိုကလေးမို့ အဖေ ခက်သည်။ သဘောကျရင် အပြီးမရစေဖို့၊ အကြောင်းဆိုက အသရေ ဖျက်သည်။

မယူဘဲနေလည်း နေရာမကျ။ ယူချင်ချေလည်း မရနိုင်။ အနုဆေး အပျိုချစ်ဖို့ ဆောင်လိုလျှင် ကျုပ်က ပေးလိုက်မည်။ လှအချော ရှမ်းကိုကြိုက်ရင်လည်း နန်းထိုက်တဲ့မူမူရာကို၊ လူကြုံပေးလိုက်မည်။

လူ့ကိစ္စအရေးမှာ၊ အငယ်ကိုလည်း မမြူနဲ့။ အမယ်ကိုလည်း မယူနဲ့၊ အငယ်ကိုမြူက အသက်တိုသည်။ အမယ်အိုယူက အသက်ပိုသည်။

ဆိုရန်တစ်ချက်၊ မယားကို မချောလွန်းစေနဲ့။ စကားကို မပြောလွန်းစေနဲ့။ မယားချောလွန်းက အခက်ပွေသည်။ စကားပြောလွန်းက လူရယ်မည်။ မမည်းမဖြူ မငယ်မကြီး၊ အရွယ်သင့် တကယ်

တင့်၊ နှစ်ဆယ်ကျော် သုံးဆယ်လောက်၊ ပြုံးစိစိသဘောကြီးကို၊ ဆောလျင်ယူမှ တော်မည်။

အကြွမ်းမဖက်၊ မန်းကနက်က၊ လက်တန်းရှာ၍၊ စာတစ်ကြိမ်ပေးလိုက်သည်။ သူဌေးမင်း ဦးဖေဗျား”

မဦးဇွန်းဟူသော သမီးအကြီးတစ်ယောက်နှင့်သားသမီးသုံးယောက်ကို တာဝန်ယူ၍ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေရသော မုဆိုးဖို သူဌေးကြီး ဦးဖေကို ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်အနေဖြင့် အလွန်ရင်းနှီးခင်မင်စွာသော စစ်ကဲကြီးသည် မုဆိုးဖိုတစ်ယောက်၏ဘဝကို သရုပ်ဖော်လျက် မေတ္တာစာစကားလိမ်နှင့် ရေးသားလိုက်ပုံသည် ထိုခေတ်၊ ထိုအခါက စာပေအဆင့်အတန်းကိုပင် မှတ်သားခန့်မှန်းနိုင်ပေ၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၃) စကားဝှက်များ

(က) စကားဝှက် (ရိုးရိုး) များ

မေး။ ။ တောကြီး သီတာ။
ဖြေ။ ။ တောကြီးလျှင် (ထွင်) ရ၏။
သီတာက (အေး) သည်။
ထွင်အေး (ထွေးအင်) = ထွေးခံ။

မေး။ ။ စံပယ်ဖူးစ ဆီးယောင်းမ။
ဖြေ။ ။ စံပယ်ဖူးစတွင် (ငုံ) သည်။
ဆီးယောင်းမက (မွှေ) ရသည်။
ငုံမွှေ = ငွေမှုန်။

မေး။ ။ ခွေးလှေးယားသီး ဘိုင်စကယ်။
ဖြေ။ ။ ခွေးလှေးယားသီးကိုင်လျှင် (ယား) တတ်သည်။
ဘိုင်စကယ်ကို (စီး) ရသည်။
ယားစီး = ရည်းစား

မေး။ ။ ခြိမကျယ် နွားဖင်နှိုက်။
ဖြေ။ ။ ခြိမကျယ်လျှင် (ကျဉ်း) သည်။
နွားဖင်နှိုက်လျှင် (ကန်) တတ်သည်။
ကျဉ်းကန် = ကြံခင်း

မေး။ ။ ကန့်၏တန်ဆာ တံငါ၏ လက်နက်။
ဖြေ။ ။ ကန့်၏ တန်ဆာသည် (ကြာ) ဖြစ်သည်။
တံငါ၏လက်နက်သည် (ပိုက်) ဖြစ်သည်။
ကြာပိုက် = ကြိုက်ပါ။

မေး။ ။ ကောင်းကင်၏ တန်ဆာ လူမလိမ္မာ။
ဖြေ။ ။ ကောင်းကင်၏ တန်ဆာသည် (ကြယ်) ဖြစ်သည်။
လူမလိမ္မာလျှင် (မိုက်) သည်။
ကြယ်မိုက် = ကြိုက်မယ်။

မေး။ ။ ပဒုမ္မာ ယုန်ထောင်။
ဖြေ။ ။ ပဒုမ္မာ ဆိုသည်ကား (ကြာ) ဖြစ်သည်။
ယုန်ကိုထောင်သည်ကား (ပိုက်) ဖြစ်သည်။
ကြာပိုက် = ကြိုက်ပါ။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မေး။ ။ မရှိ ဗျိုင်းရောင်။

ဖြေ။ ။ မရှိလျှင် (လို) သည်ဟု ခေါ်သည်။
ဗျိုင်းအရောင်သည် (ဖြူ) ၏။
လိုဖြူ = လူပျို။

မေး။ ။ ကိစ္စတုံး သောင်ပြင်မှာ ရှိသည်။

ဖြေ။ ။ ကိစ္စတုံးသည်ကို (ပီး) သည်ဟု ခေါ်၏။
သောင်ပြင်တွင် (သဲ) ရှိ၏။
ပီးသဲ = ပဲသီး

မေး။ ။ ဝေဠုသြောက်။

ဖြေ။ ။ ဝေဠုသည် ပါဠိစကား ဖြစ်သည်။
အနက်ကား (ဝါး) ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။
သြောက်သည် ပါဠိစကား ဖြစ်သည်။
အနက်ကား (သက်) ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။
ထို့ကြောင့် ဝါးသက် = ဝက်သား။

မေး။ ။ ပင်လယ်ဓားပြ။

ဖြေ။ ။ ပင်လယ်က (ကျယ်) သည်။
ဓားပြက (တိုက်) သည်။
ကျယ်တိုက် = ကြိုက်တယ်။

မေး။ ။ အိပ်မပျော် ထိပ်ပေါ်ခဲကျ။

ဖြေ။ ။ အိပ်မပျော်လျှင် (နိုး) သည်။
ထိပ်ပေါ်ခဲကျလျှင် (ပေါက်) သည်။
နိုးပေါက် = နောက်ပိုး။

မေး။ ။ ကျောက်စရစ် စောင်ခြုံ။

ဖြေ။ ။ ကျောက်စရက်က (မာ) သည်။
စောင်ခြုံက (လုံ) သည်။
မာလုံ = မုန့်လာ။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ခ) တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်စကားဝှက်

ဟံသာဝတီဘုရင် ဓမ္မစေတီမင်းသည် အလွန်ဉာဏ်ပညာကြီးကျယ်သည်။ ဝှက်ဆိုသမျှ ပညာရပ်ကိုလည်း ဖြေရှင်းနိုင်သည်ဟု ကျော်ကြားသည်ကို ကြားသိသော သီဟိုဠ်ဘုရင်သည် အမတစိတ္တနာ ကုလနှင့် စိတ္တရာဇကုလ ဟူသော တမန်နှစ်ယောက်နှင့် လူပေါင်း ငါးဆယ်ပါဝင်သည့် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို စကားဝှက် (၁၆) ချက်မေးထားသော သဝဏ်လွှာနှင့်အတူ ဓမ္မစေတီမင်းထံသို့ ဆက်သလိုက်၏။

အမေး။

၁။ ။ အရိုးသာ အတောင် အမျိုးဖြစ်သော ငှက်။

၂။ ။ အသားသာ အတောင် အမျိုးဖြစ်သော ငှက်။

၃။ ။ အမွေးသာ အတောင် အမျိုးဖြစ်သော ငှက်။

၄။ ။ ကျော့ကွင်းထဲမှာ စား၍ ကျော့ကွင်းထဲမှာ သေသော ငှက်။

၅။ ။ ကျော့ကွင်းပြင်မှာ စား၍ ကျော့ကွင်းပြင်မှာ သေသော ငှက်။

၆။ ။ ကျော့ကွင်းထဲမှာ စား၍ ကျော့ကွင်းပြင်မှာ သေသော ငှက်။

၇။ ။ ကျော့ကွင်းပြင်မှာ စား၍ ကျော့ကွင်းထဲမှာ သေသော ငှက်။

၈။ ။ ခေါင်းကြီးသည်မှာ အဘယ်ငှက်နည်း။

၉။ ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် အလင်းမှလာ၍ အမှောင်သို့ သွားသည်။

၁၀။ ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် အမိုက်မှလာ၍ အလင်းသို့သွားသည်။

၁၁။ ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် အလင်းမှလာ၍ အလင်းသို့သွားသည်။

၁၂။ ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် အမိုက်မှလာ၍ အမိုက်သို့သွားသည်။

၁၃။ ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန္တာအား အဘယ်သို့ ပိုက်အုပ်သနည်း။

၁၄။ ။ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းမှုမပြုပဲ နေနိုင်သနည်း။

၁၅။ ။ မည်သည့်အရာဝတ္ထုသည် လေးသနည်း။

၁၆။ ။ မည်သည့် အရာဝတ္ထုသည် ပေါ့သနည်း။

အဖြေ။

၁။ ။ အရိုးသာ အတောင် အမျိုးဖြစ်သော ငှက်- ပိတုန်း။

၂။ ။ အသားသာ အတောင် အမျိုးဖြစ်သော ငှက် - ရှုံးပျံ။

၃။ ။ အမွေးသာ အတောင် အမျိုးဖြစ်သော ငှက် - ဥဒေါင်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

၄။ ။ ကျော့ကွင်းထဲမှာ စား၍ ကျော့ကွင်းထဲမှာ သေသော ငှက် = ကာမဂုဏ်နယ်ထဲ၌ အိမ်ယာထောင်၍ အိမ်ယာထောင်ရင်းပင် သေရသောသူ။

၅။ ။ ကျော့ကွင်းပြင်မှာ စား၍ ကျော့ကွင်းပြင်မှာ သေသော ငှက် = ငယ်ရွယ်စဉ်မှစ၍ သာသနာ့ဘောင်သို့ဝင်ကာ ရှင်ရဟန်းပြုလျက် ထိုဘဝ၌ပင် သေရသောသူ။

၆။ ။ ကျော့ကွင်းထဲမှာ စား၍ ကျော့ကွင်းပြင်မှာ သေသော ငှက် = လူအဖြစ်နှင့် အိမ်ယာထောင်ပြီးမှ ရဟန်းဘဝနှင့် သေရသောသူ။

၇။ ။ ကျော့ကွင်းပြင်မှာ စား၍ ကျော့ကွင်းထဲမှာ သေသော ငှက် = ငယ်ရွယ်စဉ်က ရဟန်းပြု၍ ကြီးပြင်းလာမှ လူထွက်ကာ သေရသောသူ။

၈။ ။ ဦးခေါင်းကြီးသော ငှက်ဟူသည် အများအပြား ရှိကြလေသည်။ သို့သော် မိမိဦးခေါင်းကိုမျှ မိမိမသယ်နိုင်၍ ဇောက်ထိုး တွဲလွဲနေရသော ငှက်သည် လင်းဆွဲ (ခေါ်) လင်းနို့ကြီး ဖြစ်သည်။

၉။ ။ အလင်းမှလာ၍ အမှောင်သို့ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်မှာ = နတ်ပြည်နှင့် ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ စုတေလာ၍ လူ့ဘဝသို့ရလာသော် မကောင်းမှုကို ပြုသောကြောင့် သေသောအခါ အပါယ်ငရဲသွားရသည်ကို ဆိုလိုသည်။

၁၀။ ။ အမိုက်မှလာ၍ အလင်းသို့ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်မှာ = အပါယ်ဘုံမှ စုတေလာ၍ လူ့ဘဝသို့ရလာသော် ကောင်းမှုကို ပြုသောကြောင့် သေသောအခါ နတ်ပြည်နှင့် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ သွားရသည်ကို ဆိုလိုသည်။

၁၁။ ။ အလင်းမှလာ၍ အလင်းသို့ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်မှာ = နတ်ပြည်နှင့်ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ စုတေ၍ လူ့ဘဝသို့ လာရသော် ကောင်းမှုကိုသာ ပြု၍ လာခဲ့ရင်း ဘုံသို့သာ သွားရသည်ကို ဆိုလိုသည်။

၁၂။ ။ အမိုက်မှလာ၍ အမိုက်သို့ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်မှာ = အပါယ်ဘုံမှ လူ့ပြည်သို့ရောက်၍ မကောင်းမှုကို ပြုသောကြောင့် အပါယ်ဘုံသို့သာ တစ်ဖန်ပြန်ရောက်သော သူကို ဆိုလိုသည်။

၁၃။ ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန္တာအား အဘယ်သို့ ပိုက်အုပ်သနည်းဟု ဆိုရာတွင် မိဘများသည် သားသမီးတို့အား ချိုပို ပိုက်အုပ်၍ မကောင်းမှုကို တားမြစ်ဆုံးမရသကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ရဟန္တာများအား ချိုပိုး ပိုက်အုပ်ဆုံးမရပါသည်။

၁၄။ ။ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းမှုမပြုပဲ နေနိုင်သနည်းဟူရာတွင် (၁) ရဟန်းတော်၊ (၂) မင်းဧကရာဇ် (၃) အိမ်ထောင်သည် မိန်းမ၊ ဤ (၃) ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို အထူးထပ်မံ၍ ပြုရန် မလိုတော့ပြီဖြစ်၏။

* ရဟန်းသည် မိမိ၏ဝိနည်းသိက္ခာကို လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်လျှင် ပြီး၏။

* မင်းဧကရာဇ်သည် မင်းကျင့်တရား (၁၀) ပါး စသည့် မင်းကျင့်ဝတ်ကို လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်လျှင် ပြီး၏။

* အိမ်ထောင်သည်မိန်းမ မည်သည် မယားကောင်းတို့၏ကျင့်ဝတ်ကို စောင့်ရှောက်လျှင်ပြီး၏။ အခြားမည်သည့်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုမျှ ထပ်မံ လုပ်ဆောင်ကြရန် မလိုတော့ပြီ။

၁၅။ ။ မည်သည့်အရာဝတ္ထုသည် လေးသနည်း ဟူရာတွင် မြင်းမိုရ်တောင်သည် လေး၏။ သို့ရာတွင် တန်ခိုးကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များဆောင်လျှင် ပေါ့ရချေသည်။ လူမိုက်တို့၏ စိတ်သည်သာလျှင် အမှန်စင်စစ် လေးလှ၏။

၁၆။ ။ မည်သည့် အရာဝတ္ထုသည် ပေါ့သနည်း ဟူရာတွင် လဲဝါသည် ပေါ့၏။ သို့သော် လူတို့၏စိတ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ရာတွင်မူ လူတို့၏စိတ်သည်သာ ပေါ့လှ၏။

ဤတစ်ဆယ့်ခြောက်ချက် စကားဝှက်များ၏အဖြေကို သိရလေလျှင် သီဟိုဠ်မင်းသည် အလွန်အံ့သြချီးမွမ်းလျက် အရှင်မင်းမြတ်သည် လျှို့ဝှက်နက်နဲလှသည့် ဤမေးခွန်းများကို တစ်နေရာ၊ တစ်ခဏတည်း၌ မှန်ကန်အောင် ဖြေနိုင်ပါပေသည်ဟု ဆိုလျက် သီဟိုဠ်မင်း ထွက်ဝင်သည့် 'မြှောက်စည်၊ ထွက်စည်၊ ဝင်စည်' (ဘုရင်များ ညီလာခံသို့ ထွက်တော်မူရာတို့၌ တီးသောစည်) များကို အခမ်းအနားနှင့်တကွ တီးမှုတ်တတ်သူများနှင့်အတူ ဆက်သလေသည်။

ယခုအခါ မြန်မာများ 'ကုလား လက်ကျပ်စည်' ဟု ခေါ်သော စည်တော်များသည် ထိုမှစတင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြလေသည်။

(၄) သချ်ာ ဝကား ထာ များ

(က) အနန်သီး ဝယ်ရ ကောင်းရအောင်

မောင်မြသည် အရွယ်နှင့်မမျှအောင် လိမ္မာရေးခြားရှိပြီးလျှင် ကျောင်းနေရင်း အမေမုဆိုးမကြီးအား ဈေးကူရောင်းပေးနေရသူလေး ဖြစ်သဖြင့် ကျောင်းဆရာကြီးမှအစ တစ်ရွာလုံးကပါ ချစ်ခင်ခြင်းကို ခံရသူဖြစ်၏။

မောင်မြ (၈) နှစ်သားအရွယ်ကတည်းကပင် သူ၏ဖခင်ကြီး ကွယ်လွန်သွားရှာပြီဖြစ်၍ ယခုဆိုလျှင် မောင်မြ၏အသက်ပင် (၁၅) နှစ် ပြည့်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ မောင်မြ၏ဖခင် သေဆုံးသွားသည်မှာ (၇) နှစ်ပင် ကြာခဲ့လေပြီ။

အသက် (၁၅) နှစ်ဟု ဆိုပေသည့် မောင်မြသည် (၁၂) နှစ်ကျော်ကျော် ရှင်လူထွက်စကတည်းကပင် ယောကျ်ားကြီးထွားထွားကျိုင်းကျိုင်း တစ်ယောက်ကဲ့သို့ ကြီးကောင်ဝင်လာသော

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သန်မာခဲ့ညားလှသည်ဟူ သူ့မိခင်ကြီးက ထင်ရှားလျက် သူ့ကို အလွန်အားထားရှာသည်။

တစ်နေ့တွင် အမေသည် ခေါင်းအလွန်ကိုက်သည်ဟုဆိုကာ အိပ်ရာထက်တွင် အိပ်နေရာမှ ကျောင်းသွားမည့်ဟန်ပြင်နေသော မောင်မြကို အနားသို့ခေါ်ယူလိုက်သည်။

"လူကလေး . . အမေ့ဆီ လာပါဦးကွယ်။ ခု လူကလေး ကျောင်းသွားတော့မလို့လား . . ."

"ဟုတ်တယ် အမေ . . . ကျောင်းသွားမလို့။ အမေ ဘာလုပ်ချင်လို့လဲ ဟင် . . . ပြောလေ . . သားလုပ်ခဲ့ပေးမယ်"

အမေသည် အလိုက်တသိနှင့် လိမ္မာလွန်းလှသည့် သားကို ကြည့်ကာ မျက်ရည်များ ဝဲလာသည်။

"လူကလေးကို ဟိုဘက်ရွာသွားပြီး အုန်းသီးအဝယ်လွှတ်ချင်လို့။ ဒီနေ့ အုန်းသီးတွေ လာယူမယ်ပြောပြီး အမေ စရန်တွေ ပေးခဲ့ပြီးသား . . . ခုတော့ အမေလည်း ခေါင်းက သိပ်ကိုက်နေတော့ မသွားနိုင်တော့ဘူး . . ."

"အုန်းသီးက အမေတို့ရွာမှာ ခုရောင်းနေတဲ့ ဈေးက တစ်လုံး (၅) ကျပ်၊ ဟိုဘက်ရွာမှာ ကောက်ရတဲ့ဈေးက တစ်လုံး (၁) ကျပ်ပဲ ပေးရတယ်။ ဒီတော့ အုန်းသီးတစ်လုံးမှာ ဈေးက (၄) ကျပ် ကွာနေတယ်။ ဒီလောက် ဈေးကွာနေတော့ အမေ စရန်ပေးထားတဲ့ အုန်းသီးသည်ဆီကို ဒီနေ့ သွားမယူရင် တခြားလူကို ဈေးပိုရလို့ ရောင်းလိုက်မှာကို စိုးရတယ်။ အဲဒါကြောင့် သား အုန်းသီးတွေ သွားဝယ်ပေးပါလို့ အမေ ပြောချင်တယ် . . ."

မောင်မြသည် အမေပြောနေသည်ကို ဂရုတစိုက် နားထောင်နေရာမှ အမေ့စကား ဆုံးသွားလျှင်ဆုံးသွားချင်း ပခုံး

ထက်မှ လွယ်ထားသောလွယ်အိတ်ကို ဖြုတ်ယူ၍ သွားချိတ်လိုက်သည်။ ပြီးလျှင် 'သား ကျောင်းကိုသွားပြီး ဆရာကြီးဆီ ခွင့်တိုင်ဦးမယ်နော် မေမေ . . .' ဟု အမေ့နားမှ ပြေးထွက်သွားသည်။

နောက် နာရီပိုင်းအတွင်းတွင်ကား မောင်မြသည် အမေပေးလိုက်သည့် အုန်းသီးဖိုးပေးရန်ငွေကို လွယ်အိတ်တစ်လုံးတွင် ထည့်ယူလာကာ နေပူကျဲကျဲတွင် ခရီးပြင်းနှင်လျက် ရှိတော့သည်။

အုန်းသီးသည်ထံသို့ မောင်မြရောက်လျှင် ညနေစောင်းနေပြီ ဖြစ်သည်။ ထမင်းစားချိန်ရောက်နေပြီဖြစ်၍ အုန်းသီးသည်သည် မောင်မြအား ထမင်းဟင်းများ ခူးခပ်ကာ ပျာပျာသလဲ ဧည့်ခံကျွေးမွေးသည်။

စားသောက်ပြီးသည်နှင့် ချက်ချင်းပင် မောင်မြသည် အုန်းသီးတင်ရန် လှည်းရှာငှားရတော့သည်။ အမေမှာလိုက်သည်က အုန်းသီး (၁၀၀) ပါအောင် ဝယ်ခဲ့ရမယ်ဟူသတည်း။

သို့သော် မောင်မြ အခက်ကြုံနေသည်က လှည်းဆရာကြီးထံမှ ကြားရသော စကားများပင် ဖြစ်သည်။

"ဟေ့ . . . သူငယ်လေးရ . . လှည်းတစ်စီးမှာ အုန်းသီး (၁၀၀) ပဲ တင်လို့ရသကွယ့်။ ဘကြီးတို့ရွာနဲ့ သူငယ်တို့ရွာကို သွားရမယ့် လှည်းလမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်မှာလည်း ဘကြီးတို့လို အုန်းသီးလှည်းတွေလာရင် လှည်းတစ်စီးကို အုန်းသီးတစ်လုံးစီ အကောက်ယူနေတဲ့အကောက်ကင်းတဲပေါင်းက (၁၀၀) တိတိရှိနေတယ်။

ဒီတော့ . . ဘကြီးတို့လှည်းပေါ်ပါတဲ့ အုန်းသီး (၁၀၀) ဟာ သူတို့ကို အကောက်ပေးရတာနဲ့ပဲ ကုန်ရော မဟုတ်လား။ အဲဒီ့ အကောက်ခွန်ကြောင့်လည်း မင်းတို့ရွာနဲ့ တို့ရွာ အုန်းသီးဈေးနှုန်း

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ချင်း သိပ်ကွာနေတာကွယ့်။ အဲဒါကို မင်းအမေ မှာလိုက်တဲ့ အုန်းသီး (၁၀၀) ပါအောင် မင်းဘယ်လို ဝယ်သွားမယ်ဆိုတာကို စိတ်ကူးပေတော့ . . . ”

မောင်မြသည် အမေမှာသည့်အတိုင်း အုန်းသီး (၁၀၀) ပါအောင် မည်သို့ဝယ်ရမည်ကို စဉ်းစားတွက်ဆရန် အချိန်ကလည်း သိပ်မရှိတော့။ ယခု ညတွင်းချင်း လသာသာမှာပင် လှည်းထွက်ရပေမည်။ အကောက်ခွန်တဲများသို့ အကောက်ခွန်အဖြစ် အုန်းသီးတစ်လုံးစီ မပေးပဲနှင့် ခိုးထွက်ရမည်မှာလည်း ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်ရာ ကျချေမည်။

ဤသို့လျှင် မောင်မြသည် မည်သို့တွက်ဆမှုနှင့် အုန်းသီးဝယ်မည်နည်း။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် . . . . ရှု)

(ခ) အလေး (၃) လုံး

ပန်းပဲဆရာကြီး ဖိုးလေးဝသည် အလွန်စေ့စပ်သေချာ၍ အလုပ်သဘောကို ဂရုစိုက်သည်ဟု ကျော်စောသောသူတစ်ယောက်ဖြစ်၏။

တစ်နေ့တွင် မြောက်ပိုင်းမှ ဈေးသည် ဘကြီးခသည် ပန်းပဲဆရာ ဖိုးလေးဝထံသို့ အလုပ်အပ်ရန်အတွက် သံတုံးတစ်ခုကို ကိုင်ရင်း ပန်းပဲဖိုသို့ ဝင်လာသည်။

“ကိုင်း . . . ဆိုစမ်း မောင်ခ . . . ဘာကိစ္စလဲ”

ဖိုးလေးဝသည် ထုလက်စ ပေပေါ်မှသံချောင်းတစ်ခုကို မီးညှပ်နှင့်ကိုင်ကာ အနီးရှိ ရေထည့်ထားသည့် ခွက်ပိုင်းကြီးထဲသို့ နှစ်ချလိုက်ရာမှ လှမ်း၍မေးလိုက်သည်။

“ဟောဒီ သံတုံးကို အလေးလုပ်ချင်တယ် ဖိုးလေးဝရဲ့ . . . အလေးထပ်ဝယ်ဖို့ကလည်း ငွေမလွယ်လှဘူး။ ပြီးတော့ ဒီသံတုံးကလည်း ဘာမှသုံးစရာ မမြင်ဘူး။ အပိုဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ သံတုံး

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လည်း အသုံးဝင်သွားအောင် ငွေပိုလည်း ထပ်မကုန်ရအောင် လိုချင်တဲ့ အလေးလည်း ရအောင်ဆိုပြီး ဖိုးလေးဝဆီ လာခဲ့တာပဲ"

ဘကြီးခသည် သူ့လက်ထဲကိုင်လာသည့် သံချောင်းတုံးကို ဖိုးလေးဝရှေ့သို့ ချပေးလိုက်လေသည်။

"အေး . . . အေး . . . အလေးက ဘယ်နှစ်လုံး လုပ်မှာတုန်း . . ."

"အလေး (၁) ပိဿာက စပြီး ပိဿာ (၁၀) အထိ ချိန်လို့ရတဲ့အလေး (၃) လုံးပဲ လိုချင်တယ်။ ဒီသံတုံးကပဲ အချိန် (၁၀) ပိဿာပဲ ရှိတယ်။ အဲဒါကို ဖိုးလေးဝ အလေးသုံးလုံးနဲ့ တစ်ပိဿာက ဆယ်ပိဿာအထိ ချိန်လို့ရအောင် လုပ်ပေးပါ"

ဘကြီးခကား ဖိုးလေးဝလက်ထဲသို့ အလုပ်အပ်ကာ ပြန်သွားလေပြီ။

ဖိုးလေးဝသာလျှင် ထိုသံတုံးကို အလေး (၃) လုံးလုပ်ရန် မည်သည့်အလေးချိန်ရှိသောအလေးများ လုပ်ရမည်ကို စိတ်ကူးရင်း ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

(ဂ)ဖားကလေး တွင်းပေါ်ရောက်ဖို့ ရက်ကိုမျှော်

နေ့တာနှင့်ညတာ အချိန်ချင်းတူမျှ၍ ရက် (၃၀) ရှိသောလတစ်လတွင် ဖားကလေးတစ်ကောင်သည် အတောင် (၃၀) အနက်ရှိသည့် ရေတွင်းကြီးတစ်တွင်းထဲသို့ ကျသွားလေသည်။

ဖားကလေးသည် ရေတွင်းအပေါ်သို့ ရောက်လိုသည့်စိတ်ဇောနှင့်ခုန်တက်ရာတွင် တစ်နေ့လုံးခုန်ပါမှ (၂) တောင်အမြင့်သို့ ရောက်လေသည်။ ညဘက်သို့ရောက်လျှင် အေးသောရာသီဥတု၏ အရှိန်ကြောင့် ဖားကလေးသည် အောက်ဘက်သို့ (၁) တောင် ပြန်၍လျှောက်ကျသွား၏။

ဤနည်းအတိုင်း မှန်မှန်ကြီးခုန်တက်သွားလျှင် ဖားကလေးသည် တွင်းပေါ်သို့ရောက်ရန်အတွက် ရက်ပေါင်းမည်မျှ ခုန်ရမည်နည်း။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၆၂) ဘဲဥကိုစိတ်ကြရအောင်

သတင်းစာပို့သော မောင်အေးသည် ရုံးလုလင်ဖြစ်၍ ရုံးသို့ အချိန်မီရောက်ရန် ဇောနှင့်သတင်းစာကို မြန်မြန်ပို့၍ ပြီးစီးစေရန် စက်ဘီးကို အမြန်နင်းလာ၏။

သတင်းစာကလည်း သည်မနက်မှာမှ အထွက်နောက်ကျနေ၍ မောင်အေးသည် ရုံးအချိန်မီစေရန် အချိန်လုရသည်က တစ်ဖက်၊ သတင်းစာဖတ်သူများက 'ဒီမနက် ဘာဖြစ်လို့ သတင်းစာနောက်ကျရတာလဲ' ဟု မေးကြသည်ကို ပြန်ဖြေရသည်က တစ်ဖုံကြောင့် စိတ်ထဲတွင် အတော်ပင် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်မိသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် မောင်အေး၏ ရှေ့တည့်တည့်မှ မျက်နှာချင်းဆိုင်လာနေသော ဘဲဥသည်ကြီးသည် ဘာကိုများ တွက်ချက်လာသည် မသိ။ လမ်းကိုလည်း မဖယ်၊ မောင်အေး စက်ဘီးမှ ဟွန်းသံကိုလည်း မကြားနှင့် ဒွတ်ဝင်တိုး၍ မတိမ်းသာ၊ မရှောင်သာ ဖြစ်ကာ တိုက်မိတော့၏။

မောင်အေးသည် ကစဥ့်ကလျားဖြစ်ကုန်သည့် သူ၏

သတင်းစာများကိုကောက်၍ လဲကျသွားသော သူ၏စက်ဘီးကို ပြန်ထောင်ပြီးချိန်တွင် ဘဲဥအကွဲများကို စုပုံ၍ဝမ်းနည်းစွာ ငိုကြွေးနေသော ဘဲဥသည်အဒေါ်ကြီးကို စိတ်မကောင်းစွာ တွေ့ရလေသည်။

အဒေါ်ကြီး၏ ဘဲဥအကွဲများသည်ကား တစ်လုံးမျှ အကောင်းမကျန်။ အားလုံး ကွဲသွားလေပြီ။

"ကုန်ပါပြီတော် . . . ကုန်ပါပြီ။ အရင်းမရှိလို့ ခေါက်ပြန်ချေမယ်ဆိုပြီး မနည်းတောင်းပန်ယူ ရောင်းလာရတာ။ အခုတော့ အားလုံး ကွဲကုန်ပြီ။ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ . . ."

အဒေါ်ကြီးသည် ဘဲဥကွဲများကို ကြည့်လိုက်၊ ငိုလိုက်၊ မျက်ရည်သုတ်လိုက်နှင့် မောင်အေးကိုလည်း အပြစ်မတင်၊ ကြည့်လည်း မကြည့်၊ အတွင်သာ ငိုနေသည်။

မောင်အေးသည် အဒေါ်ကြီး၏အဖြစ်ကို မိခင်ချင်းကိုယ်ချင်းစာ သနားကာ စက်ဘီးကို လမ်းဘေးတွင် ထောင်ထားလိုက်ပြီးလျှင် အဒေါ်ကြီးထံ လျှောက်လာသည်။

"အဒေါ်ကြီး . . တိတ်ပါ . . တိတ်ပါ . . . ဒီလောက်လည်း စိတ်မကောင်းဖြစ်မနေပါနဲ့ . . . မတော်တဆ ဖြစ်ရတာကိုး။ ဒီတော့ ကျွန်တော် အလျော်ပေးပါ့မယ် . . . အဒေါ်ကြီး ဘဲဥဘယ်လောက် ပါလာတယ်ဆိုတာကို ပြောပါ . . ."

အဒေါ်ကြီးသည် မောင်အေး၏ စကားကိုကြားကာ အလွန်ဝမ်းသာသွားသည်။ မျက်ရည်များကို သုတ်ပစ်လိုက်ရင်း ပါးစပ်မှလည်း တဗျစ်တောက်တောက်နှင့် 'ဝမ်းသာလိုက်တာ မောင်ရယ်၊ ဝမ်းသာလိုက်တာ' ဟု ပြောနေသည်။

"ကဲ . . . အဒေါ်ကြီး ဘဲဥ ဘယ်လောက်ပါသလဲဆိုတာ ပြောပါ . . ကျွန်တော် ပိုက်ဆံပေးခဲ့မယ်။ ကျွန်တော်လည်း သတင်း

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စာတွေ အချိန်မီ ပို့ဖို့ရှိသေးတယ် . . . ”

အဒေါ်ကြီးသည် မောင်အေး၏စကားကို နားထောင်နေရာမှ ယောင်ကန်းကန်းဖြစ်နေသလို ဘဲဥအကွဲတွေ ကြည့်လိုက်၊ ဘဲဥထည့်ရွက်ခဲ့သောတောင်းကို ကြည့်လိုက်နှင့် ဇဝေဇဝါဖြစ်နေသည်။

အဒေါ်ကြီး၏အဖြစ်ကို မောင်အေးသည် သတိထားမိလိုက်၍ . . .

“ဘယ်လိုလဲ . . . အဒေါ်ကြီး . . . ဘဲဥတွေ ဘယ်လောက်ပါလာမှန်း မမှတ်မိဘူး မဟုတ်လား။ ဒါဖြင့် ပိုရင်လည်း ပို၊ လိုရင်လည်း လိုဗျာ။ အမှန်းနဲ့သာ ပြောပါ။ ကျွန်တော် သွားစရာ ရှိတယ်”

ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

သည်တော့မှပင် အဒေါ်ကြီးသည် သတိရလာသလို ဟျာယီးဟျာယာ ဖြစ်လာလျက် . . .

“ဒီလို . . . ဒီလို မောင်ရင် . . . အဒေါ်ကြီး ဘဲဥ အားလုံးဘယ်နှစ်လုံး ပါလာတယ်ဆိုတာကိုတော့ မမှတ်မိဘူးကွယ်။ ဒါပေမယ့် အဒေါ်ကြီး တောင်းထဲကို ဘဲဥတွေ ထည့်မယ်လုပ်တုန်းကတော့ အဒေါ်ကြီး ဘဲဥတွေက (၂) လုံးစီ ပုံထားလည်း အညီအမျှရှိကြတယ်။ (၃) လုံးစီ၊ (၄) လုံးစီ၊ (၅) လုံးစီ၊ (၆) လုံးစီ ပုံထားလည်း အညီအမျှရှိတာကိုတော့ အဒေါ်ကြီး မှတ်မိတယ်။ အဲဒါ မောင်ရင်ပဲ တွက်ပြီးပေးပါဟု ဆိုသည်။

မောင်အေးက သတင်းစာ အမှီပို့၊ ရုံးအမှီပြေးနှင့် အလျင်လိုကာမှ ခက်ချေပြီ။ မောင်အေး ဘဲဥဖိုးငွေချေရန် ဘယ်လိုလုပ်ရပါမည်နည်း။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

မဂ္ဂဇင်းမစာပေတိုက်

(၈) စာနှင့်ကြာ

စာကလေးတစ်အုပ်သည် အသင်းအပင်းများက ဖွဲ့ကာ ပျံသန်းလာကြရာ တောအုပ်တစ်ခုအတွင်းသို့ ရောက်လာကြလေသည်။

ထိုတောအုပ်အတွင်း၌ ကြာပေါင်းများစွာနှင့် ပြည့်သော အလွန်သာယာသည့် ရေကန်ကြီးတစ်ကန်ကို စာကလေးများ မြင်လေလျှင် ရေဆင်းသောက်ရင်း ခေတ္တအနားယူလိုကြ၍ စိတ်တူသဘောတူ တိုင်ပင်ကာ ဆင်းသက်လာကြ၏။

ရေကန်အတွင်းသို့ ရောက်လေလျှင် စာကလေးများသည် ကြာရွက်တစ်ရွက်လျှင် စာကလေးတစ်ကောင်ကျစီဖြင့် နေရာယူကြရာ စာကလေးတစ်ကောင်အတွက် နားနေရန် ကြာရွက်လိုနေသည်ကို စာကလေးများ တွေ့ရလေသည်။

ထို့ကြောင့် စာကလေးများသည် ‘ငါတို့နေရာပြင်၍ နားကြဦးစို့’ ဟု ဆိုကာ ကြာရွက်တစ်ရွက်လျှင် စာကလေး (၂) ကောင်ကျစီဖြင့် ပူးတွဲ၍ နားကြပြန်သည်။

မဂ္ဂဇင်းမစာပေတိုက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဤအခါတွင် ရေကန်အတွင်း၌ ကြာတစ်ရွက်ပိုနေသည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။ စာကလေးများသည် ငါတို့စာကလေးများက အကောင်မည်မျှရှိကြ၍ ကြာရွက်ပေါင်း မည်မျှရှိသည်ကို သိလိုကြကာ ရေတွက်ကြည့်ကြဦးစို့ . . . ဟု တိုင်ပင်ကြလေသည်။

စာ မည်မျှ၊ ကြာ မည်မျှ ရှိမည်နည်း။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

(၈) အလေးတိုက်ရအောင်

မကြီးသည် အမေ့ထံမှ ဟင်္သာရုပ်ပုံနှင့် သွန်းလုပ်ထားသော အလေးတစ်စုံကို အမွေရထားလေသည်။

ယခု မကြီးတို့ခေတ်တွင် ဟင်္သာလေးကို မြင်ဖူးသူ နည်းတုန်ကြပြီ။ အမေတို့ခေတ်ကဆိုလျှင် ဟင်္သာအလေးနှင့်ကျားအလေးဟူ၍ ဟင်္သာရုပ်ပုံကလေးနှင့် ကျားတံဆိပ်ပုံ ပါသောအလေးနှစ်မျိုး ရှိခဲ့သည်။

ဤသို့ ရှားပါးသောပစ္စည်းကလည်း ဖြစ်ပြန်၊ အမေ့ထံမှ အမွေရထားသည့် ပစ္စည်းကလည်း ဖြစ်နေပြန်၍ မကြီးသည် ဤဟင်္သာအလေးတစ်စုံကို အလွန်တန်ဖိုးထား၍ ထုတ်မသုံးပဲ သိမ်းဆည်းထားခဲ့၏။

အလေးတစ်စုံဆိုသည်မှာလည်း (၅) မတ်သားဟုခေါ်သော (၁) ကျပ် (၄) ပဲ အလေးချိန်စီးသည့် အလေးငယ်တစ်လုံးမှစ၍ တစ်ပိဿာအထိ ချိန်နိုင်သော အလေးပေါင်း (၇) လုံး စုထားသည် ဖြစ်၏။ အလေးတစ်လုံးလောက် ပျောက်သွားလျှင် တစ်စုံလုံး...

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ပျက်သွားမည်ကိုစိုး၍ မကြီးသည် သူ့အလေးတစ်စုံကို အလှကြည့်ထားသလို တစ်သိမ်းတည်း သိမ်းထားခဲ့လေသည်။

သည်လောက် တရိုတသေထားခဲ့သော မကြီး၏အလေးတစ်စုံသည် ယခုတော့ တစ်လုံးပျက်စီးသွားလေပြီဖြစ်၍ မကြီးသည် ယူကျုံးမရ ဖြစ်နေရှာသည်။ ဖြစ်ပုံမှာ ဤသို့ . . .

မကြီး၏သမီးသည် အထက်တန်းကျောင်းသူတစ်ဦး ဖြစ်ကာ အမေတူသမီးကလေး ပီသစွာ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းကို အမြတ်တနိုး ရှာဖွေသိမ်းဆည်းလာသူကလေး ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့တွင် သမီးတို့ကျောင်း၌ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများ ပြပွဲလုပ်သဖြင့် သမီးသည် အမေ စုဆောင်းထားသော ဟင်္သာအလေးတစ်စုံနှင့် ဦးလေးတော်သူထံတွင် ရှိသော စာပလွေနှင့် ယွန်းဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ပုရပိုက်စာများကိုပါ ကျောင်းသို့ ယူသွားသည်။

ပြပွဲအပြီး၌ သမီးသည် မျက်စိမျက်နှာပျက်ကာ ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် အမေ့ဟင်္သာအလေးတစ်စုံမှ အလေးချိန် (၅) ကျပ်သားရှိသည့် အလေးတစ်လုံးသည် ကျ၍ကျိုးကြောင်းဖြင့် (၂) ပိုင်းဖြစ်နေသော ဟင်္သာရုပ်ကလေးကို ယူလာပြသည်။

အလေးသည် သံအလေးမဟုတ်။ ကြေးကြွပ်နှင့်လုပ်ထားသည်ဖြစ်၍ အနည်းငယ် ဆတ်သည်။ ဟင်္သာရုပ်ကို ခဲသိမ်းထားသည်ဖြစ်၍ သိမ်နေသောနေရာမှ ပြတ်ထွက်၍ ကျိုးသွားခြင်းဖြစ်သည်။

မကြီးသည် အလေးပျက်စီးသွားသည်ကို စိတ်မကောင်းဖြစ်ရပေသည်။ သို့သော် သမီးဖြစ်သူကို ကြည့်ကာ မပြောရက်တော့သဖြင့် သူ့စိတ်ကိုပါ မျိုသိပ်ထားလိုက်ပြီးလျှင် သမီးပါ ဖျောင်းဖျရတော့သည်။

"ကဲ . . ကဲ . . . သမီးရယ် . . စိတ်မကောင်းဖြစ်နေပါနဲ့တော့။ ကျိုးသွားမှတော့လည်း မတတ်နိုင်ဘူးပေါ့။ ဒီတော့ ကျိုးသွားတဲ့ နှစ်ပိုင်းလုံးကို သွားချိန်ကြည့်စမ်း . . . အလေးချိန် အပြည့်ပဲ ရှိသေးလား။ ကြားက အစများ ပြတ်ထွက်သွားသေးသလား ဆိုတာကို သိရအောင် . . . "

သမီးသည် အမေပြောသည့်အတိုင်း အလေး (၂) ပိုင်းကို ယူ၍ ချိန်ကြည့်ရာတွင် (၅) ကျပ်သားအတိပင် ရှိနေသော်လည်း တစ်ပိုင်းသည် အလေးချိန်ပို၍ တစ်ပိုင်းသည် အလေးချိန်နည်းနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် အလေးချိန်နည်းနေသော အပိုင်းဘက်မှ ငါးမူးသားတင်း၍ ချိန်ကြည့်လိုက်ရာတွင် အလေးနှစ်ပိုင်းလုံး အလေးချိန်တူမျှသွားသည်ကို တွေ့ရ၍ အမေ့ကို အကျိုးအကြောင်း ပြောပြသည်။

အမေသည် သမီးစကားကို နားထောင်ပြီး 'ဒါဖြင့်ရင် သမီးရယ် . . . အလေးဟာ ကြီးတဲ့အပိုင်းက အလေးချိန် ဘယ်လောက်ရှိပြီး ငယ်သေးတဲ့အပိုင်းက အလေးချိန် ဘယ်လောက်ရှိတယ်ဆိုတာ အမေ့ကို ပြောပြပါဦး' ဟု ဆိုသည်။

(**အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု**)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၁၀) ဆေးလိပ်ပုက်ကြက်စို

ကျောင်းသားလေးနှစ်ယောက်ဖြစ်ကြသော မောင်တိုးနှင့် မောင်မိုးတို့သည် တစ်ရပ်ကွက်တည်း အတူနေ၊ အတန်းတူ၊ အသွားတူ၊ အပြန်တူ ဖြစ်သည့်အပြင် ဝါသနာတူချင်းလည်း ဖြစ်နေပြန်သဖြင့် ပို၍ခင်မင်ကြသည်။

သူတို့အရွယ် အခြားသော ကလေးငယ်များဆိုလျှင် တန်းခုန်၊ ဘောကန်၊ ခွလေးပစ်နှင့် မျောက်ရှုံးအောင် ဆော့ကြသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်ကမူ ကြည့်လိုက်တိုင်း တပူးတွဲတွဲနှင့် တွတ်တွတ်ထိုးနေကြသည်ကို ထာဝစဉ် တွေ့ရ၏။

တစ်နေ့ ကျောင်းပိတ်ရက်တစ်ရက်တွင်လည်း ထုံးစံအတိုင်း မောင်တိုးသည် မောင်မိုးတို့ အိမ်နောက်ဘက်ရှိ မရမ်းပင်ရိပ်အောက်သို့ မောင်မိုးနှင့်စကားပြောရန် ရောက်လာသည်။

"ဟေ့ . . . သူငယ်ချင်း . . . မင်း နောက်ကျပါလား။ ငါဖြင့် မင်းကို မျှော်နေတာ ကြာပြီ"

"အေးကွာ . . . လာခါနီးမှာမှ တို့အဘွားက ကွမ်းတစ်ဆုံလောက် ထောင်းပေးပါဆိုတာနဲ့ ကြာသွားတယ် . . ."

"ဩော် . . . မင်းတို့အဘွားက သွားတစ်ချောင်းမှ မရှိတော့ပဲကိုး . . . ဒါကြောင့် ကွမ်းထောင်းစားရတာပေါ့နော် . . ."

"အေးကွ . . . ဒီနေ့ အဘွားကို ကွမ်းထောင်းပေးရင်း ပညာတစ်ခု အဘွားဆီက ရလာတယ်။ အဲဒါ မင်းကို ငါ ပညာစမ်းရဦးမယ် . . ."

"လုပ်စမ်းပါဦးကွ . . . ဘာ ပညာလဲ . . ."

"ဒီလိုကွ . . ဒီပညာက မင်းဝမ်းထဲမှာရှိနေတဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်ကိုပါ ဖော်ထုတ်မယ့် ပညာ . . ."

"ကိုင်း . . မေးမှာဖြင့်လည်း မေးပါကွာ . . . မင်းကလည်း နာမဝိသေသနတွေ ထုတ်လှချည်လား . . ."

"ဒါဖြင့် မေးမယ်နော် . . . မေးမယ် ဆိုပေမယ့် မမေးခင် မင်းကို ရှင်းပြထားဦးမှ။ မင်းမှာ ဥပမာ ဆေးလိပ် (၄) လိပ်ရှိတယ်ဆိုပါတော့။ အဲဒီ ဆေးလိပ် (၄) လိပ်ဆိုတာ မင်းစိတ်ထဲမှာပဲ မင်းအမှတ်သညာနဲ့ မင်း မှတ်ထား။ အဲဒီ မှတ်ထားတဲ့အတိုင်း တစ်ယောက်ယောက်ဆီက မင်းက ချေးယူထား။ ဥပမာ မင်းဆီမှာ (၂) လိပ်ရှိတယ်လို့ အမှတ်ထားရင် သူများဆီကလည်း (၂) လိပ်ချေးလိုက်။ (၂) လိပ်ပဲ ချေးယူရမယ်နော် . . . ပိုမချေးရဘူး . . ."

"ငါကလည်း မင်းအထဲမှာရှိတဲ့ ဆေးလိပ်ထဲကို ငါ့အရေအတွက်နဲ့ ငါ ထပ်ထည့်ပေးမယ်။ ဒီတော့ မင်းဆီမှာ ရှိတာနဲ့ သူများဆီက ချေးယူထားတာနဲ့ ငါက ထပ်ပေးထားတာနဲ့ အားလုံးကို စုပေါင်းပြီးတော့ တစ်ဝက်တိတိကို ဘုန်းကြီးလှူလိုက်ကွာ . . . ကျန်တဲ့ ဆေးလိပ်ထဲကနေပြီး စောစောက သူများဆီက ချေးယူထား

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တာကို ပြန်ပေးလိုက်ကွာ . . . မင်းဆီမှာ ဆေးလိပ် ဘယ်နှစ်လိပ် ကျန်တယ်ဆိုတာ ငါ အတိအကျ ပြောနိုင်တယ်ကွ . . . ”

“အောင်မယ် . . . တယ်ဟုတ်ပါလားကွ . . . ဒီလိုဆို ငါ့ လည်း သင်ပေးပါဦးကွာ . . . ”

“ကဲ . . . ကဲ . . . ပြောနေရင် ကြာပါတယ်။ ငါ မင်းကို ဝှက်တော့မယ်နော် . . . မင်းစိတ်ထဲမှာ မင်းကြိုက်သလို မင်းဆီမှာ ဆေးလိပ် ဘယ်နှစ်လိပ်ရှိတယ်ဆိုတာကို မှတ်ထားလိုက်နော် . . . မှတ်ပြီးပလား . . . ”

“မှတ်ပြီးပြီ . . . ”

“အေး . . . မင်း မှတ်ထားသလောက် ဆေးလိပ် အရေ အတွက်အတိုင်း သူများဆီက ခဏချေးယူလိုက်။ ချေးယူပြီးပလား”

“ချေးပြီးပြီ . . . ”

“ငါက မင်းကို ဆေးလိပ် (၈) လိပ် လက်ဆောင်ပေးမယ်။ မင်းဆီမှာရှိတဲ့ ဆေးလိပ်တွေနဲ့ စုပေါင်းထားလိုက် . . . ”

“အေး . . . ပြီးပြီ . . . ”

“ဒါဖြင့်ရင် မင်းဆီမှာ အခု ဆေးလိပ်အားလုံးရဲ့တစ်ဝက် တိတိကို ဘုန်းကြီးကို လှူလိုက်ကွာ . . . ”

“လှူပြီးပြီ . . . ”

“လှူပြီးရင် စောစောက သူများဆီက ခဏချေးယူထားတာ ကိုပြန်ပေးလိုက်တော့ . . . ”

“ပြီးပြီ . . . ”

“ဒီလိုဖြင့်ရင် မင်းဆီမှာ ဆေးလိပ် (၄) လိပ်ပဲ ရှိတယ် မဟုတ်လား . . . ”

“အေး . . . ဟုတ်တော့ ဟုတ်တယ်ကွ . . ဒါပေမယ့် ငါ့

ဆီမှာ စောစောက ငါမှတ်ထားတဲ့ ဆေးလိပ်က ဘယ်နှစ်လိပ်ဆိုတာ ကို ပြောပြဦးမှပေါ့ကွ . . . ”

“ဩော် . . . ဒါလား . . . မင်းဆီမှာ မင်းမှတ်ထားတဲ့ ဆေးလိပ်ဟာ ပထမဆုံး (၄) လိပ်ရှိတယ်လေကွာ . . . နောက်ထပ် သူများဆီက ချေးယူလိုက်တာက (၄) လိပ်လေကွာ။ (၈) လိပ်ရှိသွား ပြီနော် . . . ”

“ငါ . . (၈) လိပ် လက်ဆောင်ပေးလိုက်တော့ . . မင်းဆီ မှာ အားလုံးစုစုပေါင်း (၁၆) လိပ် ဖြစ်သွားတာပေါ့။ အဲဒီ့ရဲ့ တစ်ဝက် ကို ကျောင်းလှူလိုက်တော့ မင်းဆီမှာ (၈) လိပ်ကျန်တယ် မဟုတ် လား။ အဲဒီ့ (၈) လိပ်ထဲက မင်းစောစောက သူများဆီက ချေးယူ ထားတဲ့ ဆေးလိပ် (၄) လိပ်ကို ပြန်ပေးလိုက်ရင် မင်းဆီမှာ (၄) လိပ်ပဲ ကျန်တော့တာပေါ့ သူငယ်ချင်းရ . . . ”

မောင်မိုးသည် သူ့စိတ်ထဲတွင် မကျေမနပ် မရှင်းမလင်းနှင့် ခံစားနေရသည်။ သူငယ်ချင်း မောင်တိုး တွက်ချက်ပြသည်ကလည်း ကျေနပ်ဖွယ်ရာပင်။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနှင့် ပြတ်ပြတ်သားသား ရှိလှ သည်။

ဒါပေသည့် သူ့စိတ်ထဲတွင် အံ့ဩနေသည်က မောင်တိုး သည် ဘာကြောင့်များ သူ့ဝမ်းထဲကိုတ်၍ မှတ်ထားသည့် ဆေးလိပ် စာရင်းကို တိတိကျကျ သိထားရပါလိမ့်ဟု မောင်မိုး၏ပညာကို ရယူ လိုစိတ်ဖြစ်နေ၏။

“ကိုင်းကွာ . . . မောင်မိုး . . ဒီတစ်ခါ ငါ ထပ်မှတ်ဦးမယ်။ မင်း ပြောစမ်းကွာ . . . ”

မိမိမှန်ကန်အောင် မပြောနိုင်သည်ကို မောင်မိုးက မကျေ မနပ်နှင့် နောက်တစ်ကြိမ် စမ်းသပ်လိုသေးဟန် ဖြစ်နေသည်ကို

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မောင်မိုးက ရိပ်မိ၍ ပြုံးလိုက်သည်။

"ဒါဖြင့် မင်းဆီ ဘယ်လောက်ရှိတယ်ဆိုတာ မှတ်ကွာ . ."

"အေး . . . မှတ်ပြီးပြီ . . ."

"မင်းဆီမှာ မှတ်ထားသလောက် အရေအတွက်အတိုင်း သူများဆီက ချေးယူလိုက်ကွာ . . ."

"အေး . . . ချေးယူပြီကွာ . . ."

"ငါက မင်းကို (၁၂) လိပ် အပိုပေးတယ်ကွာ . . ."

"ငါ့ဆီမှာ စောစောရှိထားတာတွေနဲ့ ပေါင်းထားလိုက်ပြီကွာ. . ."

"မင်းဆီမှာ ရှိတာရော . . . သူများဆီက ချေးယူထားတာရော . . . ငါကပေးတဲ့ (၁၂) လိပ်ကိုရော ရောပေါင်းပြီး အားလုံး အရေအတွက်ရဲ့တစ်ဝက်တိတိကို လျှော့လိုက်ကွာ . . ."

"လျှော့ပြီးပြီကွာ . . ."

"လျှော့ပြီးရင် သူများဆီက ခဏ ချေးယူထားတာ ပြန်ပေးလိုက် . . ."

"ပြန်ပေးလိုက်ပြီ . . ."

"ဒါဖြင့်ရင် မင်းဆီမှာ (၆) လိပ်ပဲ ကျန်မယ် . . ."

"မှားတယ်ကွာ . . . ဒီတစ်ခါ မင်းမှားပြီ မောင်မိုး . ."

နှစ်ခါတိတိ မောင်မိုး မမှန်နိုင်။ ပထမတစ်ခါ မှန်သွားသည်က ကြက်ကန်းဆန်အိုး တိုးမိသွားသလို ဖြစ်ရမည်ဟု အတပ် တွေးထားစဉ် ယခု လက်တွေ့တွင် မောင်မိုး မှားသွားသည်ကို သူမြင်၍ ဝမ်းသာအားရနှင့် အော်လိုက်၏။

မောင်တိုး ဝမ်းသာအားရနှင့် သံကုန်အော်လိုက်သည်ကို မောင်မိုးသည် မျက်မှောင်ကုပ်၍ကြည့်လိုက်သည်။ သူ့စိတ်ထဲတွင်

လည်း သူက အမှန်ကိုပြောပါလျက် မောင်တိုးသည် 'မှားတယ်။ မှားတယ်' ဟု သံကုန်အော်နေသည်မှာ သူ့ကို တမင်ညစ်တာဟု မခံချင် ဖြစ်သွားသည်။

"မင်း မညစ်ပါနဲ့ မောင်တိုးရယ်။ ငါဖြေတာ မှန်သားနဲ့. . . ဘာဖြစ်လို့ မှားတယ်လို့ အသံကုန် အော်နေရတာလဲ။ ငါ ပြောတာ မှားတယ်လို့ဆိုရင် ငါမေးမယ် ပြော . . . ကဲ . . မင်း မှတ်ထားတာက ဘယ်လောက်လဲ . . . ဆို . . ."

"ငါ ပထမဆုံး မှတ်ထားတာက (၆) လိပ်လေကွာ . ."

"ကဲ . . . ဒါဖြင့် ကောင်းပြီ . . . မင်း သူများဆီက ချေးယူထားတာက မင်းမှာ ရှိသလောက်ပဲ ထပ်ချေးယူရမယ်ဆိုတော့ (၁၂) လိပ် ဖြစ်မနေဘူးလား . . ."

"အေးလေ . . . (၁၂) လိပ် ဖြစ်သွားတယ်လေ . . ."

"ငါက . . . မင်းကို (၁၂) လိပ် ထပ်ပေးလိုက်တော့ (၂၄) လိပ် ဖြစ်မသွားဘူးလား . . . အဲဒီ (၂၄) လိပ်တစ်ဝက် လျှော့လိုက်တော့ မင်းမှာ (၁၂) လိပ်မကျန်လား။ ကျန်တဲ့ (၁၂) လိပ်ထဲက မင်း ချေးယူထားတဲ့ (၆) လိပ်ကို ပြန်ပေးလိုက်ရင် မင်းရဲ့လက်ထဲမှာ (၆) လိပ်ပဲ ကျန်တော့တာပဲ မဟုတ်လား။ ဒါ ငါမှားသလားကွ မောင်မိုးရ . . ."

မောင်မိုး၏အဖြေကြောင့် မောင်တိုးသည် ငိုင်ကျသွားသည်။ မောင်မိုး၏ပညာကိုလည်း ချီးကျူးမိသည်။ သူလည်း သင်ယူလိုသည်။

"အေး . . ဟုတ်တယ်ကွာ . . . ငါ လောကြီးပြီး အပေါင်းအနုတ်၊ မှားသွားတာပါ မောင်မိုးရာ . . . ငါ တမင်ညစ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ငါ့ကိုလည်း မင်း ပညာသင်ပေးစမ်းပါကွာ . . . မင်း ဘယ်လို

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တွက်လို့ ငါ့ဆီမှာ ကျန်တဲ့ဆေးလိပ်ကို သိတာလဲကွ။ ငါ့ကို နည်းပေးပါကွာ . . . ”

“မင်းလိုချင်ရင် နည်းကို ငါပြောပြမယ်။ အလွယ်ကလေးပါကွ။ ငါက မင်းကို ထပ်ထည့်ပေးလိုက်တဲ့ အရေအတွက်ရဲ့ တစ်ဝက်ဟာ အဖြေပဲကွ။ ဒီတော့ ကိုယ်ကသူများကို ထပ်ထည့်ပေးသမျှဟာ ခွဲဝေလို့ကောင်းအောင် ကိုယ်က သတိထားရမှာက ထပ်ထည့်တိုင်း၊ ထည့်ထပ်တိုင်းဟာ စုံဖြစ်နေပစေ။ ဘယ်တော့မှ ‘မ’ မဖြစ်စေနဲ့။ ဒါကိုပဲ သတိပြု . . . ”

“ဩော် . . . ဒါကြောင့်ကိုး။ မင်း ပထမထည့်တုန်းက (၈) လိပ်ဆိုတော့ အဖြေက (၄) လိပ် ဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်ခါ ထပ်ဝှက်တော့ မင်းထည့်တာ (၁၂) လိပ်ဆိုတော့ ငါ့လက်ထဲမှာ ကျန်တာ (၆) လိပ်ဖြစ်သွားတာကိုး။ သိပြီ သိပြီ သူငယ်ချင်းရေ . . . ကျေးဇူးပဲဟေ့ . . . ငါလည်း မင်းလိုပဲ မသိသေးတဲ့လူတွေဆီ လျှောက်တွက်လိုက်ဦးမယ် . . . ”

(၉) ငွေအိတ်ထဲမှာ မည်မျှပါ

ကြေးရတတ်မိဘများ၏ တစ်ဦးတည်းသော သား မောင်ပန်းဆီသည် ရည်းစားသန် အလွန်များ၍ စန်းပွင့်သော သူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ မောင်ပန်းဆီ မျက်စိကျသော မိန်းကလေးဆိုလျှင် ကြာကြာမကြိုးစားလိုက်ရ။ မောင်ပန်းဆီ၏ အလိုကျ ဘဝသို့ မကြာမီ ရောက်ရသည်အထိ မောင်ပန်းဆီတစ်ယောက် စွံလှသည်။

ခုညနေမှာလည်း မောင်ပန်းဆီသည် မည်သည့်ရည်းစားအိမ်သွားမည်ဟု မသိရ။ မှန်ရှေ့တွင်ရပ်ကာ အလှတကြည့်ကြည့် မျက်နှာတသသ လုပ်နေသည်။

ပြီးလျှင် မောင်ပန်းဆီသည် စီးနေကျ အုန်းခွံရောင်တွင် နှာရောင်ကြား အဖြူစင်းပါသည့် မြင်းကြီးကို ကုန်းနှီးများပြင်ကာ စတိုင်လ်ကျကျ တက်ထိုင်လိုက်သည်။ ပြီးလျှင် ညာဘက်ဖနောင့်နှင့် အသာတို့လိုက်ရုံမျှနှင့်ပင် ဖောင်းတော်ညိတ်လျှင် စိတ်တော်သိသော မြင်းကြီးသည် တစ်ရှိန်ထိုးပင် ခုန်ပေါက်၍ ထွက်သွားသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"ဟော . . . မောင်ကြီးပန်းဆီ လာပြီ . . ."

အသက် (၁၈) နှစ်ခန့်ရှိ ဝဝကစ်ကစ်နှင့် ညိုချောကလေး တစ်ယောက်သည် မောင်ပန်းဆီ၏မြင်းကို အိမ်ခြေရင်းရှိ မှန်ကူပင်ကြီးအောက်သို့ ဆွဲခေါ်သွားပေးရင်း 'မောင်ကြီးကလည်း နောက်ကျလိုက်တာ' ဟု ကျေနပ်ပြုံးကလေးနှင့် မောင်ပန်းဆီ၏မျက်နှာကို ရွှန်းရွှန်းစားစားကြည့်ကာ ပြောလိုက်သည်။

ချစ်သူနှစ်ဦးသည် စကားလက်ဆုံပြော၍ မကုန်နိုင်အောင် ပင် သဖန်းသီးမှ ပိုးကောင်လို တွတ်တွတ်ထိုး၍ မပြီးနိုင်အောင် ရှိတော့သည်။

"မောင်ကြီးနော် . . . စပါးသိမ်းပြီးရင် တောင်းဖြစ်အောင် လာတောင်းပါ။ နှမတော့ မောင်ကြီးနဲ့ တစ်နေ့နီးရနိုးနိုးနဲ့ မျှော်ကိုးလာခဲ့ရတာ စိတ်ဆင်းရဲလှပြီ မောင်ကြီးရယ် . . . ဘဘတို့ဆီပြောပြီး ဒီနွေမှာ အတူနေကြပါစို့ . . ."

"စိတ်ချနေပါကွယ် . . . မောင်ကြီးက ပိုပြီး ကိစ္စပြီးချင်ပါသေးတယ်။ အခုလို ခိုးကြောင်ခိုးဝှက်နဲ့ တွေ့တွေ့နေရတာကို တစ်ဆိတ်ကလေးမှ စိတ်မချမ်းသာပါဘူး။ မောင်ကြီးရဲ့ အသက်ဘူးကလေးနဲ့လေ အမြဲတမ်း . . ."

"တော်စမ်းပါ မောင်ကြီးရယ် . . . ဒီစကားတွေကို ဟိုဘက်ရွာက ရွာခေါင်းကြီးသမီး ခင်သစ်တို့နဲ့ တွေ့ရင်လည်း ပြောဖို့ ချန်ထားပါဦး . . ."

မောင်ပန်းဆီသည် အမှတ်တမဲ့မို့ မျက်နှာပျက်သွားသည်။ သို့သော် ရည်းစားများသော ယောကျ်ားတစ်ယောက်ပီပီ ဘာမျှ မရိပ်မိသလို မျက်နှာကို ပြင်လိုက်သည်။

"မောင်ကြီးကို ဒီလောက် အထင်မသေးပါနဲ့ကွယ် . . .

ခင်သစ်ဆိုတာက မိဘတွေချင်း ရင်းနှီးကြတာမို့ ရိုးရိုးသားသား ထွက်နေ၊ ဝင်နေကြတာပါ။ မောင်ကြီးဟာ တကယ်တော့ ယောကျ်ားတစ်ယောက်ပါကွယ်။ အတောင် (၂၀) ဝတ် ဘုရားဆုပန်တဲ့ မင်းယောကျ်ားပါ။ ကတိတည်ပါတယ် . . ."

"အင်း . . . ပြောပါဦး . . . စံပယ်ဆီ ရေနံဖြစ်မှ မောင်ကြီးပစ်ပါ့မယ် ဆိုတဲ့ လက်သုံးစကားကို . . . ဒီလိုနဲ့ ယုံရတာပဲ ရှင့် . . ဘယ်နှနှစ်ရှိပြီဆိုတာများလည်း အမှတ်ရသေးလား။ မောင်ကြီးပြောတော့ အတောင်နှစ်ဆယ်ဝတ် မင်းယောကျ်ားတဲ့။ မောင်ကြီးတို့ယောကျ်ားတွေ အခု အတောင်နှစ်ဆယ် မဝတ်ပါဘူး။ လေးတောင်ဝတ်တွေပါ . . ."

မောင်ပန်းဆီ၏ ရည်းစားများအနက် ယခု တွေ့ရသူ မိမိသည် အသက်အငယ်ဆုံးနှင့် အသွက်ဆုံး၊ တာလုံး ခရာလုံးမကလေးဖြစ်သည်။ မတွေ့လိုက်နှင့် တွေ့လိုက်သည်နှင့် မောင်ပန်းဆီကို စကားအကောင်းမပြော။ ထေ့လုံး၊ ငေါ့လုံးကလေးများနှင့်သာ ညှော်ခံတတ်သည်။ ဒါကိုပင် မောင်ပန်းဆီက ပျော်သည်ဟု ထင်နေရသည်။

"ဒါဖြင့် ဘယ်ဟာကို အတောင်နှစ်ဆယ်ဝတ်လို့ အမိကခေါ်မှာတုန်းကွယ့် . . . မောင်ကြီးကို ရှင်းပြပါဦး . . . ရှင်းပြလို့ကောတတ်ရဲ့လား . . ."

မောင်ပန်းဆီ၏အမေးကို မိမိက ပြုံးလိုက်သည်။

"ဘာဖြစ်လို့ မရှင်းပြတတ်ရမှာလဲ မောင်ကြီးရဲ့ . . တစ်သက်လုံး ယက်ကန်းခတ်ရလို့မှ ဒီအတောင်နှစ်ဆယ်ကို မသိပဲ နေပါ့မလား . . ."

"အတောင်နှစ်ဆယ်ဝတ် . . . အတောင်နှစ်ဆယ်ဝတ်နဲ့ . . မောင်ကြီးတို့ ယောကျ်ားတွေက အင်မတန် အသားယူချင်ကြ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တယ် . . တကယ်တော့ ဒီစကားဟာ ရက်ကန်းစကားပါ။ ရက်ကန်းမှာ အတောင်နှစ်ဆယ်ရှိတဲ့ချည်ကို ရက်လိုက်တော့ (၁၈) တောင်ပဲ အသားတင်တယ်။ အဲဒီ့တင်တဲ့ (၁၈) တောင်ကို တစ်ခါ (၂) နံ့စပ် လိုက်ပြန်တော့ (၉) တောင်ရှိတဲ့ 'ပုဆိုးတစ်အုပ်' ရယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ခု . . မောင်ကြီးတို့ ဝတ်ထားတာက လေးတောင့်ထွာပဲ ရှိတဲ့ လုံချည်လို့ ခေါ်တယ်။ ဘယ်မလဲ ပုဆိုးကို မောင်ကြီးတို့ ဝတ်လို့လား . . ."

မောင်ပန်းဆီက ပြုံးလိုက်သည်။ စကားတတ်ကလေး မိမိကို ကြည့်ရသည်မှာ ကလေးငယ်တစ်ယောက်လိုလို၊ လူကြီးတစ်ယောက်လိုလိုနှင့် ချစ်စရာတစ်မျိုးကောင်းနေသည်ဟု ထင်သည်။

"တတ်လှချည်လား အမိရယ် . . . ဒီလောက် ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝနေမှန်း မောင်ကြီး အစက မသိပါလား . . . ကိုင်း ကိုင်း . . မောင်ကြီးလည်း အချိန်နည်းပြီ။ ပြန်ဦးမှ . . . တော်ကြာ အမိရဲ့ ဘဘတွေအပြန်နဲ့ဆုံနေမှ ခက်နေပါဦးမယ် . . . မောင်ကြီး ပြန်မယ် နော် . . . အမိ . . ."

မိမိသည် ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်ရင်း . . .

"နေဦးနော် မောင်ကြီး . . . ခဏကလေး . . ."

ဟုဆိုကာ အိပ်ခန်းအတွင်းသို့ ပြေးဝင်သွားသည်။ မကြာခင် မိမိလက်ထဲတွင် တစ်စုံတစ်ခုကို ကိုင်လာပြီးလျှင် မောင်ပန်းဆီ၏ အင်္ကျီအိတ်ထဲတွင်ပါလာသည့် ငွေများကိုထုတ်ကာ ရေတွက်ကြည့်လိုက်ပြီးသည့်နောက် . . .

"ဒီမှာနော် မောင်ကြီး . . . မောင်ကြီး အိတ်ထဲမှာရှိတဲ့ငွေနဲ့ ဆတူကို မိမိထည့်ပေးလိုက်တယ်။ လမ်းမှာ လိုလိုမယ်မယ် သုံးရအောင် . . ."

ဟုဆိုကာ သူ့လက်ထဲတွင်ပါလာသည့် ငွေများကို မောင်ပန်းဆီ၏အိတ်ထဲသို့ ထည့်ပေးလိုက်သည်။

မောင်ပန်းဆီသည် မိမိကိုနှုတ်ဆက်၍ မြင်းပေါ်သို့ အရောက်တွင် မိမိ၏အိမ်ဝင်းကိုစောင့်ရသော အဘိုးကြီးကိုတွေ့၍ သူ့အိတ်ထဲမှ ငွေတစ်ကျပ်ကို ထုတ်ယူပြီး အဘိုးကြီးကို ပေးခဲ့သည်။

ခင်သစ်တို့အိမ်သို့ မောင်ပန်းဆီ ရောက်သောအချိန်တွင် လထွက်နေပေပြီ။ လရောင်ဖြာဆင်းနေသော အိမ်ရှေ့ကပြင်တွင် ခင်သစ်သည် သနပ်ခါးအဖွေးသားနှင့် ချည်ငင်နေသည်။

"လာ . . . လာ . . . ကိုပန်းဆီ . . . အဘတို့လည်း အခုတင် ကျောင်းဘုန်းကြီး ကောင်းကောင်းနေမကောင်းလှဘူးဆိုလို့ သွားကြလေရဲ့ . . . ထိုင်ဦးနော် . . . ခင်သစ် ရေနွေးသွားယူချေဦးမယ် . . ."

ခင်သစ်သည် လက်ထဲတွင်ကိုင်ထားသည့် ချည်ငင်နေဆဲ ဗိုင်းတောင့်ကို အသာချထားလိုက်ကာ ရေနွေးယူရန် ထလိုက်သည်။

"အို . . . နေစမ်းပါဦး သစ်သစ်ရဲ့ . . . ရေနွေးသောက်ချင်လို့ ကိုပန်းဆီ လာတာမှ မဟုတ်ပါပဲ . . . ဟောဒီ စံပယ်ပွင့် ကလေးနဲ့ တွေ့ချင်လို့ လာတယ်ဆိုတာကို အသိသားနဲ့ . . ."

"အို . . . ကိုပန်းဆီ မတော်တဆ ကလေးတွေ မြင်သွားပါ့မယ် . . . ရေနွေးမသောက်ချင်ရင် သစ်သစ် သွားမယူပါဘူး . . . ဒီမှာပဲ ထိုင်နေပါ့မယ် . . ."

သစ်သစ်သည် ပါးစပ်မှ ကိုပန်းဆီကို တားမြစ်လိုက်လေသည်။ သူ့မျက်နှာလေးက ကျေနပ်သည့်အသွင်ဖြင့် ပြုံးနေသည်။ ဒါကို 'မ' ကျမ်းကျေသူ ကိုပန်းဆီက ရိပ်မိလိုက်သည်။

"သစ်သစ်ရဲ့ . . ဒီခနဲ ပျံ့၊ ပိတုန်းသံ၊ ဝဲခနဲကျ ရွှေလင်းတ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဆိုတာ ဘာလဲဟင် . . . သစ်သစ်သိရင် ဖြေစမ်းပါ . . .”

“ကိုပန်းဆီ တကယ်မသိလို့မေးတာလားဟင် . . . တကယ် မသိဘူးဆိုရင် သစ်သစ် ဖြေပြမယ် . . . နားထောင်နော် ကိုပန်းဆီ”

“နှစ်ဆယ်ကျော် အစိတ်အပိုင်း . . အရွယ်တော် တစ်ဆိတ် ဟိုင်းပြီ ဖြစ်သော ခင်သစ်သည် မိမိလို မြူးပျံကြွနေအောင် မသွက် ပေးသည့် လူကြီးပီပီ သိက္ခာရှိရှိနှင့် ပြောဟန်ဆိုဟန်သည် တစ်မျိုး ကျက်သရေရှိလှသည်ဟု ကိုပန်းဆီက တွေးမိသည်။

“အဖြေအတိုကတော့ ဟောဒီ သစ်သစ် လက်ထဲ ကိုင်ထား တဲ့ ချည်ငင်တာကို ဝှက်တာပဲ ကိုပန်းဆီရဲ့ . . . ဒီခနဲ ပျံ ဆိုတာက ဟောဒီ သစ်သစ်ရဲ့ ဘယ်လက်နဲ့ ရစ်ဘီးကို လှည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ သစ်သစ်ရဲ့ ညာလက်ကကိုင်ထားတဲ့ ဗိုင်းတောင့်ကနေပြီး ချည်က လာရတယ် မဟုတ်လား . . .”

“အဲဒီ့အခါမှာ ရစ်ဘီးဟာ မြန်မြန်လှည့်ရင် ဒီ ဒီ လို့ ပြော မြည်လာတဲ့အသံဟာ ပိတုန်းသံနဲ့ တူနေတယ် မဟုတ်လား . . ပြီး တော့ ချည်ကို ညာလက်နဲ့ကိုင်ထားပြီး ဆွဲလိုက်တဲ့အခါမှာ ကွမ်းကျင် ရင် ကွမ်းကျင်သလို ချည်မျှင်ဟာ ဝဲခနဲ ဝဲခနဲ ဖြာဖြာပြီးကျလာလိုက် တက်သွားလိုက်နဲ့ ဖြစ်နေပုံဟာ ရွှေလင်းတ ဝဲပျံနေတာနဲ့တူလို့ ‘ဝဲခနဲ ကျ၊ ရွှေလင်းတ’ လို့ ဝှက်ထားတာပါ။ ရှင်းတယ် မဟုတ်လား ကိုပန်း ဆီ . . . သစ်သစ် ပြောတာ . . .”

“ရှင်းပါတယ်ဗျာ . . . သစ်သစ် ပြောလိုက်မှဖြင့် . . .”

မောင်ပန်းဆီ ခင်သစ်ဆီမှ ပြန်ထွက်လာသောအချိန်တွင် သူငယ် တိတ်ဆိတ်ချိန်ဖြစ်သည်။ မောင်ပန်းဆီက ချစ်သူတို့သဘာဝ ထွေထွေရာရာလေးများကို တွတ်တွတ်တီတီ ပြောနေချင်သေးသည်။ ပြန်လိုစိတ် လုံးလုံးမရှိသေး။ ဒါပေသည့် မောင်ပန်းဆီကို ချစ်သော

ခင်သစ်၏မောင်လေးက . . .

“အစ်ကိုပန်းဆီ . . . ကျွန်တော်တို့အစ်ကိုကြီး လာနေတယ် ဗျ . . .”

ဟု ပြောလာ၍သာ ထပြန်လာရသည်။ ခင်သစ်တို့အစ်ကို ကြီးသည် မောင်ပန်းဆီ ခုလိုဝင်ထွက်နေသည်ကို သဘောမကျလှ သူ ဖြစ်သည်။

မောင်ပန်းဆီသည် မထချင်၊ ထချင်နှင့် . . .

“ကိုင်း သစ်သစ်ရေ . . . ကိုပန်းဆီ ပြန်ဦးမှ . . . တော် တော်ကြာ သစ်သစ်ရဲ့အစ်ကိုကြီး ဒေါသကုန္တာရနဲ့ ဆုံနေမှာစိုးရ တယ် . . . မပိုင်ခင်တော့ နေနှင့်ဦးပေါ့ ယောက်ဖရယ် . . .”

ဟု ရွတ်လိုက်သည်ကို သစ်သစ်သည် မျက်စောင်းလေးနှင့် ချိတ်ရင်း ပြုံးလိုက်သည်။

“မှန်းပါဦး . . . ကိုပန်းဆီအိတ်ထဲ ငွေဘယ်လောက်များ ပါခဲ့သလဲလို့ . . .”

သစ်သစ်သည် ကိုပန်းဆီအိတ်ထဲမှငွေများကို ရေတွက်၍ ကြည့်ကာ သူ့အိတ်ထဲမှ ငွေများကိုလည်း ထုတ်၍ရေတွက်ကြည့် လိုက်ပြန်သည်။

“ကိုပန်းဆီ လမ်းဝယ်ချင်တာရှိ ဝယ်ရအောင် သစ်သစ် ငွေ ထည့်ပေးလိုက်မယ်နော် . . .”

ခင်သစ်သည် ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်ပင် ကိုပန်းဆီ၏ အင်္ကျီ အိတ်ထဲသို့ ငွေတွေထည့်ပေးသည်။

“အို . . . သစ်သစ်ရဲ့ နေပါစေ . . . ကိုပန်းဆီမှာ ငွေရှိပါ သေးတယ် . . မထည့်ပါနဲ့တော့ . . .”

“မများပါဘူး . . . ကိုပန်းဆီ အိတ်ထဲမှာရှိတာနဲ့ ဆယ့်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထည့်ပေးလိုက်တာပါ။ မတော် လမ်းမှာ ငွေကုန်သွားမှာစိုးလို့ပါ"

မောင်ပန်းဆီသည် ခင်သစ်၏မောင်ကလေး မုန့်ဝယ်စားစေရန် သူ့အိတ်ထဲမှ ငွေတစ်ကျပ်ထုတ်၍ ပေးခဲ့ပြီးသည့်နောက်တွင် မြင်းကို ကစုန်စိုင်းကာ အပျိုကြီးပိုင်းသို့ ရောက်နေပြီဖြစ်သော မမစောတို့ရွာသို့ ကပျာကသီ ရောက်ခဲ့ပြန်လေသည်။

မမစောဆိုသည်မှာ ရွာ၏မျက်နှာဖုံး ပန်းတောင်ကိုင်ခဲ့ရသည့် တစ်ချိန်က မိန်းမလှလေး ဖြစ်ခဲ့သည်။ မမစောမှာ ရုပ်ကလည်းလှ၊ အပြောကလည်း ကျ၍ ဘုန်းကြီးကြိုက်၊ မင်းကြိုက်၊ ကာလသားများနှင့် လားလားမှ မထိုက်ဟု စာဖွဲ့ရလောက်သူ ဖြစ်သည်။

မောင်ပန်းဆီ ရောက်သွားချိန်၌ လပပင်မြင့်လှပေပြီ။ မမစောသည် မိဘအိုများအတွက် အိပ်ရာများ ခင်းကျင်းပြင်ဆင်ထားခဲ့ပေးကာ ရက်ကန်းစင်သို့ ရောက်နေလေပြီ ဖြစ်သည်။ မောင်ပန်းဆီသည် မမစောရှိရာလိုက်သွားကာ မမစောနှင့် ဘေးချင်းကပ်ထိုင်လိုက်သည်။

"ဘယ့်နှယ့် ကိုလူပျို . . . ဘယ်က လှည့်လာသတုန်း . . . မိုးချုပ်လှပါပကော့လား . ."

"လုပ်တော့မယ် . . . မမစောနော် . . မမစောဆီကို လာချင်လို့ လာတာပေါ့ဗျာ . . . မမစောမျက်နှာကို မြင်ချင်လို့လာတာပေါ့ဗျ . . . ဘယ်ကများ လှည့်လာရဦးမှာတဲ့လဲ . . . "

မောင်ပန်းဆီ၏အဖြေကို မမစောက သဘောတွေ့သွားဟန်ဖြင့် တခစ်ခစ်ရယ်နေလေသည်။

"မမစော . . . ဘကြီးတို့က မမစောကို မြောက်ရွာက ကိုရေချမ်းကြီးနဲ့ နေရာချပေးမလို့ဆို . . . ဟုတ်လား . . . "

"ဟယ် . . . ကြုံကြုံစည်ရာ . . . ကိုရေချမ်းလိုဟာကို ငါက စိတ်မကူးသေးဘူး . . . ဝေးသေးတယ် . . . "

မမစောက ခါးခါးသီးသီးနှင့် ကိုရေချမ်းလို လူကို သဘောမတွေ့သည့်ဟန်နှင့် ပြောလိုက်သည်။

"အဲဒါတွေ ခက်တာနော် . . . မမစောတို့ အပျိုကြီးတွေ တော်ကြာ ရတာမလို၊ လိုတာမရ အပျိုကြီးဘဝနဲ့ အရိုးမထုတ်နိုင်လို့ အကျပ်တွေ့နေပါဦးမယ် . . . "

"မမစောတို့ အပျိုတွေရဲ့ ဘဝဟာလေ ဟောဒီ မမစောရက်နေတဲ့ ရက်ကန်းသံအတိုင်းပဲ . . . ရက်ကန်းအသံဟာလည်း သေသေချာချာ နားထောင်ကြည့်ရင် ညဉ့်ဦးပိုင်းအသံရယ်၊ ညဉ့်လယ်ပိုင်း အသံရယ်၊ ညဉ့်နက်ပိုင်းရယ်က အသံချင်း မတူကြဘူး . . . သိလား မမစော . . . "

"မသိပါဘူးကွယ် . . . မင်းပဲ ကတ်သီးကတ်သတ် စပ်စပ်စုစု နားထောင်တတ်ပလေတယ် မောင်ပန်းဆီရယ် . . . ကဲ . . . ပြောစမ်းပါဦး . . . ရက်ကန်းခတ်တဲ့အသံနဲ့ မမစောတို့ အပျိုကြီးတွေဘဝနဲ့ ဘယ်လိုများ သက်ဆိုင်လို့လဲ . . . "

"ဒီလိုလေ မမစောရဲ့ . . . ညဉ့်ဦးပိုင်းဆိုတော့ မမစောတို့မှာလည်း အားအင်က မကုန်ခမ်းသေးတော့ တက်တက်ကြွကြွနဲ့ ရက်ကန်းကို သွက်သွက်ခတ်ပြီး အင်စိုက်အားစိုက် လုပ်နိုင်လေတော့ ရက်ကန်းအသံဟာ ဘယ်လိုထွက်လာသလဲဆိုရင် 'သာမှ ယူမယ် . . သာမှ ယူမယ်' နဲ့ လောလောပြီး ထွက်လာတယ် . . . "

"ညဉ့်လယ်လောက်ကျလာတော့ ဧည့်သည်ကလည်း ပြန်၊ လူကလည်း နည်းနည်းမောလာပြီဆိုတော့ ခြေရော လက်ပါ မသွက်ချင်တော့ဘူး . . . ဒီတော့ ရက်ကန်းသံဟာ ဘယ်လိုပေါ်လာသလဲ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဆိုရင် တူရင် ယူမယ်။ တူရင် ယူမယ် လို့ ခပ်လေးလေး ထွက်လာတယ် . . .”

“ညဉ့်နက်ပိုင်းလည်း ကျရော လူလည်း အိပ်ချင်လာပြီ။ ညောင်းကလည်း ညောင်းလာပြီ။ တစ်ရွာလုံးလည်း တိတ်ဆိတ်နေပြီ ဆိုတော့ ပျင်းတာရော၊ ပင်ပန်းတာပါ ရောလာပြီး ရက်ကန်းအသံဟာက မတူလည်း ယူ၊ တူလည်း ယူ၊ မတူလည်း ယူ၊ တူလည်း ယူဆိုပြီး လေးလေးတွဲ့တွဲ့ကြီးနဲ့ မလှုပ်တစ်ချက်၊ လှုပ်တစ်ချက် ထွက်လာတယ်လေ . . . အဲဒါ မမစောတို့လို အပျိုကြီးတွေရဲ့ဘဝနဲ့ မတူဘူးလားလို့ . . . ပြောလေ . . .”

မမစောသည် မောင်ပန်းဆီ၏ ဟာသနှောနေသည့် အပြောကို သဘောကျလွန်း၍ မျက်လုံးများ ပိတ်မတတ်ပင် ရယ်မိတော့သည်။

“အမယ်လေး . . . တတ်နိုင်ပေ့ မောင်ပန်းဆီ”

ဟု မမစောသည် မောင်ပန်းဆီ၏ ကျောကိုထုရင်း ရက်ကန်းစင်ကို ခေတ္တရပ်ထားလိုက်သည်။ ဒါတွေကြောင့်လည်း မောင်ပန်းဆီတစ်ယောက်ကို မမစော သံယောဇဉ်တွယ်တာရလွန်းသည်ဟု ထင်သည်။ မောင်ပန်းဆီမို့ မလာတာကြာပြီဆိုလျှင်လည်း သူ့မှာ လူကြုံနှင့် မှာရသည်မှာ အမော။

လသည် တဖြည်းဖြည်းနှင့် မြင့်ရာမှ ဝင်ချိန်ရောက်နေပေပြီ။ မမစောတို့ ခြံထောင့်မှာ စိုက်ထားသည့် ယုဇနပန်းချုံနှင့် ဆိတ်ဖူးပန်းရုံမှ သင်းပျံ့ပျံ့ပန်းရနံ့များသည် သူတို့နှစ်ဦးလုံးကို ထွေးပိုက်လာသည်။

“ကဲ . . . အချိန်နည်းနေပြီ မောင်ပန်းဆီရေ . . . ပြန်ပေဦး . . . တော်ကြာ လမိုက်သွားရင်တော့ မြွေပါး၊ ကင်းပါးရန်က

တစ်မျိုး စိုးရိမ်ရသေးတယ် . . .”

မမစောက နှင်၍သာ ပြန်ရမည်။ ပြန်ချင်ပုံ မပေါ်သေးသည့်ဟန်ဖြင့် မောင်ပန်းဆီသည် မမစောအနားမှာ ထိုင်နေရာမှ ခပ်လေးလေးလေး ထလိုက်ရင်း လက်တစ်ဖက်က မမစောမျက်နှာရှေ့ ဖြန့်ပြလိုက်သည်။

“လာပြီ . . . သူပြန်ရင် မမစောဆီက မရပဲကို မကျေနပ်ဘူးထင်တယ် . . .”

မမစောသည် ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် အကျေနပ်ကြီး ကျေနပ်လျက် မောင်ပန်းဆီတောင်းသည်ကို ပေးရန် သူ့အင်္ကျီအတွင်းအိတ်ကို နှိုက်ကြည့်လိုက်၏။ ထို့နောက် မောင်ပန်းဆီအိတ်ထဲတွင်ပါလာသော ငွေများကို နှိုက်ယူကြည့်လိုက်သည်။

“ဒီမှာနော် . . . တော်တော်ကြာ မမစောကို စကားနာ ထိုးမနေနဲ့ဦး . . . နည်းသလေး၊ များသလေး၊ ကပ်စေးနည်းသလေးနဲ့။ ဟောဒီမှာကြည့် . . . မင်းအိတ်ထဲမှာပါတဲ့ငွေအတိုင်း မမစောက ထပ်ထည့်ပေးလိုက်လေရဲ့ . . .”

မောင်ပန်းဆီသည် ချစ်သောသူများနှင့် တွေ့ဆုံပြီးပြီမို့ အပြန်ခရီးက ပိုသွက်လာသည်ဟု ထင်၏။ မမစောတို့ ခြံရှေ့အထွက်တွင် ဝင်းတံခါးကို ပိတ်နေကျ အဘိုးကြီးသည် မောင်ပန်းဆီ၏မြင်းကို ဆွဲ၍ယူလာကာ လိုက်ပို့ပေးသည်။ မောင်ပန်းဆီသည် အဘိုးကြီးလက်ထဲမှ မြင်းဇက်ကြိုးကို လှမ်းယူလိုက်ပြီးသည့်နောက် ထုံးစံအတိုင်း ခြံစောင့်အဘိုးကြီးကို ငွေတစ်ကျပ် ပေးခဲ့ပြန်၏။

အချိန်ကလည်း ကုန်သွားပေပြီ။ လူကလည်း ပင်ပန်းလာပြီဖြစ်၍ နွမ်းလှလေပြီ။ မောင်ပန်းဆီ အိမ်ပြန်ရောက်သောအချိန်သည် လရောင်ပျောက်ပြီဖြစ်၍ ကြယ်ရောင်သာ ပေါက်တော့ပြီ။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မောင်ပန်းဆီသည် အိပ်ရာပေါ်သို့ ခြေပစ်လက်ပစ် အိပ်ချလိုက်ပြီးသည့်နောက်တွင် ချစ်သောသူများနှင့် ပြောခဲ့သမျှ၊ ကြည်နူးခဲ့သမျှကို ပြန်ပြောင်း၍ တွေးလိုက်မိသည်။

သူ့အပေါ်တွင် သံယောဇဉ် ကြီးကြရှာသူ အမျိုးသမီးများ၏အဖြစ်သည် စိတ်ကူးထဲတွင် တရေးရေးနှင့် ပေါ်လာရင်း မောင်ပန်းဆီသည် သူ၏အကျႌအိတ်ကို နှိုက်လိုက်သည်။

သို့သော ချစ်သောသူများက သူ၏အိတ်ထဲသို့ လမ်းတွင်အလွယ်သုံးရန်ဟုဆိုကာ သူ့အိတ်ထဲမှ ရှိရင်းစွဲငွေနှင့် ဆတူ ထည့်ပေးလိုက်ကြသည်ဆိုသော ငွေများသည် သူ့အိတ်ထဲတွင် တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ မရှိတော့။

မောင်ပန်းဆီသည် အိပ်နေရာမှ ထထိုင်လိုက်သည်။ 'မိမိ' ကလည်း သူ့အိတ်ထဲရှိငွေနှင့် ဆတူ ထည့်ပေးလိုက်သည်ဟု ဆို၏။ ထိုငွေများထဲမှ ကိုပန်းဆီသည် မိမိ၏ခြံဝင်းကို စောင့်သော အဘိုးကြီးအား တစ်ကျပ်ပေးခဲ့သည်ကို အမှတ်ရလိုက်သည်။

ထိုမှဆက်၍ ခင်သစ်ဆီ ရောက်သွားရာတွင်လည်း ခင်သစ်သည် သူ့အိတ်ထဲရှိငွေနှင့် ဆတူထည့်ပေးလိုက်ပြန်သည် ဆို၏။ ထိုငွေများထဲမှပင် မောင်ပန်းဆီသည် မမစောတို့ ခြံစောင့်အားတစ်ကျပ်ဈေးသုံးဖို့ ပေးခဲ့ပြန်သည်။

ယခု စမ်းသပ်ကြည့်ရာတွင် မောင်ပန်းဆီသည် သူ့အိတ်ထဲငွေတစ်ပြားမှ ပါမလာသည့်အဖြစ်ကို မြင်လိုက်ရ၍ အံ့သြသွားမိ၏။ အိမ်မှအထွက်တွင် မောင်ပန်းဆီသည် သူ့အိတ်ထဲသို့ စမ်းကြည့်လိုက်မိစဉ်က ငွေပါသင့်သလောက် ပါသွားသည်ကို အမှတ်ရလိုက်မိသည်။

ဤအတိုင်းဆိုလျှင် သူသည် အမှတ်တရအားဖြင့် သုံးခဲ့

သည်မှာ သူတို့ငွေအားပေးခဲ့သော ငွေ (၃) ကျပ်သာလျှင် ရှိသည်ဖြစ်၍ သူ၏အိတ်ထဲသို့ အိမ်မှငွေ မည်မျှပါသွားသည်ကို သိလိုသည်။ တစ်ညလုံး အိပ်မပျော်မချင်း သူ၏အိတ်ထဲမှ ပါသွားသည့်ငွေစာရင်း အတိအကျကို မောင်ပန်းဆီသည် တွေးနေလေသည်။

မောင်ပန်းဆီတို့၏ခေတ်သည် ကျပ်၊ ပဲ၊ ပိုင် သုံးသော ခေတ်ဖြစ်လေသည်။ တစ်ကျပ်လျှင် ဆယ့်ခြောက်ပဲရှိ၍ တစ်ပဲလျှင် လေးပြားရှိကာ တစ်ပြားလျှင် သုံးပိုင် သုံးသော ကာလဖြစ်၍ ပိုက်ဆံတစ်ပြားလျှင် ဆေးလိပ်နှစ်လိပ်သောရသော ငွေတန်ဖိုးမြင့်သည့် အချိန်ဖြစ်လေသည်။

၁ ကျပ်	=	၁၆ ပဲ
၁ ပဲ	=	၄ ပြား
၁ ပြား	=	၃ ပိုင်

မောင်ပန်းဆီ၏အိတ်ထဲသို့ အိမ်မှငွေမည်မျှ ပါသွားသည် ကို သူတို့ခေတ်သုံး ငွေနှင့်ဝိုင်းဝန်း၍ တွက်ကြည့်ကြစို့။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၅၂) အဝေရခက်သောဆီ

'ရွာထိပ်လမ်းဆုံလမ်းခွ ဇရပ်ကလေးမှာ မိန်းမနှစ်ယောက် ဆီဝေမတည့်လို့ ရန်ဖြစ်နေကြသတဲ့' ဟူသော သတင်းသည် ဒွေးလေးဘုတို့ တစ်ရွာလုံး ပျံ့နှံ့လာလေသည်။

ဒွေးလေးဘုသည်ပင်လျှင် ဘယ်လိုဖြစ်ကြတာပါလိမ့်ဟု လမ်းခွဇရပ်ကလေးသို့ ပြေးသွားမိကာ စုံစမ်းရေးလုပ်မိသည်။ ဆီအဝေမတည့်သူ အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်၏ အဖြစ်သနစ်ကို ဒွေးလေးဘု အကုန်သိပြီးသောအခါတွင် သူတို့အဖြစ်သည် ဒွေးလေးဘု ရွာထဲတွင် ကြားခဲ့ရသည့်အတိုင်း ဆီဝေမတည့်သည် မဟုတ်။ ဆီအဝေရခက်နေခြင်းသည်သာ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။

အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်ကား တစ်ရွာစီနေကြသော မရွှေဆိုသူနှင့် မငွေ ဆိုသူတို့ ဖြစ်လေသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် အရင်းစပ်တူနှင့် မြေပဲ၊ နှမ်းများ ဝယ်ယူကာ ဆီကြိတ်၍လှည့်လည် ရောင်းချသည့် ဆီသည်များ ဖြစ်ကြသည်။

ဤနေ့တွင်မှ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အဆင်မပြေဖြစ်ကြကာ ရွာအရောက် ဆီအကုန် မစောင့်ဆိုင်းနိုင်ကြတော့ပဲ ဤလမ်းခွမှာပင် ထိုင်၍ သူတို့နှစ်ဦးလုံးပိုင်ဆိုင်သော ဆီပုံးထဲမှ ဆီအချိန် (၁၀) ပိသာကို တစ်ယောက်လျှင် (၅) ပိသာကျစီ ခွဲယူကြတော့မည်ဟု ဖြစ်နေကြသည်။

သို့သော် သူတို့နှစ်ဦးတွင် အခက်တွေ့နေရသည်က ပုံးထဲတွင် ပါလာသည့် ဆီအချိန်က တစ်ဆယ်ကို (၅) ပိသာစီခွဲယူရန်ဖြစ်သည်။ သူတို့၌ (၇) ပိသာဝင် အိုးတစ်လုံးနှင့် (၃) ပိသာဝင် ပုံးတစ်လုံးသာ ပါလာသည်ဖြစ်၍ တစ်ယောက်လျှင် (၅) ပိသာစီရရန် မည်သို့မည်ပုံ ချိန်ထုတ်ရမည်ကို မကြံတတ်၊ မစည်တတ် ဖြစ်နေစဉ် အချင်းချင်း ဆူပူအော်ဟစ်၍ ရန်ဖြစ်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

မရွှေက ဆီကို ကုန်သွားသည်အထိ ရောင်းပြီးမှ စာရင်းရှင်းကြရန် ပြောသည်။ ထိုအချက်ကို မငွေသည် လုံးဝလက်ခံခြင်းမပြု။ နောင်လာမည့်အချိန်ကို နည်းနည်းမှ မလိုချင်။ မရွှေ၏ မျက်နှာကိုလည်း မကြည့်ချင်တော့။ ဤနေရာမှာပင် အပြတ်ရှင်းချင်သည်ဟု ဖွတ်ပြောနေသည်။

တစ်စတစ်စနှင့် သူတို့နှစ်ဦး ငြင်းခုန်ကြသည့် ဇရပ်ကလေးသို့ ရွာထဲမှလူများ စုစုဝေးဝေး ရောက်လာကြသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်လုံးကိုလည်း တစ်ရွာလုံးက သိကြသည်ဖြစ်၍ အချင်းချင်း ကျေအေးကြရန် ဖျန်ဖြေတောင်းပန်ပေးကြသည်။

ဒါပေသည့် မငွေသည် ဗူးဆိုလျှင် ဖရုံမသီးဟူသော သဘောနှင့် တမာပင်အောက်မှာ သီးသည့် ကြက်ဟင်းခါးသီးပမာ ခါးခါးသီးသီးပင် ခေါင်းတခါခါနှင့် ဖြစ်နေ၏။

သူတို့နှစ်ဦး၏ရှေ့တွင် အချိန်တစ်ဆယ်ဝင် ပုံးတစ်ပုံးသည်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၇) ပိသာဝင် အိုးတစ်လုံးနှင့် (၃) ပိသာဝင် ပုံးတစ်လုံးတို့ ခြံရံကာ စုဝေးနေကြ၏။

မည်သို့ပင် စပ်ကြားမှုနေ၍ စေ့စပ်ကြပေသည့် စိတ်မကျေပွဲဖြစ်နေသည့် မငွေသည် သူကိုယ်တိုင်လည်း ဤပုံးမှ ဆီကို (၅) ပိသာ ခွဲယူရန်အတွက် မည်သို့မျှ မချိန်တတ်၊ မတွယ်တတ်၊ မယူတတ်နှင့် အခက်အခဲတွေ့နေ၍ စိတ်တိုကာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဝိုင်းအုံ၍ရောက်နေကြသည့် ရွာသူရွာသားများထဲသို့ ဆီကို (၅) ပိသာဆီ ခွဲယူချိန်ပေးတတ်သူများ ရှိလိမ့်မည်လားဟု ကြည့်လိုက်သည်။

ဒွေးလေးဘုသည် သူတို့နှစ်ဦး၏အခက်အခဲကို တွေ့၍ ကူညီလိုသည်။ ထို့ကြောင့် . . .

"မိန်းကလေးတို့မှာ ဒီပြင်လည်း ဆီချိန်စရာ ပုံးခွက် အပိုမပါဘူးဆိုရင် ဒွေးလေးပဲ တစ်ယောက် (၅) ပိသာဆီရအောင် ခွဲချိန်ပေးမယ်။ ကျေနပ်ကြမလား . . ."

ဟု မေးလိုက်သည်။ ဒွေးလေးဘုစကားကို ကြားရသည်၌ သူတို့နှစ်ဦးလုံးသည် လိုလိုချင်ချင်နှင့် ခေါင်းညိတ်လိုက်ကြသည်။ တစ်ယောက်ကို (၅) ပိသာစီ အညီအမျှ အတိအကျရလျှင် ကျေနပ်ပါသည်။ ဒွေးလေးဘုဆန္ဒအတိုင်း ခြင်တွယ်ချင်သလို ခြင်တွယ်ပါဟု ပြောကြသည်။

ဝိုင်းကြည့်နေကြသည့် ရွာသားများကလည်း ဒွေးလေးဘုသည် မည်သို့များ ဉာဏ်ကြီးရှင်လုပ်၍ ဆီကို ခွဲပေးမည်ဟု သိလိုကြသည်။ သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း စိတ်ထဲတွင် ကျိတ်ကာ ဤဆီကို ဝေခွဲကြည့်ကြသည်။ မည်သို့မျှ ခွဲမရ၊ ဝေမရ ဖြစ်နေသောကြောင့် အတွေးကျပ်နေသူများ ဖြစ်ကြ၏။

ဒွေးလေးဘု ဘယ်လိုများလုပ်၍ ဝေပေးမည်ကို စေ့သည်

နှစ်ယောက်ဖြစ်ကြသည့် မရွှေနှင့်မငွေကပါ သိလိုစိတ် ပြင်းပြနေ၏။ ထို့ကြောင့် ဒွေးလေးဘု တစ်ဆယ်ဝင် ဆီပုံး မ,လိုက်သည်ကို ငေးကြည့်နေကြသည်။

ဒွေးလေးဘု မည်သည့်နည်းနှင့် ဝေမည်နည်း။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ည) ခိုခြဲ ဝမ်းဘဲ ငါးကျပ် တာဝန်မပျက်

အဘိုးတို့ ရှေးလူကြီးများသည် ကတ်သီးကတ်သစ် ရှာရှာဖွေဖွေမှ ခိုင်းတတ်ပေသည်ဟု မြေးဖြစ်သူ မောင်ဝက တွေးမိ၏။

မောင်ဝသည် အဘိုး၏လက်ကသုံး တောင်ဝှေး အချစ်ဆုံးမြေး ဖြစ်သည်။ အမေဖြစ်သူ ငယ်စဉ်ကတည်းက သေဆုံးသွားရပြီဖြစ်သော အမိမဲ့သား မောင်ဝကို အဘိုးသည် ကရုဏာနှင့် မေတ္တာတွဲဖက်ကာ ချစ်သနားပိုရခြင်းဖြစ်နေသည်ကို အဘိုး၏ အခြားသော သားသမီးမြေးမြစ်များကလည်း သိထားကြသည်။

အဘိုးသည် မောင်ဝအား တတ်သိစေချင်၊ ပါးနပ်စေချင်၊ ဉာဏ်ရွှင်စေချင်သည်။ ဘာကလေးတစ်ခုကိုပင် ခိုင်းလိုက်၊ ခိုင်းလိုက် မောင်ဝအတွက် စဉ်းစားဉာဏ်ထုတ်ရသည့် ပဟေဠိဆန်ဆန် အပြောများကိုသာ ထာဝစဉ် တွေ့နေရသည်။

ဥပမာ အဘိုးသည် မောင်ဝအား 'ဈေးသွားပြီး ဖနုပ်စပ် သွားဝယ်စမ်းလဟယ်' ဟု ငွေပေးကာ လွှတ်လိုက်သည်။ မောင်ဝ

သည် အဘိုးပေးသော ငွေကို လက်ထဲတွင်ဆုပ်ကိုင်လျက် 'အဘိုး ဖနုပ်စပ် ဘယ်ဆိုင်မှာ ဝယ်ရမှာလဲ' ဟု နားမလည်၍ မေးလိုက်သည်။

"ဟ . . . ဖနုပ်စပ်မှ မသိဘူးလားလဟဲ့ . . . ပရဆေးဆိုင်မှာ ဝယ်ပေါ့"

ဟု မြည်တွန်လိုက်သော အဘိုးအသံကို ကြားလိုက်ရလျှင် မောင်ဝသည် အပြေးဝယ်တော့သည်။ ပရဆေးဆိုင်ရောက်မှ အဘိုးခိုင်းလိုက်သော ဖနုပ်စပ်သည် ဖိနပ်စုပ်ဖြစ်နေသည်ကို မောင်ဝ တွေးမိကာ မဝယ်တော့ပဲ အိမ်ပြန်ပြေးလာသည်။

သည်တော့မှ အဘိုးသည် မောင်ဝခေါင်းကို သပ်ကာ . . .

"ငါ့မြေးရဲ့ လူဆိုတာ တခ်နုပ္ပတ္တိဉာဏ်လို့ခေါ်တဲ့ ရုတ်ခနဲ၊ ဖျတ်ခနဲ ထွက်လာတဲ့ဉာဏ်ကိုလည်း တတ်ထားဖို့လိုတယ်။ လေ့ကျင့်ထားဖို့လည်း လိုတယ်"

ဟု ဆုံးမကာ ဖနုပ်စပ် ဝယ်ရန်ပေးလိုက်သည့်ငွေကို မောင်ဝအား မုန့်ဝယ်စားရန် ပေးလိုက်သည်။ ယခုလည်း အဘိုးသည် မောင်ဝအား ခေါ်ယူကာ ဈေးသို့ ခိုင်းပြန်လေပြီ။

"ငါ့မြေးရဲ့ . . . ရော့ ဟောဒီမှာ ငွေအစိတ်ကို ယူသွား"

ဟု အဘိုးသည် ငွေ (၂၅) ကျပ်ကို မောင်ဝလက်ထဲသို့ ထည့်လိုက်သည်။

"အဲဒီ့ ငွေအစိတ်ကို ခိုရယ်၊ ဘဲရယ်၊ စာကလေးရယ်၊ အကောင်အစိတ်ပြည့်အောင် အဘိုးကို ဝယ်ပေးစမ်း။ ခို၊ ဘဲနဲ့ စာကလေးတွေရဲ့ဈေးနှုန်းကိုတော့ ငါ့မြေး သိရဲ့မဟုတ်လား"

"သိပါတယ် အဘိုး . . . ခိုက တစ်ကောင်ကို ငါးမူးပေးရပါတယ်။ ဘဲက တစ်ကောင်ကို ငါးကျပ် ပေးရပါတယ်။ စာကလေး

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

က တစ်ကောင်ကို တစ်မတ်ပေးရပါတယ် . . . ”

“အေး . . . ဟုတ်ပြီ . . . ငါ့မြေးတောင် တော်တော် တတ်လာပြီပဲ . . . ဒီတော့ အဘိုးပြောမယ် . . . မှတ်ထား . . . အဲဒီ အဘိုးပေးလိုက်တဲ့ ငွေအစိတ်နဲ့ ခိုခွဲ၊ ဝမ်းဘဲ ငါးကျပ်၊ စာတစ်မတ်ကို အကောင်အစိတ်ရအောင် ဝယ်ခဲ့စမ်း . . . အကောင်အစိတ် ငွေအစိတ်ပေါ့လကွယ် . . . ငါ့မြေး မှတ်မိတယ် မဟုတ်လား”

မောင်ဝသည် အဘိုး၏ ကြဲကြဲစည်စည် ခိုင်းတတ်ပုံကို စိတ်ထဲမှ ပြုံးလိုက်သည်။ အဘိုးသည် အဖြေရှိသော ပြဿနာကို ဤကဲ့သို့ မကြာ မကြာ ထုတ်တတ်သည်ကို သိထားပြီးဖြစ်သည့် မောင်ဝသည် ဤငွေအစိတ်နှင့် အကောင်အစိတ်ကို ရအောင်ဝယ်နိုင်သော အဖြေရှိ၍သာ သူ့ကို အဘိုးဝယ်ခိုင်းတာ ဖြစ်သည်ဟု စဉ်းစားမိ၏။

အဘိုးတို့ခေတ်တွင် ငွေကျပ်တစ်ရာကို လေးပုံ ပုံ၍ တစ်ပုံလျှင် နှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်ရှိသောငွေကို “အစိတ်” ဟု ခေါ်လေ့ရှိသည်။ “နှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်” ဟု ခေါ်သောသူ မရှိလှ။ ငွေတစ်ကျပ်တွင် ခြောက်ဆယ့်လေးပြား ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုခြောက်ဆယ့်လေးပြားကို တစ်ဝက်ခွဲ၍ရသော သုံးဆယ့်နှစ်ပြားသည် ငါးမူး ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အဘိုးသည် ‘ခိုခွဲ’ ဟု အတိုကောက် နည်းနည်း သုံးလိုက်ပေးသည်။ ‘ခွဲ’ ဟူသည်မှာ ‘ငါးမူး’ ကို ရည်စူး၍ ခေါ်ထားသည်ဟု မောင်ဝက နားလည်သည်။ ထိုငါးမူးမှ တစ်ဝက်ခွဲလိုက်သော ပိုက်ဆံ ‘ဆယ့်ခြောက်ပြား’ ကို ‘တစ်မတ်’ ဟု ခေါ်ပြန်သည်။ အဘိုးသည် ‘စာတစ်မတ်’ ဟု အတိုကောက်နှင့် သုံးလိုက်ကာ ‘ခိုခွဲ၊ ဝမ်းဘဲ ငါးကျပ်၊ စာတစ်မတ်’ ပေါက်ဈေးရှိသည်ကို သူပေးလိုက်သော ငွေ (၂၅) ကျပ်နှင့် အကောင် (၂၅) ကောင်ရအောင် ဝယ်ခဲ့ရ

မည်ဟု ယခု မောင်ဝကို ခိုင်းပြန်လေပြီ။

မောင်ဝသည် တောင်းတစ်လုံးကိုယူ၍ အဘိုး ခိုင်းသည်ကို ဝယ်ရန် တစ်လမ်းလုံး စဉ်းစားသွားသည်။ ‘ခိုက ဘယ်နှကောင် ဝယ်ရမလဲ။ ဈေးအကြီးဆုံး ဖြစ်နေ၍ သူ့ကို များများဝယ်လို့ ဖြစ်မှ ဖြစ်ပါ့မလား။ အားလုံးအထဲမှ စာကလေးကတော့ ဈေးအနည်းဆုံးပဲ’ ဟု မောင်ဝ တွက်လာသည်။

မောင်ဝသည် ငယ်သေးသည်။ စတုတ္ထတန်းပင် မအောင်သေး။ ကျောင်းတက်ဆဲပင် ရှိသေးသည်။ မောင်ဝအတွက် ကျောင်းပညာတစ်ဖက်နှင့် အဘိုးပညာကို တစ်ဖက်က ဆည်းပူးနေရသည်။

မောင်ဝသည် တောင်းတစ်လုံးယူကာ အဘိုးမျက်စိအောက်မှ ထွက်သွားခဲ့လေပြီ။ ‘ဘာကိုများ ဘယ်နှကောင်စီ ဝယ်ခဲ့ပါ့မလဲ’ ဟု အဘိုးက တွေးနေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အဘိုးသည် . . .

“အို . . . ဘာကိုပဲ ဘယ်နှကောင်စီဝယ်ဝယ်၊ ငါ ပေးလိုက်တဲ့ ငွေအစိတ်နဲ့ အကောင်အစိတ် ဝယ်နိုင်ခဲ့ရင် တော်ပြီ”

ဟုသာ အတွေးရပ်လိုက်သည်။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် . . . . ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၄) ခဝင်ကောင်ရေဘယ်လောက်လဲ

အဘိုးသည် သူ့အနားသို့ မောင်ဝကို ခေါ်ယူလိုက်ပြန်လေပြီ။ အဘိုးမို့ခေါ်လျှင် တစ်ခုခု ပညာရဦးမည်ဟု မောင်ဝ အတပ်တွေးမိလျက် အဘိုးနားသို့ကပ်ကာ ခပ်ကျို့ကျို့ ထိုင်လိုက်သည်။

"ငါ့မြေး အားသလားကွယ့် . . . ဘာလုပ်နေသလဲ . . ."

"အဘိုးပေးထားတဲ့ သွားတိုက်ဆေးကို ကြိတ်နေတာ . ."

"သြော် . . . အေး အေး . . . ကြိတ်လို့ကော ပြီးပလား"

"ပြီးပါပြီ အဘိုး . . . လေးညှင်းပွင့်ကသာ ကောင်းကောင်း မခြောက်တတ်သေးလို့ မကြိတ်ပဲ ချန်ထားပြီး နေလှန်းထားတယ်"

"ငါ့မြေး ဆေးအစုံရရဲ့လား . . . အခု ကြိတ်ပြီးတာ ဘာတွေလဲ . . . အဘိုးကို ပြောစမ်း . . ."

"ဆားက နှစ်ကျပ်၊ ပင်လယ်ရေမြှုပ်က နှစ်ကျပ်၊ ကျွန်းသားမီးသွေးက နှစ်ကျပ်၊ ပရုတ်ဖြစ်ဖြစ်၊ လေးညှင်းဖြစ်ဖြစ် တစ်မတ်လို့ အဘိုးပြောထားတဲ့အတိုင်း အားလုံးစုပြီး တစ်နေပြ ကြိတ်တာပဲ။

အခု ပရုတ် မရလို့ လေးညှင်းပဲ ထည့်မလို့ . . . နည်းနည်းစိုတာနဲ့ နေလှန်းထားတယ် . . . အဘိုး"

"ဟုတ်ပြီ . . . ဟုတ်ပြီ . . . အဲဒါ အိပ်ရာထ အိပ်ရာဝင် တစ်နေ့ နှစ်ကြိမ်မှန်မှန်သာတိုက် . . . သွားနာရောဂါ၊ သွားပိုးရောဂါ တစ်သက် မဖြစ်ဘူး မြေးရဲ့ . . ."

အဘိုးသည် သူ့အရွယ်နှင့်စာလျှင် သွားများ အလွန်ခိုင်ခံ့နေသေးသည်ကို မောင်ဝသည် ယခင်ကပင် သတိပြုမိခဲ့သည်။

"ဆားက ခံတွင်းရဲ့ ပိုးနဲ့အပုပ်ကို နိုင်တယ်။ ပင်လယ်ရေမြှုပ်ရဲ့ သဘောက သွားကို ခိုင်စေ၊ ဖြူစေတယ်။ ကျွန်းသားမီးသွေးကလည်း သွားကိုဖြူစေ၊ ခိုင်မာစေတယ်။ လေးညှင်းတို့၊ ပရုတ်တို့ကလည်း သွားပိုးရှိရင် သတ်တယ်။ ဒါ ရှေးသမားတော်ကြီးများရဲ့ လက်သုံးသွားတိုက်ဆေးပေါ့ မြေးရဲ့ . . . ရောဂါတစ်ခုခုဆိုတာ မဖြစ်ခင်က တင်ကြိုထားရင် ဖြစ်မှ ကုရတာထက် အဖိုးတန်တာပေါ့"

မောင်ဝသည် ဒီနေ့အဖို့ အဘိုးထံမှ မည်သည့်ပြဿနာဆန်းများ ကြားရဦးမည်ကို တွေးနေရင်းမှ အဘိုး၏ သွားတိုက်ဆေး အညွှန်းကိုပါ မှတ်နေရပြန်သည်။

"အဘိုးငယ်ငယ်က အဘိုးမိဘများနဲ့အတူ ရတနာပုံ မင်းနေပြည်လို့ခေါ်တဲ့ အခု မန္တလေးမြို့ကို ရောက်သွားတုန်းက တွေ့ခဲ့တာတွေကို ငါ့မြေး ဗဟုသုတရအောင် ပြောမလို့ အဘိုးခေါ်တာကွယ့် . . . နားထောင်မလား . . ."

"နားထောင်မယ် အဘိုး . . . ပြောပါ . . ."

"အဲဒီကို အဘိုးရောက်သွားတော့ နန်းတော်ထဲကို လျှောက်ကြည့်ခွင့်ရတာကိုး။ အဘိုးကလည်း ဘာမဆို ငယ်စဉ်ကတည်းက စေ့စပ်သေချာလာတဲ့လူဆိုတော့ ဘာကိုပဲကြည့်လိုက်ရ ကြည့်လိုက်ရ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မြင်သမျှ၊ ကြားသမျှတွေဟာ အဆန်းတွေချည်းပဲ ဖြစ်နေလေတော့ သေသေချာချာ ကြည့်တော့တာပဲ . . .

ဒီလိုနဲ့ ဘယ်ကိုရောက်သွားသလဲဆိုတော့ ဆင်တွေချည်းထားပြီး လေ့ကျင့်အညောင်းဖြေပေးတဲ့ စခန်းတစ်ခုကို အဘိုးရောက်သွားတယ်။ အဘိုးက လူငယ်၊ ယောကျ်ားလေးကလည်း ဖြစ်ပြန်၊ အဘိုးတို့အရပ်မှာဆိုတော့ ဆင်ကို တစ်နှစ်တစ်ခါ မြင်ခဲ့ရဖူးတာလည်း မရှိပြန်ဆိုတော့ ဆင်တွေကို တစ်နေရာတည်းမှာ ခုလို စုစုဝေးဝေး မြင်လိုက်ရတော့ သိပ်ပြီး စိတ်ဝင်စားသွားတာပေါ့ . .

ဆင်ဆိုမှ ဆင်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အဘိုး . . . ငါ့မြေးကို ပြောပြဦးမယ် . . . မှတ်ထားဦးကွယ့်။ ဆင်မှာ ဆင်အမျိုးပေါင်း (၁၀)မျိုးရှိ သကွယ့်။ (၁) ကာလာဝက၊ (၂) ဝင်္ဂေယျ၊ (၃) ပဏ္ဍရ၊ (၄) တမ္ဗ၊ (၅) ပိင်္ဂလ၊ (၆) ဂန္ဓ၊ (၇) ဆဒ္ဒန်။ အဲဒီ (၁၀) မျိုးရှိတဲ့အနက် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းအမျိုးကို အမြတ်ဆုံးလို့ ခေါ်တယ်။

အဲဒါနဲ့ အဘိုးလည်း ဆင်တွေကို စိတ်ဝင်စားနေတုန်း ဆင်အုပ်ကြီးဟာ ဆင်ထိန်းနဲ့အတူ ထွက်လာကြပါရော။ နန်းတော်ထဲမှာဆိုတာက သူ့အဆောင်နဲ့ သူ့နေရာ အင်မတန်မှ ကျယ်ဝန်းတာကလား ငါ့မြေးရဲ့။ ဒီဆင်ထိန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာလည်း နည်းတဲ့တာဝန်မဟုတ်ပေဘူး။ ဆင်တွေကို ဝမ်းတို့၊ ဆီးတို့ မှန်၊ မမှန် ကျန်းမာရေးကို စစ်ဆေးပေးရတာက နေ့တိုင်း။ ဆင်တွေကို ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့လာအောင် ပြုပြင်သင်ကြားပေးရတဲ့တာဝန်အထိ သူတို့မှာ ရှိတယ်။

ဆင်တင်းကုပ်ကြီးကို နန်းတော်ရဲ့ ဗြတိုက်ဆောင်တော်မြောက်ဘက်မှာ ရွှေနန်းကျက်သရေ ဆင်တော်တင်းကုပ် ဆိုပြီး ဘခမ်းတနား ဆောက်လုပ်ထားတယ်။ ဘုရင်မင်းမြတ်ဟာ ဗြတိုက်တော်ကို ထွက်တော်မူတိုင်း ပြတင်းဝမှ လှမ်းပြီးမြင်နေရတဲ့နေရာ

မှာ ရွှေးဆောက်ထားတယ်လို့ အဘိုးက ထင်တာပဲ။ ဘုရင်စီးတဲ့ဆင်တော်ဆိုတာက ရှိသေးတယ်။ အဲဒီ ဆင်ယဉ်တော်ကိုတော့ နန်းတော်ရဲ့ မြောက်စမုခ်တော်မှာထားတယ်ကွယ့်။

အဲဒီလို အဘိုး ဆင်အုပ်ကြီးကိုကြည့်ပြီး စိတ်ဝင်စားနေတုန်းမှာပဲ ဆင်အုပ်ကြီးဟာ သူတို့လေ့ကျင့်နေရာဖြစ်တဲ့ ဆင်ကျုံး (၇) ကျုံးထဲကို ဝင်သွားလိုက်တာ တကတည်း တို့လူတွေထက် စည်းကမ်းသေဝပ်သေးသဟေ့။ အစီအရီနဲ့ ကျုံး (၇) ကျုံးလုံးမှာ စီတန်းပြီးရပ်နေလိုက်ကြတာ အားလုံးအညီအမျှချည်းပဲ။ ဘယ်ကျုံးမှာမှ အပိုအလိုမရှိဘူး။ ကြည့်ရတာကို လှတာပဲ။

ဒါနဲ့ အဲဒီဆင်တွေဟာ ကျုံးထဲမှာ လေ့ကျင့်ပြီးပြန်တော့ တံတိုင်းကြီး (၅) ခု၊ ကာထားတဲ့အထဲကို ဝင်သွားကြပြန်ပါရောဟေ့။ အဘိုးလည်း ဆင်ထိန်းရဲ့ အမျိုးအနေနဲ့ အခွင့်အရေးကလည်း ရထားပြန်။ ကြည့်ရတာလည်း စိတ်ဝင်စားဆိုတော့ ဆင်တွေနောက်က တကောက်ကောက် လိုက်နေရတာပေါ့လေ။

ဆင်တွေဟာ သိပ်လိမ္မာကြပြီး သူ့သခင်ရဲ့အမိန့်ကို နားထောင်ကြတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါတွေထဲမှာ ဆင်ဟာ အသိဉာဏ်အရှိဆုံး၊ လူတွေနဲ့လည်း အရှက်အကြောက်နေရာမှာ အတူဆုံးလို့ ပြောကြတယ်ကွယ့် . . .

ဆင်အုပ်ကြီးဟာ ကျုံး (၇) ကျုံးထဲက ထွက်လာပြီး တံတိုင်း (၅) ခုထဲကို အလျှိုလျှိုနဲ့ တစ်ကောင်နောက်ကို တစ်ကောင်ကပ်ပြီး တန်းစီသွားကြတဲ့အခါမှာလည်း စောစောက အဘိုးပြောခဲ့သလို ကျုံး (၇) ကျုံးတုန်းကလိုပဲ တံတိုင်း (၅) ခုစလုံးမှာ တစ်ကောင်မှ အပိုအလိုမရှိပဲ အားလုံးအညီအမျှ ဖြစ်နေကြပြန်တာကို တွေ့ရပြန်တယ်။

တံတိုင်း (၅) ခုထဲကနေပြီး ဆင်အုပ်ကြီးဟာ ထွက်လာကြ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ပြီး သူ့သခင် ဆင်ထိန်းဦးဆောင်ရာ နောက်ကို လိုက်သွားကြပြန်ရော၊ ဆင်ထိန်းဟာ သူ့ဆင်တွေကို လေ့ကျင့်ခန်း အမျိုးမျိုး ပေးထားလို့ မောနေမှာ စိုးတယ် ထင်ပါရဲ့။ ရေအိုင်ကြီးရှိတဲ့ဆီကို ခေါ်သွားတာကိုး။ အဘိုးလည်း အဲဒီဆင်တွေသွားရာ လမ်းကြောင်းနောက်က နေပြီး စေ့စေ့စပ်စပ် လိုက်ကြည့်တာပဲ။

ဆင်တွေဟာ ရေအိုင်ရောက်တော့ သူ့သခင်ကျွေးတဲ့ အစာကိုစားပြီး ခေတ္တ အမောဖြေကြတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့အားလုံးဟာ ရေအိုင်ကြီးထဲဆင်းပြီး ရေချိုးကြတာကိုး။ အိုင်တွေထဲမှာ သူတို့အားလုံး ရေချိုးနေကြတာကို အဘိုး မြင်ရမှ ပိုပြီးအံ့သြရပြန်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူတို့တွေဟာ ရေအိုင် (၃) အိုင်ရှိတဲ့အနက်မှာ တစ်အိုင်စီမျှပြီး ရေချိုးကြတာကိုး။

ဒီတစ်ခါမှာလည်း ဆင်အုပ်ဟာ အိုင် (၃) အိုင်လုံးမှာ အားလုံး အညီအမျှ ဖြစ်နေကြပြန်တာကို တွေ့ရတာကိုး။ ဒီတော့ အဘိုးစိတ်ထဲမှာ တွေးမိတာက ဒီဆင်တွေဟာ အဘိုး စပြီးကြည့်ကတည်းက ကျုံး (၇) ကျုံးမှာလည်း တစ်ကျုံးနဲ့တစ်ကျုံး နေကြတာ အားလုံး အညီအမျှချည်းပဲ။ တံတိုင်း (၅) ခုထဲ ရောက်ပြန်လည်း တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် အပိုအလိုမရှိပဲ တံတိုင်းတစ်ခုနဲ့တစ်ခုဟာ အတိအကျပဲ ရှိနေကြပြန်တယ်။ အခု အိုင် (၃) အိုင်ထဲ ရောက်ပြန်တော့လည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ တစ်အုပ်နဲ့တစ်အုပ် ရေချိုးနေကြတာ အားလုံး အညီအမျှ ဖြစ်နေကြတယ်။

အဘိုးဖြင့်ကွယ် ငယ်ကလည်း ငယ်၊ စိတ်ကလည်း ဒါဆိုမှဒါနဲ့ . . . တစ်ခုခုကို အာရုံစိုက်မိရင် မဖြစ်မနေ လုပ်တတ်တဲ့ ဇွဲကလည်း ရှိလေတော့ ဒီဆင်တွေကိုကြည့်ပြီး နန်းတော်ကသာ အိမ်ပြန်ရောက်တယ်။ ဒီဆင်တွေ ဘာဖြစ်လို့ အခုလို နေရာတိုင်းမှာ

အညီအမျှချည်း ဖြစ်နေရပါလိမ့်။ ဒီလို နေရာတိုင်းမှာ အညီအမျှချည်း ဖြစ်နေကြရာ ဆင်အကောင်ပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိနေလို့ပါလိမ့်နဲ့ မအိပ်မနေကို အဖြေရှာနေမိတယ်။

ကိုင်း . . . အဘိုးတွေ့ခဲ့တဲ့ ရတနာပုံက ဗဟုသုတကတော့ အဲဒါပါပဲကွယ့် ငါ့မြေးရဲ့ . . . ငါ့မြေးကော အဘိုးပြောပြတာတွေ နားထောင်ရတာ ရှင်းရဲ့မဟုတ်လား . . .”

“ရှင်းပါတယ် အဘိုး . . .”

“ကဲ . . . ဒါဖြင့် ရှင်းတယ်ဆိုရင် အဲဒီ့ ဆင်အုပ် ဘယ်နှကောင်ရှိတယ်ဆိုတာကို အဖြေရှာပြီး အဘိုးကို ပြောစမ်း . . .”

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် . . . . ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၄) ရေတွင်းနှင့်ရေပုံးကြီး

အဘိုးသည် ဟင်းလေးအိုးကြီးတစ်အိုးနှင့် တူလှသည်ဟု မောင်ဝက ထင်သည်။ မောင်ဝတို့ ကျောင်းဘုန်းကြီးသည် ဒကာ၊ ဒကာမများထံမှ လောင်းလှူသမျှသော အသားဟင်း၊ အသီးဟင်း၊ အရွက်ဟင်း၊ အသုပ်စုံ စသည့် ဟင်းအမည်မျိုးစုံကို ယနေ့ စားမကုန်လျှင် နောက်တစ်နေ့ စားရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အိုးကြီးတစ်လုံးထဲသို့ စုပေါင်း ရောထည့်၍ မီးပြင်းနှင့် ကျိုချက်ထားလေ၏။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဤအချိုအချဉ် အသားအရွက်တို့ဖြင့် စုပေါင်းရောရာ ဟင်းအိုးကြီးသည် 'ဟင်းလေးအိုး' ဟူသော အမည်သစ်ဖြင့် အရသာစုံကာ စားချင်စဖွယ် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၊ စားခဲ့ရသည့် မောင်ဝသည် သူ့အဘိုးကိုလည်း ဟင်းလေးအိုးကြီး အသွင်ဖြင့်သာ မြင်နေခဲ့သည်။

ယနေ့လည်း အဘိုးသည် မောင်ဝအား အိမ်ခေါင်းရင်းတွင် ရှိသည့် ရေတွင်းအနားပတ်လည်တွင် ပေါက်နေသော ပိတ်ချင်းရွက်များကို ဟင်းခါးသောက်ချင်သည်ဟု ဆို၍ အခူးခိုင်းထားသည်။

မောင်ဝသည် ဤအရသာမရှိသော ပိတ်ချင်းရွက်ကို တောင့်တောင့်တတ ရှိလှသော အဘိုး၏ ချဉ်ခြင်းတပ်ပုံကို စိတ်တွင်း၌ အံ့သြနေမိသည်။

"ငါ့မြေး ခူးလို့ အတော်ရပြီလားကွယ့် . . . တော်ရောပေါ့ . . . တစ်အိုးစာ လုံလောက်ပါပြီ . . ."

မောင်ဝသည် အဘိုးက ပြောလာမှ အခူးရပ်လိုက်သည်။

"အဘိုးရဲ့ . . . ဒီ ပိတ်ချင်းရွက်က ဘာအရသာရှိလို့ အဘိုးက စားချင်ရတာလဲ . . ."

မောင်ဝသည် သူ့အပေါ် အလိုလိုက်သော အဘိုးကို ချစ်ရင်းစွဲရှိသည်ကြောင့် စပ်စပ်စုစု မေးလိုက်သည်။ သူ့အမေးကြောင့်လည်း အဘိုးက ပြုံးလိုက်သည်။

"မြေးရဲ့ . . . အခုရာသီဟာ အင်မတန် အေးတဲ့ရာသီ မဟုတ်လား . . . ဒီလို အေးတဲ့ရာသီမှာ ပိတ်ချင်းရွက်လို ကန်ပြီးပွင့်တဲ့ ဓာတ်သဘောရှိတဲ့ အစာကို ချက်စားရတာဟာ ကျန်းမာရေးကြောင့်ပေါ့ . . . ပိတ်ချင်းရွက်ရဲ့ သဘောက ကန်ပြီးပွင့်တယ် . . . ပြီးတော့ ငရုတ်ကောင်းစိမ်းကို ထောင်းခတ်ထားတော့ 'အရသာလည်း ကောင်းတယ် . . . အစာကို ကြေလွယ်စေပြီး သွေးကို ပူစေတယ်ကွယ့် . . . မြေးရဲ့ . . ."

"ဒါကြောင့် အဘိုးကို ငါ့မြေး ကြည့်စမ်း . . . ဆေးစားတာ မြင်ဖူးသလား . . . ဓာတ်သက်ချင်ရင် ကန်စွန်းရွက်တို့၊ ပေါက်ပန်းဖြူတို့ကို မန်ကျည်းသီးနဲ့ ပြုတ်တို့ . . . ထမင်းစားသောက်ပြီးရင်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထန်းလျက်တစ်ခဲလောက် စားလိုက်၊ ဟော ဓာတ်ကို မှန်နေတာပဲ . . . ဒါကြောင့် အစာလည်း ဆေး၊ ဆေးလည်း အစာလို့ အဘိုး ခဏ ခဏ ပြောနေတာ . . .”

မောင်ဝသည် သမားဆန်လှသည့် အဘိုး၏စကားကို မှတ်သားလိုက်ရပြန်သည်။ ဘာကြောင့် အဘိုး ပိတ်ချင်းရွက်ဟင်းခါး ချက်သောက်ရသည် ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း နားလည်သွားသည်။

“ကိုင်း . . . ငါ့မြေး . . . ပိတ်ချင်းရွက် ဆေးရအောင် ရေတစ်ပုံး ဆွဲခဲ့စမ်းကွယ် . . .”

မောင်ဝသည် ရေပုံးကိုယူကာ ရေတိမ်လှသည့် ရေတွင်းထဲသို့ နှစ်၍ခပ်လိုက်သည်။ ရေပုံးကြိုးသည် ရေတွင်းထက် အလွန်ပို၍ ရှည်နေသဖြင့် ရေခပ်ရသည်မှာ ကြန့်ကြာခက်ခဲနေသည်ဟု မောင်ဝက ထင်မိ၏။

“ရေတစ်ပုံးခပ်တာ ကြာလှချည်လားကွယ့် မြေးရဲ့ . . .”

မောင်ဝ အဘိုးထံ ရေပုံးကိုယူလာချိန်တွင် အဘိုးသည် ဆီးကြို၍ အပြစ်တင်လိုက်သည်။

“အဘိုးရဲ့ ရေပုံးကြိုးက သိပ်ရှည်နေတာကိုး . . . ရေတွင်းထက် ကြိုးက တစ်တောင်လောက် ပိုရှည်နေတယ် . . . အဲဒါ ရှည်နေတာကို ဖြတ်လိုက်ရမလား အဘိုး . . .”

မောင်ဝသည် ကြိုးရှည်နေ၍သာ ရေခပ်ရ ခက်ခဲသောကြောင့် ကြာသွားရသည်ကို ဖြေရှင်းပြ၏။

“ရေပုံးရဲ့ကြိုးက ရေတွင်းထက်ကို တစ်တောင်ပိုရှည်နေတယ် . . . ဟုတ်လား ငါ့မြေး . . . ကြိုးကို နှစ်ခေါက်ခေါက်ပြီး ပြန်ခပ်ကြည့်ပါဦး မြေးရဲ့ . . .”

မောင်ဝသည် အဘိုး အကြံပေးလိုက်သည်ကို လက်တွေ့လုပ်ရန် ရေပုံးနှင့်ကြိုးကိုယူ၍ ရေတွင်းသို့ ထသွားသည်။ အဘိုးလည်း သူ့မြေး မောင်ဝနှင့်အတူ ရေတွင်းသို့ လိုက်သွားသည်။

မောင်ဝသည် ရေပုံးကြိုးကို ဖြေ၍ ကြိုးကို အဘိုးပြောသည့်အတိုင်း နှစ်ပြန်ခေါက်၍ ပြန်ချည်လိုက်သည်။ ပြီးလျှင် ရေတွင်းထဲသို့ချကာ ရေပုံးကို ရေထဲသို့ နှစ်၍ ခပ်လိုက်သည်။ ရေပုံးသည် ရေနှင့်မထိပဲနှင့် ဝဲနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

“ဟော . . . အဘိုး . . . ကြိုးကို နှစ်ခေါက်ပြန်ပြင်ပြီး ချည်ကြည့်လိုက်ပြန်တော့ ကြိုးက တစ်တောင်လောက် တိုနေပြန်ပြီ။ ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲ . . . အဘိုး . . .”

အဘိုးသည် သူ့မြေး မောင်ဝ၏မျက်နှာကို အပြုံးသား ကြည့်လိုက်သည်။

“စောစောကတော့ ကြိုးက တစ်တောင် ရှည်နေတယ်နော် ငါ့မြေး . . . အခုလို ကြိုးကို (၂) ခေါက်ချည်လိုက်ပြန်တော့လည်း ရေတွင်းက တစ်တောင် ပိုရှည်နေပြန်တယ်နော် . . . ဒီလိုဆိုရင် ရေတွင်းက အမြင့် ဘယ်နှစ်တောင်ရှိလို့ ကြိုးက အရှည်ဘယ်နှစ်တောင်ရှိနေတယ်ဆိုတာ ငါ့မြေး တွက်ကြည့်စမ်း . . . အဘိုး သိချင်တယ် . . .”

အဘိုးက သူ့ကို ရေခပ်ခိုင်းစဉ်ကတည်းကပင် အဘိုးသည် ပြဿနာတစ်ခုခုကိုတော့ ပြဦးတော့မည် ဖြစ်သည်ကို မောင်ဝ တွေ့ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

အဘိုးသည် ဤကဲ့သို့ပင် ပရိယာယ်ဆင်၍ ခိုင်းခဲ့ပေါင်းများလှပေပြီ။ မောင်ဝအဖို့လည်း အဘိုး၏ ပရိယာယ်အတွင်းမှ ပညာရပေါင်း များလှပေပြီ။ မောင်ဝ မမီခဲ့သော အဘိုးတို့၏ စကားထာ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စကားဝှက်၊ စကားလိမ် ခေတ်တို့ကို အဘိုးပြောပြခဲ့စဉ်ကလည်း အဘိုးသည် မောင်ဝ နားလည်မှတ်သားလွယ်စေရန် ဟာသလေး နှော၍ ပြောပြခဲ့သည်။

"မြေးရဲ့ . . . စကားလိမ်ဆိုတာက စကားကို တစ်ဖက်က လူ အလွယ်တကူနဲ့ မဖော်နိုင်အောင် လိမ်ထားတာကို ဆိုလိုတယ်။ ဥပမာ 'ပဝါပါး၊ ကြက်သားထုပ်' ဆိုတာမျိုး၊ 'နမုတစ်စနူပေ အယုစိတ်' နမတစ်စု နေပူ အရိပ်စု ဆိုတာမျိုးဟာ စကားလိမ်ပဲကွယ့်။ အဘိုးတို့ ခေတ်တုန်းကဆိုရင် ဒီစကားလိမ်တွေဟာ တယ်ခေတ်စားတာကလား။ ကိုယ့်အမှတ်အသားနဲ့ကိုယ် တစ်စုံတစ်ခုကို မှတ်သားထားချင်ရင်လည်း လုံခြုံမှုရတဲ့အပြင် တစ်ခါတစ်ခါမှာ ဒီစကားလိမ်ကြောင့် လူအတော်များများ ကသိကအောင့် ဖြစ်ခဲ့ရတာလည်း ရှိခဲ့ဖူးတယ်။

"စကားမစပ်လို့ ငါ့မြေးကို ပြောပြရဦးမယ်။ အဘိုးတို့ ငယ်ငယ်တုန်းကပေါ့ကွယ်။ အဘိုးတို့ ဆရာတော်ဘုရား ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ အင်းဝမြို့ကြီး သာယာစည်ပင်စဉ် ခေတ်လောက်က ကြက်သွန်ခင်း ဆရာတော်ကျောင်းတိုက်ရယ်လို့ ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ကျောင်းတိုက်ထဲမှာဆိုရင်လည်း စာသင်သား၊ သံဃာတော် ခပ်များများနဲ့ စည်စည်ကားကားရှိခဲ့တာကိုး။

တစ်နေ့တော့ တိုက်အုပ်ဆရာတော်ဟာ ကုဋီ (အိမ်သာ)ကို အတက်မှာ ကုဋီတံခါးဝမှာ ထုံးဖြူနဲ့ရေးထားတဲ့စာတန်းကို မြင်လိုက်ရတော့ အတော်အံ့ဩသွားသတဲ့။ စာက 'တုံကယော အာယုန္တွေ' လို့ ရေးထားသတဲ့။

တိုက်အုပ်ဆရာတော်ဘုရားဟာ ကုဋီကိုတောင် မတက်နိုင်တော့ပဲ စာကို ဖတ်ပြီးပြီးချင်း တစ်ခါတည်း ကျောင်းပေါ်တက်လာ

ပြီး 'တုံကယော အာယုန္တွေ' ရဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ် သဒ္ဒါကျမ်းတွေမှာ ရှာတာပဲ . . . မတွေ့ဘူးတဲ့။ ဗျုပ္ပတ်နဲ့ ဝိဂြိုဟ်မှာလည်း မတွေ့ဘူးတဲ့။ အဘိဓာန်နဲ့ ကျမ်းဂန် အစောင်စောင်တွေမှာလည်း ရှာမရတဲ့အဆုံးမှာ တိုက်အုပ်ဆရာတော်ဟာ ကျောင်းတိုက်မှာရှိသမျှ ပဉ္စင်းရော၊ သာမဏေပါ မကျန်အောင် ကုလားတက်တုံးခေါက်ပြီး ခေါ်ယူလိုက်သတဲ့။

အားလုံးအနားကို ရောက်လာကြတဲ့အခါကျမှ တိုက်အုပ်ဆရာတော်ဘုရားက ကုဋီတံခါးဝမှာ 'တုံကယော အာယုန္တွေ' လို့ ဘယ်သူရေးထားသလဲ ဆိုတာကို မေးတော့တာကိုး။ ဒီတော့ ဦးပဉ္စင်းရော၊ သာမဏေပါ အားလုံးဟာ တစ်ခွန်းမှ ပြန်မပြောပဲ တိတ်ဆိတ်နေကြသတဲ့။ ဒီတော့ ဆရာတော်က ငါအပြစ်ပေးမလို့ မေးမတာ မဟုတ်ဘူး။ ရေးထားတဲ့ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကိုသာ သိလိုတဲ့ဆန္ဒနဲ့ မေးတာ ဖြစ်တယ်လို့ ဖွင့်ပြောလိုက်တယ်။

ဒီတော့မှ ကိုရင်တစ်ပါးက တပည့်တော် ရေးထားတာပါဘုရားလို့ လျှောက်တယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ကိုရင် ဘာအဓိပ္ပါယ်နဲ့ ရေးထားတာလည်း လျှောက်စမ်းလို့ ဆရာတော်က ဆိုတော့ ကိုရင်လေးက 'တုံကယော အာယုန္တွေ' ဆိုသည်မှာ 'တောကယုန် အရေဆုတ်' လို့ ဆိုပါတယ် ဘုရားလို့ လျှောက်တယ်။

ကိုရင်လေးရဲ့အဖြေကိုလည်းကြားရော ဆရာတော်ဟာ ရင်ဘတ်ကိုတီးပြီး ရယ်မောပါရောတဲ့။ 'အံမယ်လေး ကိုရင်ကလေးရဲ့ . . . ကိုရင်ကလေး ရေးတဲ့စာကို ကိုရင်ကလေး အဓိပ္ပါယ်ပြန်တော့လည်း လွယ်ပါလေရဲ့။ ငါ့မှာတော့ မင်းစာကိုဖတ်ပြီး အဖြေကို ကြံဆလိုက်ရတာ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ကုန်သလောက် ဖြစ်သွားတာပဲ ဟေ့ . . . တဲ့။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အဲဒီလောက် ရှေးခေတ်က လူတွေဟာ စကားလိမ်ကို အသုံး များခဲ့တယ်ကွယ့် ငါ့မြေးရဲ့ . . . ကဲ . . ကဲ . . . အဲဒီ့ ရေပုံးကြိုး အရှည် ဘယ်လောက်ရှိတယ်ဆိုတာ တွက်စမ်းပါဦး . . . ."

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် . . . . ရှု)

(၃) ထရာဇာ (၆)

အဘိုးတို့နေတဲ့ ကျေးရွာမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းအိုကြီး တစ်ခုဟာ တောင်ပေါ်မှာရှိသကွယ့်။ အဲဒီမှာ ကပ္ပိယအိုကြီး တစ် ယောက်ဟာလည်း နားကလည်း ခပ်လေးလေးနဲ့ ဘုန်းကြီးကို ဝေယျာဝစ္စပြုစုဖို့ နေတာကိုး။

တစ်နေ့တော့ ကပ္ပိယအိုကြီးဟာ အိုးတစ်လုံးအပေါ်က အိုး သစ်တစ်လုံးကိုအုပ်ပြီး ကြိုးတစ်ချောင်းနဲ့ လုံခြုံအောင် ချည်ပတ် ထားပြီးတော့ အပေါ်ကအုပ်ထားတဲ့ အိုးဖင်မှာ ထုံးဖြူဖြူနဲ့ 'ထရာဇာ (၆)' လို့ စာလုံးကြီးကြီး ရေးထားသတဲ့။

အဲဒီ့ ကပ္ပိယ စာရေးထားတဲ့ အိုးကို ကျောင်းဘုန်းကြီးက ဖတ်တဲ့အခါမှာ 'ထရာဇာ' ကတော့ ဟုတ်ပြီ။ '၆' ဆိုတာက သောကြာ လို့ ဗေဒင်အယူအဆအတိုင်း မှတ်ရမယ်။ ဒီတော့က 'ထရာဇာ ၆' ကို ကျောင်းဘုန်းကြီးက 'ထရာဇာသော' လို့ ဖတ်ပြီး အမိပ္ပါယ် ပြန်တာကိုး။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဒီတော့ကာ 'ထ' ဆိုတာကတော့ 'ထ' လို့ပဲ အဓိပ္ပါယ်ရှိတယ်။ 'ရာဇာ' ဆိုတာကတော့ 'မင်း' လို့ပဲ ယူဆရမယ်။ '၆' ကတော့ 'သော' ပဲ။ အဓိပ္ပါယ်အားလုံးကို ရှင်းလိုက်ရင် 'မင်းထသော' လို့ ဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ဘယ်မင်းကများ ထမလို့ပါလိမ့်။ ဒီစာလုံးနှယ် မထိတ်သာ မလန့်သာ ရှိလှတယ်လို့ ကျောင်းဘုန်းတော်ကြီးဟာ အမျိုးမျိုး တွေးတောပြီး စိတ်မအေး ဖြစ်နေပါရောကွယ်။

နောက်ဆုံးတော့ အဖြေရှာလို့မရတာနဲ့ သီတင်းသုံးဖော် ရဟန်းတော်အားလုံးကို ပင့်ဖိတ်ပြီး ဒီစာတန်းကိုပြလို့ အဓိပ္ပါယ် ညှိနှိုင်းကြသတဲ့။ ရဟန်းတော်အားလုံးကလည်း 'မင်းထသော' ဆိုတဲ့ အဖြေကို ပေးကြပြန်ပါရော။

ဒီအခါ ဝါတော်ကြီးတဲ့ မထေရ်မြတ်ကြီးတစ်ပါးက 'ကိုယ်တော်တို့တစ်တွေဟာ မှန်ချင်မှန်မယ်။ မှားချင်မှားမယ်။ အသေအချာတော့ မပြောနိုင်ဘူး။ ဒီတော့ ဒီစာရေးတဲ့လူကို သိအောင် စုံစမ်းပြီး ခေါ်မေးဖို့ ကောင်းတယ်' လို့ ဆိုလိုက်တယ်။

ဒီတော့မှ ကျောင်းဘုန်းကြီးလည်း သတိရသွားပြီး . . . 'ဟုတ်သားပဲ' လို့ ဆိုလိုက်သတဲ့။ ဒါနဲ့ ကပ္ပိယကို ခေါ်ယူပြီး စာရေးတဲ့လူကို စစ်ဆေးလိုက်တော့ ကပ္ပိယရေးတယ်ဆိုတာကို သိကြတာပေါ့။ ဘာအဓိပ္ပါယ်နဲ့ ဒီလိုရေးရသလဲလို့ စစ်မေးလိုက်တော့မှ ကပ္ပိယက 'ထ' ကိုတော့ 'ထ' လို့ပဲ မှတ်ပါ။ 'ရာဇာ' ကိုတော့ 'မင်း' လို့ မှတ်ပါ။ '၆' ကိုတော့ 'ခြောက်' လို့ မှတ်ပါ။ အားလုံးကို ပေါင်းလိုက်တော့ 'ထမင်းခြောက်' လို့ အဖြေပေးဝှက်ထားလိုက်ပါတယ် ဘုရားလို့ လျှောက်လိုက်တယ်။

(ဃ) နှင်းဆီပန်းပွင့်

"အဘွား . . . ဒီနေ့ သူဇာတို့ကို စကားထာဝှက်မလို့ဆို။ ဘာစကားထာလဲ အဘွားရဲ့။ ဝှက်မှာဖြင့်လည်း ဝှက်ပါ။ သူဇာတို့ ဖြေကြည့်ရအောင် . . ."

အဘွားသည် မြေးကလေးနှစ်ယောက်ဖြစ်သည့် အမွှာညီအစ်မ သူဇာနှင့်ဖြူပြာတို့ကို သူတို့ပူဆာထားသည့်အတိုင်း စကားထာဝှက်မည်ဟု စိတ်ကူးလိုက်သည်။

"အဘွားက ဒီနေ့ မြေးတို့ကို ဘုရားမှာ ပန်းသွားကပ်ကြပါလို့ ပြောမလို့ပါ။ စကားထာဝှက်တာကတော့ ညအိပ်ရာဝင်မှ . . . ဖြည်းဖြည်းပေါ့ . . . ဟုတ်လား . . ."

"ဘယ်ဘုရားမှာ ပန်းသွားကပ်ရမှာလဲ အဘွားရဲ့ . . ."

ဖြူပြာသည် တစ်နေရာသို့ သွားရမည်ဆိုလျှင် အလွန်ဝမ်းသာလှသည်။

"လေးမျက်နှာဘုရားကြီးမှာ သွားကပ်ရမှာ မြေးရဲ့ . . . အဘွားပါ လိုက်မယ် . . . သူဇာရော၊ ဖြူပြာပါ လိုက်ခဲ့ပေါ့ . . .

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ပန်းကပ်ရအောင် ခြံထဲက ပန်းလှလှတွေချည်း ရွေးပြီးသွားခူးကြ”

ညီအစ်မနှစ်ယောက်သည် လေထဲမှာ ပျံဝဲသွားသည့် ပျားငယ်ကလေးလို လွင့်ခနဲ အဘွားအနားမှ ထွက်ခွာသွားကြသည်။ တစ်အောင့်ကြာလျှင် နှင်းဆီမွှေးမွှေးနှင့် စံပယ်ဖွေးဖွေးများကို အဆုပ်လိုက်၊ အခိုင်လိုက် ခူးလာကြသည်။

အဘွားသည် မြေးမနှစ်ဦးနှင့်အတူ ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ ဘုရားလေးဆူအား ကျောတော်ချင်းကပ်လျက် ထုလုပ် ပူဇော်ထားသော တောင်းဆုပြည့်လေသောကြောင့် ‘ဆုတောင်းပြည့်ဘုရား’ ဟူ၍ ခေါ်တွင်ကြသည့် လေးမျက်နှာဘုရားကြီးဆီသို့ ပန်းကပ်ရန် ထွက်လာသည်။

အဘွားသည် ဖြူပြာ၏လက်ထဲမှ နှင်းဆီပွင့်ထွားထွားကြီးများကို လှမ်းယူလိုက်ပြီးလျှင် ဘုရားတစ်ဆူထံတော်တွင် ပန်းရှစ်ပွင့်ကို ကပ်လှူပူဇော်၍ ဝတ်ပြုလေသည်။ ထို့နောက် အဘွားသည် သူ့လက်ထဲတွင် ကျန်ရှိနေသော နှင်းဆီပွင့်များကို ယူလျက် ကောဏာဂုံဘုရား၏ရှေ့တော်မှောက်တွင် ဝတ်ပြုရင်း ဆုတောင်းရာ ထိုအခါတွင် အဘွားလက်ထဲမှ နှင်းဆီပွင့်များသည် အံ့သြလောက်ဖွယ်ရာ သူဇာတို့မျက်မှောက်မှာပင် နှစ်ဆတိုးပွားလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

အဘွားသည် ဆုတောင်းပြည့်သဖြင့် တိုးပွားလာသော ပန်းပွင့်များမှ ပန်းရှစ်ပွင့်ကို ဘုရားမှာကပ်လှူပြီးလျှင် ကဿပဘုရားရှေ့တော်သို့ တစ်ဖန်ရွှေ့လာကာ ရှေးနည်းအတိုင်း ဆုတောင်းပြန်လေလျှင် အဘွားလက်ထဲမှ ပန်းပွင့်များသည် တစ်ဆ တိုးပွားလာပြန်သည်။

ဖြူပြာတို့ ညီအစ်မသည် မျက်လှည့်ပြသလို ဆုတောင်းပြည့်

လှသည့် အဘွားလက်ထဲမှ နှင်းဆီပန်းရှစ်ပွင့်ကို ကြည့်ကာ အထူးအဆန်း ဖြစ်နေသည်။

သို့သော် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့တော်သို့ရောက်၍ အဘွားသည် သူ့လက်ထဲမှ နှင်းဆီပန်း ရှစ်ပွင့်ကိုကပ်လှူပြီးသည်ဆိုလျှင်ကား အဘွားလက်ထဲ၌ ပန်းတစ်ပွင့်မှ မကျန်တော့သည်ကို ညီအစ်မနှစ်ဦးလုံး တွေ့လိုက်ရပေပြီ။

အဘွား ဘုရားကို ပူဇော်ပြီးသည်အထိ အတော်သည်းခံ၍ စောင့်ဆိုင်းနေရသည်။ မေးလိုလှသည်မှာ အလွန်ပင်။ အဘွားသည် ဘုရားကို ဦးချအပြီး လှည့်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် . . . .

“အဘွား . . . ပန်းကိုဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကပ်သလဲဟင် . . . ဘုရားလေးဆူလုံးမှာ အညီအမျှ ရှစ်ပွင့်စီချည်း ကပ်ရတယ်။ ပြီးတော့ အဘွားဆုတောင်းတိုင်းလည်း ပန်းတွေက တစ်ဆတိုးလာတယ်နော် . . . ဒီလိုဆိုရင် အဘွားလက်ထဲမှာ ကိုင်ထားတဲ့ ပန်းတွေဟာ စာစောက ဘယ်နှစ်ပွင့်ရှိလဲဟင် . . .”

ဟု အလုအယက် မေးလိုက်သည်။ အဘွားသည် သူဇာကိုရော၊ ဖြူပြာကိုပါ အဓိပ္ပါယ်ပါပါနှင့် ကြည့်၍ ပြုံးလိုက်သည်။

“မြေးတို့ သိချင်၊ ဖြေချင်တယ်ဆိုတဲ့ စကားထာဟာ ဒီအဓိပ္ပါယ်ပဲကွယ့်။ ဒါကို သင်္ချာစကားထာလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒါ တွက်ကြည့်ရင် အဘွား လက်ထဲမှာ စောစောက ပန်းဘယ်နှစ်ပွင့်ရှိတယ်ဆိုတာ အဖြေပေါ်လာလိမ့်မယ်။ ကိုင်း တွက်ကြစမ်း . . . အဖြေအရင်ရတဲ့လူကို အဘွား ဆုပေးမယ်။

(အဖြေကို ကျမ်းစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ကက) မရမ်းသီးချိုချို

အဘွား၏ ပြုပြင်မှုအောက်တွင် သူဇာနှင့်ဖြူပြာ ညီအစ်မ နှစ်ယောက်ကလည်း တစ်နေ့တခြား အလိမ္မာပိုကာ ဗဟုသုတပါ များပြားလာသည်။ အဘွားသည် မတတ်တာ၊ မသိတာ မရှိအောင်ပင် တော်လွန်းလှသည်ဟုလည်း သူဇာတို့ညီအစ်မ၏စိတ်ထဲတွင် သူတို့အဘွားကို အထင်ကြီးလှသည်။

အဘွားသည် သူတို့နှစ်ယောက်ကို အလကား မထား။ တစ်ခုခုသောပညာကို အမြဲပေးနေချင်သည်။ အချက်အပြုတ်၊ အလုပ်အကိုင်၊ အိမ်တွင်းမှုမှအစ နေ့လယ်နေ့ခင်း အားလပ်ချိန်အတွင်းမှာပင် 'မှတ်ဖွယ်မှတ်ရာ၊ ထိုထိုစာကို ရှုကာမပြတ် အိမ်တွင်ဖတ်' ဟူသကဲ့သို့ စာကိုလည်း တွင်တွင်သာ အဖတ်ခိုင်းသည်။

ယနေ့ နေ့လယ်မှာ အဘွားသည် ညီအစ်မနှစ်ယောက်ကို ခေါ်ယူကာ မရမ်းသီးယို စိမ်းစိမ်းကလေး ထိုးနည်းကို သင်ပေးမည်ဟု ဆိုကာ ခြံတွင်းရှိ အလုံးထွားသော မရမ်းချိုချိုပင်မှ မရမ်းသီးများကို ခြင်းစွပ်သော တံချူတံနှင့် တစ်လုံးချင်း ဆွတ်ယူရန် ခိုင်းလိုက်၍ သူဇာရော၊ ဖြူပြာပါ မရမ်းပင်အောက်သို့ ရောက်လာရပြန်သည်။

သွက်လက်၍ ယောက်ျားလေးဆန်ဆန် ခပ်ကြမ်းကြမ်းနေတတ်သော အငယ်မ ဖြူပြာက မရမ်းပင်ပေါ်သို့ ခွေ့ခနဲတက်သွားသည်။ အကြီးက သူဇာက ခြင်းတစ်လုံးနှင့် တံချူတံကိုင်ကာ အပင်အောက်မှ ဆွတ်ယူသည်။ ဖြူပြာသည် အလုံးလှလှတွေ့တိုင်း ခူးကာ သူ့ပခုံးတွင်လွယ်ထားသည့် အိတ်ထဲသို့ ထည့်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင်မူ သူဇာရှိရာ အပင်အောက်သို့ ပစ်ချပေးတတ်သည်။

မရမ်းသီးများ ခြင်းထဲတွင် အတော်များလာလေလျှင် သူဇာသည် သစ်ပင်ပေါ်ရှိ ဖြူပြာကို လှမ်းကြည့်ကာ အော်လိုက်သည်။

"ဖြူပြာရေ တော်ရောပေါ့ . . . အဘွားက တစ်အိုးစာလောက်ရရင် တော်ပြီလို့ မှာလိုက်တယ် မဟုတ်လား . . ."

"အေး . . . အေး ဒါဖြင့် တော်ပြီလေ . . . အခု မရမ်းသီး ဘယ်နှစ်လုံးလောက် ရပြီလဲ သူဇာ . . ."

သူဇာသည် ဖြူပြာ၏အမေးကြောင့် ခြင်းထဲရှိ မရမ်းသီးကို ရေတွက်ကြည့်လိုက်သည်။ ထို့နောက် သစ်ပင်ပေါ်ရှိ ဖြူပြာ့ထံသို့ လှမ်းကြည့်ကာ . . .

"ဖြူပြာရေ . . . တို့နှစ်ယောက်လုံးမှာ ရှိထားတဲ့မရမ်းသီး အားလုံးကို ပေါင်းကြည့်လိုက်တော့ (၃၂) လုံးရှိတယ်။ တကယ်လို့ ဖြူပြာ့ဆီမှာရှိတဲ့ မရမ်းသီးထဲက ငါ့ကို (၁၀) လုံးပေးလိုက်ရင်တော့ တို့နှစ်ယောက်လုံး အရေအတွက်ချင်း အတူတူဖြစ်သွားမှာပဲကွယ့်"

ဟု ပြောလိုက်သည်။ ဖြူပြာသည် သူဇာပြောသလိုလျှင် သူ့ထံတွင် မရမ်းသီးလုံးရေ ဘယ်လောက်ရှိ၍ သူဇာ့ထံတွင် ဘယ်လောက်ရှိသည်ကို တွက်ကြည့်ရပေဦးမည်ဟု တွေးလိုက်သည်။

(အဖြေကို ကျမ်းစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် . . . . ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၁၁) မုန့်ပုစွန်

သူဇာတို့ညီအစ်မနှစ်ယောက်သည် အဘွားနှင့်အတူ ရွာဦးကျောင်းသို့ အရုဏ်မီ မုန့်ပို့ရန် အိမ်မှထွက်လာကြသည်။

အဘွားတို့ ကျောင်းသို့ရောက်ချိန်တွင် ဆွမ်းပွဲပင် ပြင်နေလေပြီ။ ကျောင်းတွင် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးက တစ်ပါး၊ စာသင်သားဦးပဥ္စင်းက တစ်ပါး၊ ကိုရင်က တစ်ပါး၊ အားလုံး သုံးပါး ရှိလေသည်။

အဘွားသည် သူဇာတို့ညီအစ်မအား ဆွမ်းစား၍ အပြီးတွင် အချိုပွဲပြင်ရန်အတွက် မုန့်ပန်းကန်များကို သွားပြင်ပေးရန် တာဝန်ပေးလိုက်သည်။

အဘွားယူခဲ့သော မုန့်ပုစွန်ဆိုတာသည် အုန်းသီးနှင့်သကြားကို ယိုထိုး၍ အထဲမှာအစာသွင်းကာ အပြင်မှ ကောက်ညှင်းနှင့် မံထားသော အုန်းနို့နှိုင်နှိုင် ဆမ်းလူးထားသည့် မုန့်ဖက်ထုပ်ဆန်ဆန် မုန့်မျိုး ဖြစ်သည်။

ပုစွန်တုပ်လို ကွေးကွေးကလေးပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်နေသော

ကြောင့် မုန့်ပုစွန်ဟုခေါ်သော်လည်း အမှန်ပင် မုန့်ဖက်ထုပ်ပင် ဖြစ်လေသည်။ မုန့်ဖက်ထုပ်သည် ကြီး၍ မုန့်ပုစွန်သည် တစ်ခါစားတစ်လုပ်စာသာ ရှိသည်။ ဤအချက်သာ ကွာခြားချက် ဖြစ်လေသည်။

သူဇာတို့ ညီအစ် မုန့်ပန်းကန်များ လဲလှယ်ကြပြီးလျှင် ဘုန်းကြီးကို ဝတ်ပြု၍ ပြန်ကြလေသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးသည် လှေကားအဆင်းသို့ ရောက်နေကြပြီဖြစ်သော သူဇာတို့ကို . . .

"ဟဲ့ . . . သူဇာ . . . ညနေ ညီအစ်မနှစ်ယောက်လုံး လာခဲ့ကြဦးဟဲ့ . . ."

ဟု မှာလိုက်လေသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းမှအပြန် လမ်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် အဘွားသည် မိန်းကလေးများ၏ နေထိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မိန်းမမူဆိုင်ရာကို ဆုံးမလာသည်။ အိမ်ဝင်းနားအရောက်တွင်လည်း စာကလေးတစ်သိုက်သည် အသိုက်လုပ်ရန် အမှိုက်များကို ကိုက်ချီလျက် အုန်းပင်ထက်သို့ ပြန်တက်သွာသည်ကို ကြည့်ကာ သူဇာက . . .

"အဘွားရေ . . . ဟိုမှာကြည့်လိုက်ပါဦး . . စာကလေးတွေ အုန်းပင်မှာ အသိုက်လုပ်ကြမလို့နဲ့ တူတယ်။ ခါတိုင်းနှစ်ကလို အိမ်တံစက်မြိတ်မှာ အသိုက်မလုပ်ကြပြန်ဘူးနော် . . ဘာဖြစ်လို့ပါလိမ့်" ဟု မေးလိုက်သည်ကို . . .

"အဲဒါ တခြားမဟုတ်ဘူးကွယ့် . . . ဒီနှစ် ခါတိုင်းနှစ်နဲ့ မတူပဲ ရေကြီးလိမ့်မယ်ဆိုတာကို စာကလေးတွေက သူတို့သင်္ကေတနဲ့ သူတို့ ပြနေတာ။ စာကလေးတွေ ခါတိုင်းနှစ်ထက် အသိုက်လုပ်တာ စောရင်လည်း အဲဒီနှစ်မှာ ရေကြီးတတ်သကွယ့်။ အဲဒါဟာ စာကလေးတွေမှ မဟုတ်ဘူး။ ပျားမှာလည်း ဒီလိုပဲ။ ရေကြီးတော့

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မယ့်နှစ်ဆိုရင် သူတို့က အရင်သိထားသလိုပဲ။ တကယ့် သစ်ပင်မြင့်မြင့်တွေကိုမှ တက်ပြီးတော့ အုံဖွဲ့တတ်၊ စွဲတတ်သကွယ့် . . . .

ပြီးတော့ အိမ်ဝက်ဖြစ်ဖြစ်၊ တောဝက်ဖြစ်ဖြစ် ရွှံ့ညွန်ထဲမှာဖြစ်စေ၊ လှည်းလမ်းကြောင်းနဲ့ လူသွားလမ်းကြောင်းမှာ ဖြစ်စေ အလျားလိုက် လူးလှိမ့်နေတာကို တွေ့ရင်လည်း အဲဒီနှစ်မှာ ရေကြီးတတ်တယ်ဆိုတာကို အဘွားတို့ မိဘဘိုးဘွားများရဲ့ လက်ထက်ကစပြီး တောင်သူလယ်သမားတွေ အမှတ်အသား ပြုနေရသကွယ့်”

ဟု ရှင်းပြလေသည်။

“နောက်တစ်ခုလည်း ရှိသေးသကွယ့်။ ရေထဲမှာနေတဲ့ ပီလားကောင်ဆိုတာ သိတယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီ ပီလားကောင်ဟာ ရေနဲ့နီးစပ်တဲ့သစ်ပင်ငယ်နဲ့ ချုံနွယ်တွေမှာ သူတို့ရဲ့ ဥကို ဥချထားလေ့ရှိတယ်။ သူတို့ဥဟာ ရေနဲ့ ထိရရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ရေမြုပ်ရင်ဖြစ်ဖြစ် ပုပ်ပျက်ပြီး အကောင် မပေါက်တော့ဘူး။

ဒီတော့ သူတို့က သူတို့ရဲ့ဥ ရေမြုပ်သွားမှာကို သိပ်စိုးရိမ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ရေကြီးမယ့်နှစ်ဆိုရင် သူတို့က အရင်ဆုံး သိတယ်။ သူတို့ဥကို ရေနဲ့ဝေးတဲ့ အမြင့်ပိုင်းမှာမှ ဥချတော့တယ်။ အဲဒါကို လူတွေကကြည့်ပြီး ပီလားဥတွေကို အမြင့်ပိုင်းမှာတွေ့ရရင် ဒီနှစ်ရေကြီးတော့မယ်ဆိုတာကို ကြိုတင်တွေးထားပြီး တင်ကြိုပြင်ဆင်မှုတွေ လုပ်ထားရသတဲ့ကွယ့်။

တစ်ဆက်တည်း ပြောရဦးမယ်။ အဲဒီ ပီလားကောင်ရဲ့အခွံဟာ အင်မတန် အသုံးဝင်တယ်။ ကလေးသူငယ်တွေ ဗိုက်နာရင် သွေးလူးပေးနိုင်တယ်။ ကျွဲနွားတွေ ဖျားရင်လည်း ပီလားခွံကို သွေးတိုက်လိုက်ရင် ပျောက်တတ်တယ်။ ပီလားဥကို ကျွဲတွေ၊ နွားတွေရဲ့ ခြံဝမှာ ချိတ်ဆွဲထားရင် ခွာနာလျှာနာ မဖြစ်တော့ဘူးလို့ လယ်သမား

BURMESE CLASSIC .com

တွေ ယုံကြည်ထားတယ် . . .”

စာကလေးတစ်သိုက် အသိုက်ပြင်နေသည်ကို ပြမိသည်နှင့် အဘွားသည် သက်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတတွေကို ပြောလိုက်သည်မှာ နားထောင်၍ မကုန်နိုင်အောင် ရှိတော့၏။

ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထားအခြေအနေကို သုံးသပ်ကာ ဗေဒင်ဆရာမား ရှေ့ဖြစ်နောက်ဖြစ်ကို သူတို့လေ့လာထားသောပညာနှင့် ဟောပြောနိုင်သလို အဘွားသည်လည်း ရာသီဥတု၏ အခြေအနေကို ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အခြေပြုလျက် ဟောပြောနိုင်ပါပေသည်ဟု မြေးမကလေးနှစ်ယောက်သည် သူတို့အဘွား၏ ဗဟုသုတကို လေးစားမိကြသည်။

ညနေစောင်းတွင် သူဇာတို့ ညီအစ်မနှစ်ယောက် ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့လာကြရာ အဘွားသည် မသင့်လျော်ဟူသော အကြောင်းပြချက်နှင့် သူပါ လိုက်ပါလာသည်။

ကျောင်းသို့ရောက်လေလျှင် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ပိန္နဲသီးမှည့်များနှင့် အုန်းသီးများကို ပေးလိုက်ကာ ခေါင်းအုံးစွပ်နှင့် မျက်နှာသုတ်ပဝါ၊ လက်သုပ်ပဝါများကို သူဇာတို့ညီအစ်မအား လျှော်ပေးရန် ပေးလိုက်သည်။

အဘွားသည် ဆရာတော်အားဝတ်ပြုရင်း နံနက်က မုန့်ပုစွန်ဘုဉ်းပေး၍ ကောင်းသည်၊ မကောင်းသည်ကို လျှောက်ထားလေသည်။

“ဟာ . . . ဒကာမကြီးရယ် . . . ကျုပ်ဖြင့် စားကောင်းကောင်းရှိတာနဲ့ စားလိုက်မိတာ ဒကာမကြီး ပို့ထားတဲ့ မုန့်ပုစွန် တစ်ပန်းကန်ဟာ တစ်ဝက်တိတိကို ကုန်သွားတာပဲ . . .”

ဆရာတော်သည် အားပါးတရ ပြောလိုက်သည်ကို သူဇာတို့

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ညီအစ်မနှစ်ယောက်သည် အဝတ်ညစ်များကို စုဆောင်းနေရာမှ ကြားရ၍ ပြုံးလိုက်ကြသည်။

ဆရာတော်က မုန့်ပုစွန်များကို ပန်းကန်ထဲမှတစ်ဝက်တိတိ စားလိုက်သည်ဟု ပြောသည်ကို ကြားလိုက်ရသော စာသင်သား ဦးပဥ္စင်းသည် ဆရာတော်၏ စကားအဆုံးတွင် . . .

"ဒကာမကြီး စေတနာတက်အောင် မုန့်တာကို ပြောရဦးမယ်။ ဆရာတော်က ဒကာမကြီး ပို့ထားတဲ့မုန့်ကို တစ်ဝက်တိတိ ဘုဉ်းပေးလိုက်တယ်တဲ့။ ဦးပဥ္စင်းလည်း အရသာတွေ့လို့ စားလိုက်တာ ကိုရင့်အတွက် ချန်ဦးမှဖြစ်မယ်ဆိုပြီး ဆရာတော် ချန်ထားတဲ့ အထဲက တစ်ဝက်တိတိသာ စားလိုက်တယ်။ စိတ်ထဲကတော့ စားချင်စိတ်က ရှိနေသေးတယ်"

စာသင်သား ဦးပဥ္စင်း၏စကားကို ကြားလိုက်ရလျှင် ကြားလိုက်ရချင်း သပိတ်များဆေးနေသော ကိုရင်က ကြားမှ ဝင်လာကာ . . .

"ဒကာမကြီးရယ် . . . မြှောက်တယ်လည်း မထင်ပါနဲ့ . . ဒကာမကြီးရဲ့လက်ရာ ဘယ်လောက်ကောင်းတယ်ဆိုတာ ပြောပြရဦးမယ်။ ဦးပဥ္စင်းချန်ထားတဲ့ မုန့်ထဲက ကိုရင်တစ်ဝက်တိတိပဲ ယူစားပြီး တစ်ဝက်ကို ဆရာတော် ဆွမ်းအချိုပွဲအတွက် ဖယ်ထားတယ် . . အဲဒါကို ဆရာတော်က ငါတစ်ပါးတည်းတော့ စားမဝင်ပါဘူးကွာ။ ငါ စားကောင်းသလို သူများလည်း စားကောင်းကြမှာပဲ။ ဒါကြောင့် သုံးဦးလုံး အညီအမျှ ဝေစားကြရအောင်ဆိုပြီး သုံးပုံ ပုံလိုက်တာ ဟန်ကျလိုက်တာ ဒကာမကြီးရယ် . . . အားလုံး အညီအမျှ ဖြစ်သွားတာပဲ"

ဟု ဆိုလေသည်။ အဘွားသည် သူ့စေတနာကို ချီးမြှင့်ကြ

ပါပေသည်ဟု ကျေနပ်လျက် တပြုံးပြုံး ဖြစ်နေလေသည်။ သူ့ဇာတို့ ညီအစ်မနှစ်ယောက်ကား အဘွားကဲ့သို့ မပြုံးနိုင်ကြပါ။

မုန့်ပုစွန် ဘယ်နှစ်ခုများ အိမ်က ယူခဲ့ပါလိမ့်။ ပထမဆုံး ဆရာတော်က မုန့်အားလုံးကို တစ်ဝက်စား၏။ ဒုတိယ ဦးပဥ္စင်းက ဆရာတော်၏အကျန်ကို တစ်ဝက်စားပြန်၏။ အားလုံးစားပြီးသော အကျန်ကို သုံးပုံ ပုံ၍ စားကြပြန်သောအခါတွင် သုံးဦးစလုံး အညီအမျှ စားကြရပြန်သည်။ သို့ဆိုလျှင် မုန့်ပုစွန် ဘယ်နှစ်ခု အိမ်မှ ယူလာပါလိမ့်ဟု တွေးစရာ ပြဿနာတစ်ခုသည် ညီအစ်မနှစ်ယောက်၏ခေါင်းထဲသို့ ဝင်လာလေပြီ။

(အဖြေကို ကျမ်းစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် . . . . ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၁၀) စာကလေးတွေမိုးပေါ်ပျံ

စာကလေးတစ်ကောင်သည် အတောင်တစ်ဖက် နာနေသောကြောင့် မပျံနိုင်ပဲ လူတို့နှင့်ဝေးရာဖြစ်သော တောစပ်တစ်ခု၏အနီးရှိ ရေအိုင်တစ်အိုင်၏အနီးတွင် နားနေလေ၏။

စာကလေးသည် ရေအိုင်တွင်ရေသောက်နေရာမှ သူ့ခေါင်းပေါ်မှဖြတ်သန်းကာ ပျံလာကြသည့် သူ၏အဖော် စာကလေးတစ်သိုက်ကို တွေ့ရလေသည်။

သူ၏အဖော်များသည် သူနှင့်စပါးစေ့ကို ကောက်စားဖက်၊ ရေအတူ သောက်ဖက်၊ စကားများဖက်၊ အသိုက်ဆောက်ဖက်များ ဖြစ်ကြသည်။ ယခု သူတို့တစ်တွေသည် သူ့အားပစ်ထားခဲ့ကာ ကောင်းကင်မှ ပျံသွားကြလေပြီ။

အတောင် နာနေသော စာကလေးသည် မပျံနိုင်တော့သည့် သူ့ဘဝကို စိတ်ပျက်အားငယ်မိရာမှ မျက်ရည်များ ကျလာရှာသည်။ ထိုအခိုက် သူ့ခေါင်းပေါ်မှ စာကလေးတစ်သိုက်ကို နှုတ်ဆက်၍

'သွားတော့မယ် သူငယ်ချင်းရေ . . . လိုက်ခဲ့ပေတော့' ဟု ဆိုသွားကြသည်။ စာကလေးသည် ဤအခါမှ ကောင်းကင်သို့ မော့ကြည့်လိုက်ရင်း သူ့အဖော်များအား 'ငါ့ခေါင်းပေါ်မှာ ပျံပါလေ။ စီစီညံညံ တစ်ရာသံလောက် ရှိပါရဲ့' ဟု ပြန်ပြောလိုက်သည်။

ကောင်းကင်ပေါ်ရှိ စာကလေးတစ်သိုက်ကလည်း 'တို့အတူ၊ တို့တစ်ဝက်၊ တို့အစိတ်၊ နင်ပါ တစ်ကောင်ဖြည့်မှ တစ်ရာပြည့်မယ်လေး' ဟု ပြန်ပြောလေသည်။

သည်တော့မှ ကျန်ရစ်ခဲ့ရှာသူ စာကလေးက စဉ်းစားမိလေသည်။ သူတို့ပြောသွားသည်မှာ 'သူတို့နှင့်အတူ၊ သူတို့၏ တစ်ဝက်၊ သူတို့၏တစ်စိတ်၊ ခြေနာသော သူကိုပါ ရောထည့်ဖြည့်ပါမှ တစ်ရာပြည့်မည်' ဟူသော အဓိပ္ပါယ် ဖြစ်လေသည်။

ဤသို့ဆိုလျှင် ယခု ပျံသန်းသွားကြသော သူတို့စာကလေးတစ်သိုက်သည် ကောင်ရေ ဘယ်လောက်များ ရှိနေပါလိမ့်မည်ဟု တွေးကာ ကျန်ရစ်ခဲ့ရှာလေ၏။ မိုးပေါ်ပျံသွားသည့် စာကလေး ဘယ်နှစ်ကောင် ဖြစ်မည်နည်း။

ဖြူပြာသည် သူ့သူငယ်ချင်းများက မေးသည်ဆိုသော ဤသချ်ာစကားထာကို ကျောင်းမှပြန်ရောက်လျှင် ပြန်ရောက်ချင်း သူ့အဘွားကို ပြောပြသည်။

"အဘွား . . . အဲဒီပုစ္ဆာကို မှန်အောင် ဖြေနိုင်မလားဟင်"

ဟု မေးလေသည်။ အဘွားသည် မြေးဖြစ်သူကို အားပါးတရ ပြုံးပြလိုက်သည်။

"ဖြေနိုင်တာပေါ့ မိန်းကလေးရယ် . . ဟောဒီမှာ နားထောင် . . . အဘွား ဖြေပြမယ် . . . "

"တို့အတူ ဆိုတာက စာကလေး (၃၆) ကောင်ကွယ်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တို့အဝက် ဆိုတာက စာကလေး (၁၈) ကောင်ကွယ့်။ တို့အစိတ် ဆိုတာက စာကလေး (၉) ကောင်ကွယ့်။ အားလုံး စုစုပေါင်းလိုက်တော့ (၆၃) ကောင် ဖြစ်မနေလား။ အဲဒါကို မိုးပေါ်ပျံသွားတဲ့ စာကလေးပေါင်း (၃၆) ကောင်ကို ဖြည့်လိုက်ရင် (၉၉) ကောင် ဖြစ်ရော။ နင်ပါ တစ်ကောင်ဖြည့်ရင် တစ်ရာဆိုတော့ အတောင်နာနေတဲ့ စာကလေးကို ရောထည့်လိုက်ရင် အားလုံး (၁၀၀) ဖြစ်ရောပေါ့။ ဒီတော့ သူ့အဖြေဟာ ခေါင်းပေါ်က ပျံလာတဲ့ စာကလေးပေါင်း (၃၆) ကောင်လို့ ဖြေရမှာပေါ့ . . . ဘယ့်နှယ်လဲ မိန်းကလေး အဘွားအဖြေ မှန်ရဲ့မဟုတ်လား"

ဖြူပြာသည် အဘွား၏စိတ်တွက်နှင့်တွက်ကာ ပေးလိုက်သော အဖြေကို ကြားရ၍ သိပ်အံ့သြသွားသည်။

"အဘွားတို့ တွက်တာ ဘယ်နည်းနဲ့ တွက်လိုက်တာလဲ အဘွားရဲ့ . . . တယ်မြန်ပါလား . . ."

"မိန်းကလေးရယ် . . . နည်းတွေ၊ ဘာတွေရယ်လို့ အဘွားမှာ ဘယ်ရှိမတုန်း။ ဒီလိုပဲ မိန်းမတွက် တွက်လိုက်တာပဲ။ နင်ပါ တစ်ကောင်ဖြည့်မှ တစ်ရာပြည့်မယ်ဆိုတော့ တစ်ရာထဲက တစ်ကောင် နုတ်လိုက်ပြီး ကျန်တဲ့ (၉၉) ကောင်ကို တို့အတူ၊ တို့အဝက်၊ တို့အစိတ် ဆိုပြီး ခွဲကြည့်လိုက်တော့ အဖြေရတာပဲကွယ့် . . . တစ်နည်းတော့လည်း ဈေးတွက်လို့လည်း ခေါ်နိုင်သပေါ့ . . ."

အဘွား၏ ပေါ့ပေါ့ဆဆပင် ဖြေလိုက်သော စကားကို ဖြူပြာသည် မယုံနိုင်သလိုပင် ဖြစ်သွားသည်။ ဒါပေမယ့် အဘွားသည် သူတို့အပေါ် ဘယ်တုန်းအခါကမျှ ကြွားဝါ၍ ပြောခဲ့သည်မရှိသောကြောင့်သာ ဖြူပြာက အဘွား၏စိတ်တွက်နည်းကို လက်ခံလိုက်ရသည်။

"မိန်းကလေးတို့ကတော့ ဘယ်လိုတွက်လဲကွယ့်။ အဘွားတို့လို မဟုတ်ဘူးလား . . ."

ဖြူပြာသည် အဘွားကို ခေါင်းခါပြလိုက်ရင်း 'ဖြူပြာတို့ တွက်နည်းကတော့ အဘွားပြောလို မလွယ်ဘူး အဘွားရေ့ . . . အက္ခရာသင်္ချာနည်းနဲ့ တွက်ရတယ်ဆိုတော့ ဒီမှာကြည့် ဖြူပြာ ရေးပြမယ် အဘွား . . ."

ဖြူပြာသည် ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ကျောက်တံတစ်ချောင်းနှင့် ရေး၍ အဘွားကို ပြလိုက်လေသည်။

မိုးပေါ်မှာ ပျံသွားကြသော စာကလေးအရေအတွက်ကို 'လ' ဟု ဆိုပါစို့။

တို့အတူ၊ တို့အဝက်၊ တို့အစိတ်၊ နင်ပါ တစ်ကောင်ဖြည့်မှ တစ်ရာပြည့်မယ်ဟု ဆိုထားသဖြင့် . . .

လ + လ + ½ လ + ¼ လ + ၁ = ၁၀၀ ဖြစ်သည်။

ငင်းကိန်းတန်းကို ၄ နှင့်မြှောက်သည်ရှိသော် -

၄ လ + ၄ လ + ၂ လ + လ = ၄၀၀ - ၄

၁၁ လ = ၃၉၆

လ = ၃၆

ထို့ကြောင့် မိုးပေါ်ပျံသွားသော စာကလေးပေါင်းသည် (၃၆) ကောင် ဖြစ်၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၅) ပုဏ္ဏာ စကား ထာ များ

(က) ထွတ်ဖူးနှစ်ဆင့်ခံ

ရတနာပူရ စတုတ္ထမြို့တည်တဲ့ ဘကြီးတော်ဘုရား လက်ထက်တုန်းက ကြားဖူးခဲ့တာတစ်ခုကို အဘိုးပြောပြဦးမကွယ့်။ နားထောင်။

အခု ငါ့မြေး သိပ်ကြိုက်လို့ အဘိုး ခဏ ခဏ ဆိုပြနေတဲ့ ထူးမခြားနား သီချင်းကို ရေးခဲ့တဲ့ မြဝတီမင်းကြီး ဦးစရဲ့ အဆောင်တော်ထဲမှာ မြဝတီမင်းကြီးကိုယ်တိုင် ကြုံရတာလေးပေါ့ကွယ်။

တစ်နေ့တော့ မြဝတီမင်းကြီးဟာ အဆောင်တော်ထဲမှာ ရှိနေတုန်း ထမင်းအုပ်အဖုံးတစ်ခုမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ စာတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်မိသတဲ့။ အဲဒီ့စာတစ်ပုဒ်က ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ 'ထွတ်ဖူးနှစ်ဆင့်ခံ၊ ရောင်လျှံနှင့်စွင့်စွင့်၊ ဖွားဘက်ရှောင်တော်မူလို့၊ လွယ်တကူ ကိုယ်တော်သုံးတယ်၊ ဖုံးလို့မရ' တဲ့။

မင်းကြီးဟာ ဒီစာရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို တွေးရင်း တခြားအမတ်တွေကိုပါ ခေါ်ပြီးတော့ ပြသတဲ့။

"ကြည့်စမ်းပါဦး အမတ်မင်းတို့ . . . ဒီစာဟာ နှယ်နှယ်ရရ မမှတ်ကြလေနဲ့။ တိုင်းရေးပြည်မှုနဲ့ ပတ်သက်နေတယ်။ ဒါဟာ မင်းရေးကိစ္စပဲဗျ . . ."

ဒီတော့ မှူးမတ်တွေဟာ မင်းကြီးစကားကို နားထောင်နေရင်း ဒီစာရဲ့အယူအဆ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းပြဖို့ တောင်းဆိုကြတာကိုး။

မင်းကြီးဟာ မှူးမတ်တွေ တောင်းပန်တဲ့အတိုင်း ရှင်းပြရတဲ့ အခါမှာ . . .

"ကဲ . . . ကဲ . . . ထွတ်ဖူး နှစ်ဆင့်ခံ ဆိုတာက အိမ်ရှေ့မင်းကြီး သားတော်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ဘိုးတော်ရဲ့ မြေးတော်နှစ်ပါးကို ဆိုလိုသဗျ။ ဖွားဘက်ကိုယ်တော် ရှောင်လို့ ဆိုတာက ကိုယ့်မင်းသွေးအချင်းချင်း မဟာဆီ၊ မဟာသွေးဖြစ်တဲ့ ပန်းတောင်းမင်းသမီးကလေးကို ဘိသိက်ခံ မိဖုရားမမြှောက်ပဲနဲ့ နန်းထက်နန်းပွား မဟုတ်တဲ့ မင်းမျိုးမင်းနွယ် မဟုတ်တဲ့ မယ်နုကို မိဖုရားကြီးအရာ မြှောက်လိုက်ခြင်းဟာ နိုင်ငံတော်ကို ဖုံးအုပ်လို့ရမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုသဗျ"

လို့ ပြောသတဲ့။ ဒီအခါမှာ မင်းကြီးရဲ့အနားမှာရှိကြတဲ့ မှူးမတ်တွေအထဲက အတွင်းဝန်တစ်ဦးက ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ . . .

"မင်းကြီးပြောတာ ဟုတ်ပါတယ် . . . ဒါပေမယ့်လည်း ဒီအုပ်ဖုံးပေါ် စာရေးသွားတဲ့လူကို သေသေချာချာ စုံစမ်းပြီးတော့ မေးမြန်းရင် ကောင်းမယ် ထင်တယ် . . ."

လို့ အကြံပေးတာကိုး။

"မင်းကြီးလည်း ဟုတ်ပေသေးတယ် . . ."

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဆိုပြီး အဆောင်တော်ထဲမှာ စုံစမ်းတဲ့အခါ စာရေးတို့၊ အဆောင်ကိုင်တို့ကို စုံစမ်းလို့ရပါလေရောတဲ့။ ဒီအခါမှာ မင်းကြီးက အဆောင်ကိုင်ကို ဒီအဖုံးပေါ်မှာ စာတွေရေးထားတာ ဘာအဓိပ္ပါယ်လဲလို့ မေးသတဲ့။

အဆောင်ကိုင်ကလည်း . . .

"မှန်ပါ ဘုရား . . . ထမင်းအုပ်ရဲ့အဖုံးဟာ ပျောက်သွားတာ ကြာပါပြီ။ ဒါကြောင့် အခြားအဖုံးတစ်ခုနဲ့ ဖုံးထားတဲ့အခါမှာ ထမင်းအုပ်ဟာ အံချော်နေတာကြောင့် ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ဖုံးလို့မရတာကို သခင်ဘုရားတွေ့ရင် သိသာနိုင်ရအောင်လို့ စာနဲ့ရေးထားမိပါကြောင်း . . ."

လို့ လျှောက်ထားသတဲ့။ ဒီတော့မှ မှူးမတ်တွေနဲ့အတူ မြဝတီမင်းကြီး ဦးစဟာ အူလှိုက်သည်းလှိုက်နဲ့ ရယ်မောပြီး သူ့အတွေးခေါင်ပုံကိုလည်း ပြောမဆုံးဘူးတဲ့ကွယ်။

ဒီဟာကတော့ စကားထာသဘောရှိသကွယ့်။ ငါ့မြေးကြုံကြိုက်တဲ့အခါ မှတ်သားနာယူနိုင်အောင် အဘိုး ပြောပြထားရတာ မှတ်ထားကွယ့်။

(ခ) ကားရားကောင်

ဟောဒါကလည်း စကားထာ သဘောပဲကွယ့်။ အဘိုးတို့ရဲ့အဖေ ခရီးသွားရင်း ကြုံခဲ့တာကို ပြောပြထားတာ။

ဟိုးအထက်အညာရပ်မှာကွယ့်။ ခရီးသွားတဲ့သူတွေ နားခိုဖို့ဆိုပြီး ဆောက်ထားတဲ့ဇရပ်တစ်ခု ရှိသတဲ့။ အဲဒီဇရပ်ထဲမှာ ရေချမ်းစင် တည်ထားတဲ့ အလှူရှင်တစ်ယောက်က ရေချမ်းစင်မှာ . . .

"နေကား ရား၊ သွားကားရား၊ အိပ်ကားရား၊ တိရစ္ဆာန်ကောင်လို့ မပြုကျင့်ကြနဲ့" လို့ မီးသွေးနဲ့ ရေးထားတာကိုး။

ဒီတော့ ဇရပ်ကို ရောက်လာသူတိုင်း ရေချမ်းစင်မှာ ရေသောက်မိသူတိုင်းဟာ ဒီစာကိုဖတ်မိကြပြီး . . .

"ဒီ ကားရားကောင်ဆိုတာ ဘာကောင်များ ဖြစ်ပါလိမ့်" လို့ တွေးကြတာချည်းပဲတဲ့။ ကိုယ့် ရပ်ကိုယ့်ရွာ ပြန်ရောက်သွားကြတဲ့ ဒီကားရားကောင်ဟာ ဘာကောင် ဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်ဆိုပြီး တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် စုံစမ်းလိုက်ကြတာ အမောပဲတဲ့။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မကြာခင် ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး ဒီဇရပ်ကို ရောက်လာပြန်ပါရောတဲ့။ ဘုန်းတော်ကြီးဟာလည်း ဗဟုသုတကို အင်မတန်မှ လိုက်စားမှတ်သားတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လေတော့ မီးသွေးနဲ့ ရေးထားတဲ့ စာတန်းကိုဖတ်ပြီး ဒါဟာတော့ တစ်ခုခုကို ရည်ရွယ်ပြီး ရေးထားတာ ဖြစ်မှာပဲ။ ဒီအကောင်ဟာ ဘာကောင်များ ဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်နဲ့ ကြံဆတွေးတောပြီး ဒီဇရပ်ကမခွာပဲနဲ့ တစ်တွေးတည်း တွေးနေလိုက်တာ (၃) ရက်တိတိ ရှိသွားပါရော။

ဒီအခါမှာ ရေချမ်းဒကာဟာလည်း သောက်ရေအိုးတွေကို ရေလာဖြည့်တော့ ဇရပ်ပေါ်က ဘုန်းတော်ကြီးကို မြင်တာနဲ့ ချဉ်းကပ်ဝတ်ပြုပြီး . . .

"ဘယ်လိုအကြောင်းကိစ္စနဲ့ ဒီဇရပ်ပေါ်မှာ သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူပါသလဲ ဘုရား"

လို့ လျှောက်ထားသတဲ့။ ဘုန်းတော်ကြီးကလည်း . . .

"ဒကာ . . . အခြားမဟုတ်ပေဘူး . . . ဟောဒီ ရေချမ်းစင်မှာ ရေးထားတဲ့ ကားရားကောင်ကို ငါ တွေးမရလို့ ဒီအနားက ဘယ်ကိုမှ မသွားတာ . . ."

လို့ ပြောတော့မှ ရေချမ်းဒါယကာဟာ ရယ်မောပြီး . . .

"စောစောကပဲ တပည့်တော်ကို မေးပါတော့ ဘုရား။ အရှင်ဘုရား ဒုက္ခရှာလို့ . . ."

ပြောပါတယ်။ ဒီတော့ ဘုန်းတော်ကြီးက . . .

"ဒီစာကို ဘယ်သူရေးထားလဲ . . . ဒကာ သိသလား"

လို့ မေးတော့ ရေချမ်းဒကာက . . .

"အခြားလူ ရေးတာ မဟုတ်ပါဘူး . . . တပည့်တော်ကိုယ်တိုင် ရေးထားတဲ့ စာပါ . . ."

လို့ ပြန်လျှောက်သတဲ့။

"ဒကာကိုယ်တိုင်ရေးတဲ့စာဖြစ်ရင် ဘယ်တိရစ္ဆာန်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို လျှောက်စမ်းလဟဲ့ . . ."

လို့ ဘုန်းတော်ကြီးက မိန့်တော့ . . .

"ဒီကားရားကောင်ဟာ တခြားအကောင် မဟုတ်ပါဘူး . . ပင့်ကူသတ္တဝါဖြစ်ကြောင်းပါ . . ."

လို့ ရေချမ်းဒကာက အဖြေပေးလိုက်တယ်။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက . . .

"အမယ်မင်းဟဲ့ . . . ဒကာ . . . ခုမှပဲ ရှင်းတော့တယ်။ ငါ သုံးရက်တိုင်တိုင် ကြံစည်တွေးတောလိုက်ရတာ။ ဒီ 'ပင့်ကူ' ကို သတိကို လုံးလုံးမရဘူးလဟဲ့။ တော်ပါပေတယ်ကွယ်။ ဒီစာကို မြင်မြင်သသူ ရှင်ရှင်လူလူတွေ သတိထားကြဖို့ဖြစ်တယ်။ ဒီပင့်ကူဆိုတဲ့ သတ္တဝါကောင်ဟာလည်း နေရာတကာမှာ တကားကားနဲ့၊ ထိုင်ကားရား၊ ထကားရား၊ ဘယ်နေရာမှာမှ ကျစ်လစ်သိပ်သည်းမှုမရှိတာကို ဒကာတစ်ယောက်ပဲ သတိပြုတတ်ပလေတယ် . . ."

လို့ ဘုန်းတော်ကြီးဟာ ရေချမ်းဒကာကို ချီးကျူးပြီး သူ့နေရပ်ဖြစ်တဲ့ ကျောင်းသင်္ခမ်းကို ပြန်ကြွသွားတော့သတဲ့။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ဂ) တစ်နှစ်သုံးလေးအဖြေမေး

ဒီတစ်ခါတော့ အဘိုးက ရှေးစကားထာ ခေတ်အပေါင်းကို ရာဇဝင်အကြောင်းအရ ပြောပြမကွယ့်။

သက္ကရာဇ် (၈၃၄) က (၈၅၄) အထိ စိုးစံသွားတဲ့ ဟံသာဝတီမင်း ဓမ္မစေတီလက်ထက်တုန်းကဆိုရင် မင်းပညာရှိ အမတ်ပညာရှိတို့ကလည်း အင်မတန်ပေါများတဲ့ခေတ် ဖြစ်လေတော့ စကားထာ၊ စကားဝှက်သဘောနဲ့ ပါဠိလိုတစ်မျိုး၊ အနက်လိုတစ်ဖုံ စုံနေအောင် တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက်၊ တစ်တိုင်းပြည်နဲ့တစ်တိုင်းပြည် ပြိုင်ဆိုင်လေ့ရှိကြတယ်။

ဒီတစ်ခါ ကုလားပြည်လို့ခေါ်တဲ့ ကျည်းပြည်က လွှတ်လိုက်တဲ့ သံအမတ်အဖွဲ့ဟာ ဓမ္မစေတီမင်းဆီကို အဖူးမြော်လာရင်း သူတို့မင်းက ဆက်သလိုက်တဲ့ စာချွန်တော်ကို ဆက်သတာကိုး။

စာထဲမှာ "အကြည်တော် ဟံသာဝတီမင်း . . စာမှာပါသည့်

မေးခွန်းများကို မှတ်သားလို၍ အဖြေပေးတော်မူပါ . . . " လို့ ရေးလိုက်သတဲ့။

ဘုရင်မကြီး ရှင်စောပုရဲ့ သမက် ဓမ္မစေတီမင်းဟာ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်ပြီး စာပေဗဟုသုတ ကြွယ်ဝတယ်ဆိုတာကို သတင်းကြားထားတဲ့ ကျည်းပြည်မင်းဟာ လက်တွေ့ပညာစမ်းလိုတယ်နဲ့ တူတယ်။ သူ့စာထဲမှာ '၁-၂-၃-၄-၅-၆-၇-၈-၉-၁၀' ဆိုတဲ့ ဂဏန်းဆယ်လုံးပဲ ရေးပေးလိုက်သတဲ့။ သူ့မေးခွန်းက ဒီဂဏန်း (၁၀) လုံးပဲပေါ့လေ။ ဓမ္မစေတီမင်းဟာ ကျည်းပြည်သံတို့ရဲ့စာကိုဖတ်ပြီး (၃-၄) ရက် ဆိုင်းထားတယ်။

ပြီးတော့မှ စာပေကျမ်းတတ် ဆရာတော်ကြီးများကို နန်းတော်ထဲပင့်ပြီး ဒီအမေးရဲ့အဖြေကို သိပါရစေ ဘုရားလို့ လျှောက်ထားတာကိုး။ ဆရာတော်ကြီးများကလည်း . . . "ဒါယကာမင်းမြတ်ပဲ ဖြေတော်မူပါ။ ငါတို့ပါ ကြားနာလိုတယ်" လို့ အမိန့်တော်ရှိတယ်။ ဒီတော့မှ ဓမ္မစေတီမင်းဟာ ကျည်းပြည်ရဲ့အမေးကို ဖြေတော်မူသတဲ့။

အဖြေ။

၁- သည် အတုမရှိသော ဂေါတမ ရှင်တော်ဘုရား။
၂- သည် ကုသိုလ်နှင့်အကုသိုလ်တရား နှစ်ပါး။
၃- သည် ပိဋကတ်သုံးပုံ။
၄- သည် သစ္စာတရား လေးပါး။
၅- သည် ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူကြသည့် ဘုရားငါးဆူ။
၆- သည် စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ၊ ယာမာ၊ တုသိတာ၊ နိမ္မာရတိ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ ဟုခေါ်သော နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်။
၇- သည် အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

၈- သည် မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး။

၉- သည် လောကုတ္တရာ ကိုးပါး။

၁၀- သည် ဉာဏ်တော် ဆယ်ပါး။

ဓမ္မစေတီမင်းရဲ့အဖြေကို ကြားလိုက်ရတော့ ဆရာတော်ကြီးများရော၊ ကျည်းမင်းရဲ့ သံတမန်တွေပါ အံ့ဩကုန်ကြတာပေါ့။

"အသင်မင်းကြီးသည် ဓမ္မစေတီဟူသော အမည်ကို ခံယူထိုက်ပါပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအက္ခရာဆယ်လုံးထဲမှ နှစ်လုံးမျှကိုပင် သီဟိုဠ်တွင်မေးရာ ထိုနှစ်လုံးမျှကိုပင် မဖြေနိုင်ကြပါ။ အသင်မင်းကြီးသည်သာ တစ်ခဏချင်းနှင့် အက္ခရာဆယ်လုံးကို မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကျ အမိန့်တော်အတိုင်း ဖြေဆိုတော်မူနိုင်ပါပေတယ် . . ."

လို့ ကျည်းသံတမန်တွေက ချီးကျူးကြသတဲ့။ သူတို့ဝှက်ဆိုတာကို မှန်ကန်အောင်ဖြေဆိုနိုင်တဲ့အတွက် ကျည်းသံတမန်တွေဟာ ဓမ္မစေတီမင်းကို ဉာဏ်ပူဇော်တဲ့အနေနဲ့ ကျည်းပြည်ကပါလာတဲ့ ပိုးဖဲအဝတ်စုံတွေနဲ့ ရွှေပန်းခိုင်၊ ငွေပန်းခိုင်တွေအပြင် ကျည်းပြည်ဘုရင်ရဲ့ နန်းသုံး 'ထွက်စည်၊ ဝင်စည်' လို့ အဘိုးတို့ မြန်မာလိုခေါ်တဲ့ ကျည်းမြောက်စည်ခုနစ်လုံးကိုပင် ဆက်သကြသတဲ့။

(၁၂) ပလပေါက်

ဓမ္မစေတီမင်း လက်ထက်မှာပဲကွယ့် . . . အခု တရုတ်ပြည်လို့ခေါ်တဲ့ စိန့်တိုင်းပြည်က သံအမတ်ကြီးတစ်ယောက် ခေါင်းဆောင်ကြီးမှူးပြီး အဖွဲ့ဝင် (၅၀) ကျော်ပါတဲ့ အဖွဲ့ကြီးတစ်ဖွဲ့ဟာ ပုသိမ်သင်္ဘောဆိပ်မှာ ကမ်းကပ်ပြီးတော့ ဆေးရောင်စုံခြယ်ထားတဲ့ သေတ္တာကြီးတစ်လုံး ဓမ္မစေတီမင်းကို လာဆက်ပါလေရော။

မင်းကြီးဟာ အင်မတန်ခိုင်ခံ့တဲ့ သေတ္တာကြီးကို တအံ့တဩနဲ့ စေ့စေ့စပ်စပ်ကြည့်တဲ့အခါ သေတ္တာကြီးရဲ့သော့ပေါက်တစ်နေရာမှာ 'ကရောဖ-စောလ-ရောင်က' လို့ စာရေးထားတာကို တွေ့ရတာကိုး။ မင်းကြီးဟာ သံတမန်တွေဆီက သေတ္တာကိုလက်ခံယူထားပြီး မဖွင့်သေးပဲနဲ့ ဆိုင်းငံ့နေသတဲ့။

နောက်တစ်နေ့ကျမှ မင်းကြီးဟာ ကိုးကွယ်ထားတဲ့ ဘုရင်ဝေဒ၊ ပုညသာရီ ဆရာတော်များကို ပင့်ဖိတ်ပြီး ဆွမ်းလုပ်ကျွေးတော်မူပြီးတော့ မှူးမတ်စုံစုံလင်လင်ရှေ့မှာ သေတ္တာပေါ်မှာ ရေးထားတဲ့

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စာတွေကိုပြပြီး ဘယ်လိုအဓိပ္ပါယ်ရှိသလဲဆိုရင် 'ဒီသေတ္တာရဲ့ အနေအထားဟာ အင်မတန်ထူးဆန်းနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ဖွင့်လို့မဖြစ်သေးဘူး။ ဒီပေါ်ရေးထားတဲ့ 'ကရောဖ-စောလ-ရောင်က' ဆိုတဲ့ စကားလုံးသုံးလုံးကို စဉ်းစားကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။

'ကရောဖ' ဆိုတာက မွန်စကားပဲ။ မြန်မာလိုပြန်ရင် 'ဖဦးထုပ်၏နောက်' လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ ဒီတော့ ဖဦးထုပ်ရဲ့နောက်မှာ ဘာရှိသလဲ တွေးကြည့်ရင် ပစောက်ရှိတာကို တွေ့ရှိတယ်။ ဒီနေရာမှာ 'ပ' တစ်လုံးကို ယူမယ်။ 'စောလ' ဆိုတာလည်း မွန်ဘာသာပဲ။ မြန်မာပြန်ရင် 'မြေးအဘိုး' လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ မြေးက အဘိုးကို မွန်ဘာသာနဲ့ 'လ' လို့ ခေါ်တာဖြစ်လို့ ဒီနေရာမှာ 'လ' တစ်လုံးကို ယူမယ်။

'ရောင်က' ဆိုတာ မွန်လိုပြောတာ။ မြန်မာလိုပြန်ရင် 'ငါးကို မျှော်ကြည့်သူ' လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ ဒီတော့ ငါးကို မျှော်ကြည့်သူဟာ ဘယ်သူဖြစ်နိုင်သလဲလို့တွေးရင် 'ဗျိုင်း' ဖြစ်နိုင်တာကို တွေးမိတယ်။ ဒီတော့ ဗျိုင်းကိုလည်း မွန်ဘာသာနဲ့ 'ပေါက်' လို့ ခေါ်တာကိုး။ ဒီနေရာမှာ 'ပေါက်' တစ်လုံးကို ယူရမယ်။ အားလုံးပေါင်းလိုက်ရင် 'ပလပေါက်' ဆိုတဲ့ အဖြေသုံးလုံးကို တွေ့ရတယ်။

'ပလပေါက်' ဆိုတာကို မြန်မာလိုပြန်ရင် 'မဖွင့်နဲ့' လို့ အဖြေရှိတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ဒီသေတ္တာကိုဖွင့်ရင် အန္တရာယ်ဖြစ်မယ်နဲ့တူတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသေတ္တာကို သတိနဲ့ဖွင့်ကြစို့' လို့ ပြောသတဲ့။

သေတ္တာကြီးကလည်း စတုရန်းငါးတောင် ရှိသတဲ့။ အဲဒါနဲ့ မင်းကြီးရဲ့အစီအစဉ်အတိုင်း လူရှင်းတဲ့ ကျုံးနဖူးထိပ်ကို ယူသွားပြီး ချသွားသတဲ့။ ပြီးတော့မှ သေတ္တာပေါ်က ထန်းပင်တစ်ပင်လောက် အမြင့်ရှိတဲ့ငြမ်းကို ထိုးတယ်။ အဲဒီငြမ်းပေါ်က သားရေပြားကြီးတွေကို (၉) ထပ်ခင်းပြီး မင်းချင်းယောကျ်ား (၁၀) ယောက်တို့က အဲဒီသေတ္တာပေါ်ကို ကျောက်ခဲကြီးတွေနဲ့ ပစ်ပေါက်ချကြရသတဲ့။

အဲဒီလို ပစ်ချလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ သေတ္တာကွဲသွားပြီး သေတ္တာထဲက မီးခိုးလို အခိုးအငွေ့တွေ ထွက်လာတယ်။ သေတ္တာထဲက မြားတံတွေဟာလည်း အရှိန်ပြင်းပြင်းနဲ့ ထွက်လာလိုက်ကြတာ အပေါ်က အုပ်ကာထားတဲ့ သားရေချပ်ကြီးတွေကို (၅) ချပ်အထိ ပေါက်ကုန်၊ စူးကုန်သတဲ့။ လေးဘက်လေးတန် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထွက်ကုန်တဲ့ မြားတွေဟာဆိုလည်း အနီးအနားမှာရှိတဲ့ သစ်ပင်တွေမှာ တွဲလွဲဆွဲပြီး စူးဝင်နေကြတာကို အားလုံးတွေ့ကြရတာကိုး။

ဒီအဖြစ်အပျက်အားလုံးရဲ့ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ အားလုံးကို မြင်ကြရတဲ့ ရဟန်းရှင်လူအပေါင်းဟာ ငါတို့အားလုံး သေကြေပျက်စီးအောင် ကြံလိုက်တဲ့ ဒီလက်နက်သေတ္တာကြီးဟာ ပညာဉာဏ်ကြီးကျယ်တဲ့ မမွေစေတီမင်းကြီးကြောင့်သာ အားလုံးချမ်းသာရာရကြပါပေတယ်လို့ မင်းကြီးကို ကောင်းချီးပေးပြီး မင်းကြီး အသက်ရှည်ပါစေကြောင်းကို မေတ္တာပို့ ဆုတောင်းကြသတဲ့။

ဒီအခါမှာ စိန်ပြည်သား သံအဖွဲ့ကလည်း မင်းကြီးရဲ့ပညာစွမ်းရည်ကို ချီးကျူးထောပနာပြုပြီး သူတို့ဘုရင်သည် ဤတိုင်းပြည်နှင့်ဘုရင်ကို သေကြေပျက်စီးရန် မရည်ရွယ်ပါ။ အကယ်၍ ဤသေတ္တာကို မဖွင့်နိုင်လျှင် (သို့မဟုတ်) စနစ်တကျ မဖွင့်တတ်လျှင် သူတို့သည် ဤသေတ္တာကို ဘေးကင်းစွာနှင့် ပြန်ယူသွားရန် အစီအစဉ်ရှိပါသည်လို့ ပြောဆိုတောင်းပန်ပြီး ယူဆောင်လာကြတဲ့ စိန်တိုင်းပြည်ဖြစ် အဝတ်တန်ဆာတွေနဲ့ တူရိယာ တီးမှုတ်သူတွေကိုရော တူရိယာပစ္စည်းတွေကိုပါ ပဏ္ဏာဆက်သသွားကြသတဲ့။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၈) ဖိနပ်စီးကြရအောင်

အမေတို့ရွာတွင် ကြံ့တောင့်ကြံ့ခဲလှစွာ ဘုန်းတော်ကြီးပျံပွဲတော် ရှိလေသည်။ နယ်အခြေအနေကောင်းသည်ဖြစ်၍ ဤပွဲတော်ရက်တွင် မြို့ဈေးသည်များပင် လာကြမည်ဟု သတင်းရထားသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ရွာလုံးရှိ လူလင်ပျိုရော၊ လုံမပျိုများပါ ပျော်နေကြ၊ ရွှင်နေကြသည်။

သူများတစ်တွေ ကြိုးစားပမ်းစားနှင့် စိတ်ကူးယဉ်ကြသလောက် ငွေကြေးမပြည့်စုံရှာသူ အမေ့တွင်မူ ဒီပွဲလမ်းသဘင်မှာ သူ့သမီး (၃) ယောက်ကို ဘယ်လိုလုပ်၍ အများနည်းတူ လှလှပပ ဆင်ရပါမည်နည်းဟု အတွေးနှင့် ရင်လေးနေရှာသည်။

အမေ့မှာ သမီးကြီး မြနုနှင့်အမြွှာသမီး (၂) ယောက်ဖြစ်သော မြစုနှင့်မြဥ ဟူသည့် သမီး (၃) ယောက်ရှိလေသည်။ လမ်းအတူ ထွက်သွားလျှင် ဒီညီအစ်မ (၃) ယောက် ရွေးမရအောင် တူလှသည်ဟုလည်း သတင်းကြီးနေသည်။ အမေသည် တစ်နေ့ရှာ

တစ်နေ့စားဘဝနှင့် စားဖို့ပင် အနိုင်နိုင် ရှာနေရရှာသည်။ တစ်နေ့တွင် အမေသည် သမီး (၃) ယောက်ကို အနားသို့ခေါ်ယူ၍ ဝမ်းနည်းစကား ပြောကြားလေသည်။

"သမီးတို့ကို အမေ စကားပြောစရာရှိတယ်။ နားထောင်ကြကွယ့်။ အမေဟာ သမီး (၃) ယောက်စလုံးကို အပိုအလိုမရှိ အားလုံးအတူတူ ချစ်တာချည်းပဲကွယ့်။ အမေဟာ သမီးတို့အပေါ်မှာ တစ်ဖက်ကို ညာ၊ တစ်ဖက်နာ၊ မေတ္တာမမျှ မပြုခဲ့ဘူး ဆိုတာကိုတော့ သမီးတို့ အသိပဲ။

အမေတို့ရဲ့ အိမ်တွင်းရေး အခြေအနေဆိုတာလည်း သမီးတို့ သိတဲ့အတိုင်းပဲကွယ့်။ အမေဟာ သမီးတို့ကို အပျိုအရွယ်ကလေးတွေပါကလားလို့ သူများနည်းတူ လှလှပပ ဆင်မပေးနိုင်တာကိုလည်း တစ်နေ့မှ စိတ်မကောင်းဘူး။ သမီးတို့မှာ ဘာမှမပြည့်စုံကြရှာဘူး။ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းရယ်လို့လည်း ဘယ်သူ့မှာမှ မရှိကြတာကို အမေသိတယ်။

အခု အမေပြောမှာလည်း ဒါနဲ့ပတ်သက်တာပဲ။ အခုပွဲတော်ရက်အတွင်း ရက်ပေါင်း (၃၀) (တစ်လ) တိတိမှာ သမီးတို့ စီးကြဖို့ ဖိနပ်အသစ်ကို အမေလဲ ထပ်မဝယ်ပေးနိုင်ဘူး။ ရှိတဲ့ဖိနပ်ကလည်း သမီးတို့ (၃) ယောက်လုံးမှာမ (၂) ရန်ပဲ ရှိတယ်။ အဲဒါကို သမီးတို့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး စီးရပါ့မလဲလို့ အမေ အဖြေရှာနေတယ် . . ."

ထိုအခါ သမီးကြီး မြနုက အမေ့စကား မဆုံးမီမှာပင် . . .

"သူ ပွဲတော် မသွားပါ။ ညီမများပဲ သွားပါစေ . . ."

ဟု ဆိုကာ အမေ့ပြဿနာကို ငဲ့ညှာစွာ ဝင်ရှင်းပေးသည်။ သို့သော် အမေက မကျေနပ်။

"အို . . . မြနုကကွယ် . . . အမေ့စကားကို ဝင်မဖြတ်နဲ့

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စမ်း . . . ဆုံးအောင် နားထောင်မှပေါ့။ အမေက ဒီလို တစ်ယောက်က အနစ်နာခံတာကိုလည်း မကြိုက်ဘူး။ အားလုံး အညီအမျှ ဖြစ်စေချင်တယ်ဆိုတာကို အမေ စောစောက ပြောခဲ့ပါပကောလား"

"ဒီတော့ . . . နားထောင်ကြ . . . အမေ ပြောမယ် . . . အခု ဖိနပ် (၂) ရန်ရှိတာကို ဒီပွဲတော်ရက် ရက်ပေါင်း (၁၀) ရက်အတွင်းမှာ သမီးတို့ ညီအစ်မ (၃) ယောက်လုံး အညီအမျှ ဖြစ်အောင် တစ်ယောက်ကို ရက်ပေါင်း (၂၀) တိတိစီ အညီအမျှ စီးကြရမယ် ကွယ့်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်သူအရင်စီးမယ်ဆိုတာကိုတော့ သမီးတို့ ဆန္ဒအတိုင်း လုပ်ကြ . . . "

အမေကား အပါးမှ ထွက်သွားလေပြီ။ စကားလည်း ဆုံးသွားလေပြီ။ နု၊ စု၊ ဥ ညီအစ်မ (၃) ဖော်တို့သည် ဖိနပ် (၂) ရန်နှင့် ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သူတို့ (၃) ယောက် ဘယ်လိုလုပ်၍ တစ်ယောက်အရက် (၂၀) စီရအောင် စီးကြရမည်ကို ခေါင်းချင်းဆိုင်၍ တိုင်ပင်နေကြလေပြီ။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

(၈) ဟိုဘက်ကမ်းကို ကူးကြမယ်

တောလိုက်မုဆိုးကြီးသည် သူနှင့်အတူ ကျားဆိုးကြီးတစ်ကောင်၊ ဆိတ်သိုးကြီးတစ်ကောင်နှင့် သူအလွန်ကြိုက်သည့် ကွမ်းတစ်ထုပ်ကို သယ်ဆောင်ယူလာသည်။ သူသည် မြစ်၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ကူးရန် လှေကြုံကိုစောင့်ရင်း မြစ်ကမ်းနားတွင် ထိုင်နေလေသည်။

နေသည် တဖြည်းဖြည်း မြင့်လာလေပြီ။ သက်ရှိပစ္စည်း ဖြစ်သော ကျားနှင့်ဆိတ်တို့က ဆာကြပြီဖြစ်၍ မုဆိုးကြီးထံတွင် အစာတောင်းသည့်အနေနှင့် အသံပေးနေကြသည်။ မုဆိုးကြီးကိုယ်တိုင်ကလည်း ဝမ်းထဲမှ တကြုတ်ကြုတ်မြည်အောင် ဆာလောင်လာလေပြီ။

ထိုအခိုက် မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းမှ လှေတစ်စင်းလာသည်ကို မြင်၍ မုဆိုးကြီးသည် ဝမ်းသာသွားသည်။ လှေကြုံအနားသို့ ရောက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လာလျှင် မုဆိုးကြီးသည် လှေပိုင်ရှင်အား ဟိုဘက်ကမ်းသို့ကူးလို၍ လှေကို ခေတ္တငှားပါရန် တောင်းပန်လေသည်။

လှေပိုင်ရှင်သည် မုဆိုးကြီးလက်သို့ လှေကိုအပ်ပြီးလျှင် လှေကို ကမ်းပါးရှိတိုင်တွင် ခိုင်မြဲစွာ ချည်နှောင်၍ ထားခဲ့ရန် မှာကြားလျက် ထွက်ခွာလေ၏။ သို့သော် လှေပိုင်ရှင်သည် မုဆိုးကြီး၏ အပါးမှ ထွက်ခွာ၍မသွားမီ မှာကြားသွားသည်မှာ . . .

"မုဆိုးကြီး . . . ကျွန်ုပ်၏လှေသည် တစ်ကြိမ် လှော်ခတ်လျှင် လှေပေါ်တွင် ပစ္စည်းဦးရေ သက်ရှိဖြစ်စေ၊ သက်မဲ့ဖြစ်စေ၊ လှော်ခတ်သူ တစ်ဦးနှင့်အတူ ပစ္စည်းတစ်မျိုးကိုသာ တင်ဆောင်၍ ရပါသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ဦးရေပိုတင်မိပါက လှေနစ်မြုပ်တတ်ပါသည် . . ."

ဟု ပြောလေသည်။

မုဆိုးကြီးသည် လှေပိုင်ရှင် မှာကြားသွားသည့်အတိုင်း နားထောင်ပါမည်ဟု ကတိပေးလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် မုဆိုးကြီးသည် သူနှင့်အတူ ပါလာသည့် သက်ရှိပစ္စည်း ကျားဆိုး၊ ဆိတ်သိုးနှင့် သက်မဲ့ပစ္စည်း၊ ကွမ်းထုပ် အစရှိသည့် ဤပစ္စည်းဦးရေ သုံးမျိုးကိုကြည့်ကာ သူနှင့်အတူ တစ်ခုစီသာ လှေပေါ်သို့ တင်ဆောင်ခေါ်ယူသွားခွင့်ရှိသည်ဖြစ်၍ မည်သည့်ပစ္စည်းအား အလျင်ဆုံး ခေါ်ယူသွားရမည်ကို စဉ်းစားမိလေ၏။

သူသည် အကယ်၍ ကျားကို ပထမဆုံး ခေါ်သွားမည်ဆိုပါစို့။ ဤမှာဘက်ကမ်းတွင် ဆိတ်သိုးနှင့်ကွမ်းထုပ်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့မည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခါ အစာဆာလောင်နေသည့် ဆိတ်သိုးသည် သူ၏အစာဖြစ်သော ကွမ်းထုပ်ကို အနားမှာ မုဆိုးကြီးမရှိတော့၍ ကြောက်ရမည့်သူ မရှိသောကြောင့် စားပစ်လိုက်ပေမည်

ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ ကွမ်းထုပ်ကိုယူသွားပါကလည်း ကျားသည် ဆိတ်ကို စားပစ်လိုက်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် မုဆိုးကြီးသည် ဆိတ်ကို ပထမဆုံး ခေါ်သွားမည်ဟု စိတ်ကူးသည်။ ဤဘက်ကမ်းတွင် ကျန်ခဲ့သော ကျားသည် ကွမ်းကို သူ၏အစာမဟုတ်၍ စားမည်မဟုတ်ဟု တွေး၏။

ထို့နောက် ဒုတိယအခေါက်တွင် မည်သူ့ကို ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ခေါ်သွားရမည်ဟူသော ပြဿနာကို မုဆိုးကြီးသည် မရှင်းနိုင်ရှာ။ ကျားဆိုးနှင့်ဆိတ်သိုး ကျန်ခဲ့လျှင် ဆိတ်သိုး အစားခံရမည်။ ဆိတ်သိုးနှင့်ကွမ်းထုပ် ကျန်ခဲ့လျှင်လည်း ကွမ်းထုပ် အစားခံရမည်။

သို့ဖြစ်လျှင် မုဆိုးကြီးသည် မည်သူ့အား အလျင်လှေပေါ်တင်ဆောင်၍ မည်သူ၏အစားကို မည်သူမျှ မခံရလေအောင် ဘေးကင်းစွာဖြင့် ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ကူးရမည်နည်းဟု စိတ်ကူးထုတ်ရပေတော့မည်။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၁၀) မီးရထားနှစ်စင်း

အဘွားနှင့် သည်တစ်ခါ ခရီးထွက်လာရခြင်းသည် အခါတိုင်းနှင့်မတူ။ ပို၍ ပျော်ရွှင်ဖွယ်ရာ ကောင်းလှသည်ဟု သူဇာတို့ညီအစ်မနှစ်ယောက် တီးတိုးပြောလာကြသည်။

အဘွားသည် သူ ငယ်စဉ်ကနေထိုင်ခဲ့သည့် ချက်မြှုပ်ရာဒေသသို့ အပြန်ခရီးတွင် အတိတ်မှ အဟောင်းတို့ကို အသစ်တစ်ဖန်ပြန်လည်မြင်ယောင်လာဟန်နှင့် စိတ်လက်ပျော်ရွှင်နေသည်။ သူငယ်စဉ်က အတွေ့အကြုံများကို မြေးမကလေးနှစ်ယောက်အား တဖွဖွပြောပြလာသည်။

အဘွား၏ဒေသသည် စေတီပုထိုးများ ပေါများ၍ တောတောင်ရေမြေသဘာဝလှပကာ သစ်သီးဝလံများ ပေါများလှသည့် သထုံခရိုင် တောင်စွန်းရွာကလေး ဖြစ်သည်။

အဘွားသည် ရထားပေါ်မှ လှမ်းမြင်နေရသည့် အရပ်ရှည်ရှည်လူကြီးတစ်ယောက် ကတ္တီပါစောင်အစိမ်းကို တစ်ကိုယ်လုံး

ခြုံအိပ်ထားသည်နှင့်တူနေသော စိမ်းစိမ်းစိုနေသည့် တိုက်ကုလားတောင်တန်းကြီးကို လက်ညှိုးထိုးပြရင်း ယင်းတောင်စောင်းမှ သူတို့၏ ဒူးရင်းခြံအကြောင်း၊ ထိုတောင်စောင်းမှ ပေါများသော စားသုံးပင်များအကြောင်း စသဖြင့် ပြောလာရာ တစ်နေရာတွင်ကား . .

"အဲဒီတောင်တန်းတစ်လျှောက်မှာ စားသုံးပင် သစ်သီးဝလံတွေဆိုတာ တစ်လ ထမင်းမစားရရင် နေပါစေတော့။ သီးပင်တွေလျှောက်ခူးစားတာနဲ့ပဲ ဝမ်းဝတယ်။ အဲဒီလောက်အထိ ပေါတာ"

ဟူ၍ ပါရှိလေရာ သူဇာက ရုတ်ခြည်းကြားဖြတ်လျက် . . .

"အဘွားပြောတဲ့အထဲမှာ သစ်သီးဝလံဆိုတာ ဘာကိုပြောတာလဲ အဘွား . . ."

ဟု မေးလိုက်သည်။ ထိုအခါ အဘွားက . . .

"ဝလံဆိုတာဟာ နွယ်ပင်က သီးတာကို ခေါ်တာကွယ့်မိန်းကလေးရဲ့ . . . ဘူး၊ ဖရုံ၊ သခွား ဆိုတာတွေဟာ ဝလံပဲပေါ့ကွယ် . . သူတို့လိုပဲ နွယ်ပင်က သီးတာဆိုရင် ဝလံချည်းပေါ့ . . . အလို . . ."

စကားပြောနေရင်းမှပင် အဘွားတို့ စီးလာသော ရထားသည် ရုတ်ချည်း ရပ်တန့်သွားလေသည်။

"ဟင် . . . ဘူတာလည်း မရောက်သေးပဲနဲ့ ရထားက ဘာဖြစ်လို့ ရပ်သွားရပါလိမ့် . . ."

ဟု ဖြူဖြူပြောသည် အဘွားနှင့်အတူ ပြတင်းဝမှ ခေါင်းပြူ၍အပြင်သို့ ထွက်ကြည့်လေသည်။ မှန်ပါသည်။ ရထားသည် တောင်စွန်းဘူတာသို့ မရောက်ခင် ရွာအဝင် ရေစုပ်စက်ကြီး၏အနီး 'အင်းဘုန်းကြီး' ဟု ခေါ်သော ရွာကလေး၏ဘေးတွင် ရပ်ရိုးထုံးစံမဟုတ်ပဲနှင့် ရပ်သွားသည်။ ရထားပေါ်တွင်ရှိသော ခရီးသည်များသည်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ရထားတွဲတံခါးဝနားသို့ ပြူစိ ပြူစိနှင့်ထွက်ရပ်ကာ ရထားဘာကြောင့် ရပ်နေပါလိမ့်ဟု အချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး စုံစမ်းကြလေသည်။

အဘွားတို့ရထားသည် မော်လမြိုင်ဘက်မှ ထွက်လာသည့် ရန်ကုန်သွား မီးရထားနှင့် တစ်လမ်းတည်းပေါ်တွင် လာဆုံနေသောကြောင့် ယခုကဲ့သို့ ရပ်ထားရသည့်အဖြစ်မှန်ကို သူဇာတို့ညီအစ်မ သိကြရသောအခါတွင် သက်ပြင်းကို ပြိုင်တူ ချမိကြလေသည်။

“ဒီလိုသာဆိုရင် အဘွားတို့ဆီ ဘယ်အချိန်မှ ရောက်တော့မလဲ မသိဘူးနော်။ ရထားတွေကလည်း တစ်လမ်းတည်းမှာမှ လာဆုံတတ်ကြပလေတယ် . . .”

ဖြူပြာက ညည်းညည်းညူညူနှင့် ပြောလိုက်သည်။ ခရီးသည်များအားလုံးသည် ရထားမထွက်မီ အညောင်းပြေသဘောနှင့် တွဲပေါ်မှအောက်သို့ ခေတ္တဆင်းကြသည်။ သူဇာတို့ညီအစ်မ နှစ်ယောက်ပါ အဘွားထံ ခွင့်တောင်း၍ အောက်သို့ ခဏဆင်းကြည့်ကြသည်။

စပ်စုသော ဖြူပြာသည် ရထားတွဲဖြစ်နေပုံကိုကြည့်ရအောင်ဟု ဆိုကာ သူဇာ၏လက်ကိုဆွဲ၍ ရထားနှစ်စင်း ခေါင်းချင်းဆိုင်၍ ဆုံနေသည့်ပုံကို သွားကြည့်ရအောင်ဟု ခေါ်သည်။

ရထားနှစ်စင်းသည် ရန်ကုန်-မော်လမြိုင်သွား ရထားလမ်းပေါ်တွင် ခေါင်းချင်းဆိုင်၍ ဆုံနေကြလေပြီ။ ရန်ကုန်မှလာသော ရထားသည် တွဲပေါင်း (၆၄) တွဲ ပါသလို၊ မော်လမြိုင်မှလာသော ရထားသည်လည်း တွဲပေါင်း (၆၄) တွဲ ပါလာသည်ကို သူဇာတို့ တွေ့ရလေသည်။

သူဇာတို့နှစ်ယောက် ရထားနှစ်စင်းဆုံသောနေရာကို လှည့်ပတ်၍ ကြည့်ကြပြန်သောအခါ ရထားနှစ်စင်း ဆုံတွေ့နေကြသည့်

ရထားလမ်း၏ဘေးတွင် ရေစုပ်စက်ရှိရာသို့ သွားသော ရန်ကုန်-မော်လမြိုင်သွား ရထားလမ်းကို ကန့်လန့်ဖြတ်ကာ ဆုံနေသည့် ရထားလမ်းတိုကလေးတစ်ခုကို တွေ့ကြရသည်။ ထိုလမ်းတိုကလေးသည် ရထားတွဲပေါင်း (၃၂) တွဲခန့် နေရာအရှည် ရှိလေသည်။

သူဇာသည် မီးရထားရုံပိုင်နှင့် ဂါတ်ဗိုလ်၊ စက်ခေါင်းဗိုလ်တို့ ခေါင်းချင်းဆိုင်၍ ဒီရထားနှစ်စင်းကို ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွားနိုင်ရန် အလွယ်တကူနှင့် ဘယ်လိုလုပ်ရမည်ကို တိုင်ပင်နေကြသည့်နေရာသို့သွားကာ နားထောင်ချင်သော်လည်း ‘မိန်းကလေးဆိုတာ ကိုယ့်နေရာ ကိုယ် သိရတယ်’ ဟူသော အဘွား၏ဩဝါဒကို ကြားယောင်လာသဖြင့် ညီအစ်မနှစ်ယောက် သူတို့တွဲရှိရာသို့ ပြန်လာသည်။

ရထားတွဲပေါ်သို့ ရောက်ကြလေလျှင် ရထားတွဲများ ဖြစ်နေပုံကို ဖြူပြာက အဘွားကို ပြောပြပြီး . . .

“အမှန်က ရထားနှစ်စင်း ခုလိုရင်ဆိုင်နေတာမှာ ဒီလောက်ကြာဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အလွယ်တကူနဲ့ ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွားနိုင်အောင် လုပ်နိုင်သားပဲဟာကို။ ဘာများ အခက်အခဲရှိနေလို့ပါလိမ့်။ ဒီရုံပိုင်တွေဟာ သက်သက် ခရကို ခါးတောင်းကျိုက် ဖမ်းချင်နေကြတယ် . . .”

ဖြူပြာ၏ စိတ်မရှည်သလို ပြောလိုက်သံနှင့်အတူ ရထားနှစ်စင်း တစ်လမ်းတည်း ဆုံနေသည့်ကိစ္စမှာ အလွယ်တကူနှင့် လွှဲပြောင်းသွားနိုင်သားပဲဟု သူက ပြောလိုက်သည်ကို ရထားတွဲပေါ်ရှိ ခရီးသည်များက ကြားလိုက်ရသောကြောင့် ဖြူပြာကို ဝိုင်းကြည့် လိုက်ကြသည်။

အသက် (၄၀) ခန့်ရှိသော ခံ့ခံ့ညားညား ဝတ်ဆင်ထားသည့်

www.burmeseclassic.com

ယောက်ျားကြီးတစ်ဦးသည် ဖြူပြာပြောသည်ကို သဘောကျစိတ်ဝင်စားသည့်ဟန်ဖြင့် ဖြူပြာကို ဖော်ရွေစွာ ကြည့်ရင်း အပြုံးနှင့် . . .

"မိန်းကလေးပြောတာ မှန်သကွယ့်။ ဦးလေး ထောက်ခံတယ် . . . ရထားနှစ်စင်း ခုလို တစ်လမ်းတည်းမှာ ဆုံနေတဲ့အခါမှာ မိန်းကလေးဟာ ဒီရထားမှာ တာဝန်အရှိဆုံးလူတစ်ယောက်အနေနဲ့ တကယ်လို့ဖြစ်ခဲ့ရင် မိန်းကလေးပြောသလို အလွယ်တကူနဲ့ ဒီရထားနှစ်စင်းကို ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွားနိုင်အောင် ဘယ်လိုလုပ်မယ်ဆိုတာ ဦးလေး သိပါရစေကွယ်။ ပြောပြပါ . . ."

ဟု ဆိုလာသည်။ အဘွားကပါ ထိုခရီးသည်ကြီး တောင်းဆိုလာသည်ကို ထောက်ခံသလို အမူအရာနှင့် ခေါင်းညိတ်ပြလေသည်။ ဖြူပြာသည် ထိုရထားနှစ်စင်း ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွားနိုင်ရန် မည်သို့စီမံလေမည်နည်း။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

(၈) ခွက်ချူရန် ခက်ပါတရ

သူဇာတစ်ယောက် စားမကောင်း၊ သောက်မကောင်းနှင့် တစ်ရှောင်ရှောင် ဖြစ်နေရာမှ အိပ်ရာထက် ဗုန်းဗုန်းလဲကျသွားသည်အထိ နေမကောင်းဖြစ်သွားရှာချေပြီ။ အစားအသောက် မဝင်သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး သူဇာတွင် အိပ်မပျော်သောရောဂါကပါ ဝင်လာပြန်တော့ သွေးလေကပါ ချောက်ချားလာပြီး အပြောအဆိုပါ ဖောက်ပြားလာလေတော့သည်။

ချစ်အားထားခဲ့ရသည့် မြေးကလေးမို့ အဘွားတစ်ယောက်စိတ်ပူပန်ရသည်မှာ ပြောစရာပင် မရှိတော့။ ပယောဂဆရာကို ခေါ်ပြခဲ့သည်။ "ဒီဟာ ရွာသူနဲ့ ဇော်ဂနီပေါင်းပြီး လုပ်ထားတာ။ နှယ်နှယ်ရရ မဟုတ်ဘူး။ ဇော်ဂနီ (ခေါ်) စုန်းမျိုးကျော်၊ လေးဘော်အဘယ်နည်း ဆိုတဲ့ ဇော်ဂနီလေးမျိုးအနက် ဒေဝဇော်ဂနီဆိုတာက အောက်တန်းစား နတ်ယုတ်တွေကို ခေါ်တာ။ ဗျူဟဇော်ဂနီဆိုတာ

www.burmeseclassic.com

ကတော့ ကျားနဲ့ယှဉ်လာတတ်တဲ့ နတ်စိမ်းတွေကို ခေါ်တာ။ ယက္ခဇော်ဂနီဆိုတာကတော့ ဘီလူး၊ သရဲ၊ ဖုတ်၊ ပြိတ္တာတွေကို ခေါ်တာ။ ကုန္ဒဇော်ဂနီဆိုတာကတော့ အခုပြောတဲ့ ဇော်ဂနီအားလုံးကို အစိုးရတဲ့ နတ်စိမ်းတွေကို ခေါ်တာ။ ဇော်ဂနီတွေထဲမှာတော့ တန်ခိုးအကြီးဆုံးပေါ့ဗျာ . . . ။

အခု ဟောဒီ့ကလေးမကို စွဲကပ်နေတာလည်း ကုန္ဒဇော်ဂနီဖြစ်တယ်။ ပေါ့ပေါ့ဆဆတော့ မထင်လေနဲ့။ အတော့်ကို ကြိုးကြိုးစားစားကုမှ ရတော့မှာ . . . "

ဟု ကြောက်စရာ၊ လန့်စရာ ပြောလိုက်သည်။ ဓာတ်ဗိန္ဒောဆရာ ရိုးရိုးသမားကို ခေါ်ပြပြန်တော့လည်း 'သွေးရိုးသားရိုး ရောဂါပါ' ဟု ဆိုလျက် သင့်လျော်သောဆေးဝါးနှင့် ကုသကျွေးမွေးပြန်သည်။

နက္ခတ်၊ ရာသီ၊ နေ၊ လတို့၏ အသွားအလာကို ကြည့်ရှုကုသတတ်သော ဆရာကြီးများကိုလည်း နက္ခတ်ကြိုက်၊ ရာသီကြိုက်ဓာတ်စာဆေးဝါးကိုပေးကာ ကုသပြန်သည်။

ဟူးရားသမားတော်နှင့် ကုသပြန်တော့လည်း လူနာ၏ မွေးသက္ကရာဇ်ကို မေးကာ ယတြာချေသည်။ သက်စေ့ထီး၊ မီး၊ ပန်း၊ ရေချမ်းများကို လှူဒါန်းစေသည်။ ညောင်ထောက်၊ တံတားခင်း၊ သဲပုံစေတီတည် စသည်ဖြင့် မျိုးစုံအောင် ကုသခဲ့သည်။

ဆရာများ၏ သားသေရသည်ဟူသော စကားကဲ့သို့ သူဇာ၏ ရောဂါသည် စဖြစ်သည့်နေ့မှစ၍ ဒီရေအလား တိုးပွား၍သာလာရသည်။ သက်သာသည့်အရိပ်ကိုမျှ မမြင်။ တစ်နေ့တခြား လုံးပါးပါးလာခဲ့ရသော သူဇာ၏အဖြစ်သည် အရိုးပေါ် အရေတင်ကာ ယဲ့ယဲ့ကလေးသာ ကျန်တော့သည်။

သို့သော် ကံကောင်းထောက်မချင်၍လောဟု မပြောတတ်ပေ။ တစ်နေ့တွင် အဘွားတို့ရွာ၏ အရှေ့အရပ်တွင်ရှိသော အောင်ဇေယျရွာမှ ဆရာကိုမေတ္တာဆိုသူနှင့် အဘွားတို့ရွာ၏ အနောက်အရပ်တွင်ရှိသော ကံတော်ရွာမှ ဆရာကိုသစ္စာဆိုသူ နှစ်ဦးတို့သည် ဆရာသမားကြီးများက လက်လွှတ်ထားရသည်ဟူသော လူနာ မသူဇာ၏သတင်းကို ကြားနာလာခဲ့ရ၍ သူတို့နှစ်ဦး ကုသပါရစေဟု အဘွားထံတွင် မသူဇာအား ကုသခွင့်တောင်းလာကြလေသည်။

အဘွားကလည်း ဘုရားပေးသောအသက်သာ ရှိပေတော့သည်ဟု တွေးကာ ဆရာနှစ်ယောက်၏လက်သို့ လူနာ မသူဇာကို ကုသပေးပါရန် အပ်နှံလိုက်သည်။ ဒါပေသည့် အဘွား၏စိတ်ထဲတွင်မှ ငယ်ရွယ်လွန်းသူ ဤဆရာနှစ်ယောက်သည် သူ့မြေး မသူဇာ၏အသက်ကို တကယ်မှ ကယ်ပေးနိုင်ပါမည်လားဟု တွေးမိရင်း . .

"သမားဆို အိုမှလို့တော့ ရှေးစကားရှိခဲ့တာပဲ။ အခုလည်း ဆရာအို၊ သမားအိုတွေ အားလုံးကတော့ အဘွားမြေးကို လက်လွှတ်သွားကုန်ကြပြီကွယ်။ ဒါကို ဆရာလေးတို့နှစ်ယောက်က ကယ်မ, ပေးနိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ ဆရာလေးတို့ဟာ သိကြားဆရာ၊ နတ်ဆရာတွေပဲလို့ မှတ်ရတော့မှာပဲ . . . "

ဟု မျက်ရည်စမ်းစမ်းနှင့် အားကိုးတကြီး ပြောရှာလေသည်။ ဆရာလေးနှစ်ယောက်လည်း အဘွားအိုကို နှစ်သိမ့်စေသော အပြုံးနှင့် ပြိုင်တူကြည့်လိုက်ကြရင်းက ဆရာလေး ကိုမေတ္တာသည် အဘွားကို စကားဆိုလိုက်သည်။

"သမားဆို အိုမှလို့ အဘွားပြောတာလည်း မှန်ပါတယ် အဘွား . . . ဒါပေမယ့် အခုခေတ်မှာတော့ သမားပညာကို တကယ်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကျကျနန လေ့လာလိုက်စားကြပြီး စနစ်တကျနဲ့ ကုသတတ်ကြဖို့မို့ ဒီစကားဟာ မမှန်တော့ပါဘူး။ သမားဆိုတာမှာ ဂုဏ်အင်္ဂါသုံးရပ် ရှိပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ပဏ္ဍိတဂုဏ်၊ အနာရောဂါဖြစ်လာတဲ့ လက္ခဏာနဲ့ ရာသီ၊ ဥတု၊ ရတု တို့ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် တတ်သိလိမ္မာရမယ်။ ဒက္ခဂုဏ်၊ ရောဂါနဲ့ သင့်လျော်လျောက်ပတ်တဲ့ ဆေးဝါး၊ ဓာတ်စာတို့ကို နားလည်ရမယ်။ နားလည်တဲ့အတိုင်းလည်း ချက်ချင်းလက်ငင်း ကုသပေးနိုင်တဲ့ အစွမ်းသတ္တိရှိရမယ်။ အနာလာသဂုဏ်၊ နေ့ဖြစ်စေ၊ ညဖြစ်စေ၊ လာရောက်ပင့်ခေါ်သူတို့နဲ့အတူ လိုက်သွားနိုင်တဲ့ ထကြွ လုံ့လ ဝီရိယရှိရမယ်လို့ ကျွန်တော်ရဲ့ ဆရာကြီးများက သင်ကြားပေးခဲ့ပါတယ် အဘွားရဲ့ . . ."

ဆရာလေး ကိုမေတ္တာကပင် အပြောကောင်းလေသလော။ အဘွားကပင် ကံစမ်းချင်၍လောဟု မပြောတတ်ပေ။ တစ်ဆွေ၊ တစ်မျိုးလုံးက မရတော့ဘူးဟု စိတ်ပျက်လက်လျှော့ထားပြီးဖြစ်သည့် လူနာ မသူဇာအား ဆရာလေးတို့သဘော ပြုလိုရာပြု၊ ကုလိုရာကု၊ ဇီဝိတဒါနပါပဲဟု အဘွားက အပ်နှံလိုက်လေ၏။

ဆရာကိုမေတ္တာနှင့်ကိုသစ္စာတို့သည် လူနာရှင်ဖြစ်သူက ဆရာတို့ပြုမှ နုရမှာပါဟု လူနာအပ်နှံခွင့် ပေးပြီးသည့်နောက် အိပ်ရာထက်၌ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ပိန်ချုံးချည်နဲ့နေသူကလေးအား သမားတို့၏ထုံးစံအတိုင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးပေးရတော့သည်။

အမျိုးသမီးတို့၏ ဗာလဟူသော အရွယ်- တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အတွင်း၊ တရုဏီအရွယ် -အသက်တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်မှ သုံးဆယ့်နှစ်နှစ်အတွင်း၊ အဓိရုဍ္ဍာအရွယ်- သုံးဆယ့်သုံးနှစ်မှ အသက် ငါးဆယ်အတွင်း၊ ဝုဍ္ဎါအရွယ်-အသက် ငါးဆယ်မှ အထက်ကြီးသူများ ဟူ၍ အရွယ်လေးပါး ပိုင်းခြားထားရာ လူနာ မသူဇာ၏

အသက်အရွယ်ကိုမေး၍ တရုဏီအရွယ်ဟု သိရပြန်သည်။ ရာသီမနိုင် ဆေးမကိုင်နှင့်ဟူသော သမားတို့၏ ဩဝါဒအတိုင်း ဆရာနှစ်ယောက်တို့သည် လူနာမသူဇာ၏ ရောဂါအရင်းအမြစ်မှ စတင်စစ်ဆေးလိုက်သောအခါ သည်းခြေကြောင့်ဖြစ်ရသော နှုတ်မမြိန်နာလက္ခဏာများဟု သိရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မသူဇာသည် ရောဂါစတင်သည်မှစတင်၍ မည်သည့်အစားအစာကိုမှ လက်မခံချင်ဖြစ်လျက် အားပြတ်လဲသွားရခြင်း ဖြစ်၏။ သည်းခြေကို အရင်တည်ကာ ရောဂါစတင်လာခြင်းကြောင့်လည်း အရှုးစုန်းဖမ်းသကဲ့သို့ ကယောင်ကတမ်းနှင့် ပြောချင်ရာပြော၊ ဆိုချင်ရာဆို ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ လူနာသည် ဤရောဂါဖြစ်သည့်နေ့မှစ၍ ခံတွင်းခါးသည်၊ ချဉ်သည်၊ ပူသည်။ မည်သည့်အစားအစာကို စားစား အရသာပျက်သည်။ အနံ့ဆိုးနေသည်။

မသူဇာသည် သူ့စိတ်ကိုသူ အစိုးရမတော့သည်မို့ ဆရာတွေက မေးသမျှ ပြောလိုမှပြောသည်။ ငေးနေသည်။ တွေးနေသည်။ တစ်ခါတစ်ခါတော့ စိတ်လိုလက်ရ ပြောပြရှာသည်။

ဆရာနှစ်ယောက်သည် ဆန်ပေါက်ပေါက်ကို နူးမြည့်နေအောင် ပြုတ်စေပြီး တစ်ဇွန်းဝင်ဝင် နှစ်ဇွန်းဝင်ဝင်ဟု မသူဇာကို တိုက်ကျွေးသည်။ ပေါက်ပေါက်ပြုတ်ရည်သည် ကြေလွယ်၏။ ဝမ်းမီးကို တောက်စေ၏။ ဝမ်းကို ချုပ်စေ၏။ လေကို လည်စေ၏။ နှုတ်ကို မြိန်စေ၏ဟု ဆရာတို့နှစ်ယောက်က ဆိုကြသည်။

အနာနှင့်ဆေးပင် သင့်မြတ်၍လော၊ ဆရာကလေး နှစ်ယောက်ကပင် မေတ္တာစေတနာ ကောင်းမွန်၍လောဟု မပြောတတ်ပေ။ မသူဇာသည်လည်း အနည်းငယ် ထူထူထောင်ထောင် ဖြစ်လာသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဆရာမေတ္တာနှင့် ကိုသစ္စာတို့သည် လူမမာ မသူဇာအား စိတ်ချလာသည်အထိ မနီးလှသော သူတို့၏ရွာမှနေ၍ နံနက်တစ်ကြိမ် မှန်မှန်လာပြီး ညနေ နေမဝင်ခင် မှန်မှန်ပြန်ကြလေ့ရှိသည်။ အဘွားကဆိုလျှင် ဆရာလေးနှစ်ယောက် အခုလို နေ့စဉ်နေ့တိုင်းလာရ၊ သွားရသည်ကို ပင်ပန်းသည်ဟု ဆိုကာ လှည်းယာဉ်တစ်စီးစီးဖြင့် စီစဉ်ပို့ဆောင်ပေးသည်။ ဆရာလေးများက ငြင်းသည်။ ကြာတော့လည်း ဆရာလေးနှစ်ယောက်နှင့် အဘွားတို့မိသားစုသည် ဆွေမျိုးရင်းချာပမာ ရင်းနှီးခင်မင်လာကြသည်။

ဝေဒနာ ပျောက်ကင်းချမ်းသာလာပြီဆိုတော့လည်း မသူဇာ၏ ပါးမို့မို့ကလေးများသည် နှင်းဆီပန်းပွင့်ကလေးများလို လန်းတင့်လာရပြန်ချေ၏။ ထိုအခါမျိုးကျပြန်တော့ လူနာလှလှကလေးကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် တွေ့ရဖန်များလာ၍ ဆရာလေး ကိုမေတ္တာနှင့် ကိုသစ္စာတို့ နှစ်ယောက်သည် ရဟန္တာ ဈာန်ပျံမှို့ ခံနိုင်ကြပါမည်လား။ ငယ်ရွယ်သူ လွတ်လပ်သူချင်း တွေ့ဖန်၊ ဆုံဖန် များလာတော့ အသည်းနှလုံးများက စကားပြောချင်လာကြသည်။ စကားပြောလာကြတော့သည်။

မသူဇာသည် ထိုအခြေအနေမျိုးသို့ ရောက်လာပြန်တော့ ခေါင်းတစ်လုံးတည်းနှင့် ရေအိုးနှစ်အိုးကို မရွက်နိုင်သလို၊ လက်တစ်ဖက်တည်းနှင့် ငါးရံ့နှစ်ကောင်ကို မဖမ်းနိုင်သလို၊ အဖြေမပေးနိုင်အောင် ရှိရှာတော့သည်။ သုံးပွင့်ဆိုင် သူတို့အဖြစ်ကိုကြည့်ကာ ဖြူပြာကတော့ ပြုံးမိသည်။ ဖြူပြာ့အနေကလည်း "သူဇာရေ ဆရာကိုသစ္စာက တော်သား" ပဲဟု ဝေဖန်ပိုင်ခွင့်မရှိ။ ဝေဖန်ချက်ကိုလည်း မပေးထိုက်ဟု ထင်မြင်သောကြောင့် ခပ်အေးအေးသာ နေခဲ့သည်။

ယနေ့လည်း ဆရာနှစ်ယောက်တို့ ရောက်လာချိန် နီးနေပြီဖြစ်၍ ဖြူပြာသည် ရွာအဝင်လမ်းဆီသို့ လည်ပင်လေး ဆန့်ကာ မျှော်လိုက်မိသည်။ ထိုအခိုက် ဆရာကိုမေတ္တာနှင့်ကိုသစ္စာတို့ ပြိုင်တူရောက်လာကြသည်။ ကလေးတစ်ယောက်လို အမူအရာ မပျောက်သေးသော ဖြူပြာသည် ခပ်ရွှင်ရွှင် မြူးမြူးနှင့် . . .

"အသေဝနာစ ဗာလနံ . . ."

'မသေချာသမျှ ငါမပြန်' ဟူသော အဓိပ္ပါယ်နှင့် နောက်ပြောင် နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။

"ဟုတ်တယ် မဖြူပြာရေ . . . ဟုတ်တယ် . . ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကလည်း ပြန်ပြောရဦးမယ်။ ဒါနဥ္စ ခမ္မစရိယာ"

ဟု နှုတ်သွက်သော ဆရာကိုမေတ္တာက ရယ်ရွှန်းရွှန်း ဆိုလိုက်သည်။

"လာရင်းက နှမ အသိပါ" ဟု ဆိုလိုက်သည်ကို တွေးမိသော ဆရာကိုသစ္စာလည်း ပြုံးလိုက်ပြန်သည်။

အင်အားနည်းနေသည့် မသူဇာ၏ အိပ်ရာအနီး၌ထိုင်ကာ ဆရာကိုမေတ္တာ၊ ကိုသစ္စာ၊ ဖြူပြာတို့ကလည်း စကားထာဝှက်ကြ၊ ဖြေကြနှင့် မသူဇာကို ပျော်တော်ဆက်ကြသည်။ အချိန်ကြာလာပြန်တော့ ဆရာတို့နှစ်ယောက်နှင့် သူတို့မိသားစုသည် တစ်ပေါင်းတည်းလိုလို၊ စုစုဝေးဝေး မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ရှိလှလေသည်။

"မဖြူပြာရေ . . . ဒီနေ့ ဆရာတို့ကို ဘာလုပ်ကျွေးရဦးမှာလဲ . . ."

သူဇာသည် အိပ်ရာထက်မှာ ကျုံ့ကျုံ့ပုံ့ပုံ့ ခွေနေရာမှ ဆရာနှစ်ယောက်နှင့် စကားကောင်းနေသော ဖြူပြာကိုလှမ်း၍ မေးလိုက်သည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"အမယ်လေး သူဇာရယ် . . လူနာဟာ လူနာလို အေးအေး နေစမ်းပါ . . . သူ့ဆရာတွေ မစားရမှာကိုများ တကတည်း အပူ အပင် ကြီးနေလိုက်တာ . . မုန်းစရာ . . . "

ဖြူပြာက သည်းနိုင်ရန်ကော၊ ပိုနိုင်ရန်ကော ဟူသည့် မျက်နှာမျိုးဖြင့် အိပ်ရာထက်မှ သူဇာကို ခပ်ရွဲ့ရွဲ့ စလိုက်သည်။ ဖြူပြာက ကလေးတစ်ယောက်လို အရွဲ့အစောင်းသန်လှသည်ကို သိနေပြီး ဖြစ်သော ဆရာကိုမေတ္တာကလည်း ဖြူပြာကိုရော၊ သူဇာကိုပါ တစ်ချက် သိမ်းကျုံးကြည့်လိုက်ရင်း . . .

"ပူရတာပေါ့ဗျာ . . . ဆရာတို့ မစားရ၊ မသောက်ရမှာကို မသူဇာကမှ မပူရင် ဘယ်သူက ပူရမှာလဲ။ မဖြူပြာက ဆရာတို့ကို စေတနာသဒ္ဓါတရား ထားမှာလား . . ပြောလေ . . . "

"အံမာ ဆရာကိုမေတ္တာက သူ့လူနာကိုထိလို့ နာတတ်လိုက်တာ။ အေးပါ . . နာပါ . . နာပါ ဖြူပြာကဖြင့် ဒီနေ့ ဆရာတို့လာရင် ကျွေးမယ်ဆိုပြီးတော့ စေတနာ ဗရပွနဲ့ လုပ်ထားလိုက်ရတာကို တမောပဲ။ တော်ပြီ . . . ဘာမှမကျွေးတော့ဘူး။ ကိုယ့်လူနာဆီမှာပဲ တောင်းစားပေတော့ . . . "

"ဒီလိုလည်း မလုပ်လိုက်ပါနဲ့ မဖြူပြာရေ . . . ဆရာကိုမေတ္တာကု မကျွေးချင်ရင် နေပါ။ ဆရာ ကိုသစ္စာကိုတော့ ကျွေးပါနော် . . . "

ဆရာ ကိုသစ္စာကို ဖြူပြာက ပြုံးပြလိုက်ရင်းက အခန်းပေါက်ဝသို့ ခေါင်းပြူလာသည့် အဘွားကို တွေ့လိုက်ရ၍ ထိုင်နေရာမှ ထရပ်လိုက်သည်။

ငွေနှင်းမှုန် လေပြန်ခ၍ ဟေမန္တ ဆောင်းရာသီသို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ တဖွားဖွား တဖောက်ဖောက်နှင့် ကျဲပြန့်ကာ ဆင်းနေကြသည့် ငွေနှင်းစက်တို့၏အောက်တွင် ပန်းဂေါ်သဇင်တို့ကလည်း အဆုပ်လိုက်၊ အခိုင်လိုက် ပွင့်ကုန်ကြလေပြီ။

ဆရာလေး ကိုမေတ္တာသည် 'ပန်းမျိုးစုံရာသီတွေ ဖူးခဲ့ပေါ့လေ။ ချစ်သူကို ရည်းစူး ခူးဆွတ်လို့ချွေ' ဟူသော နတ်ရှင်နောင်၏ ရတုကို အမှတ်ရလိုက်မိသည်။ လှပဖွေးနုသော ပန်းပွင့်တွေအကြားမှာ သူဇာ၏ကျက်သရေရှင် လှရုပ်သွင်ကို မြင်ယောင်လိုက်မိသည်။ တစ်ခါတရံလည်း သူဇာကအကြီးမို့ ခန့်ခန့်ထည်ထည်နှင့် သိက္ခာက္ကန္ဓေထားကာ လှနေသလို အငယ်မ ဖြူပြာကလေးကလည်း နုဖပ်ရွှန်းစိုအလှသွေးရည်ပိုပြီး ငယ်မူ ငယ်ဟန်ကလေး မပျောက်တပျောက်ကို ပို၍ချစ်လောက်သည်ဟု ထင်မိပြန်သည်။

လှရာရာ ပန်းဆုပ် ပန်းပွင့် ပန်းခိုင်တွေကို တပွေ့တပိုက်ကြီး ခူးကာ ဆရာ ကိုမေတ္တာတစ်ယောက် မသူဇာတို့ခြံပေါက်ဝသို့ ရောက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လာသောအချိန်တွင် ဖြူပြာတစ်ယောက်ကလည်း ဆံကေသာ တစ်ပြင်လုံး ပန်းဂေါ်သဇင်များ ဖုံးနေတော့ပြီကို တွေ့လိုက်ရတော့သည်။ သူ့မျက်နှာကလေးကလည်း ပြုံးတဝင့်ဝင့်နှင့် ချစ်ချင်စဖွယ်။ ထိုအခိုက် . . . .

"ဟော . . . ဆရာ ကိုမေတ္တာနဲ့ ကျွန်တော် သဘောချင်းတူနေကြပါပကော . . . ကျွန်တော်လည်း ဒီမနက် ပန်းဂေါ်သဇင်တွေ မနိုင်အောင်ပွင့်တာနဲ့ မသူဇာတို့ဆီ ပို့ရအောင်ဆိုပြီး အစောကြီး ထခူးလာတာ . . ."

ဟူသော ဆရာ ကိုသစ္စာ၏ အသံဩဩကြီးကို ကြားလိုက်ရသည်။ ဆရာ ကိုမေတ္တာသည် ရင်ထဲသို့ အလုံးကြီးဆောင့်ဝင်သွားသည့်အတိုင်း ဒုန်းခနဲဖြစ်သွားသည်။ စိတ်ထဲမှာ မသက်မသာဖြစ်သွားမိပေသည်။ မျက်နှာမပျက်အောင် သတိထားလိုက်ရင်းက . .

"ဒီလိုဆို မဖြူပြာတို့အိမ် ဒီနေ့ လှိုင်ဘောလယ် ဖြစ်နေပြီပေါ့ . . . ရှော့ပါဗျာ . . . ပိုလည်း အိမ်နီးချင်း ဝေရတာပေါ့ . . မဟုတ်လား . . ."

ဟု စကားရောလိုက်ပြီး သူ့ရှေ့မှ ဆီးကြိုသလို အပြုံးသားရပ်နေသော ဖြူပြာ့ကို လှမ်းပေးလိုက်သည်။

"ဟုတ်မှလည်းလုပ်ပါ ဆရာ ကိုမေတ္တာရယ် . . . သူဇာ့ကိုပေးပို့ယူခဲ့တာ မဟုတ်လား . . . ဖြူပြာ့ကိုအရင်တွေ့တာနဲ့ အားတုံ့အားနာဖြစ်ပြီး ထားမပစ်ခဲ့ပါနဲ့ . . ."

ပွင့်လင်းလွန်းလှသည့် ဖြူပြာ့စကားကြောင့် ဆရာကိုမေတ္တာမှာ အနေခက်သွားသလို . . .

"ဖြူပြာတစ်ယောက်ကြောင့်တော့ ခက်ပါတယ် . . . အခုအထိ ရှုးတုန်းပဲကိုး . . . မပြောရမှန်း မသိ၊ ပြောရမှန်း မသိ"

ဟု ဘုရားပန်းပြင်နေသော သူဇာကပါ အသံထွက်အောင် ညည်းလိုက်မိရင်း . . .

"သူဇာ့ကိုပေးပါ ဆရာ . . . မပိုပါဘူး . . အတော်ပါပဲ . . သူဇာကလည်း ပေါ်ဦးပေါ်ခိုက်မို့ ပန်းပဒေသာခိုင်လုပ်ပြီး ဘုရားကို ပူဇော်ချင်နေတာနဲ့ အဆင်သင့်ပါပဲ . . ."

ဟု ပန်းများကို လှမ်းယူလိုက်ရာက စကားဖာလိုက်ရတော့၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"ဒီတစ်ခါတော့ ဖြူပြာကစပြီး ဝှက်မယ်နော် . . . ဆရာတို့နှစ်ယောက်က ဖြေ . . ."

ဖြူပြာနှင့်သူဇာက တစ်ဖက်၊ ဆရာလေး ကိုမေတ္တာနှင့် ကိုသစ္စာတို့က တစ်ဖက်၊ စကားထာ ဝိုင်းဖွဲ့ကြပြန်သည်။ ဖြူပြာတစ်ယောက်ကဆိုလျှင် သူများထက်ကို နည်းနည်းလောက်သာရမ္ကျေနပ်သူဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်လူက အကျပ်အတည်းဖြစ်ပြီး အဖြေကို ရှာမတွေ့လေ ဖြူပြာမှာ ဟန်မဆောင်နိုင်အောင် ပျော်ရွှင်လေချည်းပင်။

"မေးပြီနော် . . . နားထောင် . . . ဘုရားမတင် နတ်မကိုး၊ လူတွင် ခေါ်ရိုး၊ ပန်းဆယ်မျိုးတဲ့ . . . အဲဒါ ဘာလဲ . . ."

"အမယ်လေးလေး . . . ဒါ့ထက် ခက်တာများ မရှိတော့ဘူးလား မဖြူပြာရယ် . . . ပန်းထိမ်၊ ပန်းပဲ၊ ပန်းပု၊ ပန်းချီ၊ ပန်းရန်၊ ပန်းတဉ်း၊ ပန်းတော့၊ ပန်းတမော့၊ ပန်းပွတ်၊ ပန်းယွန်း ဆိုတဲ့

အနုပညာ ဆယ်ပါး မဟုတ်လား ခင်ဗျ . . ."

ဆရာလေးနှစ်ယောက်က ဖြေနိုင်လို့ ပြုံးဖြီးဖြီး၊ ရွှတ်နောက်နောက်။ ဖြူပြာတစ်ယောက်ကတော့ နှုတ်ခမ်းကလေး စူပွပွနှင့် မကျေနပ်သလို အမူအရာ။

"ကိုင်း . . . ကျွန်တော်တို့ ပြန်မေးမယ် . . . စကားထာလို့တော့ မဆိုလိုပါဘူး။ ပျော်စေ၊ ပြက်စေပေါ့ ဟုတ်လား . . . အိမ်မှာမွေးထား၊ ငှက်လေးပါး၊ စီးပွားချမ်းသာတိုး တဲ့။ အဖြေပေးပါတော့"

"အမယ်လေး . . ခက်ခက်လွန်းလို့ . . . ဒါများ ကျောင်းနေကတည်းက ဆရာတော် သင်ပေးလို့ တတ်ထားပါသရှင် . . . ဇောတိတတ္တ ဗေဒင်ကျမ်းက ဗေဒင်အယူအဆနဲ့တွက်ပြီး အိမ်ခိုငှက်၊ ဥဒေါင်းငှက်၊ ကြက်တူရွေး၊ သာလိကာငှက်တို့ကို အိမ်မှာမွေးထားရင် စီးပွားဥစ္စာ တိုးတယ်လို့ ဆိုထားတာ မဟုတ်လား"

ဆရာနှစ်ယောက်စလုံး ဖြူပြာ့ကို အတော်ကျေနပ် အထင်ကြီးသွားကြသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ယခုမှ သူဇာတစ်ယောက် အခက်ကြုံရလေပြီ။ အပျော်အပျက်နှင့် နှာခေါင်းသွေးထွက် ဟူသော စကားကဲ့သို့ မကြံပါနိုင်ယိမ်းယိုင်ခွေကာ နွမ်း၍နေရချေပြီ။ စဉ်းစားမိလိုက်တိုင်း သူ့အတွက်ရွေးဖူးစာကံဖန်လာပုံ ရက်စက်မှုကို ရင်ထုနေချင်စရာ ဖြစ်တော့သည်။ သူ့အဖြစ်ကို ဦးနှောက်နှင့်လည်း မဆုံးဖြတ်နိုင်။ သူ့အသည်းနှလုံးနှင့်လည်း မဆုံးဖြတ်နိုင်တော့သည့် အဆုံးတွင် သူဇာသည်သူ့အဖြစ်အပျက်ကို အဘွားရှေ့မှောက်ကို တင်ပြပြီး အဆုံးအဖြတ်ခံလာရတော့သည်။

"အဘွားရယ် . . . သူဇာတော့ အခက်ကြုံနေပြီ။ အဘွားက သူဇာနဲ့ဖူးပြာကို မှာထားတယ် မဟုတ်လား။ အဘွားမသိပဲနဲ့ဘာကိုမှ မလုပ်ရဘူးဆိုတာလေ။ အဲဒါ အခုတော့ ဆရာကိုမေတ္တာနဲ့ကိုသစ္စာတို့ နှစ်ယောက်စလုံးက သူဇာ့ကို လက်ထပ်ပါရစေလို့ခွင့်တောင်းနေကြပြီ။ အဲဒါ သူဇာ ဘာပြန်ပြောရမှာလဲ အဘွား"

လမ်းဆုံးလျှင် ရွာတွေ့သည် ဟူသော အဖြေကို အစကတည်းပင် အဘွားက ကြိုတင်သိမြင်ပြီးသားဖြစ်၍ သူဇာ တင်ပြ

လာသော ပြဿနာကို ကြားလိုက်ရသောအခါ တအံ့တဩမဖြစ်မိ။ ဩော် . . . သူလည်းလေ လောကီသားပေမို့ ဟူ၍သာ ဖြေလိုက်တော့သည်။

ဒါပေမယ့် ယခု သူဇာတင်ပြလာသော ဆရာလေးနှစ်ယောက်လုံးက တစ်ပြိုင်တည်း ချစ်တင်းဆိုကြမည်ဟု မတွေးမိခဲ့။ ဆရာလေးတစ်ယောက်ယောက်ကတော့ဖြင့် သူဇာကို လက်ထပ်ခွင့်တောင်းလိမ့်မည်ဟု ထင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် . . .

"အဘွားအနေနဲ့တော့ ဆရာလေးနှစ်ယောက်လုံးကို သံယောဇဉ်လည်း ရှိထားတယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမှလည်း ငြင်းစရာအကြောင်းမရှိဘူး။ ပြီးတော့လည်း သူတို့နှစ်ယောက်လုံးဟာ ငါ့မြေးရဲ့ အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်ချည်းပဲ မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ငါ့မြေးစိတ်ထဲမှာ ဘယ်သူ့ကို အိမ်ထောင်ဘက်အဖြစ်နဲ့ ပေါင်းထိုက်တယ်ဆိုတာကို စိတ်ကြိုက်ရွေးပေါ့ကွယ် . . ."

သူဇာသည် တကယ်ပင် အကြံရကျပ်ပြီး တစ်ဖက်ကို ညွှာ၊ တစ်ဖက်ကို နာဆိုတာမျိုးလည်း မဖြစ်စေချင်။ မျက်နှာကလေး ဒိုလာကာ မရွှင်မပြ ဖြစ်လာသည်ကိုကြည့်၍ အဘွားကပါ ရင်ထဲမှာမောဟိုက်လာပြီး ခွေနုံးလာမိတော့သည်။

"ငါ့မြေးအနေနဲ့ကတော့ ဘယ်သူ့ကိုပဲ ပုံအပ်ရ အပ်ရ စိတ်ချမ်းမြေ့နိုင်တယ် မဟုတ်လား . . ."

"ဟုတ်ပါတယ် အဘွား . . . သူဇာကတော့ ဘယ်သူ့ထက်ဘယ်သူ့ကိုမှ မေတ္တာမပိုတာ အမှန်ပါပဲ။ ဆရာ ကိုမေတ္တာနဲ့ ကိုသစ္စာက ဆိုရင်လည်း ဘာကိုမှ မခွဲခြားနိုင်အောင် အားလုံးတူညီနေကြတာ အဘွားအသိပဲ . . . သူဇာ့အပေါ် ပြုစုတာချင်း၊ ယုယတာချင်း၊ စေတနာ မေတ္တာထားတာချင်းလည်း ဘယ်သူကမှ မပိုပါဘူး။ ပညာ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အရည်အချင်းရော၊ အရွယ်ရော၊ စိတ်နေသဘောထားမှာရော၊ ရုပ်ရည်မှာရော၊ ဘာတစ်ခုမှ ကွာခြားကြတာ မဟုတ်ဘူး မဟုတ်လား အဘွားရယ် . . . ဒီတော့ သူဇာ မကြိုက်တတ်ဘူးပေါ့ . . . ”

“သူတို့နှစ်ယောက် ကွာခြားကြတာကတော့ တစ်ယောက်က အရှေ့အရပ်က။ တစ်ယောက်က အနောက်အရပ်က။ ဒါပဲ မဟုတ်လား မြေးရဲ့။ ရယ်စရာကောင်းလိုက်တဲ့ အဖြစ်နော် . . . ဒီတော့ အဘွားအကြံပေးချင်တာကတော့ . . . ”

အဘွားက စကားခဏရပ်နားလိုက်သည်။ ဒါကိုပင် သူဇာသည် မျှော်လင့်ကြီးစွာဖြင့် အဘွား၏မျက်နှာကို မော့မော့ကလေး အငေးသား ကြည့်နေလိုက်မိရင်း . . .

“အဘွား အကြံပေးချင်တာက ဘာလဲဟင် အဘွား . . . ”

ဟု မဆိုင်းနိုင်သလို ကပျာယကယာ မေးလိုက်မိသည်။

“အဘွား အကြံပေးချင်တာက တခြား မဟုတ်ပါဘူး။ အိမ်ထောင်တစ်ခု တည်ဆောက်တဲ့အခါမှာ အကောင်းဆုံးချည်း တွေးလို့လည်း မရဘူးကွယ့်။ အပြစ်ကိုချည်း တွေးလို့လည်း မရဘူးကွယ့်။ သာယာမှုကိုချည်းလည်း တွေးလို့ မရဘူးကွယ့်။ ဒါကြောင့် ငါ့မြေးဟာ ဆရာလေးနှစ်ယောက်ရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ ဆက်ဆံ သွားလာမှုကို သေသေချာချာကြည့်ပြီး ဘယ်သူဟာဖြင့် ငါ့မြေးရဲ့အပေါ်ကို အနစ်နာခံပြီး သွားလာဆက်ဆံနေတယ်။ ဒုက္ခအရင်းတည်ပြီး ချစ်တယ်၊ ခင်တယ်ဆိုတာကို တွေးပေတော့ . . . ”

“ပစ္စည်းတစ်ခုကို လိုချင်ရင် လွယ်လွယ်နဲ့ သက်သက်သာသာ ရတာကို တန်ဖိုးမထားတတ်ကြတာဟာ လူ့သဘာဝဖြစ်တယ်ကွယ့်။ ဒီတော့ ငါ့မြေးဟာ ‘ချမ်းသာတာ တစ်ခု၊ အနိုင်လုက နိုင်သူနှလုံး၊ ကြည်ရွှင် ပြုံး၏၊ ရှုံးသူစိတ်မှာ နာကြီးနာ၏’ ဆိုတာလို ဒီ

သူငယ်တွေ မဖြစ်ကြရအောင် သတိပြုပြီးတော့ ငါ့မြေးအတွက် အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းကြားထဲက ဒုက္ခကြီးစွာနဲ့ အနစ်နာခံပြီး သွားလာဆက်ဆံသူကိုသာ ရွေးပေတော့ကွယ်။ မသကာ ကျန်လူတစ်ယောက်ဟာလည်း ဖြူဖြူဆီကိုတော့ ရစ်ဝဲလာဦးမှာ အမှန်ပါပဲ . . . ”

သူဇာတစ်ယောက် အဘွား၏ အကြံပေးချက်ကို ကြားရ၍ အလွန်ဝမ်းသာသွားသည်။ ယခုမှသာ ရင်ထဲမှာချောင်လည် ရှင်းလင်းသွားတော့သည်။ ပေါ့ပါးသွားတော့သည်။ ‘ဪ . . အဘွားကျေးဇူးတွေကဖြင့် ထပ်တလဲလဲသာ ပုံနေပါပေါ့ကလား။ အဘွားမေတ္တာတွေကဖြင့် ကြီးမားလှပါပြီတကား’ ဟုလည်း ဝမ်းတွင်းမှကြိတ်ကာ အဘွားကို အကြိမ်ကြိမ် ဦးချလိုက်မိလေသည်။

မတွေးနိုင်၊ မအန်နိုင်ဖြစ်နေသော ကိစ္စကြီးတစ်ရပ်ကို အဘွားကျေးဇူးဖြင့် ဖြေရှင်းလိုက်နိုင်ပေပြီ။ သူ့ရင်ထဲ၌ ရှုမတတ် ခံစားလာခဲ့ရသည့် ဒီအတွေးနှင့်ဒီအဖြစ်ကို ယခုမှ အဆုံးသတ်ရတော့မည်ဖြစ်၍ သူဇာတစ်ယောက် ငှက်ကလေးတစ်ကောင်လို စိတ်လက်ပေါ့ပါးပြီး ပျံသန်းလိုက်ချင်တော့သည်။

မသူဇာသည် ဘဝကြင်ဖော်အဖြစ် မည်သူ့အား ရွေးချယ်ပါမည်နည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၅) မင်းသားသုံးယောက်နှင့် ဘိလူး (၃၀) တို့၏ တိုက်ပွဲကြီး

သီရိဇေယျာတိုင်းပြည်၌ ဘုရင်မဟာသုဒ္ဓမင်းကြီးသည် တိုင်းပြည်ကို မင်းကျင့်တရားနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်စိုးစံကာနေရလေ၏။ ထိုမင်းကြီးတွင် (၁) မိဖုရားခေါင်ကြီး မဟာသုမနဒေဝီ (၂) သုကေသီဒေဝီ (၃) သုဇာတာဒေဝီ (၄) သုသီရိဒေဝီ ဟူသော မိဖုရားကြီးများ ရှိလေသည်။ ထိုမိဖုရားကြီးများမှာ မဟာသုမနဒေဝီ မိဖုရားခေါင်ကြီးသည် သားတော် အာယုကုမ္မာ၊ မိဖုရား သုကေသီမှ သားတော် ဝဏ္ဏကုမ္မာ၊ မိဖုရား သုဇာတာမှ သားတော် သုခကုမ္မာ၊ မိဖုရား သုသီရိမှ သားတော် ဗလကုမ္မာ စသည်ဖြင့် အသီးသီး ဖွားမြင်ကြလေသည်။

မင်းကြီးသည် သားတော်လေးပါးအား တက္ကသိုလ်ပြည် ဆရာကြီး ဒိသာပါမောက္ခထံ၌ ပညာများ သင်ကြားစေလေသည်။ သားတော်များ ပညာတတ်မြောက်၍ တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ပြန်ရောက်

လာကြသောအခါတွင် စုံစုံညီညီ ခမည်းတော်ကြီး၏ရှေ့မှောက်သို့ အခစား ဝင်ကြလေ၏။

ခမည်းတော်သည်လည်း သားတော်လေးပါးအား တစ်ပြိုင်တည်း တွေ့ရသောအခါတွင် ဝမ်းသာအားရရှိလှလေသဖြင့် ပညာရှိ မင်းမှူးမတ်များနှင့်တိုင်ပင်ပြီးလျှင် သားတော်များအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးစီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲတော်မူသည်။

သားတော်လေးပါးအနက် မိဖုရားခေါင်ကြီးမှ မြင်တော်မူသော သားတော်မောင်အာယုကုမ္မာသည်ကား မိဘ၏အမွေဖြစ်သော သီရိဇေယျာတိုင်းပြည်ကြီးအား ခမည်းတော်မင်းကြီး လွန်လျှင် ဆက်လက်စိုးစံရမည်။

သားတော်အငယ် သုံးပါးသည်ကား ပညာလည်းစုံ၊ အရွယ်လည်းမြောက်ကြပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ့်ခွန်ကိုယ့်အားနှင့် မိမိကိုယ်မိမိ အားကိုးသောစိတ်ဓာတ်ကို မွေးမြူပြီးလျှင် တိုင်းသစ်၊ ပြည်သစ်၊ နိုင်ငံသစ်တစ်ခုကို အသီးသီး ထူထောင်ကြစေရမည်။

ထို့ကြောင့် သားတော်ဝဏ္ဏကုမ္မာသည် ခေမာသီရိနယ်၊ သားတော် သုခကုမ္မာသည် ဇိနပူရနယ်၊ သားတော် ဗလကုမ္မာသည် ရဿဟတ္ထိနယ် စသည်တို့ကို အသီးသီးထွက်ခွာသွားကြရမည်။ ယနေ့မှအစ ခြောက်လပြည့်သောနေ့တိုင်း၌ ခမည်းတော်နှင့်မယ်တော်တို့အား အဖူးမြော်လာကြရမည်။ လိုအပ်သော ကျေး၊ ကျွန်၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွားနှင့်တကွ ရတနာပစ္စည်းအဝဝတို့ကို ဘဏ္ဍာတိုက်မှ သယ်ဆောင်ကြစေ။

ခမည်းတော်ဘုရား၏ အမိန့်တော်အတိုင်း သားတော်သုံးပါးတို့သည်လည်း သီရိဇေယျာတိုင်းပြည်ကြီးမှ ထွက်ခွာရန်အတွက် ပြင်ဆင်စီစဉ်မှုကို ပြုကြလေ၏။ တိုင်းပြည်မှ ထွက်ခွာကြမည့်နေ့၌

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သားတော်သုံးပါးတို့သည် မယ်တော်မိဖုရား လေးပါးစလုံး၏ အဆောင်တော်သို့ဝင်ကာ ကန်တော့ကြလျက် မယ်တော်များ၏ အဆုံးအမကို နာယူကြ၏။

ကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ပြီးလျှင် မင်းသားညီနောင်သုံးပါး တို့သည် အတူတကွ ခရီးထွက်လာခဲ့ကြလေရာ သီရိဇေယျာတိုင်း ကြီးမှ လွန်သည်၌ မဟာပါန တောအုပ်ကြီးထဲသို့ ရောက်လေ၏။

ထိုအခါ လူအပေါင်းတို့သည် မင်းသားညီနောင်တို့အား . .

"အရှင့်သားတို့ . . . တောအုပ်အတွင်းမှာ ကိုယ်လုံးကိုယ် ဖန် သန်မာထွားကျိုင်းပြီး ညိုမည်းသော ဝမ်းဗိုက်၊ နီမြန်းသော မျက်နှာ၊ ကြမ်းတမ်းသော အမွေးအမျှင်တို့နှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ကောင်းတဲ့ ဘီလူးသုံးဆယ်တို့ ရှိပေတယ်။ မဝင်ကြနဲ့ . . . "

ဟု တားမြစ်ပြောကြားကြလေ၏။ သို့သော် မင်းသား ညီနောင်တို့သည် ရဲရင့်သော အမူအရာနှင့် ကေသရာဇာခြင်္သေ့မင်း ပမာ တောအုပ်သို့ ဝင်ကြလေ၏။ ထိုအခါ တောအုပ်၏အလယ် တစ်ခုသော ရေကန်ကြီးအနီးသို့ ရောက်ကြလေလျှင် လူတို့သတိ ပေးသည့်အတိုင်း ဘီလူးသုံးဆယ်တို့သည် အလွန်ကြီးမားလှသော ကိုယ်ကာယကြီးများနှင့်အတူ တစ်စုတစ်ဝေးတည်း ပေါ်လာကြလေ ၏။ မင်းသားညီနောင်တို့သည်လည်း အနည်းငယ်မျှ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ဟန်ကိုပင် မပြပဲနှင့် . . .

"ဟေ့ . . . ဘီလူးတွေ အဲဒီမှာရပ် . . . တို့မှာ လက်နက် အပြည့်အစုံ ပါလာပေတယ်။ တို့အနားကို မကပ်ကြလေနှင့်"

ဟု ဆိုလျက် လတ်တလော ချက်ချင်းသေစေနိုင်သည့် အဆိပ်လူးမြားတို့ဖြင့် ပစ်လေ၏။ ဘီလူးတို့ကလည်း . . .

"ဟေ့ . . . လူသားသုံးယောက် ဘယ်မှမပြေးနဲ့ . . . တို့ အစာဖြစ်ပြီ . . . "

ဟု အော်ဟစ်ကြ၏။ မင်းသားသုံးယောက်တို့သည်လည်း ဘီလူးတို့အား နောက်ထပ် မြားအစင်းငါးဆယ် ကုန်သွားသည်အထိ ပစ်ကြလေသည်။ ပစ်တိုင်း ပစ်တိုင်း၌ အဆိပ်လူးမြားတို့သည် ဘီလူး တို့၏ ထူထဲကြမ်းတမ်းသော အမွေးတို့၌သာ ကပ်ခို၍ တွဲလွဲဆွဲကုန် ၏။ ဘီလူးတို့သည် မြားကိုခါ၍ ခါ၍ ခြေရင်း၌ ကျစေပြီးလျှင် မင်းသားညီနောင်တို့၏အပါးသို့ကပ်ကာ လက်ရဖမ်းရန် အားထုတ် ကြ၏။

သို့ဖြင့် မင်းသားတို့သည် သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်ကြပြန်၏။ ဆောက်ပုတ်ဖြင့် ရိုက်ကြပြန်၏။ လှံဖြင့် ထိုးကြပြန်၏။ သို့သော် နောက်ဆုံး၌ အားမတန်၍ မာန်လျှော့ရလေသကဲ့သို့ မင်းသား ညီနောင်သုံးပါးသည် ဘီလူးသုံးဆယ်တို့ထံ၌ အညံ့ခံရလေတော့ သတည်း။

ဘီလူးတို့သည် ငယ်ရွယ်နုပျိုသော၊ လှပချွန်းစိုသော၊ နုညက် ဖွံ့ထွားသော ရွှေစင်ရုပ်ပမာ ဝါဝင်းပျိုမျစ်လှသည့် မင်းသားညီနောင် တို့၏ အသားအသွေး အရည်အဆင်းကိုကြည့်ပြီးလျှင် သွားရည် တများများကျကာ စားမယ်၊ ဝါးမယ်နှင့် ဆူဆူညံညံ ဟစ်ကြွေးကြ ကုန်လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် မင်းသားညီနောင်များအနက် အကြီးဆုံးဖြစ် သော ဝဏ္ဏကုမ္မာသည် ဘီလူးတို့၏အလယ်၌ရပ်လျက် . . .

"သင်တို့အားလုံး ကျွန်ုပ်တို့ကို တစ်ပြိုင်တည်းစားကြမှာ လား"

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု ရဲရင့်တည်ကြည်သောအမူအရာနှင့် မေးလိုက်လေ၏။ ဘီလူးတို့က . . .

"ဟုတ်ပေတယ်။ တစ်ပြိုင်တည်း စားကြပေမယ် . . ."

ဟု ဖြေလေလျှင် မင်းသားဝဏ္ဏကုမ္မာသည် . . .

"ကျွန်ုပ်တို့ညီနောင်အားလုံး သင်တို့လက်တွင်းသို့ ရောက်နေပြီမို့ အရှုံးပေး အစားခံပါတော့မယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်ဆုံး အခွင့်အရေးတစ်ခုအနေနဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ကို တောင်းဆိုခွင့်ပြုပါ . . ."

ဟု မေတ္တာရပ်ခံလေသည်။ ဘီလူးတို့သည်လည်း . . .

"ကောင်းပြီ . . ."

ဟု ဆိုလေလျှင် မင်းသားဝဏ္ဏကုမ္မာသည် . . .

"တစ်နေရာတွင် အသင်တို့ ဘီလူးသုံးဆယ် တန်းစီ၍ ရပ်ပါ။ အလယ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ညီနောင်သုံးပါးလည်း ဝင်ရောက်ပြီး နေရာယူပါ့မယ်။ အဲဒီနောက်မှာ အသင်တို့ဘီလူးများက ထိပ်ဆုံးကစပြီး တစ်၊ နှစ်၊ သုံး၊ လေးလို့ ရေတွက်သွားပါ။ ကိုးပြီးလို့ တစ်ဆယ်ရောက်ရင် အဲဒီတစ်ဆယ်နေရာမှာရှိတဲ့ ဘီလူးဟာ အပြင်ကို ထွက်သွားရပါမယ်။ တကယ်လို့ အဲဒီတစ်ဆယ်ကျတဲ့ နေရာမှာရှိသူဟာ သင်တို့ဘီလူးထဲက မဟုတ်ပဲ ကျွန်ုပ်တို့ထဲက ဖြစ်နေရမယ်ဆိုရင် ကျွန်ုပ်တို့ထဲက တစ်ယောက်ကို စားနိုင်ပါမယ်။ နောက်တစ်ခါလဲ အလားတူပဲ ပြုမူရေတွက်ရပါမယ်။ တစ်ဆယ်ဂဏန်းကျတဲ့ဘီလူးဟာ အပြင်မှာ ထွက်သွားရမှာဖြစ်သလို ကျွန်ုပ်တို့မှာ လာကျရင် ကျွန်ုပ်တို့ကို စားနိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ တစ်ဆယ်ပြီးရင် နောက်တစ်ခါ တစ်၊ နှစ်၊ သုံး၊ လေးကစပြီး တစ်ဆယ်အထိ အကြိမ်ကြိမ် ထပ်ရေတွက်ပါ။ ရေတွက်တိုင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့မင်းသားညီနောင် အကယ်၍မပါခဲ့သော် ကျွန်ုပ်တို့ညီနောင်ကို ချမ်းသာခွင့်ပေးပါ. ."

ဟု ဆိုလိုက်လေ၏။ ဘီလူးတို့သည်လည်း မည်သို့ပင် ဆိုစေကာမူ ဤမျှများပြားသော ဘီလူးတို့အလယ်၌ မင်းသားသုံးပါးသည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ လွတ်နိုင်မည်မဟုတ်ဟု တွေးကာ လွယ်လွယ်ပင် ခွင့်ပြုလိုက်လေ၏။

ဘီလူးတို့၏ခွင့်ပြုချက်ကို ရသောအခါ နောင်တော်ကြီး ဝဏ္ဏကုမ္မာသည် ညီတော်များ၏မျက်နှာကို အဓိပ္ပါယ်ပါပါနှင့် လှမ်း၍ကြည့်လိုက်လေသည်။ ညီတော်နှစ်ပါးကလည်း နောင်တော်ကြီး ဝဏ္ဏကုမ္မာ၏မျက်နှကို အကဲခတ်မိသော အသွင်ဖြင့် ပြန်၍ကြည့်လိုက်ကြလေ၏။

ထိုအခါ နောင်တော်ကြီးသည် တစ်မှစ၍ သုံးဆယ်အထိ တန်းစီကာ ရပ်နေကြသော ဘီလူးသုံးဆယ်တို့ရှိနေရာသို့ ညီတော်များအား လက်ညှိုးညွှန်ပြလိုက်လျက် . . .

"ညီတော်တို့ . . . နောင်တော်နဲ့အတူ ဘီလူးသုံးဆယ်တို့ အလယ်ကို ဘေးအန္တရာယ်မရှိအောင် နေရာယူကြစို့ရဲ့ . . ."

ဟု အမိန့်ပေးကာ အသီးသီး ဝင်ရပ်လိုက်ကြလေသတည်း။ ထိုသည့်နောက်၌ကား ဘီလူးတို့သည် သူတို့ရပ်နေသော နေရာထိပ်မှစ၍ တစ်၊ နှစ်၊ သုံး၊ လေး ဟု တစ်ဆယ်ရောက်သွားသည်အထိ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန်၊ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ရေတွက်ကြလေတော့၏။ သို့ရာတွင် တစ်ဆယ်ကျသွားသော နေရာတိုင်း၌ သူတို့ဘီလူးတွေချည်းသာကျနေကာ ဘီလူးတစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်သာ အပြင်သို့ထွက်သွားရလေရာ နောက်ဆုံး ဘီလူးသုံးဆယ်လုံးသာ ကုန်သွားတော့လျက် (၁၀) ဂဏန်းသည် မင်းသားတို့၌ မကျချေ။

စင်စစ် မင်းသားညီနောင်သုံးပါးတို့မှာ နေရာမှမရွေ့၊ တစ်ကြိမ်မျှလည်း တစ်ဆယ်ဟူသောနေရာသို့ မကျလေရအား

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာ ရကြလေကုန်၏။

ဘီလူးတို့သည်လည်း ဤမင်းသားများသည်ကား သာမည မဟုတ်တန်လေရာ ရဲရင့်သတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံလေသည်။ ခွန်အားလည်း ရှိသည်။ ဉာဏ်ပညာအရည်အချင်းလည်း ကြီးလှလေသည်ဟု ဆိုကာ သူတို့ ရှာမှီးသိုလှောင်ထားသော အိုးသုံးလုံးအား တူးယူ၍ လက်ဆောင်ပေးကာ ပူဇော်ကြလေသတည်း။

(မင်းသားညီနောင်သုံးဖော်တို့ မည်သို့သောနည်းလမ်းဖြင့် ဘီလူးတို့လက်မှ လွတ်မြောက်ရလေသနည်း)

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

(ည) ဝါးတစ်ရာ 'မ' ကိုးခေါက်

မောင်ဝသည် တစ်နေ့တခြား အရွယ်ကလေး ရလာကာ အသိအလိမ္မာပါ တိုးတက်ရည်မွန်လာသည်နှင့်အမျှ အဘိုးကလည်း တစ်နေ့တခြား ဇရာထောင်းလာကာ စားမကောင်း၊ သောက်မကောင်းပင် ဖြစ်လာချေပြီဟု ညည်းညူစပြုလာပြီ။ ယခုမှာလည်း နံနက်စာ စားပြီးသည်နှင့် အဘိုးသည် သူ၏သားကြီးဖြစ်သူ အထက်ချောင်းများသို့တက်ကာ ဝါးဖောင်မျှောဆင်းမည့် 'ဦးလေးစံတုတ်' နှင့်အတူ အထုပ်အပိုးများအား ကူညီထုပ်ပိုးပေးရင်းက မှာကြားရန်ရှိသည်များကို တဖွဖွနှင့် ပြောဆိုနေလေသည်။ မကြာခင် မောင်ဝသည် သူ့အဘိုးအနီးသို့ ရောက်လာကာ . . .

"အဘိုး ရေနွေးကရား ထည့်ထားပြီးပြီ။ ပြီးတော့ ကန်စွန်းဥဟာလဝါလည်း မြောက်ဘက်အိမ်က ဒေါ်ကြီး မသင်းငွေက အဘိုးစားဖို့တဲ့ . . . လာပို့ထားတယ် . . ."

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု ဆိုလေသည်။

"ဟာ . . . ဒီမနက်တော့ မစားနိုင်တော့ဘူးဟေ့ . . အဘိုး ထမင်း မြိန်လိုက်တာကွယ် . . . ငါးပိရည်ကို သံပုရာရည်ညှစ်ပြီး မျှစ်ပြုတ်နုနုကလေးနဲ့ တို့ရတာ ပါးစပ်ထဲမှာကို ချိုနေတာပဲ။ အရသာ ရှိလိုက်တာ . . ."

"ဟင် . . . အဘိုးကလည်း မျှစ်ပြုတ်ကြီးများ အရသာရှိတယ်လို့ . . . ငါးဟင်း၊ ကြက်သားဟင်းဆို ဟုတ်သေးရဲ့ . . ."

အဘိုးသည် မြေးဖြစ်သူ မောင်ဝ၏စကားကိုနားထောင်နေရာမှ အသာအယာ ပြုံးလိုက်သည်။ ထို့နောက် လက်ဖက်ရည်ကြမ်းဝိုင်းအနီး၌ ချထားသော ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်သို့ အသာအယာ လှဲချလိုက်ကာ . . .

"ငါ့မြေး မောင်ဝ၊ လာပါဦး ဒီကို . . . အဘိုး ပြောပြမယ်"

ဟု ဆိုလိုက်လေသည်။ မောင်ဝသည် အဘိုးထံမှ ထူးထူးဆန်းဆန်းနှင့် ဗဟုသုတဖြစ်ဖွယ်ရာသော စကားကိုကြားရချေဦးတော့မည်ဟု တွေးလိုက်မိကာ အဘိုး၏ခြေရင်း၌ ခပ်ကျုံ့ကျုံ့ထိုင်ချရင်းက အဘိုး၏မျက်နှာကို မော့လျက်သား ကြည့်လိုက်၏။

"ငါ့မြေးက အဘိုးမျှစ်ပြုတ်နဲ့ ငါးပိအတို့လုပ်ပြီး စားရတာ အရသာရှိလိုက်တာလို့ ဆိုတာကို မယုံဘူးထင်တယ်ကွယ့် . . . အဘိုးတို့အရွယ်ဆိုတာက ငါ့မြေးတို့အရွယ်လို အသားငါးကိုစားပြီး အရသာခံချင်စိတ်မရှိတော့ဘူးကွယ့်။ အခုလို သစ်မြစ်၊ သစ်ဥ၊ သစ်သီး၊ သစ်ရွက်တို့ကို တစ်ခါတစ်ရံစားလိုက်ရတာ အင်မတန်ခံတွင်းတွေ့သကွယ့်။ ဒီအချက်ကိုတော့ ငါ့မြေးအဘိုးတို့အရွယ်ကို ရောက်လာတဲ့တစ်နေ့မှာ ကိုယ်တွေ့ကြုံလာရမှာ အမှန်ပဲ . . .

ပြီးတော့ မျှစ်ဆိုတဲ့အရသာကလည်း ခံတွင်းကို မြိန်စေ

တယ်။ လေသလိပ်ကို ပျက်စေတယ်။ ဝမ်းမီးကိုကြွစေတယ်လို့ ဆေးကျမ်းတွေက ဆိုတယ်မဟုတ်လား မြေးရဲ့။ ဒီတော့ အချဉ်ဆိုတဲ့ သံပုရာရည်နဲ့တွဲလိုက်တော့ ဖက်စပ်သွားတာပေါ့ . . . အဆိပ်အတောက်ရှိလည်း ပြယ်သွားရော မဟုတ်လား . . .

ဒါကြောင့် ဝါးနဲ့ ပတ်သက်လာရင် မျှစ်ပျို၊ မျှစ်ချဉ်၊ မျှစ်ဆက်၊ မျှစ်ပေါက် အားလုံးစားကောင်းတာချည်းပေါ့ မြေးရဲ့ . . . ရှေးစာဟောင်းတွေမှာတောင် 'ဝါး' ကို စကားထာဝှက်ပြီး . . . အစ်ကိုကြီး အိမ်ယာပြီး၏။ ညီလတ်ကား နှီးနွယ်တတ်၏။ ညီငယ်အထွေး ဟင်းချိုကျွေး၏ ဆိုပြီး မျှစ်အသုံးဝင်ပုံကို ပြထားသေးတယ်ကွယ့် . . .

မျှစ်အကြောင်းပြောတုန်း ဝါးကို စကားဆိုက်လို့ ငါ့မြေးကို ပြောပြရဦးမယ်။ ဝါးတစ်ပင်လုံး အသုံးဝင်လိုက်ပုံကို ငါ့မြေး မှတ်ထားကွယ့် . . . ငယ်စဉ်ကတော့ ဝါးပင်ပေါက်စ၊ ဝါးညှောင့်အဖြစ်နဲ့ မျှစ်ဆိုပြီး အသုံးဝင်လာတယ်နော်။ ဒါက ညီငယ်အထွေး ဟင်းချိုကျွေး၏ တဲ့။

ဟောကြည့် . . . ဝါးအဖြစ်ကို ရောက်လာပြန်တော့လည်း ဝါးနုနုအနေနဲ့ နှီးထည်၊ ယွန်းထည်ဆိုတဲ့ အောက်ခံအထည်တွေကို အသုံးပြုရတယ်။ နှီးအဖြစ်နဲ့ ခိုင်ခိုင်မာမာ တုပ်နှောင်ချည်နိုင်တယ်ကွယ့်။ ဝါးပေါတဲ့အရပ်တွေမှာဆိုရင် အိမ်တစ်လုံးကို သံတစ်ချက်မရိုက်ပဲနဲ့ အားလုံး ဝါးကိုချည်း အသုံးပြုဆောက်နိုင်တဲ့အထိ ဝါးဟာ အသုံးဝင်တယ်။ ဝါးနှီးဟာ ခိုင်မာမြဲမြံစေတယ်ကွယ့်။ ဒါကတော့ ညီအလတ်ကား နှီးနွယ်တတ်၏ တဲ့။

တစ်ခါ ဝါးရင့်ရင့်အဖြစ် ရောက်လာပြီဆိုတော့ ပိုလို့ အသုံးဝင်လာတာပေါ့ကွယ်။ ဝါးပိုးတိုင်၊ ဝါးထရံ၊ ဝါးလှေကား၊ ဝါးမျက်နှာ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကြက်၊ ဝါးတံခါး၊ ဝါးခေါင်းအုံး၊ ဝါးယင်း၊ ဝါးလိုက်ကာ၊ ဝါးကွပ်ပျစ်၊ ဝါးရေတံလျှောက်၊ ဝါးဘီး၊ ဝါးဆေးတံ၊ ဝါးသေတ္တာ၊ ဝါးပတ်ခမောက် အစရှိတဲ့ သုံးမကုန်အောင် အိမ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေကို လုပ်နိုင်တယ်ကွယ့်။ ဒါကတော့ အစ်ကိုကြီး အိမ်ယာပြီး၏ တဲ့။

လယ်သမားတွေအတွက် လယ်ယာသုံးပစ္စည်းတွေမှာဆိုရင် ငါ့မြေး မှတ်ထားဦးကွယ့်။ နှီးကြောဖျာ၊ နှီးယိုင်၊ စကော၊ စကာ၊ တောင်းမျိုးစုံနဲ့ ကောက်ဆွ၊ လှမ်းထမ်းပိုးအထိ နေရာတကာမှာ ဝါးနဲ့ကင်းတယ်လို့မရှိဘူး။ ဝါးဟာ အဲဒီလောက်နေရာအမျိုးမျိုးမှာ အသုံးဝင်တယ် ငါ့မြေးရဲ့ . . . ဝါးမှာလည်း အမျိုးအမည် များပြားတယ်ဆိုတာကိုတော့ ငါ့မြေး သိရဲ့မဟုတ်လား . . ."

"အဘိုးပြောပြထားလို့ သိပါတယ် . . ."

"အေး . . . အေး . . . ငါ့မြေးက မှတ်ဉာဏ်ကောင်းသားပဲ။ ဒါဖြင့် ဝါးအမျိုး ဘယ်နှစ်မျိုးရှိတယ်ဆိုတာ အဘိုးကို ပြောပြစမ်းကွယ့် . . ."

"ဟုတ်ကဲ့ပါ အဘိုး . . . ဝါးအမျိုးမှာ ဝါးပိုး၊ ဝါးပိုးမျက်ဆံကျယ်၊ ကြသောင်းဝါး၊ သိုက်ဝါး၊ ရွှေဝါး၊ ဝါးဖြူ၊ ဝါးနက်၊ တစ်ပင်တိုင်ဝါး၊ ဝါးကြီး၊ ဝါးနွယ်၊ မြှင်ဝါး၊ တလကူးဝါး၊ ဝါးကောက်၊ ဝါးမင်း၊ ထင်းဝါး၊ ဝါးဖယောင်း၊ ထီးရိုးဝါး၊ ကရင်ဝါး၊ သနဝါး၊ ကြခတ်ဝါးနဲ့ ဝါးယားလို့ခေါ်တဲ့ ဝါးပါး၊ တမြှင့်ဝါးလို့ခေါ်တဲ့ ကမြှင်ဝါး၊ ပန်းအိုးနဲ့ အလှစိုက်တဲ့ ဝါးပင်ငယ်ကလေးတွေပါ အဘိုး . . ."

"ငါ့မြေးက မှတ်ဉာဏ်တယ်ကောင်းကွယ့်။ ဒါဖြင့် ဝါးနဲ့ လုပ်လို့ရတဲ့ တူရိယာများကော သိသလားကွယ့်။ သိရင် အဘိုးကို ပြောစမ်း . . ."

"ဝါးပတ္တလား၊ ဝါးပလွေ၊ ဝါးလက်ခုပ်၊ ဝါးကုလားတက်သံ

စုံ၊ ဝါးခလောက်၊ ဝါးပီပီနဲ့ ပြောကိုတီးရတဲ့တုတ်ဟာ ဝါးတွေချည်းပဲ အဘိုး . . ."

"အစ်ပါပဲကလား မြေးရဲ့ . . . အဲဒီလောက် အသုံးဝင်တဲ့ ဝါးဟာ စက္ကူအဖြစ်ရောက်အောင် ကြိုးစားနိုင်သေးသကွယ့်။ အဘိုးတို့ခေတ်မှာ ဝါးကနေ စက္ကူဖြစ်လာတဲ့အထိ မအောင်မြင်ခဲ့ပေမယ့် ငါ့မြေးတို့ရဲ့ခေတ်မှာတော့ အောင်မြင်နေပြီပေါ့ကွယ် . . ."

"အခုဆိုရင် ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ကရင်ဝါးကို အမြောက်အမြားရနိုင်တယ်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှာဆိုရင် ဝါးယားလို့ခေါ်တဲ့ ဝါးပါးကို အများအပြား ရနိုင်တယ်။ အဲဒီဝါးကနေပြီး စက္ကူဖြစ်အောင် ကြိုးစားနိုင်သကွယ့် မြေးရဲ့ . . . မှတ်ထားနော် . . ."

"ဟုတ်ကဲ့ . . . မှတ်ထားပါတယ် အဘိုးရဲ့ . . ဒါနဲ့ ခုနက အဘိုးဦးလေးစံတုတ် အနားကိုကပ်ပြီး ဘာမှာနေတာလဲ အဘိုးရဲ့"

မောင်ဝသည် အဘိုးနှင့်ဦးလေးစံတုတ်တို့ပြောနေသည်ကို မကြားရတစ်ချက်၊ ကြားရတစ်ချက် ရှိနေသောကြောင့် သူ့စိတ်ထဲ၌ မရှင်းမရှင်းဖြစ်နေသည်ကို လင်းသွားစေချင်၍ သူ့အဘိုးကို မေးလိုက်မိသည်။

အဘိုးက မောင်ဝကို အပြုံးသားကြည့်လိုက်ပြန်သည်။ ထို့နောက် သူ့မြေးက အအေးခံရန်ငှဲ့ပေးထားသော ရေနွေးကြမ်း တစ်ပန်းကန်ကို တစ်ကျိုက်တည်း သောက်ချလိုက်ပြီး . . .

"သြော် . . . ဒါလား . . . ငါ့မြေးက ကြားလိုက်ရတယ်မှတ်တယ်။ စံတုတ်က အလုပ်တစ်ခုခုကိုလုပ်ရင် စေ့စပ်သေချာမှု မရှိလှဘူးကွယ့်။ ဒါကြောင့် အဘိုးက စိတ်ပူပြီး မှာလိုက်ရကတော့ တခြားမဟုတ်ဘူး . . ဒီတစ်ခါ ဝါးဖောင်ဆယ့်လေးငါးခုလောက် တောင် မျှောချဖို့ရှိနေတယ် မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် သူနဲ့အတူအ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အဖော်အဖြစ် လူဆယ်ယောက်လောက် အပိုထည့်ပေးလိုက်ရသေး တယ် . . .

ဒီတော့ စံတုတ်ကို အဘိုးအသေအချာ မှာလိုက်ရတာက တော့ ဝါးဖောင်တစ်ခုကို ဝါးလုံးရေပေါင်း တစ်ရာထက်လည်း မပို စေ၊ မလျော့စေရပဲနဲ့ ဝါးလုံးရေပေါင်း တစ်ရာတိတိ ရှိနေရမယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီဝါးလုံးတွေကို ဖောင်ထဲမှာ တွဲထားတုန်း ရေတွက် ကြည့်တဲ့အခါမှာလည်း 'မ' ချည်းပဲ 'ကိုး' တွဲတိတိရှိရမယ်လို့ မှာ လိုက်ရတယ်။ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ ငါ့မြေးရယ် . . . ဝါးတစ်ရာကို 'မ' ကိုးခါ ရေတွက်လို့ ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပေါ့ . . ."

အဘိုး၏စကားက ပြီးဆုံးသွားလေသည်။ မောင်ဝ၏ အတွေးကတော့ မီးခိုးမဆုံး၊ မိုးမဆုံး ဖြစ်ရချေပြီ။ ဝါးလုံးတစ်ရာကို 'မ' ချည်း ကိုးခါဖြစ်အောင် ရေတွက်ဖောင်ဖွဲ့မျှောချခဲ့ရမည်ဟု ဆို သော အဘိုး၏ ပညာပါလှသည့်စကားကို ဦးထိပ်ရွက်ကာ ထွက်သွား ရသော ဦးလေးစံတုတ်တစ်ယောက် အဘယ်သို့ရှိရှာပါမည်နည်းဟု မောင်ဝသည် ထိုအဖြေကို ရှာနေမိရင်းက အငေးသား တွေးနေမိ လေသတည်း။

ဦးလေးစံတုတ်တစ်ယောက် 'မ' ကိုးခါဖြင့် ဝါးလုံး (၁၀၀) ကို အဘယ်သို့ရေတွက်၍ ဖောင်ဖွဲ့ပါမည်နည်း။

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် . . . ရှု)

(၄) နန်းစကားပြေ

"မြေးတို့ ဘာမေးစရာ ပေါ်လာကြပြန်ပြီလဲကွယ် . ."

"ဟောဒီ စာအုပ်ထဲမှာပါတဲ့ သံဝေဂတေးထပ်ဆိုတာကို သူဇာ နားမလည်လို့ပါ အဘွား . . သူရေးတာကတော့ ပဟေဠိ စကားလိမ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အဖြေကိုလည်း သူဇာတို့ ဖော်ပြနိုင် ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဖြေရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကိုတော့ သူဇာတို့ မသိဘူး"

"ကိုင်း . . . ဘယ်ဟာလဲ ဆိုစမ်း . . . မင်းတုန်းဘုရင်နဲ့ စကြာဒေဝီတို့ရဲ့ တေးထပ်တွေများလား မြေးရဲ့ . . ."

"ဟုတ်တယ် အဘွား . . . သူဇာ ဖတ်ပြမယ်နော် . . . နားထောင် . . .

ခင်သာထံမှ ပေးသော သံဝေဂတေးထပ်

တပ်ကမ္ဘာဦးအခါ၊ အထူးပမွတ်ဂျာ၊ မြတ်မျိုးဖော့ သိအပ်ပါသည်။ နိုဝါတ်လာကော။ ပန်ဒေသာက မွမ်းမြင့်ခဲ့သည်၊ ရုပ်နှင့်နာမ် ကင်းမှုမော။ ငါဟူသည့် မာနတွေကို၊ တာပမေ မိတ်ယာ။ မြဲ့စွာ ထူးခြားရှိ၍ ဦးတရား ရှုယ်။ ခါဝန်ဝန် မျှောပြ၊ နှာလှသည့် အေးသဘောကပ်ယ်၊ မိတ်ကောင်းရ ဂုလယ်မှာ၊ သူတော်နှယ်လျှိုပြည့်ရှိ၊ တင်းဖွဲ့

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မွေ့ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၊ မပြတ် ကျင့်ခွာ၊ ကိုင်လက်စွဲ ကျမ်းရွှေစာကို၊ လမ်းမကွာ ရှုစမ်းကွယ့်လေ။။

မင်းသမီးထံမှ ပြန်ပေးသော သံဝေဂတေးထပ်

. နောက်နောင်ခါ ပျက်ပြားရ၊ တက်ကြွားလှမာန်ကို၊ ပူကျိုးနဲ့ ရန်မခိုအောင်၊ ပဟာန်ဆို နောက်ဆုံး၊ ပန်းရင်ကပ်၊ ရိုပ်နွမ်းရော်ငယ်၊ အိပ်တန်းတော် ဆင်းသက်သည့်ထုံး။။ တော်မရ ရော်လျကြွေ၊ သော်ကငွေ နောက်ဆုံး၊ သည်ပမာ ကွဲပျက်ပြုန်းနေကြ။ ပွဲတက်တုန်း သေကြေ။။ ကော်ဝင်အောင် ကျော်ထင်လှ၊ ဇော်တင်ရ ထူးကဲဖြင့်နေ၊ လင်းသားနဲ့ ပြုံးနေစေ။။ သုံးသောကြေ ခက်စတောင်းဟာမို့ ဓက်မကောင်း ပစ်ပယ်မှာ၊ ခြေရောလက်ပါ၊ တကယ်လှမ်း ရှုနှုန်းအမတာကို၊ ဆန်းမကြာ မှိခိုဖို့လေ။။

တေးထပ်က ဆုံးသွားပြီ အဘွား . . . ”

“ဟုတ်ပြီ . . . အဲဒီတေးထပ်နှစ်ပုဒ်ကို အဖြေရအောင် မြေးတို့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ယူတယ်ဆိုတာကို အဘွား ပြောပြစမ်း . . . ”

“အဖြေရအောင် လုပ်တာကတော့ သူစာအညွှန်းကလည်း ပြထားတာကိုး အဘွားရဲ့ . . ဒါကတော့ လွယ်ပါတယ်။ တေးထပ် (၁၈) ပိုဒ်ကို တစ်ပိုဒ်စီခွဲပြီး ထားပါတဲ့။ ပြီးတော့ တစ်ဖက်တစ်လှည့် စီဖတ်ပြီး အစစာလုံးကိုယူပြီးအဖြေကို ယူလို့ဆိုထားတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီတေးထပ်တွေကို တစ်ပိုဒ်စီ ခွဲလိုက်တော့ . . .

(က) ကပ် ကမ္ဘာဦးအစ
အထူး ပ မှတ်ရာ။
မြတ် မျိုးတို့ သိအပ်ပါသည်။
နိ ပါတ်လာစကား။
ပန်း သော်က မုခ်မြင့်ခံသည်။
ရှုပ် နှင့်နာမ် ကင်းစို့မမှား။
ငါ ဟူသည့် မာနတွေကို
ကွာ ပစေ စိတ်ထား။

မြဲ စွဲစွာ ထူးခြား၍
(ခ) ဦး တရားရဖွယ်။
ခါ ဖန်ဖန် မွှာပြ
စွာ လှသည့် ဒေါသဖျောက်ပယ်။
မိတ် ကောင်းရ ဂူလယ်မှာ
သူ တော်နွယ် လိုပြည့်၍၊
တ ကိုယ်မွေ့ ဆိတ်ငြိမ်ရာ
မ ပြတ် ကျင့်ခွာ။
ကိုင် လက်စွဲ ကျမ်းရွှေစာကို
လမ်း မကွာ ရှုစမ်းကွယ့်လေး။

“ကပ်ဦးအခါ၊ မြတ်စွာနိမိတ်ပန်း၊ သူယုတ်တံငါ၊ မကွာကိုင်မြဲလမ်း လို့အဖြေပေါ်ပါတယ် အဘွား။ တစ်ခါ မင်းသမီး ပြန်ရေးပေးတာကိုလည်း အဲဒီလိုပဲ တစ်ပိုဒ်စီ ခွဲလိုက်တဲ့အခါမှာ -

(က) နောက် နောင်ခါ ပျက်ပြားရ
တက် ကြွားလှ မာန်ကို
ပူ ကျိုးနဲ့ ရန်မခိုအောင်
ပ ဟန်ဆို နောက်ဆုံး။
ပန်း ရင်ကပ်၊ ရိုပ်နွမ်းရော်ငယ်
အိပ် တန်းတော် ဆင်းသက်သည့်ထုံး။
တော် မရ ရော်လျကြွေ။
သော် ကငွေ နောက်ဆုံး။
သည် ပမာ ကွဲပျက်ပြုန်းနေကြ။
(ခ) ပွဲ တက်တုန်း သေကြေ။
ကော် ဝင်အောင် ကျော်ထင်လှ။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဇော် ဆင်သ ဂုဏ်ထူးမြင့်နေ။
လင် သားနဲ့ ပြုံးနေစေ။
သုံး သေကြေ ခက်စတောင်းဟာမို့။
မက် မကောင်း ပစ်ပယ်မှာ
ခြေ ရော လက်ပါ။
တက် လှမ်း၍ နန်းအမတာကို
ဆန်း မကြာ ခိုမှီးဖို့လေး။ ။

"**နောက်ပွဲတက်တော်၊ ပူဇော်ပလ္လင်ပန်း၊ သုံးအိပ်မက်တော်၊ ခြေတော်တက်သည်ဆန်း** လို့အဖြေကို ရပြန်တယ် အဘွားရဲ့ . . . ဒါပေမယ့် အဲဒီ့ရတဲ့အဖြေကို သူဇာတို့ ဘယ်လိုမှ အဓိပ္ပါယ်မဖော်နိုင်လို့ အဘွားဆီကို လာကြတာ . . ."

အဘွားသည် သင်ဖြူးပေါ်တွင် အေးအေးဆေးဆေး မှောက်လျက် နေရာမှထလိုက်သည်။ အဘွားထံမှ အဓိပ္ပါယ်ဖော်တော့မည့်စကားများကို နားထောင်ရန် ဖြူပြာကပါ ရှေ့သို့တိုးရွေ့လာပြီးလျှင် သူဇာနှင့်အတူ ယှဉ်၍ထိုင်ချလိုက်သည်။

"ကိုင်း . . . အဘွားပြောပြမယ် . . . နားထောင်ကြကွယ့် . . . **ကပ်ဦးအခါ မြတ်စွာနိမိတ်ပန်း** ဆိုတာကတော့ ကမ္ဘာ **အပြား၊ မျိုးခြောက်ပါး၊ ဘုရားမည်သို့ ပွင့်သနည်း** ဆိုတဲ့ ကမ္ဘာခြောက်၊ ကမ္ဘာအကြောင်းကိုတော့ မှတ်မိကြတယ် မဟုတ်လား ကွယ့် . . ."

"မှတ်မိပါတယ် အဘွား . . ."

"မှတ်မိရင် ဖြူပြာက ကမ္ဘာခြောက်ပါးကို အဘွားကို ရှင်းပြစမ်းကွယ့် . . ."

"သာရကမ္ဘာဆိုတာက ဘုရားတစ်ဆူသာ ပွင့်ပါတယ်

အဘွား . . . မဏ္ဍကမ္ဘာဆိုတာက ဘုရားနှစ်ဆူ ပွင့်ပါတယ် အဘွား . . . ဒရကမ္ဘာဆိုတာက ဘုရားသုံးဆူ ပွင့်ပါတယ် အဘွား . . ဖြူပြာတို့နေတဲ့ ဘဒ္ဒကမ္ဘာမှာက ဘုရားငါးဆူ ပွင့်ပါတယ် အဘွား . . ."

"နောက်လာမယ့် သုညကမ္ဘာဆိုတာမှာက ဘုရား မပွင့်ပါဘူး အဘွား . . . အားလုံး ကမ္ဘာခြောက်ပါးပါ . . ."

"အေး . . အေး . . . သာဓု . . သာဓု . . သာဓု . . . ငါ့မြေး ဖြူပြာလည်း အတော်မှတ်မိလာပြီပဲ။ ကောင်းတယ် ကောင်းတယ် . . . ဒီတော့ ကပ်ဦးကမ္ဘာကတည်းက နိမိတ်ပန်းအဖြစ် ပွင့်တဲ့ပန်းဆိုတာက ကြာပန်းကို ဆိုထားတာ ဖြစ်တယ်ကွယ့်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကမ္ဘာတစ်ခုဟာ လေ၊ ရေ၊ မီးတို့ လောင်ကျွမ်းပြီး ပျက်စီးသွားတဲ့နောက်မှာ နောက်ထပ်ကမ္ဘာတစ်ခုဟာ အသစ်ပေါ်လာစမြဲ ဖြစ်တာကိုး။ အဲဒီလို ကမ္ဘာအသစ်တစ်ခု ထပ်မံပေါ်လာတဲ့အခါမှာ ရေ၊ မြေ၊ တောတောင်တို့ ဖြစ်လာရတော့ ကြာပန်းပွင့်ဟာ ကမ္ဘာသစ်ပေါ်လာတာနဲ့ထပ်တူ နိမိတ်ပြတဲ့အနေနဲ့ ပွင့်လာရတယ်။

ပွင့်လာတဲ့အခါမှာလည်း ဘယ်လိုပွင့်သလဲဆိုရင် ဘုရား (၁) ဆူပွင့်မယ် ကမ္ဘာဆိုရင် ကြာဟာ တစ်ပွင့်ပဲပွင့်သတဲ့။ ဘုရား (၂) ဆူပွင့်မယ့် ကမ္ဘာဆိုရင်လည်း ကြာနှစ်ပွင့်ပေါ့ကွယ်။ အဲဒီလို နိမိတ်ပြတယ်။ ပွင့်လာတဲ့ ကြာပွင့်ထဲမှာဆိုရင်လည်း ရွှေသင်္ကန်းအစုံပါ ကြာပွင့်ရဲ့ဝတ်ဆံအလယ်မှာ လိပ်ခွေပြီးပါလာသတဲ့။ ဒီအခါမှာ ဗြဟ္မာတို့၊ နတ်တို့ဟာ ကြာပန်းရဲ့နိမိတ်ကိုယူပြီး ဒီကမ္ဘာမှာဖြင့် ဘုရားဘယ်နှစ်ဆူ ပွင့်တော်မူမယ်ဆိုတာကို သိကြရတယ်။ ကြာပန်းရဲ့အလယ်မှာပါလာတဲ့ ရွှေသင်္ကန်းအစုံကိုလည်း နတ်၊ ဗြဟ္မာတွေက ယူငင်သိမ်းဆည်းထားကြပြီး မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာတဲ့အခါမှာ ကပ်ကြရတယ်တဲ့။ အဲဒါကြောင့် ဒီစာပိုဒ်ရဲ့အဖြေဟာ ကြာပန်း

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဖြစ်တယ်ကွယ့်။ **သူယုတ်တံငါ၊ မကွာကိုင်မြဲလမ်း** ဆိုတာက တော့ 'ပိုက်' ပေါ့ကွယ်။ ကွန်တို့၊ ပိုက်တို့၊ မေင်းတို့၊ မြှုံးတို့ ဆိုတာ တွေဟာ တံငါသည်များရဲ့ လက်ဆွဲတွေပေါ့ကွယ် . . ."

"ဒါဖြင့်ရင် မင်းသားရဲ့တေးတစ်ပုဒ်လုံး အဖြေဟာ ကြာ- ပိုက်၊ ကြိုက်ပါ ပေါ့နော် အဘွား . . ."

သူဇာရော၊ ဖြူပြာပါ မျက်နှာကလေး လင်းထိန်လာသည် အထိ ဝမ်းသာအားရနှင့် တစ်ပြိုင်တည်း ပြောလိုက်ကြသည်။

"ဟုတ်တာပေါ့ကွယ် . . . ကိုင်း . . . မင်းသမီးအဖြေကို ရှင်းပြဦးမယ် . . နားထောင်ကြဦး . . . **နောင်ပွဲတက်တော်၊ ပူဇော်ပလ္လင်ပန်း** ဆိုတာက ရှေးမြန်မာဘုရင်တွေရဲ့ နေရာတော် တွေ အသီးသီးရှိကြရာမှာ ဇေတဝန်ဆောင်သ်၊ ပေါင်းထော်ဆောင်၊ ပရိတ်နာတက်ဆောင်၊ အနောက်ပွဲတက်ဆောင် ဆိုပြီး အဆောင် တွေ ရှိကြတယ်ကွယ့်။

အဲဒီ့ အနောက်ပွဲတက်ဆောင်မှာ ရာဇပလ္လင်ဆိုတာရှိတယ်။ ရာဇပလ္လင်ဥကင်ရဲ့ လက်ဝဲလက်ယာ နေရာတွေမှာ ပဒုမ္မာကြာပွင့် ခံပြီး ထုလုပ်ထားတာကိုစွဲပြီး 'ကြာ' တစ်လုံး ယူထားသကွယ့်။ ဒီ နေရာမှာ အမေးအဖြေရေးကြသူ နှစ်ဦးလုံးဟာ မင်းသွေးအချင်း ချင်းဖြစ်နေကြလေတော့ ကိုယ့်မလေ့ထုံးစံနဲ့ကိုယ် ကျင်လည်နေကြ တာပေါ့။ အဖြေကို ပေါ်နေမှတော့ အဓိပ္ပါယ်ဟာ အလိုလိုသိသွား ကြတာပဲ။ ငါ့မြေးတို့ အဘွားတို့လို ရှည်ရှည်ဝေးဝေး မတွေးကြရ တော့ဘူးပေါ့ကွယ်။

သုံးအိပ်မက်တော်၊ ခြေတော်တက်သည့်ဆန်း ဆိုတာ က သူဇာရေ . . . ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်ဟာ ဘုရားအဖြစ်ကို ရခါနီးဆဲဆဲ လူတို့သက္ကရာဇ် (၁၀၃) ခု၊ ကဆုန်

လဆန်း (၁၄) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့ညမှာ အိပ်မက်ကြီးငါးပါးကို မြင်မက် တယ် မဟုတ်လားကွယ့် . . ."

"ဟုတ်ပါတယ် အဘွား . . . သူဇာတောင် အဘွားက ကျက်ခိုင်းထားလို့ မှတ်မိပါသေးတယ် . . ."

"ကိုင်း . . . ဒါဖြင့်ရင် ငါ့မြေး မှတ်မိရင် အိပ်မက်ကြီးငါးပါး ကို ပြောပြစမ်း . . ."

"ဟုတ်ကဲ့ . . . (၁) က မြေပြင်ကို အိပ်ရာပြုပြီး ယူဇနာ ငါးရာရှိတဲ့ ဟိမဝန္တာတောင်ကို ခေါင်းအုံးရင်း အရှေ့အနောက် သမုဒ္ဒရာပြင်ပေါ်မှာ လက်တော်ထားလို့ တောင်သမုဒ္ဒရာမှာ ခြေတော်အစုံကိုထားပြီး စက်တော်ခေါ်ရတယ်လို့ မြင်မက်ပါတယ်။ (၂) ကတော့ သန္တာနီအဆင်းရှိပြီး ဝင်ရိုးလောက်ကြီးမားတဲ့ 'ထိတိရ' မြက်ဟာ ချက်တော်က ဖောက်ပြီး ဘဝဂ်ကိုရောက်အောင် တက်သွားတယ်လို့ မြင်မက်ပါတယ် . . . (၃) ကတော့ အရောင် အဆင်းဖြူဖွေးနေတဲ့ ပိုးကောင်တွေဟာ ခြေတော်က ဒူးပုဆစ်ထိ အောင် ထူထူဆန်းဆန်း ဖုံးလွှမ်းတက်ရောက်တယ်လို့ မြင်မက်ပါ တယ် . . ."

"ကဲ . . . ကဲ . . . တော်ပါပြီ သူဇာရယ် . . . အဘွား လိုချင်တာ ဒီအပိုဒ်ပဲ . . . ငါးပိုဒ်လုံးဆိုဖို့ မလိုတော့ပါဘူး။ သုံးအိပ် မက်တော်ဆိုတဲ့ အိပ်မက်ငါးပါးအနက်မှာ သုံးပါးသော အိပ်မက် တော်မှာ ခြေတော်ပေါ်ကို ထူထူဆန်းဆန်း တက်တာက 'ပိုး' မဟုတ်လား။ ဒီတော့ **ကြာပိုး-ကြိုးပါ** ဆိုတဲ့အနေနဲ့ မင်းသမီးဟာ သူ့ကို တကယ်ချစ်မြတ်နိုးလို့ ရွှေမေတ္တာဂဟေဆက်ချင်တာဖြင့် ကြိုးစားပါလို့ ဆိုပြီး အားပေးတိုက်တွန်းတဲ့အဖြေကို ပေးလိုက်တာ ပေါ့ကွယ် . . . ငါ့မြေးတို့ ရှင်းကြရဲ့ မဟုတ်လားကွယ့် . . ."

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"ရှင်းတော့ ရှင်းပါတယ် အဘွား . . ဒါပေမယ့် သူတို့အဖြေဟာ ရယ်စရာကြီးနော် . . ဒီစကားလေး တစ်ခွန်း၊ နှစ်ခွန်းကို ပြောဖို့ဟာ တကတည်း ကြိုးကြိုးစားစား ရေးလိုက်ရတာ။ သမီးရည်းစားချင်းပေးတဲ့ စာကို ဘာဖြစ်လို့များ ဒီလောက် ခက်ရာခက်ဆစ်ရေးရတာလဲဟင် . . အဘွား . . ."

"ဒါက ဒီလိုလေ . . . တေးထပ်က ပဟေဠိနဲ့ ရေးထားပေမယ့် အဖြေကို စကားလိမ်နဲ့ ပြန်ရှာရတယ်ဆိုတော့ ငါမြေးတို့အနေနဲ့ ခက်ချင်ခက်နေမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဒီတေးထပ်ဟာ ကုန်းဘောင်ခေတ်ကတည်းက ရေးစပ်ထားကြတာ ဖြစ်လေတော့ စကားထာ၊ စကားလိမ်၊ စကားဝှက်ဆိုတဲ့ ပညာတွေကို ကုန်းဘောင်ခေတ်မှာကနောကျေနေကြပြီကိုး။ အခက်အခဲဆိုတာ ဘယ်ရှိတော့မလဲကွယ့်။ ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို တေးထပ်နဲ့ရေးပြီး ခက်ခက်ခဲခဲ ချစ်ကြိုးသွယ်ကြရသလဲ ဆိုတာကိုတော့ အဘွားပြောပြမယ်။ နားထောင်ကြ . . .

ကုန်းဘောင်မင်း၊ ရွှေဘိုမင်းလို့ခေါ်တဲ့ သာယာဝတီမင်းမှာ မိဖုရားခေါင်ကြီးက သားတော် ပုဂံမင်းနဲ့ သမီးတော် စကြာဒေဝီကို မြင်တယ်။ စကြာဒေဝီမင်းသမီးဟာ ပိဋကတ်ဗေဒင်ပညာမှာ တစ်ဖက်ကမ်းခတ် တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်ထားတဲ့အပြင် ရုပ်ဆင်းဟန်မူကလည်း လူမတူ၊ နတ်မမှုအောင်ပဲ ထူးထူးခြားခြား လှသတဲ့။ သိက္ခာ ဣန္ဒြေကဆိုရင်လည်း ပြောစရာမရှိအောင်ပဲ ကြီးမားလွန်းလို့ မင်းညီမင်းသားတွေဆိုတာ ဝိုင်းဝိုင်းလည်အောင် စုံမက်နေကြတာပေါ့ . . ဒါပေမယ့် စကြာဒေဝီမင်းသမီး သိအောင်တော့ ဘယ်သူကမှ အသိမပေးဝံ့ကြဘူးတဲ့ . . .

စကြာဒေဝီမင်းသမီးရဲ့ မယ်တော်ဖြစ်တဲ့ မိဖုရားခေါင်ကြီးအပြင် သာယာဝတီမင်းမှာ မင်းတို့ရဲ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ

အဆောင်ရ မိဖုရားဆိုပြီးတော့ သူတို့မြတ်နိုးတဲ့ မိဖုရားတွေက (၁) မြောက်ဆောင်တော် မိဖုရား၊ (၂) တောင်ဆောင်တော် မိဖုရား၊ (၃) မြောက်ရွှေရေးဆောင်မိဖုရား၊ (၄) တောင်ရွှေရေးဆောင် မိဖုရား ဆိုပြီး အဆောင်အသီးသီးပေးထားတဲ့ မိဖုရားလေးပါး ရှိသကွယ့်။

အဲဒီမိဖုရားလေးပါးအနက်က တောင်ရွှေရေးဆောင်မိဖုရားက သားတော် မင်းတုန်းမြို့စားနဲ့ သားတော်လေး ကနောင်မြို့စားရယ်လို့ သားတော်နှစ်ပါးရှိတာကိုး။ မင်းတုန်းစားဟာ ခမည်းတော်သာယာဝတီမင်း လွန်တဲ့အခါမှာ နောင်တော် ပုဂံမင်းကလည်း အင်မတန်မှ အပျော်အပါး အားကြီးပြီး တိုင်းရေးပြည်ရေးထက် ပျော်ရေးပါးရေးမှာ စိတ်ဝင်စားနေသတဲ့။ ဒါကို နှမတော် စကြာဒေဝီမင်းသမီးကလည်း သဘောမကျဘူးပေါ့ကွယ်။

ဒီအခါမှာ မင်းတုန်းစားကလည်း အစ်မတော် စကြာဒေဝီမင်းသမီးရဲ့အဆောင်တော်ကို အမြဲဝင်ထွက်ပြီး တိုင်းရေးပြည်ရေးဆွေးနွေးတယ်။ ဇာတာတော်ကို စစ်ဆေးတယ်။ ဗေဒင်ယတြာတွေကို မေးမြန်းစုံစမ်းတယ်ဆိုတော့ မင်းတုန်းစားနဲ့စကြာဒေဝီဟာ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး သံယောဇဉ် ငြိတွယ်ပြီး ခင်မင်နေကြတာပေါ့။

စကြာဒေဝီမင်းသမီးကလည်း မင်းတုန်းစားရဲ့ဇာတာနဲ့ မောင်တော်ပုဂံမင်းရဲ့ဇာတာကို စစ်ဆေးနှိုင်းယှဉ်ကြည့်တဲ့အခါမှာ မောင်တော်ပုဂံမင်းဟာ မင်းတုန်းစားရဲ့ဘုန်းကံကို ဘယ်နည်းနဲ့မှ မယှဉ်နိုင်ပဲ အရှုံးပေး အရေးနိမ့်ရမယ်ဆိုတာကို သူ့ပညာနဲ့မြင်ထားလေတော့ မင်းတုန်းစားကိုလည်း ရှေ့ရေးကို မြော်မြင်ပြီး အခွင့်အရေး ပေးထားတာပေါ့ကွယ်။

မင်းတုန်းစားကလည်း အစ်မတော် စကြာဒေဝီရဲ့ နည်းပေးလမ်းပြ စီစဉ်ညွှန်ကြားမှုနဲ့ မာတ်ရိုက်မာတ်ဆင် ဗေဒင်ယတြာတွေ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကောင်းမှုကြောင့် နောင်တော် ပုဂံမင်းကို တော်လှန်ပုန်ကန်နိုင်လာတဲ့အခါမှာ စကြာဒေဝီမင်းသမီးကို သိပ်ကျေးဇူးတင်သွားတယ်။ ချစ်မြတ်နိုးမိတယ်။ အားကိုးအားထားချင်တဲ့စိတ်တွေ ပေါ်လာတာ ပေါ့ကွယ်။

မင်းတုန်းမြို့စားဘဝကနေပြီး မင်းတုန်းဘုရင်အဖြစ်ကို ရောက်လာတဲ့အခါမှာ မိဖုရားခေါင်ကြီးတစ်ပါးရယ်လို့ တောက်တောက်ကြွားကြွားနဲ့ မြှောက်စားဖို့ရာ အခွင့်အရေးကလည်း ပေါ်လာပြန်တော့ မင်းတုန်းဘုရင်မှ အခက်ကြုံရပြန်တယ်။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မင်းတုန်းမြို့စား ဘဝနဲ့ လက်ဆက်ထားတဲ့ ခင်သဲဆိုတာကလည်း မြန်အောင်မြို့သူကြီးရဲ့သမီးဆိုတော့ သာမညအရပ်သူဖြစ်ပြီး ရွှေလင်ပန်းနဲ့အချင်း ဆေးတဲ့မင်းသွေးက မဟုတ်လေတော့ မိဖုရားခေါင်ကြီး မြှောက်ဖို့ရာ မဖြစ်ဘူးပေါ့။

ဒီအခါမှာ မင်းတုန်းစားဟာ မစွမ်းရင်းကလည်းရှိ။ ကန်စွန်းခင်းကလည်း ငြိဆိုတဲ့စကားကို အစ်မတော်စကြာဒေဝီမင်းသမီးကို မိဖုရားခေါင်ကြီးနေရာကို အပ်နှင်းလိုက်ချင်တဲ့ စိတ်တွေပေါ်လာတယ်။ မိဖုရားခေါင်ကြီးနေရာကို အစ်မတော်ဘုရားယူပါလို့ ပြောရင် စိတ်များဆိုးတော်မူမှာလားလို့လည်း မလျှောက်ဝံ့၊ မတင်ဝံ့ ဖြစ်နေမိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အစ်မတော် စကြာဒေဝီမင်းသမီးဟာ သူ့ထက်ပညာရည်ရော၊ ထီးမှုနန်းရာ ဗဟုသုတ သာတဲ့အပြင် သူ့အပေါ်မှာဆိုရင်လည်း အမြဲတမ်း ဆက်ဆံခဲ့တာကလည်း မောင်ငယ်တစ်ယောက်လို ပြုပြင်ဆုံးမခဲ့တာကိုး။

အဲဒါနဲ့ အစ်မတော် စကြာဒေဝီမင်းသမီးသိအောင် သူ့ရဲ့ အကြံအစည်ကို ဘယ်လိုများရင်ဖွင့်ရပါ့မလဲလို့ စိတ်ကူးလိုက်တဲ့ အခါမှာ အစ်မတော်ဟာ သူနဲ့အတူ အဆောင်တော်ထဲမှာ ပျော်ပျော်

ပါးပါးနဲ့ စကားစမြည်၊ ဝိုင်းဖွဲ့ပြောကြတာ အစ်မတော်က သူ့ကို စကားထာဝှက်ဆိုလေ့ရှိတာကို မှတ်မိလိုက်တယ် . . .။

မင်းတုန်းစားဟာ သူနဲ့အစ်မတော် စကြာဒေဝီတို့ အဲဒီလို စကားထာဝှက်ဆို ကစားခဲ့တာကို သတိရပြီး တစ်ပါးသူတို့ မြင်တွေ့ရင်လည်း တင့်တယ်စေ၊ အစ်မတော်အနေနဲ့ အဓိပ္ပါယ်သိသွားလို့ အမျက်ရှိရင်လည်း ခွင့်လွှတ်နိုင်ပါစေလို့ဆိုပြီး သံဝေဂတေးထပ် အနေနဲ့ ရေးပို့လိုက်တာကိုး။

ဒါကို ပညာဉာဏ်ကြီးမားတဲ့ စကြာဒေဝီမင်းသမီးဟာ မင်းတုန်းစားဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကိုရိပ်မိပြီး 'ကြိုးပါ' လို့ အားပေးလိုက်တယ်။ အကြောင်းပြန်လိုက်တယ်။ အများသူငါ အမြင်မှာတော့ သံဝေဂတေးထပ်တစ်ပုဒ်နဲ့ ဘာမှမထူးခြားဘူးပေါ့။

ဒါကြောင့်လည်း မင်းတုန်းဘုရင်ဟာ စကြာဒေဝီမိဖုရားကြီးကို အင်မတန်လေးစားခင်မင် မြတ်နိုးကြည်ညိုခဲ့တာပေါ့။ မင်းတုန်းဘုရင်ရဲ့ဆံတော်ကို ရှင်းလင်းထုံးနှောင်ပေးရတဲ့ တာဝန်ကို အစ်မတော်စကြာဒေဝီမိဖုရားကြီးကလွဲရင် ဘယ်သူ့ကိုမှ ကိုင်ခွင့်မပေးဘူးတဲ့။ နတ်ရွာစံသွားတဲ့အထိ မင်းတုန်းဘုရင်ဟာ မိဖုရားကြီးစကြာဒေဝီကို 'အစ်မတော်' လို့သာ ခေါ်သွားရှာသတဲ့။

ကိုင်း . . . ဘယ့်နှယ်လဲ မဖြူပြာ . . ကျေနပ်ပလား . . သမီးရည်းစားအချင်းချင်း ဒီလောက် ခက်ရာခက်ဆစ်ရေးရသလားလို့ စောစောကငါ့မြေး အပြစ်တင်လိုက်တယ် မဟုတ်လား။ လူဆိုတာ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ယဉ်ကျေးမှုအရ ဆက်ဆံကြရတယ်။ ကျင့်ကြံကြရတယ် ဆိုတာကို အခု ငါ့မြေး သဘောပေါက်ပြီလား။

လွန်သွားတဲ့တစ်ခေတ်ကို ကျန်ခဲ့တဲ့တစ်ခေတ်က ဝေဖန်တယ်။ အပြစ်တင်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောတွေဟာ အယူအဆ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကျဉ်းမြောင်းတယ်လို့ အဘွားက ဆိုချင်တယ်ကွယ့် . . . ကြားလား . . . လှေကားကို နင်းတက်သွားတဲ့အခါမှာ အပေါ်ဆုံးအထစ်ကို ရောက်သွားနိုင်တာဟာ အောက်ဆုံးအထစ်ရဲ့ ခိုင်မာမှုကြောင့်သာ ဖြစ်တယ်လို့ အရာရာကို နှလုံးသွင်းရမယ်။ မှတ်ထားနော် . . . ဖြူပြာနဲ့ သူဇာ . . . "

"ဟုတ်ကဲ့ပါ အဘွား . . . "

(၄)ရှင်အောင်ရှင်ယူရှင်ဦး

"အဘွားရေ . . . သူဇာတို့ကို အဘွားဖတ်ခိုင်းထားတဲ့ အထဲက နားမလည်တာ တစ်ခုရှိလို့ မေးရမလား . . . "

အဘွားသည် ကြေးနှင့်လုပ်ထားသည့် ကွမ်းထောင်းဆုံနှင့် ကွမ်းထောင်းစားနေရာမှ မြေးနှစ်ယောက် သူ့အနားရောက်လာသည်ကိုကြည့်ရင်း ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်သည်။

အဘွားသည် အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်မျှ ရှိသေးပေသည့် သွားများက မကောင်းတော့ပြီ။ ကျိုးပဲ့ကုန်ပြီဖြစ်၍ ကွမ်းကို ဆုံနှင့်ထောင်း၍ စားနေရချေပြီတည်း။ အဘွားက ပြောပြသည်မှာ သူ၏သားကြီးကို မွေးဖွားစဉ်က သွေးသားနုသေးသည့် မီးတွင်းထဲ၌ ကွမ်းသီးနှင့်အခြားမာသော အသီးများကို စားခဲ့မိ၍ ယခုလို ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် သွားများနာ၍ ကျိုးပဲ့ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

အဘွား၏စကားများကို ကြားလိုက်ရခြင်းကပင်လျှင် . . .

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"ဩော် . . . သွေးသားနုချိန်မှာ ကွမ်းသီးလိုမာတဲ့ အသီး အနှံတွေကို စားမိရင် သွားကျိုးတတ်ပါကလား"

ဟူသော အသိကို သူဇာတို့ ညီအစ်မ ဗဟုသုတရလိုက်ကြပြန်သည်။

"ဘာကိုများ မေးစရာ ပေါ်လာပြန်ပြီလဲ မိန်းကလေးတို့ရဲ့ . . . အဘွားပြောထားသားပဲ မဟုတ်လား . . မသိရင် မေးရတယ်။ မစင်ကြယ်ရင် ဆေးရတယ်လို့ . . . ကိုင်း . . . ဆိုစမ်း . . . ဘာကိုနားမလည်ဘူးလဲ . . . ဆိုတာကို . . ."

ဖြူပြာသည် အဘွား၏ခွင့်ပြုချက်ကို ရသည်နှင့် သူ့လက်ထဲမှစာအုပ်ကို အဘွားရှေ့တွင် ဖြန့်ချ၍ဖတ်ပြလိုက်သည်။

"ဟောဒီ ဟံသာဝတီရောက် အဝဘုရင်ဆိုတဲ့ ရတုပိုဒ်စုံကို နားမလည်လို့ပါ အဘွား . . ."

"ဩော် . . . အေး . . အေး . . မိန်းကလေးတို့ဖတ်တဲ့ စာအုပ်မှာ အဖြေရေးမထားဘူးလားကွယ့် . . ကဲ . . ကဲ . . သူဇာက အဲဒီ့ရတုပိုဒ်စုံကို အဘွားကို ဖတ်ပြစမ်း . . ."

သူဇာသည် အဘွားရှေ့တွင် ကျို့ကျို့ထိုင်လျက် ဖတ်ပြလေသည်။

(၁) ဖုံ့ဖုံ့လပ်ခြောက်မည်၊ သစေ့တည်သား၊ ဤသည်ဝရံတ်၊ ရှစ်ဆယ်မီတော်တွင်၊ ခုတ်တံ နောင်လျှံ၍၊ သံယောဇဉ်လည်း၊ အယဉ်မီး၊ တံထံသာစမ်း၊ ပျော်မမြိန်ရ၊ တဆန်းကျူးလျှ၍၊ ဘုံသုံးတန်တွင်၊ နှင်းရန်တူကြောင်း၊ ရွှေချယ်ပေါင်းသော၊ သောင်းတလွှတ်နှာ၊ ဂုဏာတင်ဖော၊ ကုံးယောက်ရွှေလျှင်၊ ရှင်ထွေးလှခေါင်၊ လှတန်ဆောင်သည်။ ရှင်အောင်ကိုသာ လွမ်းမိခဲ့။

(၂) ထုတ်ဆိုဆောက်တည်၊ ခနိုင်းမည်လည်း၊ အတည်မမြဲ၊ လွန်ဆင်းရဲ မိုးကဲမသာ၊ ဤကာယာမူ၊ ပန်ကူဆင်ခြင်၊ သုံးခွင်မိုက်မှောင်၊ လေးမည်ရောင်လည်း၊ ဂုဏောင်ဆောက၊ မနှံ့သာသား၊ ဝိဇ္ဇာယှက်ခြေ၊ ထိုသည့်

ဘေးကြောင့်၊ တန့်အားသည်းတွင်၊ ခြင်ဆီးချင်းမျှ၊ ဖွဲ့သင်မျှင်၊ ရှုသည်ပင်ကို၊ နှောင်မြင့်ကြွ၍၊ လှတဲ့ကျွန်သာ၊ သုံးခန်းစေတ္တာ၊ စံတိုင်ပသည်၊ ရှင်ယျကိုသာ တမ်းမိခဲ့။

(၃) နှုတ်ချို့ ကျော့ကမည်၊ ကြိမ်သည်ကြောင့်၊ ရွှေပြည်ဘုံနန်း၊ နိုဟ္ဘန်ကိုပင်၊ မလုံချင်သေး၊ ရှင်ထွေးလှလှနီး၊ လှတံ့ခုနိုင်၊ ကျူးလှနှစ်ခြုံသာ၊ ဩဘာရွှေနန်း၊ ကြိုင်ကြိုင်မွှေးကို၊ ဦးနှံ့ယိုဝကြောင်း၊ ကောင်းစွာဆင်မြဲ၊ ရွှေရှင်တော်ငွေ၊ လုံ့ရှုံ့လျှင်၊ မမေ့ရလုံ၊ ဆက်တိုင်ကိုယ်ဟု၊ တဆုံ့ကျောက်မည်၊ ကြိမ်သည်ကြောင့်၊ ရွှေရှည်းသစ်၊ ခံသောညစ်လိမ့်၊ တပြိုင်တင်ပေ၊ ကုံးယောက်ရွှေလျှင်၊ ရှင်ထွေးလှခေါင်၊ ညှိုးဆောင်လှန်ကျူး၊ ရှင်မြူးသည်၊ ရှင်ဦးကိုသာ ယမ်းမိခဲ့။

ဖြူပြာတို့ နားမလည်တာက အဲဒီ့ရတုပိုဒ် အဆုံးတွေမှာ ဆိုသွားတဲ့ 'ရှင်အောင်-ရှင်ယျ-ရှင်ဦး' ဆိုတာတွေပဲ။ အဲဒါတွေက ဘယ်သူ့ကို ရည်ညွှန်းထားတာလဲ အဘွား။ အဝဘုရင်ရဲ့ မိဖုရားတွေလားဟင် . . ."

စိတ်မြန်သော ဖြူပြာသည် သူဇာ စာဖတ်၍ပြီးသွားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သူ သိလိုသည်ကို မဆိုင်းပဲ အဘွားကို မေးလိုက်သည်။

"အဲဒီ့ရတုကို သူဇာတော့ အခေါက်ခေါက် ဖတ်ရလွန်းလို့ အလွတ်ကိုရနေပြီ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ့ရတုဖတ်ရတာ အဓိပ္ပါယ်ကို နားမလည်ဘူး။ ရေးထားတာက သိပ်ပြီး ပဟေဠိဆန်တာပဲနော် အဘွား . . ."

အစ်မကြီးသူဇာသည် စကားကို တွေးတွေးဆဆနှင့် ပြောဟန်ရှိသည်။ ဖြူပြာထက်တော့ ပညာသားပါ၍ လူကြီးဆန်လာပြီဟု အဘွားသည် ကျိတ်၍မှတ်ချက်ချလိုက်သည်။

"ဒီရတုရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို မိန်းကလေးတို့ နားမလည်ဘူးဆိုတာ မှန်တာပေါ့။ အဘွားတို့တောင် အတော့်ကို စာဖတ်များလာမှ ဆိုလို

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထားတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို တွေးတွေးဆဆနဲ့ မြင်လာတာ။

ဒီရတုရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို မရှင်းပြခင် ဒီဘုရင်ရဲ့အကြောင်းကို စပြီး ရှင်းပြမယ် မိန်းကလေးတို့။ ဒီအဝဘုရင် ဟံသာဝတီကို ရောက်လာတဲ့အကြောင်းကိုတော့ သိကြရဲ့ မဟုတ်လား . . ."

"နည်းနည်းပါးပါး မှတ်မိတယ် အဘွား . . ပြောပြပါဦး။ ဘာပြုလို့ ဟံသာဝတီရောက် မင်းတရားလို့ ခေါ်တယ်ဆိုတာ . ."

သူဇာရော၊ ဖြူပြာပါ အဘွားကို ပူဆာလိုက်၏။

"သက္ကရာဇ် (၁၁၁၃) ခုမှာပေါ့ကွယ်။ မွန်ဘုရင်ဘက်က တက်တိုက်လို့ အင်းဝထီးနန်းပျက်စီးသွားရတဲ့အပြင် အင်းဝမင်းနဲ့ အတူ မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ အခြွေအရံ၊ လက်နက်၊ ဆင်၊ မြင်းနဲ့ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာတွေပါ စစ်နိုင်တဲ့မွန်ဘုရင်က ဟံသာဝတီကို ဖမ်းယူသွားကြရော။ အဲဒီလို ဖမ်းထားပြီး သံ့ပန်းဘဝနဲ့ သုံးနှစ်လောက်ထားပြီးမှ ဟံသာဝတီဘုရင်ဟာ အင်းဝဘုရင်ကို စိတ်မချဖြစ်လာတယ်။ ဒီမြန်မာဘုရင်ဟာ တစ်နေ့နေ့မှာ အင်အားဖြည့်ပြီး သူ့ကိုပြန်လှန်ပုန်ကန်လာမှာကို စိုးရိမ်လာတာကိုး။

ဒီတော့ အင်းဝဘုရင်နဲ့အတူ ဖမ်းလာတဲ့ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်အားလုံးကို ပဲခူးချောင်း စည်တီးဆိုတဲ့အရပ်မှာ ရေနှစ်သတ်လိုက်ပါလေရော။ အဲဒီလိုမသေရခင် ဟံသာဝတီကို ဖမ်းခေါ်သွားတယ်ဆိုကတည်းက အင်းဝဘုရင်ဟာ ရန်သူဘုရင်ရဲ့ လက်အောက်မှာ သူဟာ မရှုမလှ သေရမှာပဲဆိုတာကို တွေးမိထားဟန်တူတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို အသေဆိုးနဲ့ မသေရခင်ကတည်းက အနိစ္စသဘောတရားနဲ့ ဘုရားဂုဏ်တော်ကျေးဇူးကို ထင်မြင်ပြီး နောင်းလူတွေအတွက် သံဝေဂယူရစ်ကြဖို့ ဒီရတုပိုဒ်စုံကို ရေးခဲ့တာ ဖြစ်ဟန်တူတယ်။

မိန်းကလေးတို့က ဒီဟာကိုပဲ ဖတ်ရသေးလို့။ လုဋ္ဌတိ ပလုဋ္ဌတီတိလောကော၊ သဲဘောနိယံ လောကမံ ဆိုပြီး တမ်းချင်းတစ်ပုဒ် ရေးထားတာမှာလည်း လောကဓံတရားအတိုင်း ဘယ်ဟာမှ မတည်မမြဲ ဖောက်လွဲဖောက်ပြား ဆုံးပါးရခြင်းနဲ့သာ အဆုံးသတ်ရတယ်ဆိုတာကို ဖော်ပြထားခဲ့တယ်။

အခု မိန်းကလေးတို့ သိချင်တယ်ဆိုတဲ့ ရတုပိုဒ်စုံကို အဘွား ရှင်းပြမယ်နော်။ သေသေချာချာ နားထောင်ကြကွယ့်။ အပိုဒ် (၁) မှာ ပုဂ္ဂိုလ်ခြောက်မည်။ သန္ဓေတည်သား ဆိုတာမှာ ပုထုဇဉ် (၄) ယောက်နဲ့သောတာပန် (၁)၊ သကဒါဂါမ် (၁)၊ ပေါင်း ခြောက်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်တည်တဲ့ ကာမဘုံကို ဆိုထားတာကွယ့်။ မှတ်ထားနော် သေသေချာချာ။

ဤသည် ပရိတ်၊ ရှစ်ဆယ်စိတ်တွင်၊ ခုတိတ်နောင်လျဉ်၊ သံယောဇဉ်လည်း၊ အလျဉ်စီစီ၊ တိထီသာခန်း၊ ပျော်မမြန်းခဲ့ လို့ ဆိုတာက ဒီကာမဘုံကြီးမှာ ရှစ်ဆယ်သော ဝီထိစိတ်တို့မှာ အကျုံးဝင်တဲ့ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်ဆိုတဲ့ ကာလသုံးပါးမှာ ဖြစ်တတ်ကြတဲ့ သံယောဇဉ်ဆိုတဲ့ နှောင်ကြိုး အကုသိုလ်တရားဟာ မြစ်ရေအလျဉ်ကို အမြဲတမ်း တသွင်သွင်နဲ့ စီးဆင်းဝင်ရင်းနဲ့သာ နေ့ရက်တွေကို ကုန်ခမ်းတယ်တဲ့။ ကုသိုလ်တရားဆိုတာကို မပွားများနိုင်ပါဘူးတဲ့။

ဒါကြောင့် သူဟာလည်း မင်းဆိုတဲ့အဖြစ်နဲ့မပျော်တော့ပါဘူးဆိုတာကို ရေးထားတာ ဖြစ်တယ်ကွယ့်။ အောက်အပုဒ်ကတော့ ဘုံသုံးပါးမှာ အတုမရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူပြီး နောင်လာမယ့် ရှစ်သောင်းသော ဘုရားအလောင်းတော်ထဲမှာလည်း မပါ။ နုမှာ ငါးရာဆိုတဲ့ ဘုရားလောင်းစာရင်းထဲမှာလည်း မဝင်ပဲနဲ့ ရင့်မှာတစ်ကိုပ်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဆိုတဲ့ ဘုရားလောင်းတွေထဲက ကိုးယောက်ရဲ့ရှေ့ကိုကျနေပြီး အခု အဘွားတို့ရဲ့ကမ္ဘာမှာ ပွင့်တော်မူသွားကြတဲ့ ဘုရားရှင်လေးဆူမှာ အထွေးဆုံးဖြစ်တဲ့ မာရ်ငါးပါးကိုပါ အောင်တော်မူတဲ့အတွက် ရှင်အောင်လို့ခေါ် အပ်တဲ့ မေတ္တယျဘုရားရှင်ကို လွမ်းမိတယ်လို့ ဆိုထားတယ်။

အပိုဒ် (၂) မှာတော့ ထုတ်ဆိုဆောက်တည် ကစပြီး တစ်သက်သက်တည့် ဆိုတဲ့အထဲမှာ ထုတ်ဖော်ပြီး ဆိုဆောက်တည်ပြ ရရင်တဲ့၊ ခန္ဓာငါးပါးဟာလည်းပဲ အနိစ္စသဘောပါပဲတဲ့။ ဒီခန္ဓာငါးပါးကို သေသေချာချာ ဆင်ခြင်ကြည့်တဲ့အခါမှာလည်း ဝဋ်ဆင်းရဲမှာ ကျင်လည်ရခြင်းလို့ဆိုတဲ့ 'ဋ္ဌ' မှာပဲ တင်ခဲ့ပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်လို့ဆိုတဲ့ 'ဘင်' ကိုမရောက်ပါဘူးတဲ့။ ချည်တိုင်မှာ အချည်ခံထားရတဲ့ နွားလို တစ်တောက်တက်တက်နဲ့ ရှိရတယ်တဲ့။

မွန်းချက်ဦးတင်စပြီး နောက်ဆုံးပိုဒ်အထိကတော့ အမှောင်လေးပါးထက်မက မှောင်လွန်းမိုက်လွန်းလှတဲ့ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ အမိုက်မှောင်တိုက်ကြီးဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်ဆိုတဲ့ဘေးဟာ ဖိစီးယိုလာတဲ့အခါမှာ ရိုးတွင်းခြင်ဆီထိအောင် အသည်းခိုက်အောင် တုန်အေးကြောက်ရွံ့မိပါတယ်။ ထိတ်လန့်စိုးရွံ့ခြင်းဆိုတဲ့ သံဝေဂတရားကိုရပြီး မီးအုံးတဲ့ ကြာပန်းလို တစ်နွမ်းနွမ်း တရိရိနဲ့ ခံစားနေရတဲ့အခါမှာ ဇာတိခေတ်၊ အာဏာခေတ် ဝိသယခေတ် သုံးပါးမှာ ဘုန်းတန်ခိုးတောက်ပတော်မူပြီး အတုမရှိတော်မူတဲ့ မေတ္တယျဘုရားရှင်ဆိုတဲ့ ရှင်ယျကိုသာ တမ်းတမိပါ၏တဲ့ . . ."

"သိပ်တရားပြည့်ဝတဲ့ အင်းဝမင်းပဲနော် အဘွား . . . ရန်သူ့လက်ထဲမှာနေရလို့ စိတ်နွမ်းညှိုးခွေနေမယ့်အစား သေမယ့် ဘေးကို တရားနဲ့ပြေးတွေ့ပြီး နောက်လူတွေပါ တရားပြသွားလိုက်

သေးတယ် . ."

"ကဲ . . . အပိုဒ် (၃) ကို အဘွား ဆက်ပြောမယ် . . . နားထောင်ကြဦး။ မေတ္တယျဆိုတဲ့ ဘုရားမြတ် ရှင်ထွေး၏ဗျာဒိတ်တော်အတိုင်း ကောင်းစွာမှတ်သားထားပြီး ဘုရားသာသနာတော်ဆိုတဲ့ ရွှေရင်ငွေ့ကို ခိုလှုံရင်း မြတ်ဘုရားကိုဘဝဆက်တိုင်း မမေ့ရပါလို၏ ဘုရား။ မြတ်ဘုရားနဲ့ တွေ့ရပါရင် ချိုချိုသာသာနဲ့ လျှောက်တင်စရာရှိပါသေးလို့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုရရင်တောင် ခုချက်ချင်း မလိုချင်သေးပါဘူး ဘုရား။ ဦးသစ်စ ရွှေစင်နဲ့ နှိုင်းမရအောင် အပြစ်ကင်းစင်လှသော အရင့်အမာ တစ်ကျိပ်တွင် ကိုးယောက်၏ ရှေ့ဖြစ်၍ ရှင်ဦး ဘုရားလေးဆူတွင် အထွေးဆုံးဖြစ်တော်မူပါသော မေတ္တယျဘုရားသခင်တည်း ဟူသော ရှင်ဦးကိုသာ တမ်းတမိပါ၏လို့ အဓိပ္ပါယ်ယူဆရတယ်ကွယ့်။

အမှန်တော့ ဒီရတုဟာ အင်မတန်နက်နဲသိမ်မွေ့တယ်။ လူငယ်တွေ နားလည်ဖို့လည်း မလွယ်လှဘူး။ အတိုချုပ်ကတော့ ဒီသံသရာမှာ မကောင်းမှု ပွားများနေလို့ မကောင်းမှုတွေနဲ့သာ အချိန်ကုန်ပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကို များများစားစား မလုပ်ခဲ့ရတဲ့အပြင် နိဗ္ဗာန်မရောက်သေးသမျှ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေနဲ့သာ တဝဲလည်လည် ကြုံတွေ့နေရတဲ့အကြောင်းကို နောင်ပွင့်မယ် မေတ္တယျဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားအားကိုးလိုတာကို တိုင်တမ်းတသပြီး ရှင်အောင် ရှင်ယျ ရှင်ဦးလို့ လှစ်ကျူးသွားတာပဲကွယ့် . .။ မိန်းကလေးတို့ အဘွားပြောပြတာကို တစ်လုံးမကျန် မှတ်ထားနော် . . . နားကောလည်ကြရဲ့လား . . ."

"နားလည်ပါတယ် အဘွား . . ဒါပေမယ့် အဘွားပြောသွားတဲ့အထဲမှာ နောက်ဆုံးအပိုဒ် (၃) အဆုံးပိုဒ်မှာ မေတ္တယျဘုရားရှင်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကို ရင့်မာတစ်ကျိပ်ရှိတဲ့အနက်က ကိုးယောက်ရဲ့ရှေ့လို့ဆိုတာ အဲဒါကို ဖြူပြာ နားမလည်ဘူး။ ရင့်မာတစ်ကျိပ်ဆိုတာ ဘယ်သူတွေလဲ အဘွား . . ."

ဖြူပြာက မေးလိုက်၍သာ နားထောင်နေရသည်။ သူလည်း ရင့်မာတစ်ကျိပ်ကို နားမလည်ပါ ဟူသောအကြည့်နှင့် သူဇာသည် အဘွား၏မျက်နှာကိုကြည့်ရင်း သူဇာပြောသည်ကို ထောက်ခံလိုက်ပြန်သည်။

"ဟုတ်တယ် အဘွား . . . သူဇာလည်း ဖြူပြာ ပြောသလိုပဲ။ အဲဒီ့အပိုဒ်ကို ဖတ်တုန်းက ရင့်မာတစ်ကျိပ်ဆိုတာ ဘာကိုဆိုလိုတာပါလိမ့်လို့ တွေးနေမိတယ်။ သူဇာတို့နားလည်တာက 'တေ၊ ဇ၊ သု၊ နေ၊ မ၊ ဘူ၊ စန်၊ နာ၊ ဝိ၊ ဝေ' ဆိုတဲ့ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ထဲက ဟာကိုပဲ ထင်နေတာ . . ."

မြေးမကလေးများ၏ ထက်ထက်သန်သန်ရှိလှသော တွေးခေါ်မှုကို သဘောကျလှသော အဘွားသည် မမောနိုင်၊ မပမ်းနိုင် ပြောပြပြန်လေသည်။

"ရင့်မှာတစ်ကျိပ် ဆိုတာက တခြားမဟုတ်ဘူးကွယ်။ နားထောင် . . .

ဘုရားဆုပန်၊ ရင့်မာသံ၊ ဧကန်မှတ်ကွယ့် တစ်ကျိပ်တဲ့။

(၁) ရှေးဦးအစ၊ မေတ္တာယျ၊ သိကြလေကွယ့် အလောင်းတဲ့။
(၂) ရာမမင်းကောင်း၊ ဆုပန်တောင်း၊ အကြောင်းမှတ်ကွယ့် အလောင်းတဲ့။
(၃) ကောသလမင်း၊ ကျော်သံပြင်း၊ မယွင်းဘူးကွယ့် အလောင်းတဲ့။
(၄) အသိဘူနတ်၊ ကျော်နံ့စပ်၊ သိတတ်စေကွယ့် အလောင်းတဲ့။
(၅) အသူရိန်နတ်၊ ခေါ်ပညတ်၊ သိတတ်စေကွယ့် အလောင်းတဲ့၊

(၆) ဒီဃသောဏီ၊ ပုဏ္ဏားမည်၊ အညီမှတ်ကွယ့် အလောင်းတဲ့။
(၇) ဝင်္ဂီတဆို၊ ပုဏ္ဏားပျို၊ အိုအောင်မှတ်ကွယ့် အလောင်းတဲ့။
(၈) ဒေါဒေယျခေါ်၊ ပုဏ္ဏားကျော်၊ ပျော်ပျော်မှတ်ကွယ့် အလောင်းဟဲ့။
(၉) နာဠာဂီရိ၊ ဆင်ဟတ္ထိ၊ သိကြလေကွယ့် အလောင်းတဲ့။
(၁၀) ပလလဲဆင်၊ အမည်တွင်၊ ထင်ထင်မှတ်ကွယ့် အလောင်းတဲ့။

အဲဒါ ရင့်မာတစ်ကျိပ်စာရင်းပဲ။ အဲဒါလေးကို အလွတ်ရအောင် ကျက်မှတ်ထားကြကွယ့်။ သူများက မသိလို့မေးလာရင် အလွယ်တကူ ပြောနိုင်အောင်။ သို့မဟုတ်ရင် တချို့က ရင့်မာတစ်ကျိပ်ဆိုရင် ဇာတ်ကြီး(၁၀) ဘွဲ့၊ နှမှာ (၅၀၀) ဆိုတာကို (၅၅၀) နိပါတ်တော်လို့ အခိုင်အမာ ထင်နေကြတာကွယ့်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၆) ပုံပြင် စကား ထာ များ

(က) သစ္စာရှင်မည်သူနည်း။

ရှေးသရောအခါ တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးထံ၌ မင်းသား၊ အမတ်သား၊ ဆင်းရဲသားနှင့် သူဌေးသမီးတို့သည် ပညာအတူသင်ဖက်များ ဖြစ်ကြလေ၏။

တစ်နေ့သ၌ ကျောင်းအထက်ထပ်၌ သူဌေးသမီးသည် ဆရာကြီးထံမှ ပညာသင်ယူနေသည့်အခိုက် လက်ထဲမှ ကညစ်သည် အောက်သို့လွတ်၍ ကျသွားလေ၏။ ထိုအခါ သူဌေးသမီးသည် ကညစ်ကို ကောက်ယူရန် အောက်သို့ငုံ့ကြည့်လိုက်သောအခါ မင်းသားကို မြင်လေသဖြင့် . . .

"အရှင့်သား . . . ကျေးဇူးပြုပြီး ကညစ်ကို ကမ်းပေးပါ"

ဟု ဆိုလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ မင်းသားသည် . . .

"မိန်းကလေး . . . ကမ်းပေးပါဆိုရင် ငါ ကမ်းပေးပါ့မယ်။

ဒါပေမယ့် သစ္စာစကားတစ်ခွန်းကို ငါမှာလိုက်မယ်။ သင့်ရဲ့ မိဘရပ်ထံကိုပြန်ရောက်တဲ့အခါ ငါ့ကို ပန်းဦးပန်ခွင့်ပြုပါ . . ."

ဟု ဆိုလေသဖြင့် သူဌေးသမီးသည်လည်း . . .

"အရှင့်သား . . . စိတ်ချပါ . . . ပန်းဦးပန်ခွင့် ပြုပါ့မယ်"

ဟု ဆိုလေလျှင် မင်းသားသည် ကညစ်ကို ကမ်းပေးလေ၏။

သူဌေးသမီးသည် ပညာပြည့်စုံ တတ်မြောက်သောအခါ မိဘတို့ထံ ပြန်လေ၏။ မင်းသားသည်လည်း သူ၏တိုင်းပြည်သို့ ရောက်လေလျှင် ခမည်းတော်ဘုရင်ကြီး နတ်ရွာစံလေသည်နှင့် မင်းအဖြစ်ကို ခံယူရလေသည်။ သူဌေးသမီးသည်ကား တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်ရှိပြီဖြစ်ရကား မိဘသဘောတူသူနှင့် ထိမ်းမြားရလေ၏။

သူဌေးသမီးသည် လင်ယောကျ်ားဖြစ်သူအား . . .

"ကျွန်မဟာ အရှင့်မယား ဖြစ်ပါချေပြီ။ ကျွန်မ သစ္စာစကားတစ်ခွန်းကို တောင်းပါရစေ။ ခွင့်ပြုပါ . . ."

ဟု ဆိုလေလျှင် လင်ယောကျ်ားသည်လည်း . . .

"ရှင်မ ဘာအကြောင်းကို ခွင့်တောင်းချင်ပါသလဲ . . ."

ဟု မေးလေ၏။

"ကျွန်မဟာ တက္ကသိုလ်ပြည်မှာ ပညာသင်ကြားနေတုန်းက အခု တိုင်းရဲ့အရှင်ဖြစ်တဲ့ မင်းသားကို ကျွန်မ ထိမ်းမြားပြီးရင် ပန်းဦးကို အရင်ပန်ရစေမယ်ဆိုတဲ့ သစ္စာကို ပြုခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒီအတွက် ကျွန်မကို သွားခွင့်ပြုပါ . . ."

ခင်ပွန်းဖြစ်သူသည် သူဌေးသမီး၏စကားကိုကြားရသောအခါ . . .

"သစ္စာဆိုတာ အင်မတန်မှ တန်ဖိုးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခွင့်ပြုပါမယ်"

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု ခွင့်ပေးလိုက်လေ၏။ သူဌေးသမီးသည်လည်း ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ ခြေအစုံကို ဆံပင်နှင့်ပွတ်တိုက်ကန်တော့၍ အဝတ်တန်ဆာများအား ကောင်းမွန်စွာလဲလှယ်ပြီးလျှင် မင်းသားထံသို့ ထွက်သွားလေသတည်း။

လမ်းခရီးအကြားတွင် သူခိုးကြီးတစ်ဦးနှင့်တွေ့လေ၏။ သူခိုး ကြီးသည် သူဌေးသမီး၏လက်ကိုဆွဲကိုင်လျက် . . .

"သင့်အသက်ရော၊ သင့်ကိုယ်ပေါ်က အဝတ်တန်ဆာများရော ငါ့အတွက်ဖြစ်ချေပြီ . . ."

ဟု ဆိုလိုက်သည်။ သူဌေးသမီးသည် သူခရီးထွက်လာရခြင်း၏အကျိုးအကြောင်းကို သူခိုးကြီးအား ပြောပြကာ သူ့အား ခရီးဆက်ခွင့်ပြုပါရန်ကို တောင်းပန်လိုက်လေ၏။ သူခိုးကြီးသည်လည်း . . .

"သူဌေးသမီး . . . ဒီလိုဆိုရင် သင်ဟာ မင်းသားကို သစ္စာစကားတစ်ခွန်း မြဲသလို၊ ငါ့အပေါ်လည်း မြဲပါစေ။ သင့်အပြန်ခရီးမှာ ငါ့ဆီကို ဝင်ခဲ့ပါ . . ."

ဟု သူဌေးသမီးကို သွားခွင့်ပြုလိုက်လေ၏။ သူဌေးသမီးသည် "ကောင်းပါပြီ . . ." ဟု ဆို၍ ခရီးဆက်ပြန်လေလျှင် အရိပ်အာဝါသနှင့်ပြည့်စုံသော ညောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်သို့ ရောက်သွားလေ၏။ ထိုအခါ ညောင်ပင်စောင့်နတ်သည် သူဌေးသမီးအား-

"အဘယ်အရပ်သို့ သွားပါမည်နည်း . . ."

ဟု မေးမြန်းလေ၏။ သူဌေးသမီးသည်လည်း ခိုးသူကြီးအား ပြောသည့်အတိုင်း ပြန်ပြောလေလျှင် ညောင်ပင်စောင့်နတ်သည်-

"သူဌေးသမီး . . . မင်းသားနဲ့ခိုးသူကြီးကို သစ္စာမြဲသလို ငါ့အပေါ်လည်း သစ္စာမြဲပါစေ။ အပြန်ခရီးမှာ ငါ့အပေါ်ကိုလည်း ဝင်ခဲ့ပါလော့ . . ."

ဟု မှာကြားပြန်လေ၏။ သူဌေးသမီးသည်လည်း . . .

"ကောင်းပါပြီ . . ."

ဟု ဆို၍ ခရီးဆက်ပြန်လေသည်။ မင်း၏နန်းတော်သို့ ရောက်သောအခါ မင်းကြီးသည် သူဌေးသမီးအား မမှတ်မိလေသဖြင့် . . .

"အဘယ်အကြောင်းနှင့် လာသနည်း . . ."

ဟု မေးလိုက်သည်။

"အရှင်မင်းကြီး . . တက္ကသိုလ်ပြည်မှာ ပညာသင်ယူဖက်ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ သူဌေးသမီးဟာ သူ့မိဘရပ်ထံကို ပြန်ရောက်တဲ့အခါ ထိမ်းမြားပေးလိုက်ပါပြီ။ အဲဒီ့အမျိုးသမီးဟာ ထိမ်းမြားပြီးဖြစ်တဲ့ သူ့ရဲ့ ခင်ပွန်းလောင်းထံမှာ ခွင့်တောင်းပြီးတော့ သစ္စာစကားတစ်ခွန်းဆိုခဲ့ဖူးတဲ့ ကျောင်းနေဖက် မင်းသားထံမှောက်ကို ရောက်လာရပါတယ်"

မင်းကြီးသည် အံ့ဖွယ်ရာသော သူဌေးသမီး၏စကားကို ကြားလိုက်ရသောအခါ ကျောင်းနေစဉ်က အမှတ်တမဲ့ ပြုခဲ့ဖူးသည့် သစ္စာစကားကို အမှတ်ရကာ . . .

"သူဌေးသမီး . . အံ့ဖွယ်ကောင်းလှပါပေသည်တကား။ သင့်သစ္စာကြီးမားလှချေသည်တကား။ သင်၏ ဖြောင့်မတ်သော သစ္စာကို ငါ ပူဇော်ပါအံ့ . . ."

ဟု ချီးကျူးပြောဆိုလျက် များစွာသော ရွှေငွေရတနာပစ္စည်းများကို ပေးအပ်လေ၏။ သူဌေးသမီးသည် ဥစ္စာထုပ်ကိုယူလျက် အပြန်ခရီးတွင် ညောင်စောင့်နတ်၏ထံသို့ ဝင်ရောက်ကာ . . .

"အို . . အရှင် ညောင်စောင့်နတ်မင်း . . . ကျွန်မဟာ မင်းသားရဲ့သစ္စာကို ဖြေခဲ့ပြီးပါပြီဖြစ်လို့ ကျွန်မအသက်ဟာ အရှင် ညောင်စောင့်နတ်မင်းရဲ့သဘောဖြစ်ပါပြီ . . ."

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု သာယာသောအသံဖြင့် ဆိုလိုက်သည်။ ညောင်စောင့်နတ်သည် . . .

"အမျိုးသမီး . . သင်ဟာ လွတ်နိုင်တဲ့ နည်းလမ်းရှိပါလျက် သစ္စာအတွက်နဲ့ သေမည်ဟု ဧကန်သိသောလမ်းကို ဝင်ရောက်လာတဲ့အဖြစ်ဟာ ဖြစ်နိုင်ခဲပါပေတယ် . . ."

ဟု ဆိုပြန်၏။

"အရှင်ညောင်စောင့်နတ်မင်း ဆိုခဲ့ဖူးတဲ့ စကားတစ်ခွန်းကို သေမှာကြောက်လို့ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်မယ်ဆိုရင် ကျွန်မရဲ့ဘဝဟာ အပါယ်လေးဘုံမှာသာ ပျော်ရပေတော့မယ်။ သူတော်ကောင်းတို့ နေရာအရပ်ကို ရောက်နိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး . . ."

သူဌေးသမီး၏ ဖြောင့်မတ်သောစကားကို ကြားရခြင်းအတွက် ညောင်စောင့်နတ်မင်းသည် အလွန်ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုဖြစ်ကာ ရွှေမြူတာအိုးတစ်လုံးဖြင့် ပူဇော်လျက် . . .

"အမျိုးသမီး . . သင့်တစ်သက်တာလုံး စားသုံးပါတော့"

ဟု အပ်နှင်းလိုက်လေသတည်း။ ညောင်စောင့်နတ်မင်းထံမှ လွန်လေလျှင် သူဌေးသမီးသည် ခိုးသူကြီးထံသို့ ရောက်ပြန်လေ၏။ ခိုးသူကြီးသည် အိပ်ပျော်နေသည့်အခိုက် ဖြစ်နေသောကြောင့် သူဌေးသမီးသည် ခိုးသူကြီး၏လက်မှ လွတ်မြောက်အောင် သွားနိုင်သော်လည်း . . .

"အို . . . ခိုးသူကြီး . . . ထပါလော့ . . ကျွန်မရဲ့အသက်နဲ့ အတူ ရတနာဥစ္စာများကို သင့်ဆန္ဒအရ ပြုလိုရာ ပြုနိုင်ပါပြီ။ ကျွန်မ ဆိုခဲ့ဖူးတဲ့ သစ္စာစကားတစ်ခွန်းအတွက် ကျွန်မကိုယ်ကို သင့်လက်သို့ အပ်နှင်းပါပြီ . . ."

ဟု ဆိုလိုက်၏။ ခိုးသူကြီးလည်း . . .

"အမျိုးသမီး . . . အံ့ဖွယ်ရှိပါလှပါပေတယ် . . . လောကမှာ ဖြစ်ခဲ၊ ကြုံခဲလှပါပေတယ်။ သင့်လိုသစ္စာကိုစောင့်သိရိုသေတဲ့ အမျိုးသမီးကို ငါပြစ်မှားမိချေရင် ငါဟာ ဒုက္ခဆင်းရဲကြီး ဖြစ်ပေတော့မယ်။ ဒါကြောင့် သင့်ကို ငါလွှတ်လိုက်ပေမယ်။ သွားလေရော့"

ဟု ဆိုလိုက်ပြန်လေသတည်း။ သူဌေးသမီးသည် ခင်ပွန်းသည်၏ထံသို့ ပြန်ရောက်သောအခါတွင် မင်းသား၊ ညောင်စောင့်နတ်၊ ခိုးသူတို့နှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသမျှ အကြောင်းခြင်းရာအားလုံးကို ပြန်ပြောင်းပြောပြကာ ရတနာဥစ္စာများကိုပါ အပ်နှင်းလိုက်လေသည်။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူကလည်း ဇနီးဖြစ်သူ သူဌေးသမီးအား သစ္စာကို စောင့်သိပါပေသည်ဟု ဆိုကာ ချီးကျူးပြောဆိုလေသတည်း။

(ဤတွင် ဤပုံပြင်၌ သူဌေးသမီး၊ မင်းသား၊ ညောင်စောင့်နတ်၊ ခိုးသူ၊ ခင်ပွန်းလင်၊ (၅) ဦးရှိရာတွင် မည်သူသည် သစ္စာရှင်ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။ အကြောင်းဘယ်သို့နည်း)

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ခ) ကျေးဇူးရှင်မည်သူနည်း

ရှေးသရောအခါ အလွန်ချစ်ခင်ကြသော သူဌေးလေးဦးတို့ ရှိကြလေသည်။ တစ်နေ့သောအခါတွင် ထိုသူဌေးလေးဦးအနက်မှ သူဌေးတစ်ဦး ကွယ်လွန်လေလျှင် သားတစ်ယောက် ကျန်ရစ်ခဲ့လေ၏။ ထိုအခါ သား၏မိခင်ဖြစ်သူ မုဆိုးမသူဌေးကတော်ကြီးသည် သားဖြစ်သူအား . . .

"လူကလေး . . . မောင့်ဖခင်မရှိတဲ့နောက် မောင်ဟာ ဖခင်ရဲ့အမွေကို ဆက်ခံရပေမယ်။ ဒါပေမယ့် မောင့်မှာငယ်ရွယ်လွန်းပြီး ပညာကမပြည့်မစုံ ဖြစ်နေသေးတယ်။ ဒါကြောင့် မောင့်ဖခင်ရဲ့မိတ်ဆွေ သူဌေးသုံးယောက်ဆီကိုသွားပြီး အတတ်ပညာတွေ သင်ယူပါချေ . . ."

ဟု ဆိုကာ ငွေအသပြာသုံးရာကိုပေး၍ လွှတ်လိုက်လေ၏။ သူဌေးသားသည် သူဌေးတို့၏ အဆောင်အယောင်နှင့်ဖခင်၏ မိတ်ဆွေများထံသို့ ခရီးထွက်လေသော် လမ်းခရီး၌ ခွေးတစ်ကောင်ကိုပိုက်လျက်လာသော ယောကျ်ားတစ်ယောက်ကို တွေ့လေ၍

ထိုခွေးအား အသပြာငွေတစ်ရာကိုပေး၍ ဝယ်ယူလိုက်လေ၏။ ထို့နောက် ခရီးဆက်ပြန်လေလျှင် ကြောင်တစ်ကောင်ကိုပိုက်လျက်လာသော ယောကျ်ားတစ်ယောက်ကို တွေ့ပြန်လေ၍ ထိုကြောင်အား ငွေအသပြာတစ်ရာပေးကာ ဝယ်ယူလိုက်ပြန်၏။ နောက်တစ်ဖန် ခရီးဆက်ပြန်လေသော် မြွေပါတစ်ကောင်နှင့်အတူလာသော ယောကျ်ားတစ်ယောက်ကို တွေ့ပြန်လေလျှင် အသပြာတစ်ရာပေး၍ ဝယ်ယူလိုက်ပြန်လေ၏။

ခွေး၊ ကြောင်၊ မြွေပါသုံးကောင်အား သူဌေးသားသည် မိခင်ထံသို့ ကောင်းမွန်စွာ ကျွေးမွေးထားပါဟုဆို၍ ပို့ထားလိုက်လေ၏။ မိခင်သူဌေးကတော်ကြီးသည်လည်း ငါ့သားသည် သူ့ဖခင်၏ မိတ်ဆွေများ စီစဉ်ညွှန်ကြားချက်ကြောင့် ဝယ်ယူတန်သည်ဟု ထင်လျက် ကောင်းမွန်စွာ ကျွေးမွေးထားလေ၏။

သို့ရာတွင် အိမ်တွင်မွေးမြူသောသတ္တဝါများဖြစ်သည့် ခွေးနှင့်ကြောင်တို့အား မကြောက်မရွံ့ ပြုစုနိုင်သော်လည်း တောတိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည့် မြွေပါကိုမူ ကြောက်ရွံ့လေသောကြောင့် သူဌေးကတော်မှာ နှလုံးမသာယာဖြစ်ကာ တစ်နေ့တခြား ပိန်လှီညှိုးနွမ်းလာလေ၏။

ထိုအခါ သူဌေးကတော်ကြီး ကိုးကွယ်ထားသည့် ဆရာတော်သည် သူဌေးကတော်ကြီး၏အိမ်ကို ဆွမ်းခံကြွလာလေရာ အလွန်ပိန်ချုံးနေသော သူဌေးကတော်ကြီးကို မြင်လေ၍ အကျိုးအကြောင်း ဘယ်သို့ရှိသည်ကို မေးမြန်းလေ၏။ သူဌေးကတော်ကြီးကလည်း အကျိုးအကြောင်းကို လျှောက်လေလျှင် ဆရာတော်သည် ဤသို့ဆိုလျှင် မြွေပါအား ဆီလူးသောအစာနှင့်အတူ တောသို့ လွှတ်လိုက်လေဟု ဆိုလေ၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဆရာတော်၏အမိန့်အတိုင်း လွှတ်လိုက်သောအခါ မြွေပါသည် တောထဲသို့ဝင်လေ၍ . . .

"သူဌေးသားသည် ငါ့အား အသပြာတစ်ရာပေးဝယ်၍ ကောင်းမွန်စွာ ပြုစုစောင့်ရှောက်ထားသည့်အပြင် အသက်ကိုလည်း လွှတ်ပေးသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးဇူးဆပ်မည် . . ."

ဟု ကြံဆလျက် မဏိဇောတပတ္တမြားလက်စွပ်ကို ခံတွင်း၌ ငုံလျက် သူဌေးသားထံသို့ယူသွားကာ . . .

"အရှင့်သား . . . ဤလက်စွပ်သည် လိုတရသောလက်စွပ်ဖြစ်ပါသည်။ အရှင့်လက်၌ ထာဝရမြဲနေပါစေ။ သူတစ်ပါးကို မဝတ်ပါစေလင့် . . ."

ဟု မှာကြား၍ ပေးခဲ့လေ၏။ သူဌေးသား မယုံလေ၍ . . .

"ငါ၏အိမ်ရှေ့၌ ဘုံပြာသာဒ်နှင့်တကွ လှပဆန်းကြယ်သော အဆောင်အယောင်ကြီးတစ်ခု ပေါ်လာစေ . . ."

ဟု တောင့်တလေလျှင် ပြည်သူပြည်သားအများတို့ လာကြည့်ကြလေကုန်၏။ မင်းသည်လည်း ဤသူဌေးသားသည်ကား ထူးဆန်းပေစွတကားဟု ဆိုလျက် သမီးတော်နှင့် ဆောင်နှင်းပေးလေ၏။

ထိုသောအခါ၌ မင်း၏ဆရာဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် သူဌေးသားအား လက္ခဏာဇာတာ ကောင်းလေစွတကားဟု ထင်လျက် လက္ခဏာကြည့်လေလျှင် လက္ခဏာသည်ကား သာမန်မျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဧကန္တ သူဌေးသား၏လက်၌ ထာဝစဉ်မြဲနေသော ပတ္တမြားလက်စွပ်၏အစွမ်းသာလျှင် ဖြစ်ပေမည်ဟုဆို၍ သူဌေးသား ခရီးသွားသည့်အခိုက် မင်းသမီး၏အဆောင်သို့ ဝင်လေ၏။ မင်းသမီးသည်လည်း . . .

"လာပါ . . . ဆရာ ပုဏ္ဏား . . ."

ဟု ဆီးကြိုလေလျှင် ပုဏ္ဏားသည် သာယာနှစ်လိုဖွယ်သော အသံနှင့် . . .

"သမီးတော် . . . သင့်အား မင်းသား မြတ်နိုးပါရဲ့လား"

ဟု မေးလိုက်သည်။ မင်းသမီးကလည်း . . .

"အို . . . ဆရာပုဏ္ဏား . . . မေးဖွယ်ရာပင် မရှိပါ။ သူဌေးသားသည် ကျွန်မအား အလွန်မြတ်နိုးပါသည် . . ."

ဟု ဖြေလေသော် . . .

"ဒီလိုဆိုလျှင် သမီးတော်ကို မြတ်နိုးသည်ဆိုလျှင် သူ့လက်ထဲမှာရှိသည့်လက်စွပ်ကို ဝတ်ရပါရဲ့လား . . ."

ဟု ပြောလိုက်လေ၏။ မင်းသမီးကလည်း . . .

"အို . . . မဝတ်ချင်လို့ မဝတ်ရတာပါ။ ဝတ်ချင်ရင် ဝတ်ရပါတယ် . . ."

ဟု ဆို၍ တစ်နေ့သ၌ သူဌေးသားအား . . .

"လက်စွပ်ကို ခဏဝတ်ပါရစေ . . ."

ဟု ပူဆာလိုက်လေ၏။ သူဌေးသားကား မင်းသမီးအား မြတ်နိုးလွန်းသောကြောင့် လက်စွပ်အား ဝတ်စေကာ . . .

"သူတစ်ပါးအား ချွတ်မပြပါနှင့် . . ."

ဟု မှာကြားလေ၏။ သူဌေးသားမရှိသော တစ်နေ့တွင် ပုဏ္ဏားသည် မင်းသမီး၏အဆောင်သို့ ရောက်လာလျက် . . .

"မင်းသမီး လက်စွပ် ဝတ်ရပါရဲ့လား . . ."

ဟု မေးပြန်၏။ မင်းသမီးလည်း . . .

"ဆရာ ပုဏ္ဏား ကျွန်မ မဝတ်ရလျှင် ဘယ်သူ ဝတ်ရပါအုံးနည်း . . ."

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု ဆိုလျက် လက်မှလက်စွပ်ကို ပြလေသည်။ ထိုအခါ ဆရာပုဏ္ဏားသည် 'ကြည့်ပါရစေ . . .' ဟု လက်စွပ်ကို အကြိမ်ကြိမ်တောင်းဆို၍ မင်းသမီးပေးလေလျှင် ကျီးယောင်ဆောင်လျက် လက်စွပ်ကိုယူ၍ပြေးကာ သမုဒ္ဒရာအလယ်တွင် ပြာသာဒ်ဖန်ဆင်းလျက် နေလေ၏။ သူဌေးသားပြန်လာလေ၍ ထိုအကြောင်းကို ကြားသိရသောအခါ သူတစ်ပါးအား မချွတ်ပြပါနှင့်ဟု မှာကြားထားသည်ကို နားမထောင်သောကြောင့် ယခုကဲ့သို့ ဖြစ်ရသည်ဟု မင်းသမီးလေးကို အပြစ်တင်ကာ မကြံနိုင်သဖြင့် မှိုင်လျက်နေရလေ၏။

ဤအကြောင်းစုံကို သူဌေးသား မွေးထားသော ကြောင်သိလေလျှင် ကူညီမည်ဟူသော စိတ်အကြံနှင့် အိမ်မှထွက်သွားလေ၏။ ကြောင်သည် လူတို့၏အရပ်နှင့်မနီးသော အရပ်၌ရှိသည့် ကြာမျိုးငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ရေကန်ကြီးတစ်ကန်အနီးသို့ ရောက်သွားလေသည်။ ထိုအခါ နတ်သမီးတို့သည် ရေကန်သို့ ရေချိုးရန် ရောက်လာကြလျက် သူတို့၏ ဘယက်တန်ဆာများကိုချွတ်ကာ ကမ်းပေါ်၌ ထားလေ၏။ ကြောင်သည် ထိုဘယက်တန်ဆာများကို ခိုးယူထားလိုက်လေ၏။ နတ်သမီးတို့လည်း . . .

"အသင်ကြောင် . . . ဤတန်ဆာသည် နတ်တို့အတွက်သာ ဖြစ်၍ သင်နှင့်မဆိုင်။ ပြန်ပေးပါ . . ."

ဟု တောင်းလေ၏။ ကြောင်ကလည်း . . .

"အသင် နတ်သမီးတို့ . . . ကျွန်ုပ်ကို သမုဒ္ဒရာအလယ်မှာနေတဲ့ ပုဏ္ဏားဆီကို သွားရအောင် ကူညီပါ . . . သင်တို့ရဲ့တန်ဆာတွေကို ပြန်ပေးပါ့မယ် . . ."

ဟု ဆိုလိုက်သည်။ ကြောင်ဆိုသည့်အတိုင်း နတ်သမီးတို့လမ်းကို ဖန်ဆင်းသောအခါ ကြောင်သည် ပုဏ္ဏားနေသော ပြာသာဒ်

အတွင်းသို့ရောက်၍ အိပ်ပျော်နေသောပုဏ္ဏား၏လက်မှ လက်စွပ်ကို ချွတ်ယူခဲ့ကာ သခင်ဖြစ်သူ သူဌေးသား၏လက်သို့ ပေးအပ်၍ ကျေးဇူးဆပ်လေသတည်း။ ပုဏ္ဏားသည်လည်း လက်စွပ်မရှိတော့သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သမုဒ္ဒရာ၌နစ်ကာ သေလေ၏။

အခါတစ်ပါး၌ ခိုးသားငါးရာတို့သည် သူဌေးသား၏ လက်စွပ်ကိုယူလို၍ သူဌေးသားကိုသတ်ရန် ရောက်လာကြလေ၏။ ထိုအခါ ခွေးသည် . . .

"ငါ၏အရှင်သခင်သည် ငါ့အား အဖိုးများစွာပေးဝယ်ထားသည့်အပြင် ကောင်းမွန်စွာလည်း ပြုစုစောင့်ရှောက်ထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် ငါ့အရှင်၏အသက်ကို ငါစောင့်ရှောက်ရမည် . . ."

ဟုဆိုလျက် ခိုးသူအကြီးအမှူးအား ရွှေးချယ်ကိုက်သတ်၍ အလောင်းကို ရေတွင်းထဲသို့ ချထားလိုက်၏။ ငယ်သား ခိုးသူတို့သည်လည်း ကြောက်ရွံ့သဖြင့် လက်လွတ်ထွက်ပြေးကြလေကုန်သည်။

နံနက်လင်းလျှင် ခွေးသည် သူဌေးသားအား . . .

"အရှင် . . . ညက ကျွန်ုပ် မအိပ်ရပါ။ ပင်ပန်းလှပါသည်"

ဟု ဆိုလေ၏။ အကြောင်းကို မသိ၍ သူဌေးသားက မေးလျှင် . . .

"အရှင် . . ညက ခိုးသားငါးရာတို့သည် အရှင့်ကိုသတ်၍ လက်စွပ်ကိုယူမည့်အကြံနှင့် လာကြရာ ကျွန်ုပ်သည် ခိုးသူ အကြီးအမှူးကိုသတ်၍ ရေတွင်းထဲသို့ ချလိုက်ပါသည်။ ကြည့်ပါ . . ."

ဟု ပြောလေသည်။ သူဌေးသားသည် . . .

"သြော် . . . တိရစ္ဆာန်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ငါ စောင့်ရှောက်ခဲ့ဖူးသည့်ကျေးဇူးကို ထောက်ထားတတ်ပေသည်။ သူတို့အား ငါ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အသပြာတစ်ရာပေးဝယ်ရကျိုးနပ်ပါပေသည် . . .”

ဟု ကျေးဇူးစကားဆိုလျက် မြွေပါအား တောထဲမှပြန်ခေါ် ယူကာ အတူတကွ ပြုစုစောင့်ရှောက်ထားလေသည်။ ထိုသောအခါတွင် မြွေပါသည် . . .

“ငါသည် လိုတရသောလက်စွပ်ကိုပေးထား၍ ဤစည်းစိမ်ချမ်းသာများကို ရပေသည်။ ထို့ကြောင့် သင်တို့အနက် ငါသည်သာလျှင် ကျေးဇူးအကြီးဆုံး ဖြစ်ပေသည် . . .”

ဟု ဆိုသည်။ ထိုအခါ ကြောင်က . . .

“သင်ပေးသော လက်စွပ်သည် ပုဏ္ဏားထံ ပါသွား၍ ဆုံးသွားချေပြီ။ ငါဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့်သာ ဤစည်းစိမ်ကို ရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ငါသည်သာ ကျေးဇူးအကြီးဆုံး ဖြစ်ပေသည်”

ဟု ဆိုပြန်လေသည်။ ထိုအခါ ခွေးက . . .

“သင်တို့မှားကြလေပြီ။ သင်တို့ပေးထားသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ယူမည်လာကြသည့် ခိုးသားငါးရာတို့အား ငါသာမခုခံလျှင် သူဌေးသား သေရမည်ဖြစ်၍ သူဌေးသားသေလျှင် စည်းစိမ်ချမ်းသာသည်လည်း ရှိတော့မည် မဟုတ်ပါ။ ယခုသော် ကျွန်ုပ်ကြောင့် ခိုးသူအကြီးအမှူးသေရပြီး ဤစည်းစိမ်ချမ်းသာများ မြဲရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ငါသည်သာ ကျေးဇူးအကြီးဆုံး ဖြစ်ပေသည်”

ဟု အငြင်းအခုန် ဖြစ်ကြလေတော့သည်။

(ဤပုံပြင်၌ မည်သူသည် ကျေးဇူးရှင် ဖြစ်လေသနည်း။ အကြောင်း ဘယ်သို့နည်း)

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် . . . . ရှု)

(ဂ) ဖူးစာရှင် မည်သူနည်း

လွန်လေပြီးသောအခါ ကမ္ဘောဇတိုင်း၌ သူဌေးသားလေးဦးတို့ ရှိကြလေသတည်း။ ထိုသူဌေးလေးယောက်တို့သည် အလွန်ချစ်ခင်လေကြရကား ငယ်စဉ်ကပင်လျှင် ကြီးလာ၍ အိုးအိမ်ထောင်ပြုလျှင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သားပေးသမီးယူ ဖြစ်ကြစေဟု ကတိပြုထားကြ၏။

သို့ရာတွင် ကြီးပြင်းလာသောအခါ၌ သမီးတစ်ဦးသာ မွေးပြီး ကျန်သောသူဌေးသုံးဦးကား သားတစ်ယောက်စီရှိကြလေ၏။ သမီးသည် ရုပ်ဆင်းကြန်အင် ပြည့်စုံလေရကား ကျန်သော သူဌေးသား သုံးယောက်သည် အလွန်တပ်မက်ကုန်ကြလေ၏။

ထို့ကြောင့် သူဌေးသားတို့သည် တစ်ယောက်က . . .

“ဤမိန်းကလေး တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်မပြည့်မီ အကယ်၍ ကွယ်လွန်ခဲ့ ကောင်းမွန်စွာ သဂြိုဟ်ပါမည် . . .”

ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သူဌေးသားတစ်ယောက်ကမူ . . .

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"ကျွန်တော်ကတော့ အရိုးကိုလွယ်ထားပါမည် . . ."

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကျန်သူ့ရွေးသားကမူ . . .

"ကျွန်တော်ကတော့ အကယ်၍များ ဤမိန်းကလေးဟာ ဆိုတိုင်းဖြစ်ခဲ့ရင် သင်္ချိုင်းကကို မထွက်ပဲ အသက်ထက်ဆုံး စောင့်ရှောက်ပါမည် . . ."

ဟူ၍ လည်းကောင်း ပြောဆိုကြလေ၏။ မိန်းကလေး၏ မိဘများကလည်း . . . "ကောင်းပြီ . . ." ဟူ၍သာ ဆိုကြကုန်၏။

ကာလကြာ၍ မိန်းကလေး အသက်တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ပြည့် လုနီးတွင် ဆိုကြသည့်အတိုင်း သေလေရကား မိန်းကလေး၏မိဘ များသည် ကတိထားကြကုန်သော သူ့ရွေးသားသုံးဦးတို့အား . . .

"အမောင်တို့ ကတိရှိကြတဲ့အတိုင်း ပြုကြပါလေ . . ."

ဟု အကြောင်းကြားလေသည်။ ပထမသူ့ရွေးသားသည် ဆိုထားသည့်အတိုင်း ကောင်းမွန်စွာသင်္ဂြိုဟ်လေ၏။ ဒုတိယသူ့ရွေးသားသည်လည်း ဆိုထားသည့်အတိုင်း အရိုးများအား ကောက်ယူထုပ်ပိုးကာ လွယ်၍ယူလေ၏။ တတိယသူ့ရွေးသားမှာမူကား ဆိုထားသည့် အတိုင်းပင် သင်္ချိုင်းမြေပြင်မှ မထွက်တော့ပဲ စောင့်ရှောက်ကာသာ နေတော့၏။

ထိုအခါ ဟိမဝန္တာတောင်မှလာသော ရသေ့တစ်ပါးသည် သူ့ရွေးသားကိုမြင်လေလျှင် . . .

"အမောင် . . . ဘာကိုစောင့်ရှောက်နေပါသလဲ . . ."

ဟု မေးလေ၏။ သူ့ရွေးသားက . . .

"အရှင် ချစ်သောသူ၏ အရိုးများကို စောင့်ရှောက်နေပါသည် . . ."

ဟု ပြန်ဆိုလျှင် . . .

"အမောင် သင့်ချစ်သူကို ရှင်လာစေလိုသလော . . ."

ဟု မေးလေ၍ . . .

"ရှင်စေလိုပါသည် . . ."

ဟု သူ့ရွေးသား ပြန်ပြောလျှင် ဝိဇ္ဇာ၏အတတ်ပညာဖြင့် ကွယ်လွန်သူ မိန်းကလေးသည် ရှေးကအတိုင်း လက္ခဏာကြီးငယ် မယွင်း ပြန်ဖြစ်လာလေ၏။

သူ့ရွေးသားနှစ်ယောက် မြင်လေလျှင် မခံမရပ်နိုင်လေ၍

"ငါက သင်္ဂြိုဟ်ရပေသည်။ ငါသာ ဖူးစာရှင် ဖြစ်၏ . ."

ဟူ၍ လည်းကောင်း . . .

"ငါက အရိုးကို လွယ်ထားရပေသည်။ ငါဟာ ဖူးစာရှင် ဖြစ်၏ . . ."

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အသီးသီး ဆိုကြကုန်၏။ တတိယ သူ့ရွေးသားကလည်း . .

"ငါသည်လည်း သင်္ချိုင်းစောင့်အဖြစ်နှင့် တစ်သက်လုံး နေရပေသည်။ ယခုမှသာ ငါ့ကံအလျောက် ပြန်ရှင်လာရသည်ဖြစ်၍ ငါ နှင့်သာ ဆိုင်ပေသည်။ ငါသာ မိန်းကလေး၏ ဖူးစာရှင်ဖြစ်ဘိ၏"

ဟု လည်းကောင်း ငြင်းဆိုလိုက်လေသတည်း။

(မည်သူသည် မိန်းကလေး၏ ဖူးစာရှင်ဖြစ်သင့်သနည်း။ အကြောင်း ဘယ်သို့နည်း။)

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် . . . . ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၃၂) အကြီးခုံး မည်သူနည်း

ရှေးအခါ မာဂဓတိုင်း၌ မိုးနှင့်မလွတ်အောင် အရပ်မြင့်သော လူတစ်ယောက် ရှိလေ၏။ ထိုသူသည် လမ်းလျှောက်သည့်အခါ၌ မိုးမလွတ်သောကြောင့် ခါးကိုကုန်း၍လျှောက်ရသော ဟူ၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏အမည်ကို ကိုမိုးကုန်း ဟူ၍ ခေါ်ကြလေသတည်း။

တစ်နေ့သ၌ ကိုမိုးကုန်းသည် တောနက်ထဲသို့လမ်းလျှောက်သွားလေရာ ရေအလွန်ငတ်သောကြောင့် ရေအိုင်တစ်အိုင်ကို တွေ့လျှင် ရေအိုင်၏အလယ်သို့ဆင်းကာ လက်ခုပ်နှစ်ဖက်နှင့် ရေကို ခပ်လျက်သောက်လေ၏။

ထိုအခါ ရေအိုင်ကိုအမှီပြု၍နေကြသော ဆင်ပေါင်းငါးရာတို့သည်လည်း ရေငတ်ကြသောကြောင့် ရေအိုင်ကို ရောက်လာကြလေ၏။ ဆင်ငါးရာတို့သောက်သောအိုင်ထဲမှရေသည် ကိုမိုးကုန်းကြီး သောက်လိုက်သောကြောင့် ရေများခမ်းခြောက်ကာ အနည်းငယ်သာ ကျန်လေတော့၏။ ထို့ကြောင့် ဆင်ငါးရာတို့သည် ရေကို အလုအယက် သောက်ရန် တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် တိုးကြ၊ ဝှေ့ကြလေတော့၏။

ဆင်များသည် ရေအိုင်ထဲ၌ ကားကားကြီးရပ်လျက်ရှိသော ကိုမိုးကုန်း၏ခြေအစုံကြားသို့ တိုးဝှေ့ကြသည်ကို ကိုမိုးကုန်း မြင်လေလျှင် အိမ်၌ကျန်ရစ်ခဲ့သော သူ၏မိန်းမဖြစ်သူ မအိမ်မြဲအား ပြရန်အတွက် ဆင်ခြောက်ကောင်အား ဖမ်းယူကာ လက်ကိုင်ပဝါနှင့် ထုပ်၍ယူခဲ့လေ၏။

ကိုမိုးကုန်း အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါ သူ၏မိန်းမ မအိမ်မြဲ အိပ်ပျော်နေသဖြင့် ကိုမိုးကုန်းသည်လည်း ဆင်ထုပ်အား အိမ်၏အပြင်၌ ချိတ်ဆွဲထားပြီးလျှင် သူသည်လည်း မောပန်းသည်နှင့် အိပ်ပျော်သွားလေတော့၏။

ထိုအခါ ဆင်ခြောက်သည်လည်း အထုပ်ထဲ၌နေရသည်မှာ ကျဉ်းကျပ်သောကြောင့် အပြင်သို့ထွက်ရန် ကြိုးစား၍ရုန်းကန်ကြလေရာ အထုပ်သည် တလှုပ်လှုပ်နှင့် ယမ်းခါလျက်ရှိလေ၏။ ထိုစဉ်ကောင်းကင်မှ အလွန်ကြီးမားသော ငှက်ဆင်ကြီးတစ်ကောင်သည် ပျံသန်းလာလေရာ လှုပ်ရှားနေသော ဆင်ထုပ်ကြီးအားမြင်လျှင် အစာဟူသော အမှတ်ဖြင့် သုတ်ယူလိုက်လေ၏။

ငှက်ဆင်ကြီးသည် ဆင်ထုပ်အား နှုတ်သီးဖြင့် ကိုက်ချီလျက် ပျံသန်းလာကြသည်ကို ဘုရင့်လေးသည်တော်များမြင်၍ မြေပြင်မှ လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးကာ ဆူဆူညံသော အသံများဖြင့် ခြောက်လှန့်ကြပြီးလျှင် လေးဖြင့် ပစ်ခတ်ကြလေသတည်း။

ထိုအခါ ဘုရင့်သမီးတော်သည် တစ်ပင်တိုင်နန်း၌ စံမြန်းနေသည်ဖြစ်လေရာ အသံဗလံ ဆူညံနေသည်ကို ကြားရလေလျှင်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မည်သို့သော အရေးအခင်းရှိသည်ကို သိလိုသောကြောင့် လေသာပြတင်းကို ဖွင့်၍ကြည့်လိုက်လေသည်။

သမီးတော်သည် ပထမတွင် မြေပြင်ပေါ်၌ အပြေးအလွှားရှိနေကြသော လေးသည်တော်များကိုမြင်တွေ့လိုက်ရာမှ လေးသည်တော်များ ကောင်းကင်မှ ငှက်ဆင်ကြီးအား လေးနှင့်ပစ်ခတ်လိုက်ကြသည်ကို မြင်ရပြန်လေ၍ ကောင်းကင်သို့ တစ်ဖန်ကြည့်လိုက်ပြန်လေ၏။

လေးသည်တော်များ ပစ်လွှတ်လိုက်သော မြားသည် ငှက်ဆင်ကြီး၏နှုတ်သီးကို တည့်မတ်စွာ ထိလေသဖြင့် ငှက်ဆင်ကြီးလည်း ထိတ်လန့်၍ သူ၏အစာဖြစ်သော ဆင်ထုပ်ကို လွှတ်ချလိုက်လေ၏။

ဆင်ထုပ်သည်လည်း ငှက်ဆင်၏နှုတ်သီးမှ လွှတ်ချလိုက်လျှင် လွှတ်ချလိုက်ချင်း လေနှင့်အတူလွင့်ကာ ကောင်းကင်သို့ စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်လျက်ရှိသော သမီးတော်၏ လက်ယာဘက်မျက်လုံးထဲသို့ ဝင်သွားလေတော့သည်။ သမီးတော်သည်လည်း သူ၏မျက်လုံးထဲသို့ အမှိုက်ဝင်သွားသည်ဟူသော အမှတ်ဖြင့် အပါးတွင်ရှိသော အပျိုတော်တစ်ယောက်အား ခေါ်ယူကာ သူ၏မျက်လုံးထဲမှ အမှိုက်ကို ယူထုတ်ပါဟု အမိန့်ပေးလိုက်လေသည်။

အပျိုတော်သည်လည်း သမီးတော်၏ လက်ယာဘက်မျက်လုံးကိုဖွင့်စေလျက် ကြည့်လိုက်သောအခါတွင် ပဝါအဖြူရောင်နှင့်ထုပ်ထားသော ဆင်ထုပ်သည် သမီးတော်၏မျက်လုံးထောင့်၌ကပ်နေသည်ကို တွေ့ရသောကြောင့် အဝတ်တစ်ခုနှင့် အသာအယာတို့ယူ၍ ထုတ်လိုက်လေလျှင် ဆင်ထုပ်သည် ဘုရင့်သမီးတော်၏တစ်ပင်တိုင်မြနန်းမှ လွှတ်ထွက်သွားပြီးလျှင် အိပ်ပျော်လျက်ရှိသော

ကိုမိုးကုန်၏ဇနီး မအိမ်မြ၏ နှာခေါင်းပေါက်ထဲသို့ ဝင်သွားလေတော့သတည်း။

(ဤပုံပြင်တွင် ၁- ကိုမိုးကုန်း၊ ၂- ငှက်ဆင်။ ၃-ဘုရင့်သမီးတော်၊ ၄-အပျိုတော်။ ၅- မအိမ်မြ။ ဤငါးဦးအနက် မည်သူသည်အကြီးဆုံး ဖြစ်လေသနည်း။)

(အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် .... ရှု)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၈) သင်မည်သို့ ခုံးဖြတ်မည်နည်း

ရှေးသရောအခါ ကေတုမတီပြည်တွင် ပစ္စည်းဥစ္စာ မရေမတွက်နိုင်အောင် ပေါများသော သူဌေးကြီး၏သားနှင့် ဘောဂအမည်ရှိသော သူဌေးကြီးတစ်ဦး၏သမီးကို မိဘတို့သည် စိတ်တူသဘောတူ ထိမ်းမြားပေးကြလေကုန်သတည်း။

တစ်နေ့သ၌ သူဌေးသားသည် မယားဖြစ်သူအား . .

"ရှင်မ . . ငါသည် လက်ာဒီပကျွန်းသို့သွား၍ စီးပွားရှာချေပါမည် . . ."

ဟု တိုင်ပင်ပြောဆိုလေ၏။ ထိုအခါ သူဌေးသမီးသည် . .

"အမောင် . . . ဆင်းရဲသော သူတို့သာ သမုဒ္ဒရာအလယ်သို့ သင်္ဘောနှင့်ထွက်ကာ ကုန်ကူးသန်း၍ စီးပွားရှာလေ့ရှိကြပါသည်။ ယခုသော် အမောင်နှင့်ကျွန်မတို့ မိဘပစ္စည်းများသည် မည်သို့စား၍ ကုန်ခမ်းနိုင်ပါအံ့နည်း။ မသွားပါလင့် . . ."

ဟု တားမြစ်လေသည်။ သူဌေးသားသည်လည်း မယားဖြစ်သူအား . . .

"ရှင်မ . . . လုံ့လနှင့်ရှာဖွေရသော ဥစ္စာသည်သာ အဖိုးတန်ပါသည်။ လုံ့လရှိသောသူသည် ကြိုးစားရင်းဖြင့် သမုဒ္ဒရာအလယ်၌ သေရသော်လည်း မြတ်ပါသည်။ မိဘတို့၏ များစွာသော ဥစ္စာတို့သည် မိမိကိုယ်ကို လုံ့လပြု၍ ရှာထားသည် မဟုတ်လေရကား အဖိုးမတန်ပေ . . ."

ဟု ပြန်လည်ငြင်းဆိုလိုက်သည်။ သူဌေးသမီးသည် . .

"အမောင် ပင်လယ်ရပ်ခြားသို့ ကုန်သွယ်သွားနေမည် ဆိုပါက ကျွန်မမှာ ကိုးကွယ်စရာမရှိ ဖြစ်ပါချေတော့မည် . . ."

ဟု အသနားခံပါသော်လည်း သူဌေးသားသည် လုံလောက်သော အရင်းအနှီးကိုယူလျက် လင်္ကာဒီပကျွန်းသို့ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် ထွက်သွားချေတော့၏။

ကာလရှည်ကြာလျှင် သူဌေးသမီးသည် 'ပေတ' အမည်ရှိသော လုလင်တစ်ဦးနှင့် ချစ်ကြိုးသွယ်မိလေ၏။ ထိုအခါ ပေတလုလင်သည် သူဌေးသမီးအား . . .

"ချစ်နှမ . . . ယခုကား နှမနှင့်မောင်တို့ အတူနေရပေသည်။ အကယ်၍ ချစ်နှမ၏ခင်ပွန်းလင် ရောက်လာပါက မောင်တို့မည်သို့ အတူနေရပါတော့အံ့နည်း . . ."

ဟု ညည်းညူပြောဆိုလေသည်။ သူဌေးသမီးသည်လည်း-

"အမောင် . . . မပူပါလင့် . . . ကျွန်မ အကြံတစ်ခုပေးပါမည်။ နားထောင်ပါ။ သုသာန်တစ်စပြင်၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကိုယူကာ ကျွန်မ၏ အဆောင်ပြာသာဒ်၌တင်၍ မီးတိုက်လေလျှင် သူဌေးသမီး သေရှာပြီဟု ပြောကြလတ္တံ့။ ထိုအခါ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အမောင်နှင့်ကျွန်မတို့သည် တစ်ပါးသောအရပ်သို့သွားကာ နှစ်ကိုယ်တူ ပျော်ပျော်ကြီးနေနိုင်မည် မဟုတ်ပါလား . . . ”

ဟု အကြံပေးလိုက်လေ၏။ ပေတလုလင်သည်လည်း သူဌေးသမီးဆိုသည့်အတိုင်း သူသေကောင်ကို ပြာသာဒ်ထက်သို့တင်၍ မီးတိုက်ခဲ့ပြီးလျှင် အရပ်တစ်ပါးသို့ သူဌေးသမီးနှင့်အတူ ထွက်ပြေးကြလေသတည်း။

သူဌေးသမီး၏မိဘတို့သည်လည်း သူသေ၏အရိုးနှင့်တကွ ပြာသာဒ်မီးလောင်သည့်အဖြစ်ကို မြင်ရလေလျှင် ငါတို့သမီးသည် မီးလောင်၍သေရှာပြီဟူသောအမှတ်ဖြင့် ကောင်းမွန်စွာသင်္ဂြိုဟ်ကြလျက် ငိုကြွေးကြလေကုန်၏။

ပေတလုလင်နှင့် သူဌေးသမီးသည် အရပ်တစ်ပါး၌ လှည့်လည်နေထိုင်ကြရင်းဖြင့် စားသောက်ရန်ပင် မရှိ။ အလွန်ဆင်းရဲလေကြရကား အကြံအစည် ပြုကြပြန်လေသည်။

“အမောင် . . . ကျွန်မတို့သည် နေထိုင်စားသောက်ရသည်မှာ အလွန်ပင် ဆင်းရဲကြလေပြီ။ ထို့ကြောင့် အရပ်သို့ပြန်၍ နေကြချေမည်။ ထိုအခါ ကျွန်မတို့မိဘများသည် ကျွန်မကိုမြင်လေလျှင် သူတို့၏သေဆုံးသွားသူ သမီးနှင့်တူလှသည်ဟု ဆို၍ သမီးဟူသော ချစ်ခြင်းမေတ္တာစိတ်ဖြင့် ကျွန်မကို ပေးကမ်းချီးမြှင့်ကြပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ကျွန်မတို့ အေးချမ်းစွာ စားသောက်နေထိုင်ကြအံ့ . . . ”

ဟု ဆို၏။ ပေတလုလင်သည်လည်း . . .

“ချစ်နှမ . . . သင်၏ အကြံအစည် ကောင်းလှပေသည်”

ဟု ဆိုလျက် သူဌေးသမီး ဆိုလေတိုင်း အရပ်သို့ ပြန်ကြလေ၏။ အရပ်သို့ရောက်သောအခါ သူတို့နှစ်ဦးသည် မောပန်းကြသည်နှင့် ရွာအဝင်ရေကန်ကြီးအနီးရှိ အရိပ်တစ်ခုအောက်တွင်

တည်းခိုနားနေကြလေ၏။ ထိုအချိန်တွင် သူဌေးသမီး၏ မိဘနှစ်ပါးသည်လည်း သမီး၏ကိုယ်စား သမီးကိုရည်စူး၍ ညောင်ရေသွန်းဆုတောင်းရန်အတွက် ရေကန်သို့ရေခပ်လာကြရာ ပေတလုလင်နှင့်အတူ ယှဉ်ထိုင်နေသော သူတို့၏သမီးကို မြင်ကြလေလျှင် ကွယ်လွန်သူ သူတို့၏ချစ်သမီးနှင့် တူလှပါသည်ဟု ဆို၍ ငိုကြွေးကြလေကုန်၏။ ပေတလုလင်နှင့် သူဌေးသမီးသည်လည်း . . .

“အရှင်မ . . . ကျွန်မတို့သွားရန် ခရီးရှိပါသေးသည်။ ယခုပင် သွားပါတော့အံ့ . . . ”

ဟု နှုတ်ဆက်စကား ဆိုလိုက်၏။ သူဌေးကတော်ကြီးသည်လည်း မသွားကြပါလင့်။ သင်တို့အား သမီးအမှတ်ဖြင့် ငါ မွေးစားပါရစေ။ ငါ့သမီးကိုယ်စား ငါ့အိမ်မှာလိုက်ပြီး နေပါ . . . ”

ဟု ခေါ်ဆောင်လျက် ပြာသာဒ်ဆောင်ထက်၌ တင်ထားလေ၏။ လပေါင်းများစွာ ကြာလေလျှင် လက်ာဒီပကျွန်းသို့ ကုန်ရောင်းသွားသော သူဌေးသားသည် များစွာသော ဥစ္စာပစ္စည်းများနှင့်အတူ ပြန်ရောက်လာလေ၏။ ထိုအခါ သူဌေးသားသည် မယားဖြစ်သူအား မေးလေသော် . . .

“မောင့်မယားသည် ပြာသာဒ်နှင့်အတူ မီးလောင်၍ သေရှာလေပြီ . . . ”

ဟု ပြောပြကြလေကုန်၏။ သူဌေးသားသည် ဖြစ်ရရှာလေဟု စိတ်မကောင်းဖြစ်လျက် ငိုယိုမြည်တမ်းကာ မိဘများ နောက်ထပ်ဆောက်လုပ်ပေးထားသော ပြာသာဒ်အသစ်ကို ကြည့်လိုပါသည်ဟု ဝင်ရောက်ကြည့်လေသောအခါ ပြာသာဒ်ဆောင်အတွင်းရှိ သူဌေးသမီးကို တွေ့ရလေ၏။ သူဌေးသားသည်လည်း . . .

“ကျွန်တော့်မယားသည် အသက်ထင်ရှားရှိနေပါလျက်သား

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

နှင့် အဘယ်ကြောင့် ကျွန်တော့်အားသေသွားသည်ဟု လိမ်ကြလေသနည်း . . . ”

ဟု ဆိုကာ ရွာသူရွာသားများအား တိုင်ကြားလေသည်။ ရွာသူရွာသားများနှင့်အတူ ယောက္ခမမိဘများကလည်း . . .

“အမောင့်မယားသည် ပြာသာဒ်နှင့်အတူ မီးလောင်၍ သေလေရာ အရိုးကိုပင် ငါတို့ကောင်းမွန်စွာ သင်္ဂြိုဟ်လိုက်ရပါသည်”

ဟု အခိုင်အမာ ငြင်းဆိုကြလေသည်။ ထိုအချက်များကြောင့် သူဌေးသား ရှုံးလေလျှင် မခံနိုင်သော ကြောင်မြို့ကွပ်အမတ်ကြီးထံသို့ မယားကိုပြန်ရလိုကြောင်းဖြင့် တိုင်တန်းပြန်လေ၏။ ထိုမှာလည်း အရေးမလှ၍ သူဌေးသား ရှုံးပြန်လေလျှင် တိုင်းပြည်အရှင် ဘုရင်မင်းကြီးထံသို့ လျှောက်တင်ပြန်လေ၏။ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်လည်း ထိုပြဿနာအား စီစဉ်ရန် ပညာရှိအမတ်ကြီးများအား ခေါ်ယူ၍. .

“အမတ်ကြီး ဤအမှုကို တရားသဖြင့် ပြီးစီးအောင်စီစဉ်ပါချေ။ မပြီးလျှင် သင်အမတ်ကြီး၏ ရာထူးနှင့်စည်းစိမ် နှုတ်သိမ်းရချေမည် . . . ”

ဟု အမိန့်တော်ချလေသည်။ အမတ်ကြီး စိတ်မချမ်းမသာရှိလေလျှင် အမတ်ကြီး၏သမီးသည် . . .

“ဖခင်မြတ် အဘယ်ကြောင့် နှလုံးမသာမယာဖြစ်နေပါသနည်း . . . ”

ဟု မေးလေ၏။ အကျိုးအကြောင်းစုံကို ဖခင်ဖြစ်သူ အမတ်ကြီးက ပြောပြလျှင် သမီးသည် . . .

“ဖခင်မြတ် . . . မစိုးရိမ်ပါလေနှင့်။ ဤအမှုကို ကျွန်မ စီရင်ပါမည်။ သူတို့သုံးယောက်လုံး ကျွန်မထံသို့ လာကြပါစေ။ ထောင့်သုံးမျက်နှာရှိသော အဆောင်တစ်ခုကို ဆောက်ကြပါစေ။ အမှုသည်

သုံးယောက်ကိုလည်း ထောင့်သုံးမျက်နှာစီတွင် တစ်နေရာစီ အသီးသီး ရှိကြပါစေ။ ကျွန်မ စစ်ဆေးရမည့်နေရာကိုမူ အလယ်ဗဟိုမှာ ရှိနေပါစေ . . . ”

ဟု ပြောပြလေ၏။ အမတ်ကြီးသည် သမီးပြောသည့်အတိုင်း စီစဉ်ပေးပြီးလျှင် ပထမဆုံးအနေဖြင့် အမတ်ကြီး၏သမီးသည် သူဌေးသားကို ခေါ်ယူ၍ စစ်ဆေးသည်မှာ . . .

“အမောင် . . . အမောင်ဟာ ဘုန်းကျက်သရေနဲ့လည်း ပြည့်စုံပါပေတယ်။ ပစ္စည်းရတနာလည်း ပြည့်စုံပါပေတယ်။ အမောင်ဟာ အသက်ကိုစွန့်ပြီး သမုဒ္ဒရာကိုဖြတ်ပြီး စီးပွားချမ်းသာမှုကို အရှာအဖွေထွက်သွားတဲ့အခိုက်မှာ အမောင့်မယားဟာ ပြာသာဒ်နှင့်တကွ မီးလောင်သေဆုံးသွားပြီလို့ လူအများက ပြောဆိုကြလေပြီ။ အမောင်မှာ မိဘများလည်း ကြွယ်ဝကြပါပေတယ်။ အမောင်ကိုယ်တိုင်မှာလည်း သမုဒ္ဒရာကိုဖြတ်ပြီး များစွာသော ဥစ္စာရတနာကို ရှာခဲ့ပြီးပါပြီ။ သို့ဖြစ်ပါလျက် အမောင်သည် မိန်းမတစ်ယောက်ကို ယောကျ်ားနှစ်ယောက် လုနေရခြင်းအဖြစ်ကို ရင်ဆိုင်နေရသည်မှာ မသင့်ပါပေသည်တကား။ သတို့သမီးကလည်း သူသည် အမောင့်မယားပါဟု မဆို။ သူများမယားဖြစ်ပါလျက် အမောင့်မယားဖြစ်ပါသည်ဟု စွဲဆိုသောကြောင့် မင်းမှအစ အမတ်ကြီးတို့ကလည်း အမောင့်ကို အရှုံးပေးကြလေသည်။

အမောင့်မယားသာ အမှန်ဖြစ်ပါလျှင် အဘယ်ကြောင့် လျှို့ဝှက်ကွယ်လောက်ပါအံ့နည်း။ ငါဆိုပါမည်။ အမောင်သည် ငါ့စကားကို လိုက်နာတန်ကောင်းပါ၏။ အမောင့်သဘောကို ပြောပါ။ အမောင်သည်လည်း သူဌေးသားတည်း။ ငါသည်လည်း အမတ်ကြီး၏ သမီးပျိုစစ်စစ်တည်း။ ငါနှင့်အမောင်သည် တစ်စိတ်တစ်ဝမ်း

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တည်းဖြစ်စေကာ တစ်သက်ပတ်လုံး အတူနေရသော် ဘယ်သော အခါမျှ ဆင်းရဲမှုရှိအံ့မထင်ပါ . . . ”

ဟု ဆိုလေ၏။ သူဌေးသားသည် အမတ်ကြီး၏သမီးအား ပြန်လည်၍ . . .

“အို . . . အမတ်ကြီးသမီး . . . သူဌေးသမီးနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ငယ်သွားမကျွတ်မီ . . အဝတ်မမြဲမီကပင် မိဘတို့ ထိမ်းမြားပေးခဲ့သော မယားဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် စွန့်ပစ်နိုင်ပါအံ့နည်း။ ယောကျ်ားကောင်းတို့မည်သည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ခက်ထန်သောအမှုကို မပြုအပ်ပါ။ သစ္စာစကားကိုဖျက်ပြီး မကောင်းမှုဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိပါအံ့နည်း . . . ”

ဟု ဆိုလေ၏။ အမတ်ကြီးသမီးသည် ဒုတိယအကြိမ် ပေတလုလင်အား ခေါ်ယူပြီးလျှင် စစ်မေးပြန်လေသည်မှာ . . .

“ဘုန်းကျက်သရေနှင့်ပြည့်စုံသော အမောင်ယောကျ်ားမြတ် . . . ယောကျ်ားစင်စစ်ဖြစ်ပါလျက်နှင့် မိန်းမတစ်ယောက်ကို ယောကျ်ားနှစ်ယောက်တို့ လုနေကြသည့်အဖြစ်သည် မသင့်ပါပေတကား။ ငါ၌လည်း ခင်ပွန်းမရှိ။ ငါသည် အရှင်သခင် လင်ယောကျ်ားနှင့်အတူ နေလိုပါသည်။ ငါသည်လည်း အမတ်ကြီး၏သမီးဖြစ်ပါပေသည်။ ငါနှင့်အတူနေရသော် အမောင့်မှာ များစွာသော စည်းစိမ်ကို မခံစားရပါသလော . . . ”

ဟု ဆိုပြန်လေ၏။ ထိုစကားများကို ကြားရလေလျှင် ပေတလုလင်သည် မိန်းမတို့၏သဘောသည် ဥပါယ်တံမျဉ် အလွန်များလှပါဘိသည်။ လှည့်ပတ်တတ်ခြင်း၊ ပျက်ကွက်လိုခြင်းလည်း ရှိတတ်သည်။ ငါ၏အသက်သည်လည်း ဤအမျိုးသမီး၏ လက်ခုပ်တွင်း၌ ရှိသော ရေနှင့်သာတူသည်ဖြစ်သောကြောင့် . . . .

“အရှင်မ၏စကားကို နားထောင်ပါမည် . . . ”

ဟု အဖြေပေးလိုက်သည်။ အမတ်ကြီး၏သမီးကလည်း . .

“အမောင် . . . ငါ့စကားကို နားထောင်မည်ဆိုပါလျှင် သင်နှင့်ငါ တစ်ပါးသောအရပ်သို့ သွား၍နေကြမည်။ သို့မှသာ အမောင့်ကို ငါ ယုံကြည်မည် . . . ”

ဟုဆိုလျှင် ပေတလုလင်သည် . . .

“ကောင်းပြီ . . . ”

ဟု ဆိုလေ၏။ ထို့နောက် သူဌေးသမီးကို ခေါ်ယူ၍ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် မေးလိုက်ပြန်သည်ကား . .

“အစ်မကြီး . . . အစ်မကြီး၏လင်ကား စည်းစိမ်ချမ်းသာနည်းလှပါပေ၏။ သူဌေးသာလုလင်သည်ကား စည်းစိမ်ချမ်းသာ များလှပါပေ၏။ အတူနေကြသော် မကောင်းပါလော။ တစ်သက်ပတ်လုံး ဆင်းရဲကြတော့မည် မဟုတ်ပေတကား။ အစ်မကြီး အဘယ်ကြောင့် သူဌေးသားလုလင်ကို ငြင်းဆိုရပါသနည်း . . . ”

ဟု ဆိုလျှင် သူဌေးသမီးသည် . . .

“အရှင်မလည်း မိန်းမ . . . ငါသည်လည်း မိန်းမ . . . မိန်းမတို့၏ သဘောဟူသည် သစ်ပင်မှာဖြစ်သော သစ်သီးနှင့်တူပါပေ၏။ အရှင့်သဘောဖြစ်သော လင်သည်ကား သစ်ပင်နှင့်တူပေ၏။ သစ်သီး၏သဘောသည် အညွန့်ပေါက်၍ အရွက်နှစ်ရွက်ဆင့်လျှင် အရွက် အခက်မှ အငုံဖြစ်လာ၏။ အငုံမှ အပွင့်ဖြစ်၏။ အပွင့်မှ အသီး ဖြစ်၏။ အသီးဖြစ်လာလျှင် ရင့်၏။ ရင့်လျှင် ကြွေ၏။ ကြွေလျှင် ကြွေရာအရပ်၌ ရှိလေ၏။ အညာမှ ကြွေကျပြီးသော သစ်သီးသည် အညာ၌တည်ပြန်သလော။ အမိဝမ်းကဖွားပြီးသော သားသည် အမိဝမ်းသို့ ဝင်ပြန်သလော . . . ”

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု ဆိုပြန်လေ၏။ အမတ်ကြီး၏သမီးသည် သူဌေးသမီး၏ စကားကို ကြားရလေလျှင် စဉ်းလဲသောအဖြစ်ကို သိရလေပြီဖြစ်၍

"မိမိတို့ မူလနေရာသို့ ပြန်သွားကြလေတော့ . . ."

ဟု ဆို၍ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ရန် စာရေးစာချီတို့အား ခေါ်ယူလိုက်လေသတည်း။

(ဆုံးဖြတ်ချက်အဖြေကို ဤစာအုပ် နောက်ပိုင်းတွင် . . . . ရှု)

(စ) ယာခင်းရှင်၏ပြဿနာ

ရှေးသရောအခါ အဘိုးကြီးနှင့် အဘွားကြီးလင်မယားတို့သည် သားသမီးများနှင့်အတူ တောင်သူလယ်သမားအလုပ်ဖြစ်သော လယ်၊ ယာ၊ စပါး၊ သခွား၊ ဖရဲ၊ ပြောင်း၊ ပဲ၊ လူး၊ ဆပ်များကို အခါမလပ် စိုက်ပျိုးကြလျက်ရှိစဉ် ဗာရာဏသီပြည်၏ အရှင်ဘုရင်မင်းကြီးသည်လည်း နောက်ပါခြွေရံမပါပဲနှင့် တစ်ကိုယ်တည်း တောကစားထွက်ကြွလာရင်း အဘိုးကြီးနှင့်အဘွားကြီးတို့၏ တောင်ယာထဲသို့ ရောက်လာလေ၏။

ထိုအခါ မင်းကြီးသည် ချွေးသံရွှဲရွှဲနှင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ကိုင်နေကြသော အဘိုးကြီးမောင်နှံစုံအားကြည့်ကာ . . .

"အဘိုးအို . . . ဒီလောက်အိုမင်းပြီး သေခြင်းနဲ့နီးကပ်နေတဲ့အရွယ်မှာ အလုပ်ကိုအခုလောက် အပန်းတကြီး လုပ်ဆောင်နေရတာဟာ ဥစ္စာကိုလိုလားပြီး လောဘရှေ့ထားလို့လား . . ."

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု မေးလိုက်လေသည်။ အဘိုးကြီးသည်လည်း ဘုရင်အား ဘုရင်ဟူသော အသိရှိမထားသဖြင့် ရဲရဲတင်းတင်းနှင့်ပင် . . .

"အမောင် . . . အဘိုးတို့မှာ ကုန်ကျစရာလမ်းများလွန်းတာကြောင့် ကြိုးစားရပါတယ်။ လောဘတရားကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး"

ဟု ပြန်ဖြေလိုက်လေ၏။ မင်းကြီးသည် . . .

"အဘိုး ဘာ့အတွက်ကြောင့် ကုန်ကျစရာများရတာလဲ"

ဟု ထပ်မံ၍ မေးပြန်လေလျှင် အဘိုးအိုသည် သူ၏ ကုန်ကျဖွယ်ရာအကြောင်းများကို ပြောပြလေသည်။

"အမောင် . . . အဘိုးတို့မှာ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ခိုးမှုကြီးကိုလည်း ပေးဆပ်နေရပါတယ်။ အာဂန္တုသည်တွေကိုလည်း ရက်ရှည်လများ ကျွေးမွေးပြုစုနေရပါတယ်။ အပြောကျယ်လှတဲ့ သမုဒ္ဒရာထဲကိုလည်း ပစ်ချရပါတယ်။ အမြဲအတူ ကိုယ့်ရန်သူကိုလည်း ကြည်ကြည်ဖြူဖြူနဲ့ စောင့်ရှောက်ပြုစုနေရပါတယ် . . ."

မင်းကြီးလည်း အဘိုးအို၏စကားကို နားမရှင်းသည့်အတွက် အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားအောင် မေးချေမည်ဟု ကြံလျက် . . .

"အဘိုး . . . အဘိုးပြောပြတဲ့ စကားလေးခွန်းရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို နားမလည်ပါ။ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို သိပါရစေ။ ပြောပြပါ . ."

ဟု တောင်းပန်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ အဘိုးအိုသည် သူပြောသော စကားလေးခွန်း၏အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းပြမည်ဟု ဆို၍ . . .

"အမောင် . . . အဘိုးပြောတဲ့စကားတွေကို ရှင်းပြပါ့မယ်။ နားထောင်ပါ . . . ခိုးမှုကြီးကို ပေးရတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ တခြား မဟုတ်ပါဘူး။ တိုင်းပြည်မှာ ဓားပြ၊ သူခိုး၊ လူဆိုး၊ မုဒိမ်းရန်က ကင်းငြိမ်း ချမ်းသာရာရအောင် စီမံစောင့်ရှောက်ပေးရတဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့အရှင်ဘုရင်မင်းမြတ်ကြီးကို အခွန်ပေး ဆက်သရတာ

ကို ရည်ရွယ်ပြီး ပြောလိုက်ရတာပါ။ ဧည့်သည် အာဂန္တုများကို ရည်ရှည်လများ ကျွေးမွေးရတယ်ဆိုတာကတော့ အဘိုးတို့ အဘွားတို့က မွေးဖွားပြုစုထားရတဲ့ သားသမီးတွေဟာ အရွယ်မရောက်ခင်သာ မိဘတွေဆီမှာ မှီတွယ်ခိုကပ်နေပြီး အရွယ်ရောက်လို့ အိမ်ထောင်ရက်သားကျပြီဆိုတော့ သူတို့သွားလိုရာကို သွားကြရတယ် မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ဒီသားသမီးတွေကို ကျွေးမွေးပြုစုနေရတယ်ဆိုတာဟာ ခဏလာရောက်ပြီး တည်းခိုနားနေတဲ့ ဧည့်သည်တွေကို ကျွေးမွေးပြုစုရတာနဲ့တူတယ် မဟုတ်လား . . .။

သမုဒ္ဒရာထဲကို ပစ်ချနေရတယ်ဆိုတဲ့စကားကို အမှီပြုပြီး မိမိရဲ့ဝမ်းဗိုက်ကိုရည်ရွယ်ပြီး ပြောလိုက်တာပါ။ ရန်သူကို ကျွေးမွေးရတယ်ဆိုတာကတော့ မိမိနဲ့အတူတကွ ပေါင်းသင်းနေထိုင်တဲ့ မယားဟာ မိမိကို အပါယ်လေးဘုံကိုလည်း ကျရောက်စေတယ်။ မကောင်းတဲ့ ဒုက္ခအပေါင်းတွေနဲ့လည်း တွေ့စေတယ်။ ဒါကြောင့် ရန်သူကိုလည်း ကျွေးမွေးနေရပါတယ်လို့ ပြောတာပါ . . ."

ဟု ရှင်းလင်းစွာ ပြောပြလေ၏။ အဘိုး၏စကားကို ကြားလိုက်ရလျှင် မင်းကြီးသည်လည်း ဝမ်းတွင်း၌ ကြည်နူး၍ အထူးနှစ်သိမ့်သွားကာ . . .

"အဘိုး . . . အဘိုး အခုပြောပြတဲ့စကားတွေကို မည်သူတစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမှ မပြောကြားပါနဲ့။ ကျွန်ုပ်ဟာ တခြားလူ မဟုတ်။ တာရာဏသီပြည်ကြီးကို ထီး စည်နဲ့တကွ အစိုးရတဲ့ ပြည့်ရှင်မင်းကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်ရဲ့စကားကို မနာခံရင် အဘိုးရဲ့အသက်အဆုံးဖြစ်ရစေမယ်ဆိုတာကို မှတ်ထားပါ . . ."

ဟု အမိန့်တော်မှတ်၍ နန်းရပ်သို့ပြန်ခဲ့လေ၏။ မင်းကြီးသည် နန်းရိပ်သို့ပြန်ရောက်သောအခါ မှူးမတ်အစုံအလင်နှင့်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ညီလာခံသဘင်အချိန်၌ ပညာရှိမှူးမတ်များအား . . .

"အမတ် ပညာရှိကြီးများ . . . လောကမှာ ၁- ခိုးသူကို လည်း ပေးနေရတယ်။ ၂- ဧည့်သည်ကိုလည်း ကျွေးနေရတယ်။ ၃-သမုဒ္ဒရာထဲကိုလည်း ချနေရတယ်။ ၄-ရန်သူကိုလည်း ကျွေးနေရ တယ်ဆိုတဲ့ ပြဿနာ (၄) ချက်ကို (၇) ရက်အတွင်းမှာ မှန်ကန် အောင် ဖြေဆိုကြကုန်လော့။ အကယ်၍ ဖြေဆိုနိုင်သူမရှိခဲ့လျှင် ထိုသူအား ရာဇဝတ်အပြစ်ဒဏ်နှင့်အတူ ရာထူးကပါ နှုတ်ထွက်စေ ရမည် . . ."

ဟု အမိန့်တော်မှတ်လေ၏။ မှူးမတ်တို့သည်လည်း ညီလာခံ စဲသောအချိန်မှစ၍ မစား၊ မအိပ် စဉ်းစားကြလေကုန်၏။ သို့သော် ပြဿနာ၏ အဖြေကိုမူ မရကြလေကုန်။

ထို့ကြောင့် အမတ်ကြီးတစ်ဦးသည် ဤပြဿနာအား အသပြာတစ်ထောင်ထုပ်ကိုပေး၍ အဖြေကို လှည့်လည်ရှာဖွေမည် ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ဗာရာဏသီမြို့တော်၏ ဆင်ခြေဖုံးအရပ်သို့ ငွေထုပ် ပိုက်လျက် ထွက်ခဲ့လေ၏။

အမတ်ကြီးသည် ယခင်အခါ ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့်တွေ့ဆုံ သွားသော ယာခင်းရှင် အဘိုးအိုထံသို့ ရောက်သွားလေ၏။ ထိုအခါ အဘိုးအို၏ဇနီးဖြစ်သူ အဘွားကြီးသည် အမတ်ကြီးအား မည်သို့ သော အရေးအခင်းကြောင့် လာရသည်ကို မေးမြန်းလေလျှင် အမတ်ကြီးသည် သူ၏လာရင်းကိစ္စအား ပြောပြလေ၏။ အဘွားအို သည်လည်း အမတ်ကြီး၏စကားကို အကြောင်းစုံသိရသောအခါ ငွေအသပြာတစ်ထောင်ထုပ်အား လိုချင်တပ်မက်သောစိတ်ဖြင့် ပြဿနာ (၄) ချက်၏အဖြေအကျယ်ကို ပြောပြလိုက်တော့၏။

(၇) ရက်ပြည့်မြောက်၍ ပြဿနာအဖြေကို ပေးကြရတော့

မည့် နံနက်ညီလာခံတွင် အမတ်ကြီး၏မှန်ကန်သောအဖြေကို ကြား လိုက်ရသောမင်းကြီးသည် . . .

"အမတ်ကြီး . . . အဖြေကို အဘယ်သို့သောအရပ်မှ ရခဲ့ လေသနည်း . . ."

ဟု မေးတော့၏။ အမတ်ကြီးက . . .

"တောင်ယာသမား အဘိုးကြီးထံမှ ရခဲ့ကြောင်းပါ . . ."

ဟု လျှောက်တင်လေလျှင် ထိုအဘိုးအိုကြီး မောင်နှံစုံအား 'ရှေ့တော်သို့ အမြန်သွင်းစေ' ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသတည်း။

ရှေ့တော်သို့ရောက်လေလျှင် မင်းကြီးသည် အဘိုးအိုအား

"အဘိုး . . . မှာထားခဲ့တဲ့စကားကို မနာခံပဲ ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန် သဘောထားနဲ့ ဘာကြောင့် ဖြေကြားလိုက်လေသလဲ။ ကိုယ့် အသက်ကိုမှ မငဲ့ကွက်လေဘူးလား . . ."

ဟု မေးလေလျှင် အဘိုးအိုသည် . . .

"ကျွန်တော်မျိုး . . . မပြောကြားရပါ အသင်မင်းကြီး . . . ဟောဒီ မယားဖြစ်တဲ့ အမယ်ကြီးဟာ ရှာရှာဖွေဖွေ လျှာရှည်သူမို့ ယခုလို ဖြစ်ရကြောင်းပါ . . ."

ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် . . .

"အဘိုးအို . . . ကိုယ်က ကျွေးမွေးပြုစုထားတဲ့ ကိုယ့်မယား ကိုမှနိုင်အောင် မထိန်းနိုင်ဘူးလား . . ."

ဟု အပြစ်တင်လေလျှင် အဘိုးအိုသည် . . .

"အရှင်မင်းကြီး . . . ယခင်က ကျွန်တော်မျိုး လျှောက်တင် ခဲ့ဖူးတဲ့ ပြဿနာ (၄) ချက်မှာ မယားဟူသည် အတူနေရန်သူ မည် ပေသည်ဟု ဆိုခဲ့ဖူးပါသည် . . ."

ဟု လျှောက်တင်လိုက်၏။ မင်းကြီးသည်လည်း စဉ်းစားမိ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သည်နှင့် . . .

"ဩော် . . . အဘိုးအို ပြောသည်မှာလည်း ဟုတ်မှန်ပါပေသည် . . ."

ဟု ဆို၍ . . .

"အဘိုးအို . . . ငါပင်လျှင် ငါ၏ရန်သူကို မသိသေးချေ။ ယခုမှသာ မြင်ပါသည် . . ."

ဟု ဆို၍ အဘိုးအိုအား ဆုလာဘ်များစွာပေးသနား၍ ပြန်လွှတ်လိုက်လေတော့သတည်း။

(၁၀) ဆရာကြီးသည်ကြီးနှင့် စကားထာမြို့တော်

ရှေးသရောအခါ ပညာရှိကဝိတစ်ဆူသည် စကားထာမြို့တော်ဟု နာမည်ကြီးနေသော ဓာရာနဂါရမြို့တွင်းသို့ ပညာရှာဖွေလေ့လာရန်အတွက် ထွက်လာခဲ့လေသတည်း။

ထိုအခါ မြို့တော်သို့မဝင်မီ ညောင်ပင်ရိပ်တစ်ခုအောက်၌ မိန်းမပျိုတစ်ယောက်နှင့် ဆုံလေသဖြင့် . . .

"အို . . . နှမငယ် . . . သင်သည် မည်သူ၏သမီး ဖြစ်ပါသနည်း . . ."

ဟု မေးလိုက်လေ၏။ မိန်းမပျိုသည် မေးလာသူ ပညာရှိကဝိအား ပြုံးရွှင်သောမျက်နှာနှင့် . . .

"ကျွန်မ၏ဖခင်သည် ဟေး ဟေး ဟူသည် အသံပြုသူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ တောမှာ ဆိတ်အုပ်တွေနဲ့အတူ နေထိုင်သူလည်း ဖြစ်ပါတယ် . . ."

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု သာယာသောအသံနှင့် ဖြေဆိုလေသည်။ ပညာရှိသည်လည်း . . .

“ဤမိန်းမပျို၏ဖခင်သည် ဆိတ်ကျောင်းသား ဖြစ်ပေမည်”

ဟု ယူဆလျက် မြို့တွင်းသို့ ဝင်လာခဲ့လေ၏။ ထိုအချိန်၌ ရေအိုးကိုရွက်လျက်လာသော မိန်းကလေးတစ်ယောက်နှင့် လမ်းတစ်ခုပေါ်တွင် ဆုံမိပြန်လေ၍ နှုတ်ဆက်စကားဆိုချင်သောကြောင့်-

“မိန်းကလေး . . သင်သည် မည်သူ၏သမီးဖြစ်ပါသနည်း”

ဟု တစ်ဖန် မေးလိုက်ပြန်လေ၏။ ထိုမိန်းကလေးကလည်း-

“ကျွန်မ၏ဖခင်သည် မျက်နှာ (၄) ခုတော့ ရှိပါသည်။ သို့သော် ဗြဟ္မာမင်းကြီးတော့ မဟုတ်ပါ။ နွားကိုလည်း စီးလေ့ရှိပါတယ်။ သို့သော် ရှုံကရနတ်မင်းကြီးတော့ မဟုတ်ပါ။ မိုးရာသီ မဟုတ်သော်လည်း မိုးကိုရွာပေးနိုင်သူလည်း ဖြစ်ပါသည် . . .”

ဟု ဆိုပြန်လေ၏။ ပညာရှိသည်လည်း . . .

“မိန်းကလေး၏ဖခင်သည် ဥယျာဉ်ခြံမြေ ယာသမားတစ်ဦး ဖြစ်ပေမည် . . .”

ဟု သိလိုက်ရပြန်သည်။ ထိုနေရာမှထွက်ခွာ၍ ရှေ့ခရီးကို ဆက်ပြန်လေလျှင် ရုပ်ဆင်းဟန်မူ နူးညံ့သိမ်မွေ့၍ ပါးလျားသော ကိုယ်ဟန်ရှိသည့် မိန်းမပျိုတစ်ဦးကို တွေ့လိုက်ရပြန်၍ မည်သူ၏ သမီးဖြစ်သည်ကို သိလို၍ မေးမြန်းစုံစမ်းလိုက်ပြန်လေသည်။ ထိုအခါ မိန်းမပျိုက . . .

“ခရီးသည်ကြီး . . . ကျွန်မပြောပြပါမည်။ နားထောင်ပါ။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေကို မီးရှို့လေ့ရှိပါတယ်။ ခိုးယူခြင်း အတတ်ပညာမှာလည်း ကျွမ်းကျင်လိမ္မာပါတယ်။ ရန်သူနှစ်ဦးကို

လည်း ချစ်ချင်တဲ့မိတ်ဆွေဖြစ်သွားအောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအလုပ်ကို လုပ်သူဟာ ဖခင်ဖြစ်ပါတယ် . . .”

ဟု ဖြေကြားလေ၏။ ပညာရှိသည်လည်း . . .

“ဤမိန်းမပျို၏ဖခင်သည် ပန်းထိမ်အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးသူသာတည်း . . .”

ဟု ဆိုလျက် ရှေ့သို့ခရီးဆက်ပြန်လေ၏။ ရွာ၏အလယ် ဝါးရုံပင်များဖြင့် အုပ်ဆိုင်းလျက် အေးချမ်းသာယာသော ရေတွင်းတစ်တွင်း၌ ရေငင်နေသော မိန်းမငယ်တစ်ယောက်ကို တွေ့ပြန်လေလျှင် ပညာရှိကြီးသည် . . .

“မိန်းကလေး . . . သင်၏ဖခင်သည် မည်သို့သောအလုပ်နှင့် အသက်မွေးသူ ဖြစ်ပါသနည်း . . .”

ဟု မေးလိုက်ပြန်ရာ မိန်းကလေးသည် ရေပုံးထဲမှရေကို အိုးတစ်လုံးထဲသို့ လောင်းချပြီးသောအခါ . . .

“ဦးရီး . . အသက်ဝိညာဉ်မရှိသော်လည်း အသက်ဝိညာဉ်ရှိသူကဲ့သို့ ထွက်သက်ဝင်သက်ကိုလည်း ပြုတတ်ပါတယ်။ သို့သော် သူ၏အမျိုးအနွယ်ကား မသေသူဟူ၍ မရှိပါ . . .”

ဟု ပြောပြန်လေလျှင် ပညာရှိကြီးသည် . . .

“ဤမိန်းကလေး၏ဖခင်သည် ပန်းပဲအလုပ်သမား အမျိုးအနွယ်ပေတည်း . . .”

ဟု သိရလျက် ထိုလမ်းမှခွာ၍ တစ်ခုသောဥယျာဉ်ဆီသို့ ရှေးရှုထွက်ခဲ့လေသတည်း။ ဥယျာဉ်ကြီးသည် စိမ်းစိုသော စားသုံးပင်များနှင့်အတူ လှပလန်းဆန်း၍ မွှေးကြိုင်သင်းပျံ့သော ပန်းပင်များ ခြံရံလျက်ရှိလေသည်။ ပညာရှိကြီးသည် ဥယျာဉ်ကြီး၏ အေးမြသော

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ရှုခင်းအား ကြည့်လျက်ရှိစဉ် အမျိုးသားတစ်ဦးသည် ကြီးမားသော တောင်းတစ်လုံးကိုထမ်းလျက် ဥယျာဉ်ထဲမှ ထွက်လာသည်ကို မြင်ရသဖြင့် . . .

"ညီမောင် . . . ဘာတွေများ ထမ်းပိုးလာပါသလဲ . . ."

ဟု နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ အထမ်းသမားလူရွယ်သည် ခေါင်းကိုမျှမလှည့်ပဲနှင့် . . .

"သစ်ပင်၏အပေါ်၌ အသီးရှိသည်။ အသီးအပေါ်၌ အပင်ရှိသည်။ အကြင်အမည်၏ အစအက္ခရာသည် 'အ' ဖြစ်၏။ အဆုံးအက္ခရာသည် 'ဆ' ဖြစ်၏။ ထိုအသီးများအား ကျွန်ုပ် ထမ်းယူလာခဲ့ပါသည် . . ."

ဟု ဆို၏။ ပညာရှိကြီးသည်လည်း . . .

"ဩော် . . . သူ၏တောင်းထဲမှာ (အနာနာဆ) နာနတ်သီးတွေ ဖြစ်တော့မည် . . ."

ဟု နားလည်ကာ ပြုံးလိုက်မိပြန်လျက် ဥယျာဉ်ဘေး လမ်းငယ်တစ်ခုမှ ချိုးကွေ့သွားမည်ဟု စိတ်ကူးလိုက်စဉ် အမယ်အိုတစ်ယောက်သည် အဝတ်တစ်ခုနှင့် လုံခြုံအောင်ထုပ်လျက်ရှိသော အထုပ်တစ်ခုအား လက်နှင့်ကိုင်ဆွဲ လျှောက်လာသည်ကို မျက်နှာတူရူမှ တွေ့မိလိုက်ပြန်၍ . . .

"အမေအို . . . မနိုင်မနင်းနှင့် ဘာအထုပ်ကြီးပေနည်း"

ဟု မေးလိုက်သည်။ အမေအိုသည် လမ်းပေါ်၌ ခေတ္တရပ်နားလိုက်ကာ . . .

"မောင်ရင် သိချင်ရင် အမေ ပြောပါမည်။ နားထောင်ပါ။ သစ်ပင်ပေါ်မှာ နေပါ၏။ သို့သော် မင်းသမီးတော့ မဟုတ်ပါ။ နာရီဟု အမည်ရှိပါ၏။ သို့သော် မင်းသမီးတော့ မဟုတ်ပါ။ ပင်လယ်

တွင် ရေသွင်သွင်ရှိပါ၏။ သို့သော် ဘာရီရတီမြစ်တော့ မဟုတ်ပါ။ မျက်စိသုံးလုံး ရှိပါ၏။ သို့သော် ရှုကရနတ်မင်းကြီးတော့ မဟုတ်ပါ"

ဟု ပြောလေ၏။ ပညာရှိကြီးသည် အမေအို၏လက်ထဲမှ အထုပ်သည် အုန်းသီးများကို ထုပ်လာသည်ဟု သိရှိလိုက်ရကာ ဓာရာနဂါရမြို့တော်သည် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး မရွေး၊ လူကြီးလူငယ်မရွေး ပညာရှိကြပါပေသည်။ စကားထာမြို့တော်ဟုလည်း အမည်တွင်သင့်ပေသည်ဟု တွေးလျက် စကားထာမြို့တော်ဟု ထွက်ခွာလာခဲ့လေသတည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၈) ရွှေအိုးမြှုပ်သော ကျေးသား

ရှေးသရောအခါ မဂဓတိုင်း၌ သာလိနန္ဒိယ ဟူသော ရွာကြီးတစ်ရွာရှိလေ၏။ ထိုရွာကြီး၏ အရှေ့မြောက်အရပ်၌ သာနုတောင်ဟူ၍ရှိပေရာ ကြီးမားသော လက်ပံတောကြီးတစ်ခု ရှိ၏။ ထိုလက်ပံတောကြီး၌ အသိုက်အအုံပြုလျက် ကျေးသားပေါင်း ထောင်သောင်းမကရှိလေရာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားအလောင်းသည် 'ကေဒါရ' ဟူသော အမည်ဖြင့် ကျေးမင်းဖြစ်နေလေ၏။

ထိုကေဒါရမင်း၌ အစာရှာမသွားနိုင်တော့သော မိဘအိုများလည်း ရှိသည်။ အမွေးအတောင် မစုံလင်သေးသော သားငယ်၊ သမီးငယ်များလည်း ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကေဒါရကျေးမင်းသည် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း မိဘအိုများနှင့် သားသမီးများအတွက်ပါ အစာရှာဖွေထွက်ရလေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ကောလိယအမည်ရှိ ပုဏ္ဏား၏ လယ်

ကွင်းထဲမှ စပါးအသီးအနှံများအား စားသောက်ရန် ကေဒါရကျေးမင်းသည် ကျေးသား အခြံအရံများနှင့်အတူ ရောက်လာကြလေ၏။ ထိုအခါ လယ်စောင့်သမားသည် ကျေးသားများ စပါးနှံကို မစားသောက်နိုင်ရန်အတွက် ထိုမှသည်မှ ခြောက်လှန့်ပေးလေ၏။ သို့ရာတွင် ကျေးသားတို့ များပြားလှသည့်အတွက် နိုင်အောင်မခြောက်နိုင်ပေ။ ဤနေရာမှ ခြောက်လိုက်လျှင် ထိုနေရာ၊ ထိုနေရာမှ ခြောက်လိုက်ပြန်လျှင် ဤနေရာ စသည်ဖြင့် နေရာကိုပြောင်း၍ပြောင်း၍ စားသောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို လယ်စောင့်သမားသည် လယ်ရှင်ပုဏ္ဏားကြီးအား ပြောကြားတိုင်တန်းလေ၏။

"အရှင်ပုဏ္ဏား . . . စပါးသီးနှံတို့ကလည်း အလွန်သန်စွမ်းကြပါပေသည်။ ထို့အပြင် ကျေးငှက်များစွာတို့ကလည်း စပါးများကို လုယူစားသောက်ကြပါသည်။ ထို့ထက် ပိုမိုထူးဆန်းသည်ကား အလွန်လှပ၍ သန်မာကြီးထွားလှသော ကျေးဆိုးကြီးတစ်ယောက်သည် စပါးကိုလည်း အဝစားသည်။ စားပြီးသည့်နောက် စပါးနှံဖွံ့ဖွံ့ထွားထွားများကို ခြေထောက်နှင့်တစ်နည်း၊ နှုတ်သီးနှင့်တစ်သွယ် ယူသယ်ဆောင်ငင်သွားပါသေးသည် . . ."

ပုဏ္ဏားကြီးသည် လယ်စောင့်သမား၏စကားကို ကြားရသောအခါ ထိုကျေးဆိုးကြီးအား လက်ရဖမ်းရမည်ဆို၍ မြင်းမြီးနှင့်ကျစ်၍ထားသော ကျော့ကွင်းကို ပေးလိုက်လေသတည်း။ လယ်စောင့်သမားသည် ပုဏ္ဏားကြီးဆိုသည့်အတိုင်း ထောင်၍ဖမ်းလေသော် ကေဒါရကျေးမင်းအား မိလေတော့၏။ ထိုအခါ ကျေးမင်းကိုယူ၍ လယ်ရှင်ပုဏ္ဏားကြီး၏လက်သို့ အပ်လိုက်လေ၏။

ပုဏ္ဏားကြီးသည် ကျေးမင်းအား မြင်လေလျှင် မြင်လေချင်းချစ်ခင်တွယ်တာသောစိတ်ဖြင့် ရင်ခွင်ထက်၌ ယုယကြင်နာစွာ ပိုက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ပွေ့ထားပြီးလျှင် စပါးနှံများအား မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ကိုက်ချီယူဆောင်သွားသနည်းဟု မေးလေ၏။

"ကျေးသားငယ် . . . စပါးနှံတွေကို ချီသယ်သွားတာဟာ သိုလှောင်ထားချင်လို့လား . . ဒါမှမဟုတ် ကျုပ်ရဲ့စီးပွား ပျက်ပြားရအောင် အငြိုးထားပြီး ပြုတာလား သိပါရစေ . . ."

"အရှင်ပုဏ္ဏား . . . အငြိုးထားပြီး စပါးနှံတွေကို သယ်ယူတာ မဟုတ်ပါ။ သိုလှောင်စရာ တိုက်တာကျီကျလည်း ကျွန်ုပ်မှာ မရှိရိုးအမှန်ပါ။ ဒါပေမယ့် အကျွန်နေထိုင်ရာ ကျေးသံငှက်သံ တသောသောနဲ့ လက်ပံတော အသိုက်အအုံကို ပြန်ရောက်တဲ့အခါမှာ အကျွန့်အပေါ်မှာ တင်ရစ်ဆောင်းနေတဲ့ ကြွေးမြီဟောင်းကိုလည်း ပေးဆပ်နေရပါတယ်။ နောက်တစ်ဖန် အတိုးပွားရအောင် ကြွေးသစ်များကိုလည်း ပြန်လည်ချထားရပါတယ်။ အဲဒီ့ လက်ပံတောနေရာမှာပဲ နောင်ဘဝကို အားကိုးဖို့ အကျိုးပြုပြီးစီးနိုင်တဲ့ ရွှေအိုးကြီးများကိုလည်း မြှုပ်နှံနေရပါသေးတယ် . . ."

ကောလိယနွှယ်ဖွား လယ်ရှင်ပုဏ္ဏားကြီးသည် ကေဒါရ ကျေးမင်း၏ပြောစကားများကို နား၌မရှင်းမလင်း ဘွင်းဘွင်းကြီး သဘောမပေါက်အောင် ဖြစ်နေသည်နှင့် တစ်ဖန်ပြန်၍ မေးပြန်လေ၏။

"ကျေးသားငယ် . . . တိရစ္ဆာန်ကျေးသားများမှာ ကြွေးဟောင်းဆပ်ရတယ်ဆိုတာ ဘာကိုဆိုလိုတာလဲ။ အရင်းပွားအောင် ချေးငှားပေးကမ်းရတယ် ဆိုတာကိုလည်း ကျုပ် နားမလည်ပါ။ ရွှေအိုး မြှုပ်နှံရတယ်ဆိုတာကကော ဘယ်ဟာလဲ။ ကွဲကွဲပြားပြား ပြောပါ"

"အရှင်ပုဏ္ဏား . . . (၁) အကျွန့်မှာ အစာမရှာနိုင်တော့တဲ့ မိဘအိုနှစ်ပါးရှိပါတယ်။ အဲဒီ့ မိဘအိုများကို ပြန်လည်ကျွေးမွေးပြုစု

နေရတာဟာ အကျွန့်ကို ငယ်စဉ်က ပြုစုခဲ့ဖူးတဲ့ ကျေးဇူးတွေကို ပြန်လည်ပေးဆပ်နေရတာနဲ့ အတူတူဖြစ်တာကြောင့် ကြွေးဟောင်း၊ မြီဟောင်း ပြန်လည်ပေးဆပ်နေရပါတယ်လို့ ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

(၂) အတိုးရအောင် ချေးငှားပေးကမ်းနေရပါတယ် ဆိုတာကတော့ အကျွန့်မှာရှိတဲ့ သားသမီး အငယ်ကလေးများဟာ နောင်ကို အကျွန်ကြီးပြင်း အိုမင်းလာတဲ့အခါမှာ ပြန်လည် ကျွေးမွေးနိုင်ဖို့ အရေးကို မျှော်တွေးပြီးတော့ ယခုကတည်းက သူတို့ကို ကျွေးမွေးနေရတယ်ဆိုတာကို ပြောရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ကြွေးသစ်၊ ကြွေးဟောင်း အကြောင်းနှစ်ရပ်ကတော့ အခုဘဝအတွက် မျှော်လင့်ချက် အရင်းထူပြီး ပြုမူနေရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

(၃) ရွှေအိုးမြှုပ်နှံတယ်ဆိုတာမှာတော့ နောင်ဘဝကို မျှော်တွေးချက်ထားပြီး စေတနာဗလဝနဲ့ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ လက်ပံတောမှာ သားသမီးမြေးမြစ် ဖြစ်မယ့်သူ မရှိတော့ပြီဖြစ်၍ အိုမင်းရွယ်လွန်ကုန်ကြတဲ့ ကျေးသားအိုများကို နောင်သံသရာ ရည်မှန်းပြီးတော့ ပေးကမ်းမျှတရပါတယ်။ ဒါနပြုရပါတယ်။ ဒါကိုပင် (အနုဂါမိကမနေ) ရွှေအိုးကို ကြိုးကြိုးကုတ်ကုတ်နဲ့ အားထုတ်မြှုပ်နှံရတယ်လို့ ယူဆပြီးပြောရခြင်း ဖြစ်ပါတယ် . . ."

လယ်ရှင်ပုဏ္ဏားကြီးသည် အလောင်းတော်ကျေးမင်း၏ ဖြေရှင်းသောစကားများကို ကြားရလေလျှင် အလွန်ချစ်ခင်ကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့် အားရနှစ်သိမ့်ပီတိစိမ့်ကာ . . .

"အမောင်ကျေးသား . . . ကျုပ်ရဲ့လယ်ခင်းကို အမောင်နဲ့တကွ ဆွေမျိုးရင်းချာ ကျေးများစွာတို့နဲ့အတူ စိတ်ရှိတိုင်း သုံးဆောင်ကြပါ။ လိုရာကိုလည်း ချီဆောင်ပါ။ အမောင့်ကိုလည်း မကြာ မကြာ တွေ့ရပါစေ . . ."

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု ဆိုလျက် ပျားရည်၊ ထောပတ်တို့နှင့်ရောသော ပေါက်ပေါက်တို့ကို ဝလောက်အောင်ကျွေးပြီးလျှင် ကျော့ကွင်းမိသဖြင့် ထိရှပွန်းပဲ့သောနေရာများကိုလည်း ဆီ၊ နနွင်းတို့ဖြင့် ဖြည်းညင်းသက်သာစွာ သုတ်လိမ်းပေးပြီးလျှင် ကောင်းမွန်စွာ လွှတ်ပေးလိုက်လေသတည်း။

(င) ဆရာမှာထား သုံးခွန်းစကား

ရှေးသရောအခါ ဗာရာဏသီပြည်တွင် အိမ်ယာထောင်ပြီးသော်လည်း အသက်မွေးမှုပညာ မတတ်ရှာသေးသော လူငယ်တစ်ယောက်သည် သူ့ဇနီးထံ ပညာသင်ခွင့်တောင်း၍ ငွေအသပြာ သုံးပိဿာကိုယူပြီးလျှင် တက္ကသိုလ်ပြည် ဆရာကြီးထံသို့ ပညာသင်ယူရန် ထွက်ခဲ့လေသတည်း။

ဆရာကြီး ဒိသာပါမောက္ခထံသို့ရောက်လေလျှင် . . .

"ဆရာကြီးခင်ဗျား . . . ကျွန်တော် ပညာသင်ယူလိုပါ၍ ရောက်လာကြောင်းပါ . . ."

ဟု ပြောလေ၏။ ထိုအခါ ဆရာကြီးသည် . . .

"အမောင့်အသက် ဘယ်မျှရှိပြီလဲ . . ."

ဟု မေးလေရာ . . .

"ကျွန်တော့်အသက် နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ် ရှိပါပြီ . . ."

ဟု လူငယ်က ပြန်ပြောလေသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"အမောင့်မှာ ဇနီးမယားကော ရှိပြီလား . . ."

ဟု ဆရာကြီးက ထပ်မေးပြန်လျှင် လူငယ်သည် . .

"ရှိပါပြီ ခင်ဗျာ . . ."

ဟု ဖြေလေ၏။

"ဤသို့ဆိုလျှင် အမောင့်ပညာအတွက် ငါ့အား အဘယ်မျှ ပူဇော်ပါမည်နည်း . . ."

ဟု ဆရာကြီးက မေးလိုက်၏။ လူငယ်သည်လည်း . .

"ဆရာကြီးခင်ဗျာ . . . ကျွန်တော့်မှာ အလွန်ဆင်းရဲသည့်အတွက် ဆရာကြီးအားပူဇော်ရန်အလို့ငှာ ငွေအသပြာ သုံးပိသာ ပါလာကြောင်းပါ . . ."

ဟု ပြောလေ၏။

"ကိုင်း . . . ဒီလိုဆိုရင် အမောင်ဟာ ပညာသင်ကြားဖို့ အတွက် အရွယ်လွန်နေတာက တစ်ကြောင်း၊ သားမယားရှိနေတာ က တစ်ကြောင်း၊ ဉာဏ်ပူဇော်ရန် အသပြာငွေ နည်းတာက တစ်ကြောင်းကြောင့် အမောင့်ကို အချိန်ကုန်လူပမ်း နှစ်ရှည်လများ ပညာ မပေးတော့ဘူး။ သုံးခွန်းသောစကားနဲ့ အသက်မွေးနိုင်အောင်ပဲ သင်ကြားပေးလိုက်မယ်။ အမောင်လုလင် အရိုးစွဲအောင် မှတ်ပေ တော့ . . ."

ဟု ဆရာကြီးသည် သုံးခွန်းသောစကားကို မှာကြားလေ သတည်း။

"(၁) ကုလားသေ ကုလားမြောမအိပ်ရဘူးကွယ့်။ (၂) ရေ ဆိပ်မှာ ရေမချိုးရဘူးကွယ့်။ (၃) မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ပဲ မပြုရဘူး ကွယ့် . . ."

လုလင်ငယ်သည်လည်း သုံးခွန်းသောစကားအား ငွေသုံး

မဉ္ဇူမဓာပေတိုက်

ပိသာပူဇော်၍ မှတ်သားကာ ဆရာ့အား ကန်တော့လျက် အရပ် သို့ ပြန်လာခဲ့လေ၏။

လမ်းတွင် အချိန်လင့်သဖြင့် ဇရပ်တစ်ခုပေါ်သို့တက်၍ အနားယူကာ အိပ်စက်လေ၏။ သို့ရာတွင် ဆရာသင်ကြားပေးလိုက် သော ပထမအချက်ဖြစ်သည့် 'ကုလားသေ ကုလားမြော မအိပ်ရာ' ဟူသော စကားတစ်ခွန်းကို အမှတ်ရသောကြောင့် သတိထားလျက် နေလေ၏။

ထိုအခါ ခရီးသွားဧည့်သည်များ အိပ်ပျော်လျှင် စားနေကျ ဖြစ်သော ဇရပ်စောင့်ဘီလူးသည် စားမည်ဟု ဇရပ်ချောင်တိုင်မှ ဆင်းလာကာ အိပ်ပျော်နေသော လုလင်ငယ်၏ခြေအစုံကို လှုပ်ကိုင် လိုက်လေသည်။ လုလင်ငယ်သည်လည်း သတိနှင့်နေသည်ဖြစ်၍ သူ့ခြေထောက်ကိုကိုင်လာသည့် ဘီလူးအား အတင်းဖမ်းဆုပ်ပြီးလျှင် ဆွဲရမ်းထုထောင်း၍ သတ်မည်ပြုလေသော် ဘီလူးသည် သေဘေး မှ ကြောက်သောကြောင့် အသက်ကိုချမ်းသာပေးပါဟု သုံးပိသာ သောရွှေကိုပေးကာ တောင်းပန်လေ၏။

လုလင်သည် ရွှေသုံးပိသာကိုယူလျက် ဇရပ်မှထွက်လာ လေလျှင် မြစ်ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုသို့ ရောက်လေ၏။ မြစ်ဆိပ်တွင် ရေချိုး မည်ဟု အကြံနှင့် ရွှေသုံးပိသာနှင့်အတူ အဝတ်များကို ချွတ်လိုက် လေလျှင် 'ရေဆိပ်မှာ ရေမချိုးရ' ဟူသော ဆရာ၏မှာစကားကို သတိရလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ ဤနေရာသည် မြစ်ကမ်း လူပွမ်းသော အရပ်ဖြစ်လေ၍ ရေမချိုးသင့်ပေဟု နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် အခြား တစ်ပါးသောအရပ်တွင် ချိုးရန် ထွက်ခွာသွားလေ၏။

ရေမိုးချိုးပြီးလျှင် အဝတ်များလဲလှယ်ပြီးဖြစ်၍ ခရီးဆက်ထွက်ခဲ့လေရာ ခရီးအတန်ငယ်ဝေးသောအရပ်သို့ ရောက်

မဉ္ဇူမဓာပေတိုက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လေမှ ရေချိုးခဲ့သောနေရာ၌ ရွှေထုပ်မေ့ကျန်ထားရစ်ခဲ့သည်ကို သတိရကာ ပြန်ယူလေတော့သည်။ ထိုအခါ ရွှေထုပ်သည် ထားရစ်ခဲ့သည့်အတိုင်း နေရာမယွင်းရှိနေသည်ကို တွေ့ရလေသတည်း။ ထိုအခါမှ လုလင်သည် ဆရာမှာကြားလိုက်သည်ကို နားထောင်၍ မြစ်ဆိပ်မှာ ရေမချိုးမိသည့်အတွက် တော်ပေသေး၏။ အကယ်၍ မြစ်ဆိပ်မှာ ရေချိုးမိလျှင် ဤကျန်ရစ်ခဲ့သော ရွှေထုပ်ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ပြန်ရတော့မည် မဟုတ်ပေဟု တွေးကာ ဆရာ့အား များစွာကျေးဇူးတင်မိလေ၏။

လုလင်သည် အိမ်မှစထွက်လာသည့်နေ့မှစ၍ ရေတွက်လိုက်သည်ရှိသော ဆယ့်ခြောက်နှစ်တိတိ ကြာသောအခါ၌ သူ၏ အိမ်သို့ပြန်ရောက်လာလေ၏။ ထိုအခါ လင်ယောကျ်ားဖြစ်သူ ပြန်ရောက်လာသည်ကို မသိသော ဇနီးသည် သားဖြစ်သူနှင့်အတူ လည်ဖက်လျက် အိပ်စက်နေသည်ကိုမြင်လေ၍ လုလင်သည် . . .

"ငါမှာမူကား သားမယားအတွက် ဒုက္ခခံ၍ တစ်ရပ်တစ်ကျေးသို့သွားကာ ပညာစီးပွား ရှာရချေသည်။ ငါ၏ မယားဖြစ်သူမှာကား ငါ့ကိုပင် မထောက် တစ်ယောက်သားနဲ့ ဖောက်ဖောက်ပြားပြား ရှိနေချေသည် . . ."

ဟု ဆိုကာ ပါလာသော ဓားနှင့်ခုတ်ပိုင်းကာ သတ်မည်ဟု ကြံလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ ဆရာမှာကြားလိုက်သော 'မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ပဲ မလုပ်ရာ' ဟူသည့် နောက်ဆုံးစကားတစ်ခွန်းကို အမှတ်ရလိုက်လေသဖြင့် လုလင်သည် စိတ်ကိုထိန်းအုပ်ကာ အိပ်ပျော်နေသော မယားအားခေါ်နှိုး၍ အကြောင်းကို မေးလေ၏။ မယားဖြစ်သူလည်လည်း . . .

"အမောင် . . . ခရီးထွက်စဉ်က ကျွန်မမှာ ပဋိသန္ဓေနှင့်

ကျန်ခဲ့သောသားပင် ယခု လူပျိုပေါက်အရွယ်သို့ ရောက်ပေပြီ"

ဟု ဆိုလျက် အတူအိပ်ပျော်နေသော သားငယ်အား လက်ညှိုးညွှန်၍ ပြလိုက်လေ၏။ လုလင်သည် ထိုအခါမှ . . .

"သြော် . . . ဆရာ့ကျေးဇူး . . ကြီးမားလှပါပေတကား"

ဟု အကြိမ်ကြိမ် ပူဇော်ကန်တော့မိလေတော့သတည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အဖြေများ

အပိုင်း (၁) - စကားထာများကဏ္ဍ။

အပိုင်း (၂) - စကားလိမ်များကဏ္ဍ။

အပိုင်း (၃) - စကားဝှက်များကဏ္ဍ။

ယင်းအတွက် အဖြေများတစ်ပါတည်း ပါပြီးသဖြင့် ဤ နေရာတွင် အပိုင်း (၄) နှင့် (၅) တို့အတွက်သာ ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

(၄) သင်္ချာစကားထာများ

(က) အုန်းသီးဝယ်ရ၊ ရောင်းရအောင်

မောင်မြသည် လှည်း (၂) စီးကိုငှားလိုက်ပြီးနောက် လှည်း တစ်စီးလျှင် အုန်းသီးလုံးရေ (၁၀၀) စီတင်၍ သူ၏ရွာသို့ ပြန်လာ သည်။ အကောက်ခွန်တဲပေါင်း (၅၀) သို့ ရောက်သောအခါ သူ၏ အုန်းသီးကို လှည်း (၂) စီး၌ တစ်စီးလျှင် အုန်းသီးပေါင်း (၅၀) လုံး စီသာ ကျန်တော့သည်ကို တွေ့ရတော့၏။ ထို့ကြောင့် မောင်မြသည် လှည်း (၂) စီးကို စုပေါင်း၍ လှည်း (၁) စီးကို အုန်းသီးဝယ်ယူခဲ့ သော ရွာသို့ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။ မောင်မြ ဤနည်းအတိုင်း စီစဉ်လျှင် သူသည် အကောက်ခွန် ကင်းတဲပေါင်း (၅၀) ကို လွန် သည့်နောက်ပိုင်း၌ အမေ့ထံသို့ အုန်းသီးလုံးရေ (၅၀) ပါဦးမည်ဖြစ် သည်။ မောင်မြသည် သူ၏အမြတ်ငွေကို တွက်ချက်လျက် ဝမ်းသာ အားရ ရှိနေလေသတည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ခ) အလေး (၃) လုံး

ဖိုးလေးဝသည် ဘကြီးခ မှာကြားခဲ့သည့်အတိုင်း (၁)ပိဿာမှစ၍ (၁၀) ပိဿာအထိ ချိန်၍ရသော အလေး (၃) လုံးကို လုပ်ပြီးလေပြီ။ ဘကြီးခ လက်ထဲသို့ အပ်ရန်သာလိုတော့၏။ ထို့ကြောင့် ဖိုးလေးဝသည် သူလုပ်ထားသော အလေး (၃) လုံးကို စိတ်တွက်နှင့် မှန်း၍ ချိန်ကြည့်လိုက်လေသည်။

အလေး (၃) လုံးသည်ကား (၁) ပိဿာနှင့် (၂) ပိဿာကို လွယ်လင့်တကူ ချိန်နိုင်သော (၁) ပိဿာလေး တစ်လုံး၊ (၂) ပိဿာလေး တစ်လုံးတို့ဖြစ်ပြီး အခြားတစ်လုံးမှာ (၇) ပိဿာလေး တစ်လုံး ဖြစ်လေသည်။

(၃) ပိဿာကိုချိန်လိုလျှင် (၂) ပိဿာလေးနှင့် (၁) ပိဿာလေးကို စုပေါင်း၍ ချိန်နိုင်ပေသည်။ (၄) ပိဿာကို ချိန်လိုလျှင်မူ တစ်ဖက်တွင် (၇) ပိဿာ အလေးကိုထား၍ တစ်ဖက်တွင် (၂) ပိဿာနှင့် (၁) ပိဿာအလေးကိုထား၍တင်ကာ ချိန်နိုင်ပေသည်။

မဇ္ဈိမစာပေတိုက်

(၅) ပိဿာကို ချိန်လိုလျှင်မူ တစ်ဖက်မှ (၇) ပိဿာကို ထား၍ တစ်ဖက်မှ (၂) ပိဿာလေးကိုတင်၍ ချိန်နိုင်ပေသည်။

ဤသို့သောနည်းများဖြင့် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အလျှော့အတင်းထား၍ ချိန်လိုက်သောအခါ သူ၏အလေး (၃) လုံးသည် ဘကြီးခ အလိုရှိသည့်အတိုင်း ချိန်နိုင်သော အလေးများအဖြစ် ချိန်ကိုက်ဖြစ်နေပြီကို တွေ့ရပေတော့သည်။

မဇ္ဈိမစာပေတိုက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ဂ) ဖားကလေး တွင်းပေါ်ရောက်ဖို့ ရက်ကိုမျှော်

ဖားကလေးသည် တစ်နေ့လျှင် တစ်တောင်ကျနှုန်းဖြင့် တွင်းပေါ်သို့ နေ့စဉ်မှန်မှန်ပင် ခုန်၍တက်သွားလေရာ (၂၇) ရက်တိတိ ကြာသောရက်တွင် (၂၇) တောင် ရလေ၏။ (၂၈) ရက်နေ့ရောက်သောအခါ (၂၉) တောင်ထိ တက်သွားရာမှ ညသို့ရောက်လျှင် တစ်တောင်ပြန်ကျသွား၍ (၂၈) တောင် ကျန်၏။ (၂၉) ရက်နေ့သို့ရောက်သောအခါ တစ်ခါခုန်နှင့် တွင်း၏နှုတ်ခမ်းပေါ်သို့ ရောက်လေသတည်း။

(ဃ) ဘဲဥကိုစစ်ကြရအောင်

အဒေါ်ကြီး၏ ဘဲဥများသည် (၂) လုံးစီ၊ (၃) လုံးစီ၊ (၄) လုံးစီ၊ (၅) လုံးစီ၊ (၆) လုံးစီ အစရှိသဖြင့် ပုံထားလျှင် အားလုံးအညီအမျှရှိကြသည်ဟု သတင်းစာပို့သမားကလေး မောင်အေးသည် ဘဲဥအလုံးရေပေါင်း (၆၀) ကို တစ်လုံးလျှင် ပြား (၂၀) နှုန်းနှင့်တွက်၍ လျှော်ပေးလိုက်လေသတည်း။ ဘဲဥသည်အဒေါ်ကြီး ကျေနပ်သွား၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(င) စာနှင့်ကြာ

စာတစ်ကောင် ကြာတစ်ရွက်ကျစီ နားကြလျှင် စာလေးတစ်ကောင်ပိုနေ၍ ကြာတစ်ရွက်လျှင် စာနှစ်ကောင်ကျစီဖြင့် ပြင်ဆင်၍ နားလိုက်ကြပြန်၏။ ထိုအခါ ကြာတစ်ရွက် ပိုနေပြန်သဖြင့် စာကလေးများသည် တို့စာကလေး ဘယ်နှစ်ကောင်ရှိပါလိမ့်ဟု ရေတွက်၍ ကြည့်လိုက်သည်။ ကြာရွက်ကိုလည်း ဘယ်နှစ်ရွက်ရှိပါလိမ့်ဟု ရေတွက်၍ ကြည့်လိုက်သည်။ သြော် စာကလေးက (၄) ကောင်၊ ကြာရွက်က (၃) ရွက်ပါကလား။

(စ) အလေးတိုက်ရအောင်

သမီးသည် အမေမေးလိုက်သည်ကို ဖြေနိုင်ရန်အတွက် အလေးကျိုး (၂) ပိုင်းကို ကြည့်လိုက်မိပြန်၏။ တစ်ပိုင်းက (၈) ပဲသားကြီးနေ၍ တစ်ပိုင်းက (၈) ပဲသား ငယ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် သမီးသည် ငယ်နေသော အလေးပိုင်းကို (၂) ကျပ် (၄) ပဲသားရှိ၍ ကြီးနေသော အလေးပိုင်းကို (၂) ကျပ် (၁၂) ပဲသားရှိပါသည်ဟု ဖြေလိုက်သည်။

(ဆ) ဆေးလိပ်ဝှက်ကြစို့ အခန်းမှာ အဖြေတစ်ပါတည်း ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၈) ငွေအိတ်ထဲမှာ မည်မျှပါ

မောင်ပန်းဆီသည် သူ၏အိတ်ထဲမှာ ငွေတစ်ပြားမှ မကျန်တော့သည့်အဖြစ်ကို သိရသောအခါ ရည်းစားအိမ် (၃) အိမ်မှ ပေးလိုက်သောငွေများ၊ ရည်းစားအိမ် (၃) အိမ်မှလူများကို ပြန်လည်စွန့်ကျဲခဲ့သည့်ငွေများ စသည်ဖြင့် ပြန်လည်၍ တွက်ချက်ကြည့်လိုက်မိတော့၏။

ထိုအခါ သူအိမ်မှမထွက်မီ သူ၏အိတ်ထဲသို့ ပါသွားသောငွေများသည် ငါးမူးစေ့က တစ်စေ့၊ မတ်စေ့က တစ်စေ့၊ ပဲစေ့က တစ်စေ့၊ အကြွေက (၄) ပြားတိတိ။ စုစုပေါင်း (၁၄) ပဲရှိသည်ကို အမှတ်ရလိုက်မိလေသတည်း။

ပါသွားငွေ	၁၄ ပဲ
ဆတူ မိမိက ပေးငွေ	၁၄ ပဲ
အစုစု	၂၈ ပဲ
မိမိအိမ်ခြံစောင့်သို့	၁၆ ပဲ (၁-ကျပ်)
သစ်သစ်အိမ်အသွား ပါသွားငွေ	၁၂ ပဲ
ဆတူ သစ်သစ်က ပေးငွေ	၁၂ ပဲ
အစုစု	၂၄ ပဲ
သစ်သစ်မောင်လေးသို့	၁၆ ပဲ (၁-ကျပ်)
မမစောအိမ်ရောက်ချိန် ပါသွားငွေ	၈ ပဲ
မမစောက ဆတူ ပေးငွေ	၈ ပဲ
အစုစု	၁၆ ပဲ (၁-ကျပ်)
မမစောအိမ် ခြံစောင့်သို့	၁၆ ပဲ
အိမ်ပြန်ရောက်သော်	၀၀ ပဲ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ဈ) အဝေရခက်သောဆီ

ဒွေးလေးဘုသည် (၁၀) ပိဿာဝင်ပုံးမှ ဆီများကို (၃) ပိဿာဝင်သောပုံးထဲသို့ လောင်းချလိုက်သည်။ ထို့နောက် (၇) ပိဿာဝင်သောအိုးထဲသို့ ကူးပြောင်းလောင်းထည့်သည်။ ဤနည်းအတိုင်း (၂) ကြိမ် ပြုလုပ်လိုက်ရာ (၇) ပိဿာဝင် အိုးထဲတွင် ဆီ (၆) ပိဿာ ရှိသွားပြီး (၁၀) ပိဿာပုံးတွင် (၄) ပိဿာသာ ကျန်သည်။ ထို့နောက် နောက်ဆုံးအကြိမ်အဖြစ် (၄) ပိဿာသာ ကျန်သော ပုံးထဲမှ ဆီ (၃) ပိဿာကို (၃) ပိဿာဝင်ပုံးထဲသို့ တတိယအကြိမ် လောင်းချပြီး ယင်းမှ (၆) ပိဿာသာဝင်သော (၇) ပိဿာဝင်အိုးထဲသို့ အိုးပြည့် (၁) ပိဿာ ကူးပြောင်းထည့်လိုက်သည်။ ထိုအခါ . . .

(၇) ပိဿာဝင်အိုး၌ (၇) ပိဿာ။

(၃) ပိဿာဝင်သော ပုံး၌ (၂) ပိဿာ။

(၁၀) ပိဿာဝင်သော ပုံး၌ (၁) ပိဿာ အသီးသီးစီရှိသွားကြလေပြီ။ ထို့နောက်တွင်ကား ဒွေးလေးဘုသည် (၇) ပိဿာအပြည့်ဝင်နေပြီဖြစ်သော အိုးထဲမှဆီများကို တစ်ပိဿာသာ ကျန်တော့သော (၁၀) ပိဿာဝင်ပုံးထဲသို့ အားလုံးလောင်းချလိုက်သည်။ (၇) ပိဿာဝင်သောအိုးသည် အလွတ်ဖြစ်သွားပြီ ဖြစ်၏။

ထိုအခါ ဒွေးလေးဘုသည် (၃) ပိဿာဝင်သော ပုံးထဲမှ ဆီ (၂) ပိဿာကို (၇) ပိဿာဝင်သော အိုးထဲသို့ လောင်းချလိုက်ပြန်သည်။ ထို့နောက် တစ်ဖန်ထပ်၍ သုံးပိဿာဝင် ပုံးထဲသို့ (၁၀) ပိဿာဝင် ပုံးထဲရှိ ဆီ (၈) ပိဿာအနက်မှ (၃) ပိဿာကို လောင်းချ၍ ထို ဆီ (၃) ပိဿာကို (၇) ပိဿာဝင်သော အိုးထဲသို့ ထပ်မံထည့်လိုက်သောအခါ (၇) ပိဿာဝင်အိုးထဲ၌ ဆီ (၅) ပိဿာတိတိရှိသွားကာ (၁၀) ပိဿာဝင်ပုံးထဲ၌လည်း ဆီ (၅) ပိဿာတိတိသာ ကျန်တော့သည်ကို အားလုံးမြင်ကြရပေတော့သတည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၂၂) ခို၊ ခွဲ၊ ဝမ်းဘဲ၊ ငါးကျပ်၊ စာတစ်မတ်

မောင်ဝ ဈေးသို့ရောက်သွားလေပြီ။ အဘိုးပေးလိုက်သော ငွေအစိတ် (၂၅-ကျပ်) နှင့် အကောင်အစိတ် (၂၅) ကောင်ရအောင် ဝယ်ပေးရတော့မည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ဝသည် . . .

ဈေးများသော ဝမ်းဘဲကို တစ်ကောင် ၅-ကျပ်နှင့် ၃-ကောင်

ခိုတစ်ကောင်ကို ၈-ပဲ (ငါးမူး) နှင့် ၁၈-ကောင်

စာတစ်ကောင်ကို ၄-ပဲ (တစ်မတ်) နှင့် ၄-ကောင်

ဝယ်ပြီးသောအခါတွင် သူ့လက်ထဲ၌ ငွေအစိတ် (၂၅-ကျပ်) ကုန်လေပြီ။ ထို့ကြောင့် . . .

အမည်	နှုန်း		ကောင်ရေ		ကျသင့်ငွေ
ဘဲ	၅-ကျပ်	×	၃	=	၁၅
ခို	၈-ပဲ	×	၁၈	=	၉
စာ	၄-ပဲ	×	၄	=	၁

ကောင်ရေပေါင်း ၂၅၊ ငွေပေါင်း ၂၅ ကျပေသတည်း။

မဒ္ဒီမစာပေတိုက်

အရှင့်သားလေ . . .

ယောကျ်ားတကာ၊ တတ်စရာကို၊ သိသာခြင်းရာ၊ မေးလျှောက်ပါအံ့။ ခိုမှာကား ခွဲ၊ ဝမ်းဘဲ ငါးကျပ်၊ စာတစ်မတ်ကို၊ မပြတ်နှေ့ညာ၊ ရောင်းဝယ်ကြသည်။ ၄က်လှ အစိတ်၊ ကြေးအစိတ်ကို၊ မဖိတ်မယွင်း၊ မယ့်သက်နှင်းကို၊ လျင်ပြင်းမကြာ၊ ဝယ်စမ်းပါဟု၊ ခြင်းရာသက်စုံ၊ မင်းယဉ်နုသည်၊ ယခုမကြာ ဝယ်စမ်းပါ။

မဒ္ဒီမစာပေတိုက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၄၈) ဆင်ကောင်ရေဘယ်လောက်လဲ

မောင်ဝသည် အဘိုးစကားကို အသေအချာ အစမှအဆုံး နားထောင်လိုက်သည်။ အိုင် (၃) အိုင်၊ တံတိုင်း (၅) ခု၊ ကျုံး (၇) ကျုံး၊ ဆင်အားလုံး အညီအမျှစီ ရှိနေကြသည် ဟူသဖြင့် သူသည် အဖြေကို ရှာ၍ အတိအကျရအောင် တွက်ချက်ကြည့်လိုက်သည်။ ထိုအခါ ဆင်ကောင်ရေပေါင်း (၁၀၅) ကောင်တိတိရှိသည်ကို အဖြေ ရှာ၍ ရသတည်း။

၁၀၅ ÷ အိုင် (၃) အိုင် = ၃၅ ကောင်။
၁၀၅ ÷ တံတိုင်း (၅) ခု = ၂၁ ကောင်။
၁၀၅ ÷ (၇) ကျုံး = ၁၅ ကောင်။

(၄၉) ရေတွင်းနှင့်ရေပုံးကြီး

အဘိုးပြောသော ရေပုံးကြီးနှင့်ရေတွင်းကို ကြိုးဘယ်နှစ်တောင်၊ ရေတွင်း ဘယ်နှစ်တောင်ဟု မောင်ဝမှာ အဖြေရှာရတော့မည်။ အဖြေကို ရပြန်တော့လည်း လွယ်လှပါကလားဟု မောင်ဝက တွေးမိရင်း . . .

"အဘိုးရေ . . . ရေတွင်းက သုံးတောင် အမြင့်ရှိတယ်။ ရေပုံးကြီးက လေးတောင် အရှည်ရှိတယ်။ မှန်တယ် မဟုတ်လား"

ဟု အားရပါးရ အော်လိုက်မိလေသတည်း။

မဇ္ဈိမစာပေတိုက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ဃ) နှင်းဆီပန်းပွင့်

သူဇာနှင့်ဖြူပြာ ညီအစ်မနှစ်ယောက်တို့ အတွေးနယ်ချဲ့ရလေပြီတည်း။ အိမ်မှ ခူးယူလာခဲ့သော ပန်းများအနက် အဘွားသည် ပန်းရှစ်ပွင့်ကိုယူ၍ ပထမဆုံးဘုရားဖြစ်သော ကကုသန်ကိုယ်တော်မြတ်အား ကပ်လှူသည်မှစ၍ ဆုတောင်းတိုင်း တစ်ဆတိုးပွားလာသော ပန်းများအား ရှစ်ပွင့်စီ အညီအမျှ လှူနိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် အဖြေကိုရှာကြရာ အချိန်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် သူဇာရော၊ ဖြူပြာပါ တစ်ပြိုင်တည်း ရကြသည်ဖြစ်သောကြောင့် အားပါးတရနှင့် သံပြိုင်ပင် အော်လိုက်မိကြလေသည်။

"အဘွားရေ . . . သူဇာတို့ အဖြေရပြီ . . . အဘွားလက်ထဲမှာ ပထမဆုံးရှိတဲ့ ပန်းပွင့်က (၁၅) ပွင့် မဟုတ်လား။ (၈) ပွင့်ကို ဘုရားကပ်လှူလိုက်တော့ (၇) ပွင့်သာ ကျန်တယ်။ အဲဒီ (၇) ပွင့်ကို ဆုတောင်းလိုက်တော့ (၁၄) ပွင့် ဖြစ်လာရော။ (၈) ပွင့်ကို ကောဏာဂုံ

ဘုရားမှာ ကပ်လှူလိုက်ပြန်တယ်။ ဒီတော့ (၆) ပွင့်ပဲ ကျန်တော့တယ် မဟုတ်လား . .။ အဲဒီ (၆) ပွင့်ကို ကဿပဘုရားရှေ့မှာ တစ်ခါ ဆုတောင်းလိုက်တော့ (၁၂) ပွင့် ဖြစ်လာပြန်ရော။ (၈) ပွင့်ကို ဘုရားကပ်တဲ့အခါမှာ (၄) ပွင့်ပဲ ကျန်တော့တာပေါ့။ အဲဒီ (၄) ပွင့်ကို ဂေါတမဘုရားရှေ့မှာ တစ်ခါထပ်ပြီး ဆုတောင်းလိုက်တာ (၈) ပွင့် ပွားတာပေါ့။ အဲဒီ (၈) ပွင့်လုံးကို တစ်ခါ ကပ်လှူလိုက်တော့ ဘုရားလေးဆူလည်း ပြည့်၊ အဘွားလက်ထဲမှာလည်း ပန်းလက်ကျန်မရှိ ဖြစ်ရော မဟုတ်လား . . ."

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ဏ) မရမ်းသီးချိုချို

ဖြူပြာက တွက်ကြည့်လိုက်သည်။ သူဇာပြောသည့်အတိုင်း ဆိုလျှင် သူတို့နှစ်ယောက်ပေါင်း မရမ်းသီးလုံးရေ (၃၂) လုံးရှိသည် ဟု ဆို၏။ အကယ်၍ ဖြူပြာ့ထံမှာရှိသော မရမ်းသီးထဲမှ (၁၀) လုံး ကို သူဇာကရမည်ဆိုလျှင် သူတို့နှစ်ယောက် အညီအမျှ ရှိချေမည် ဟု ဆိုသဖြင့် . . .

ဖြူပြာ့တွင် မရမ်းသီး - ၂၆ လုံး
သူဇာ့ထံတွင် မရမ်းသီး - ၆ လုံး
ပေါင်းလိုက်သော် - ၃၂ လုံး

အကယ်၍ ဖြူပြာသည် သူဇာအား မရမ်းသီး (၁၀) လုံးကို မျှ၍ပေးမည်ဆိုလျှင် တစ်ယောက် (၁၆) လုံးစီ အညီအမျှရှိကြမည် ဟူသော အဖြေကို ဖြူပြာ တွေ့လိုက်ရပေသတည်း။

(တ) မုန့်ပုစွန်

မုန့်ပုစွန်ကား တစ်လုတ်စာသာသာ ခပ်သေးသေး ဖြစ် သည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်မှယူလာစဉ်က ကျောက်ကာတစ်အုပ်အပြည့် နှင့် မုန့်ပုစွန်လုံးရေပေါင်း (၁၆၈) ခု ဖြစ်သည်။ တစ်ဝက်တိတိက ဆရာတော်ဘုရားက ဘုဉ်းပေးလိုက်ပြီးသောအခါ၌ မုန့်ပုစွန်ပေါင်း (၈၄) ခု ကျန်လေသည်။ ထို (၈၄) ခုကို ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါးက တစ်ဝက် တိတိ စားလိုက်ပြန်လျှင် မုန့်ပုစွန်ပေါင်း (၄၂) ခုသာ ကျန်တော့၏။ ထို (၄၂) ခုအနက် ကိုရင်က တစ်ဝက်တိတိ စားပြီးသောအခါ (၂၁) ခုသာ ကျန်တော့သဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားသည် (၃) ပါးလုံး အညီ အမျှ စားကြမည်ဟူသော စေတနာနှင့်ခွဲဝေလိုက်လေလျှင် တစ်ပါး (၇) ခုစီ စားကြရမည် ဖြစ်ပေသတည်း။

(ထ) တကာလေးတွေမိုးပေါ်မှ သင်္ချာစကားထာအတွက် အဖြေတစ်ပါတည်း ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၅) ပုစ္ဆာ စကား ထာ များ

(က) ထွက်ဖူးနှစ်ဆင့်ခံ

(ခ) ကားရားကောင်

(ဂ) တစ်၊ နှစ်၊ သုံး၊ လေး၊ အဖြေပေး

(ဃ) ပလပေါက်

ယင်းတို့အတွက် အဖြေများ တစ်ပါတည်း ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။

(င) ဖိနပ်စီးကြရအောင်

အစ်မကြီးနုနှင့် အလတ် စုတို့နှစ်ယောက်က စတင်၍ အတူတူ ဖိနပ်စီးကြသည်။ ပထမ (၁၀) ရက်တစ်ပတ်ပြည့်လေလျှင် မကြီးဖြစ်သူ နုက ခေတ္တရပ်နားပြီး အလတ် စုနှင့် အငယ် ဥတို့ကို တွဲဖက်စီးစေပြန်သည်။

ဒုတိယ (၁၀) ရက် တစ်ပတ်ပြည့်သောအခါ မလတ် စုသည် သူ၏အခွင့်အရေးဖြစ်သော ရက်ပေါင်း (၂၀) ပြည့်သွားပြီဖြစ်သောကြောင့် ရပ်နားလိုက်ရချေပြီ။ အငယ် ဥက (၁၀) ရက် ရသွားလေပြီ။

ထိုအခါ မကြီးနုသည် တစ်ဖန်ပြန်လာပြီးလျှင် အငယ် ဥနှင့်တွဲ၍ ကျန်သော တတိယပတ် (၁၀) ရက်ကို ဆက်စီးပြန်သောအခါ မလိုမပို အတိအကျ အားလုံးအညီအမျှပင် အမေ့စိတ်တိုင်းကျ ဖိနပ်စီးကြရပြီးဖြစ်လေသတည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၈) ဟိုဘက်ကမ်းကို ကူးကြမယ်။

မုဆိုးကြီး အကြံရလေပြီတည်း။ ပထမဦးဆုံး ဆိတ်ကို လှေပေါ်တင်ပြီး တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ပို့လိုက်သည်။ ထိုအခါ ဤမှာဘက်ကမ်းတွင် ကွမ်းထုပ်နှင့်ကျား ကျန်ရစ်ခဲ့ပေမည်။

ဒုတိယအခေါက်တွင် ကျားကိုတင်ပြီး တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ပို့လိုက်ပြန်သည်။ ထိုအခါ အပြန်ခရီး၌ လှေခွက်ချည်းသာ ကျန်တော့သည်ဖြစ်၍ ဆိတ်ကိုတင်၍ ပြန်ခေါ်လာလေသည်။

တတိယအခေါက်၌မူ ကွမ်းထုပ်ကိုတင်၍ ကျားထံသို့ ပို့လိုက်သည်။ စတုတ္ထအခေါက်မှသာလျှင် ဆိတ်ကိုခေါ်တော့မည်ဖြစ်၍ အားလုံးပင် အန္တရာယ်ကင်း ဘေးရှင်းကြတော့မည်ဖြစ်ပေသတည်း။

(၁၀) မီးရထားနှစ်စင်း

"ဖြူပြာသာ ဒီရထားတွေမှာ တာဝန်ရှိတဲ့သူဆိုရင် အခုလောက် ကြာအောင်ကို ရထားတွေ ရပ်နေရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီနေရာမှာ လက်ရုံးရည်လည်း မလိုပါဘူး။ နှလုံးရည်ပဲ လိုပါတယ်။ ဒီတော့ ဘယ်လိုလုပ်ကြရမယ်ဆိုတာကို ဖြူပြာ သေသေချာချာ ရှင်းပြပါ့မယ် . . . နားထောင်ကြပါ . . . "

"ရထားနှစ်စင်းဟာ တောင်နဲ့မြောက် တန်းနေတဲ့ လမ်းပေါ်မှာ ခေါင်းချင်းဆိုင်ပြီး ဆုံနေကြတယ် မဟုတ်လား။ သူတို့နှစ်စင်းဆုံနေတဲ့ လမ်းရဲ့ဘေးမှာလည်း ရေစုပ်စက်ကို သွားတဲ့ကန့်လန့်ဖြတ်လမ်းတိုကလေးတစ်ခုကလည်း ရှိနေတယ်ဆိုတော့ ဒီနေရာမှာ ပိုပြီးလွယ်သွားပါတယ် . . .

ဒီတော့ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုရင် ပထမအနေနဲ့ မော်လမြိုင်ကို သွားမယ့်ရထားက ရထား (၃၂) တွဲစာလောက် ဝေးဝေးနောက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကို ဆုတ်ပြီး ရွှေ့ပါစေ။ ရွှေ့သွားပြီးပြီဆိုတော့ ရန်ကုန်သွားမယ့် ရထားက ရှေ့ကိုတိုးပြီး ခုတ်မောင်းလာပါစေ။ ရေစုပ်စက်ကို သွားတဲ့ လမ်းတိုကလေးကို ကျော်သွားပြီဆိုတော့မှ ရန်ကုန်သွား ရထား လမ်းတိုကလေးထဲကို ရထားနောက်မြီးကိုဆုတ်ပြီး တွဲထိုးလိုက်ပါ။ တွဲပေါင်း (၃၂) တွဲတိတိ လမ်းတိုကလေးက ဆန့်တယ်ဆိုတော့ အဲဒီ့လမ်းတိုမှာ ရန်ကုန်သွားရထားတွဲလေးကို နောက်မြီးကစပြီး (၃၂) တွဲ ဖြုတ်ချန်ထားခဲ့ပြီး သူ့လမ်းကို ပြန်လာခဲ့ပါစေ။

တောင်နဲ့မြောက် တန်းထားတဲ့ မော်လမြိုင်-ရန်ကုန် သွား ရထားလမ်းပေါ်ကို ပြန်ရောက်လာတဲ့အခါမှာ ရန်ကုန်သွားရထားကို နောက်ကို ခပ်ဝေးဝေးဆုတ်ပြီး နေပါစေ။ ဒီအခါမှာ မော်လမြိုင် သွားရထားက ရှေ့ကိုတိုးမောင်းလာပြီး စောစောက ရန်ကုန်သွား ရထားနောက်မြီးက ဖြုတ်ချန်ထားခဲ့တဲ့ (၃၂) တွဲကို လမ်းတိုကလေး ဆီက ပြန်ချိတ်ပြီး ယူလာပါစေ။ ယူလာပြီးရင် အဲဒီ့မော်လမြိုင်သွား ရထားဟာ သူ ပထမရပ်နေခဲ့တဲ့ နေရာဟောင်းဆီကိုပဲ ပြန်သွားပြီး ရပ်နေပါစေ။

ရန်ကုန်သွားရထားဟာ တစ်ခါထပ်ပြီး စောစောကလိုပဲ လမ်းတိုကလေးရှိတဲ့နေရာကို မောင်းလာပြီး လမ်းတိုကလေးထဲကို ခဏဝင်ခိုနေလိုက်ပါ။ အဲဒီတော့ ရထားလမ်းပေါ်မှာ ရှင်းသွားပြီ မဟုတ်လား။ အဲဒီ့ရထားလမ်း ရှင်းသွားပြီဆိုတော့မှ မော်လမြိုင်သွား ရထားဟာ မောင်းထွက်ပြီးလာပါ။ ရေစုပ်စက်ရှိတဲ့ လမ်းတိုကလေး နေရာက လွန်သွားတဲ့အခါမှာ စောစောက နောက်မြီးမှာ ချိတ်ပြီး ယူလာခဲ့တဲ့ ရန်ကုန်သွားရထားတွဲ (၃၂) တွဲကို လမ်းပေါ်မှာ ဖြုတ်ချ ချန်ရစ်ထားခဲ့ပြီး သူ့လမ်းကိုသူ ဖြောင့်ဖြောင့်မောင်းသွားပေရော့။

ဒီတော့မှ ရန်ကုန်သွားရထားဟာ ခဏခိုဝင်နေတဲ့လမ်းကို

ကလေးထဲက ပြန်ထွက်လာပြီးတော့ မော်လမြိုင်ရထားက ဖြုတ်ချ ထားခဲ့တဲ့ သူ့တွဲ (၃၂) တွဲကို နောက်ပိုင်းက ပြန်ချိတ်ယူပြီးတော့ ရန်ကုန်ကို ဆက်မောင်းသွားနိုင်ပြီ မဟုတ်လား။ ရထားတွဲ (၃၂) တွဲဟာ ရှေ့နဲ့နောက် နေရာပြောင်းသွားတာကလွဲရင် ဘာမှ မပင် ပန်းပဲနဲ့ ကိုယ့်လမ်းကိုယ် သွားနိုင်ကြပြီပေါ့။ ကိုင်း . . . ဖြုပြောပြော တာ ရှင်းကြတယ် မဟုတ်လား . . .”

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၈) ခွတ်ချရန်ခက်ပါဘိ

သူဇာသည် အရှေ့အရပ်မှလာရသူ ကိုမေတ္တာနှင့်အနောက်အရပ်မှလာရသူ ကိုသစ္စာတို့နှစ်ယောက်ကို အဘွားကျေးဇူးဖြင့် တစ်ယောက်ယောက်ကို ဆွတ်ခူးနိုင်ပေတော့မည်။ အဘွားက . .

"ငါ့မြေးရဲ့ . . ဘယ်သူဟာဖြင့် ငါ့မြေးအပေါ်ကို အနစ်နာခံပြီး သွားလာဆက်ဆံရတယ်။ ဒုက္ခနဲ့အရင်းတည်ပြီး ချစ်ရ၊ ခင်ရတယ်ဆိုတာကိုသာ တွေးပြီး ရွေးချယ်ပေတော့ကွယ် . . ."

ဟု သူဇာ၏ မီးခဲပြာဖုံးဖြစ်နေသော မထွေးနိုင်၊ မမျိုနိုင်၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်ဖြစ်နေသောစိတ်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်းရအောင် သတိပေးခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် သူဇာသည် ဆရာနှစ်ယောက်ဖြစ်သည့် ကိုမေတ္တာနှင့်ကိုသစ္စာတို့အား အတွေးနှင့်ဒေးကာ ကြည့်စမ်းလိုက်လေသည်။

အရှေ့အရပ်မှလာသော ဆရာကိုမေတ္တာသည် ထွက်ပြူဆဲနေမင်းကြီးအား ကျောခိုင်းလျက် အေးချမ်းသာယာသော ခရီးစဉ်ဖြင့် သူချစ်သော မိန်းကလေးသူဇာ့ထံသို့ နေ့စဉ်အချိန်မှန် လာနိုင်ခဲ့လေသည်။

အပြန်ခရီး၌လည်း ဆရာကိုမေတ္တာသည် အနောက်တောင်စောင်းသို့ ဝင်အောင်းသွားပြီဖြစ်သော နေမင်းကြီးအား ကျောပေး

ထွက်ခွာလာခဲ့ရသဖြင့် သူ့ဘဝသည် ထာဝစဉ် ကြည်အေး၍ အရွှင်ဆေးသာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

အနောက်အရပ်မှလာသော ဆရာကိုသစ္စာသည်ကား ဆရာကိုမေတ္တာနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ခံစားရရှာသည်။ အကြောင်းသော်ကား ဆရာကိုသစ္စာသည် သူချစ်သော မိန်းကလေးထံသို့ သွားလာဝင်ထွက် ဆက်ဆံရသည်မှာ အပန်းကြီးလှဘိ၏။

ချစ်သော မသူဇာ၏ ရွှေမျက်နှာ သော်တာလကို ရွှင်ရွှင်ပျပျ မြင်ရပါမည့်အရေးအတွက် ဆရာကိုသစ္စာခမျာ ထွက်ပြူစနေမင်း၏အပူဒဏ်ကို မျက်နှာပေးကာ မပူနိုင်၊ မလောင်နိုင်ပဲ လှမ်းခဲ့ရသည်။ သွားခဲ့ရသည်။ ဆက်ဆံခဲ့ရသည်။

အပြန်ခရီးဆိုလျှင်လည်း ဆရာကိုသစ္စာသည် ဝင်လုဆဲဆဲနေလုံးအရှိန်ဒဏ်ကို မျက်နှာအပ်လျက် သွားရပြန်ချေသည်။ သို့သော် သူ့ဘဝ၌ သူချစ်သော မသူဇာနှင့်သာ တွေ့ရပါမည်ဆိုလျှင် ပူရမည်လည်း မသိ၊ လောင်ရမည်လည်း မသိ။ ချစ်သည့်ဇောဖြင့်သာ မြေပြင်ကိုပင် သင်ဖြူးအမှတ်နှင့် ထပ်မနား လှမ်းခဲ့ရသည်ချည်းပင်။

"အဘွား . . . သူဇာတော့ အနောက်အရပ်က လာရတဲ့ ဆရာကိုသစ္စာဟာ အရှေ့အရပ်ကလာရတဲ့ ဆရာကိုမေတ္တာထက်ကို သူဇာ့အပေါ် ဒုက္ခနဲ့အရင်းတည်ပြီး ဆက်ဆံရတယ်ဆိုတာကို တွေးမိလို့ ဆရာကိုသစ္စာရဲ့မေတ္တာကိုပဲ . . ."

အဘွားသည် ရှက်သွေးလျှမ်း၍ နှင်းဆီသွေး ဖျန်းသွားသော သူဇာ၏မျက်နှာကလေးကို ကြည့်လိုက်ရင်းက . . .

"ကောင်းပါလေ့တော် . . ."

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၅၂) ဘီလူး (၃၀) နှင့် မင်းသား (၃) ယောက်

နောင်တော်ကြီး ဝဏ္ဏကုမ္မာသည် ညီတော်၊ နောင်တော် နှစ်ပါးအားကြည့်ကာ . . .

"ညီတော်တို့ . . . နောင်တော်တို့နှင့်အတူ ဘီလူး (၃၀) တို့အလယ်ကို ဘေးအန္တရာယ်မရှိအောင် နေရာယူကြစို့ရဲ့ . . ."

ဟု ဆိုလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘီလူး (၃၀) ဟူသော အလယ်၌ မင်းသားညီနောင် (၃) ပါးကို ပေါင်းလိုက်သော် သင်္ချာအရေအတွက်အားဖြင့် (၃၃) ရလေ၏။ ထို (၃၃) ကို ဗျည်း (၃) လုံးဟူ၍ မှတ်ပါလေ။

ဗျည်း (၃၀) အကြားသို့ ဗျည်း (၃) လုံးသည် ဘေးအန္တရာယ်မရှိအောင် နေရာယူသည်ဟုဆိုလျှင် 'နဘယ်' ဘေးမရှိဟူသော စကားအတိုင်း နေရာယူရပါမည်။ ထို့ကြောင့် 'က' ကြီးမှစ၍ 'အ'

အထိ ရေတွက်သွားသောအခါ 'ဏ' နေရာမှာ တစ်ယောက်က နေရာယူပါမည်။ 'ဘ' နေရာမှာ တစ်ယောက်က နေရာယူပါမည်။ 'ရ' နေရာမှ တစ်ယောက်က နေရာယူရပါမည်။ အားလုံး ဗျည်း (၃၃) လုံးပြည့်သွားသောအခါ တစ် နှစ် သုံး လေး စသည်ဖြင့် မည်သို့ပင် ရေတွက်သော်လည်း နေရာယူထားသော 'ဏဘရ' နေရာသုံးခုအား တစ်ဆယ်ဂဏန်း မကျတော့ပေ။

မှတ်ချက်။ ။ စာလုံးအမှန်သည် 'နဘယ်' ဖြစ်သော်လည်း နေရာယူသောအခါ၌မူ 'ဏ ဘ ရ' ဟူ၍ ယူရမည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၂၂) ဝါးတစ်ရာ 'မ' ကိုးခေါက်

မောင်ဝသည် တစ်နေ့လုံး တစ်ညလုံး ဝါးလုံး (၁၀၀) ကို 'မ' ကိုးခါကျအောင် ရေတွက်ရင်း ဦးလေးစံတုတ်၏ ကိုယ်စား ဖောင်ဖွဲ့နေမိလေသည်။ ဦးလေးစံတုတ်အနေဖြင့် ဝါးလုံးတစ်ရာကို 'မ' ကိုးခါကျအောင် ရေတွက်၍ရနိုင်စေရန် ဖောင်ဖွဲ့နိုင်မည်။ မဖွဲ့နိုင်မည်ဟု မသိရပေသည့် မောင်ဝအနေနှင့်မူကား အလွန်စိတ်ပူနေမိ၏။

အဘိုးသည် မရနိုင်သောအဖြေကို လုံးဝမမေးခဲ့။ ရနိုင်မည့်အဖြေ၊ ထွက်နိုင်မည့်အဖြေသာ ဖြစ်ရပေမည်ဟု မောင်ဝ အတပ်တွေးမိကာ အဖြေကိုသာ ထပ်တလဲလဲ ရှာမိရင်း ဝါးလုံးတစ်ရာကို 'မ' ကိုးခါရအောင် ရေတွက်လျက် မအိပ်မနေ ဖောင်ဖွဲ့နေတော့၏။

လိုလျှင်ကြံဆနည်းလမ်းရ ဟူသကဲ့သို့ နောက်ဆုံး၌ မောင်ဝသည် အဖြေကိုရသောကြောင့် အဘိုးထံသို့ပြေးကာ သူ့ အယူအဆအား တင်ပြလိုက်လေသည်။

"အဘိုး . . . ကျွန်တော် တွက်လို့ရပြီ . . . ဝါးဖောင်ကို ဖွဲ့နိုင်ပြီ အဘိုး . . ."

"ဟေ . . . ဟုတ်ရဲ့လားကွယ့်။ ကိုင်း . . . ဒါဖြင့် ဆိုစမ်း ငါ့မြေး . . ."

အဘိုးကလည်း 'အာဂ ငါ့မြေး' ဟူသော အနေနှင့် ပီတိစိမ့်သောဟန် ပေါ်လွင်နေသည်။

"ဝါးလုံးကို (၁၁) လုံးစီခွဲပြီး (၉) ခါတိတိ ယူလိုက်ရင် ဝါးလုံးပေါင်း (၉၉) လုံး ရရောမဟုတ်လား အဘိုး . . . ကျန်တဲ့တစ်လုံးကိုတော့ နဖားဖောက်သီပြီး ဖောင်ဖွဲ့ရမယ်လေ။ ဒီတော့မှလည်း မြစ်ကို စုန်ဆင်းဖို့ ဖောင်ဖြစ်လာမယ် မဟုတ်လား။ အဘိုးပြောတဲ့အတိုင်း အားလုံး 'မ' ချည်းပဲနော် အဘိုး . . ."

ခါးကုန်းနေပြီဖြစ်သော အဘိုးသည် ပီတိဖုံးသောမျက်နှာဖြင့် တပြုံးပြုံးရွှင်လျက် ရှိနေချေပြီတည်း။

(၄) နန်းဓလေ့။

(၅) ရှင်အောင် ရှင်ယျ ရှင်ဦးတို့အတွက် အဖြေမှာ တစ်ပါတည်း ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၆) မုံမြင် စကား ထာ များ

(က) သစ္စာရှင် မည်သူနည်း

သူဌေးသမီး၊ မင်းသား၊ ညောင်စောင့်နတ်၊ ခိုးသူ၊ ခင်ပွန်းသည်လင်၊ ဤငါးဦးတွင် မည်သူသည် သစ္စာရှင်ဖြစ်သနည်း ဟူရာတွင် . . .

ရှေးသရောအခါ သက်ဿနဂိုရ်ပြည်တွင် မဟာဗြာဟ္မဏ၊ မန္တြီမဗြာဟ္မဏ၊ ခုဒ္ဒဗြာဟ္မဏ၊ စူဠဗြဟ္မဏ ဟူ၍ ပုဏ္ဏားလေးယောက်တို့ ရှိကြလေ၏။

တစ်နေ့သ၌ ဤပုဏ္ဏားလေးယောက်တို့သည် မြစ်ဆိပ်တစ်ခု၌ ရေအတူချိုးကြသောအခါ တစ်ယောက်လျှင် ရွှေဒင်္ဂါးပြား ရေ (၁၀၀) စီရှိသည်တို့အား တစ်ပေါင်းတစ်စုတည်း ထားခဲ့ကြလေ၏။ သို့ရာတွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်သော ပုဏ္ဏားမှာမူ သူ၏အစုဖြစ်သည့်

ရွှေဒင်္ဂါး (၁၀၀) ပြားကို အကောက်ကြံ၍ အများနှင့်ရောစုမထားပဲ တစ်နေရာ၌ ဝှက်ထားလိုက်လေ၏။

အားလုံးရေချိုးပြီးကြ၍ ကမ်းသို့ရောက်လေလျှင် အငယ်ဆုံးပုဏ္ဏားသည် သူ၏ဥစ္စာပျောက်သွားသည်။ မည်သူ့ပစ္စည်းမျှ မပျောက်ပါပဲလျက် ဤနေရာသို့ တစ်ပါးသူလည်း မလာနိုင်။ ထို့ကြောင့် သူပျောက်ဆုံးနေသော ဥစ္စာအတွက် စု၍ခွဲဝေပေးရမည်ဟု ကျန်သော ပုဏ္ဏားလေးယောက်အား တောင်းဆိုလေသည်။ ပုဏ္ဏားတို့ကလည်း ငါတို့လေးယောက်ထားကြရာတွင် သင့်တစ်ယောက်တည်း ရွေး၍ပျောက်ရသည်ကို ငါတို့ အဘယ်ကြောင့် ပေးရမည်နည်း . . . ”

ဟု ဆို၍ ရွာသူကြီးထံ ရောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုအခါ တရားသူကြီးက . . .

“သင်တို့လေးဦး ဥစ္စာထားကြရာတွင် တစ်ယောက်၏ဥစ္စာ ရွေးချယ်ပျောက်ဆုံးရသည်မှာ မဖြစ်စကောင်း။ ထို့ကြောင့် ကျန်သောဥစ္စာကို လေးဦးအညီအမျှ ဝေကြရမည် . . . ”

ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်လေ၏။ ပုဏ္ဏားသုံးယောက်တို့ မခံနိုင်လေ၍ မြို့ဝန်ထံသို့ ရောက်ကြပြန်သည်။ မြို့ဝန်ထံမှတစ်ဆင့် အမတ်ကြီး၊ အမတ်ကြီးမှတစ်ဆင့် ပြည့်ရှင်မင်းကြီး စသည်ဖြင့် ရောက်သွားသောအခါ ပြည့်ရှင်မင်းကြီးကလည်း ရွာသူကြီးကဲ့သို့ပင် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ပေးပြန်၏။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားသုံးယောက်တို့ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကြပြန်သောကြောင့် ပညာရှိအမတ်ကြီး၏သမီး စန္ဒာကုမာရီထံသို့ ရောက်လေ၏။ ထိုအခါ စန္ဒာကုမာရီသည် ပုဏ္ဏားလေးယောက်အား မျက်နှာစုံညီ အတူခေါ်ယူပြီးလျှင် . . .

“ဆရာတို့ . . . ဥပမာအနေဖြင့် ကျွန်မ စကားဆိုပါအံ့၊

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

နားထောင်ကြပါလော့ . . . "

ဟု အစချီကာ ဆိုခဲ့ပြီးသော သစ္စာရှင်မည်သူနည်းဟူသည့် ပုံပြင်စကားထာအား ပြောပြလေ၏။ ပုံပြင်ဆုံးလေလျှင် အမတ်ကြီး၏သမီး စန္ဒာကုမာရီသည် . . .

"ဆရာတို့ အခု ကျွန်မပြောသောပုံပြင်တွင် သစ္စာရှင်သည် မည်သူဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါမည်နည်း . . . "

ဟု မေးလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ ပထမပုဏ္ဏားသည် မင်းသားကို သစ္စာရှင်ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ အကြောင်းသော်ကား မင်းသားသည် ရလာသော ပန်ဦးပန်ခွင့်ကို ပယ်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။

ဒုတိယပုဏ္ဏားသည်ကား ညောင်စောင့်နတ်ကို သစ္စာရှင်ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ အကြောင်းသော်ကား ယောကျ်ားတို့၏ စိတ်သည် အလွန်စောင့်နိုင်ခဲဘိ၏။ ယခု ရုက္ခစိုးသည် စိတ်ကိုနိုင်အောင် စောင့်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏ဟု ဆိုသည်။

တတိယပုဏ္ဏားသည်ကား ခင်ပွန်းလင်ဖြစ်သူကို သစ္စာရှင်ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ အကြောင်းသော်ကား အလွန်စင်ကြယ်စွာသော ပတ္တမြားကို ဆေးသောရေနှင့်တူသည်ဖြစ်၍ အာရုံ၌ မတင်မငြိပဲ မယားအား ခွင့်ပေးလိုက်သောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။

ပုဏ္ဏားအငယ်ဆုံးသည်ကား သူခိုးကြီးကို သစ္စာရှင်ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ အကြောင်းသော်ကား ခိုးသူတို့၏သဘောသည် အသက်ကိုစွန့်၍ အသက်မွေးကြရသူများ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ အသက်စွန့်ကာ အသက်မွေးနေသူဖြစ်ပါလျက် အဝတ်တန်ဆာကိုလည်း မမက်၊ ဥစ္စာ ရွှေငွေကိုလည်း မတပ်စွန်း၊ ပယ်လွှတ်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏ဟု ဆိုသည်။

ထိုအခါ အမတ်ကြီးသမီးသည် သူ၏အခြွေအရံတစ်ဦးအား

"အစ်မကြီး . . . ပုဏ္ဏားလေးယောက်တို့တွင် အငယ်ဆုံးပုဏ္ဏားသည် ခိုးသူကို သစ္စာရှင်ဟု ဆိုပေသည်။ သူ၏အဆိုကို ထောက်၍ သူသည်ပင်လျှင် ပျောက်သောဥစ္စာကို လက်ဝယ်ထားရှိသူ ဖြစ်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် အစ်မကြီးသည် ပုဏ္ဏားအငယ်ထံသို့ သွားကာ ဤစကားကို ပြောပါ . . . "

ဟု မှာကြား၍ လွှတ်လိုက်လေ၏။ အခြွေအရံသည်လည်း ပုဏ္ဏားငယ်ထံသို့ ရောက်လေလျှင် . . .

"အရှင်ပုဏ္ဏားသုံးယောက်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် ပညာနည်းသော လူမိုက်များသာ ဖြစ်ကြသည်။ အရှင်သာ ပညာရှိပေစွ။ အရှင့်မှာလည်း ဇနီး မရှိ။ ကျွန်မမှာလည်း ခင်ပွန်း မရှိ။ ကျွန်မတို့နှစ်ဦး ခင်ပွန်းပြုရသော် ကောင်းပေမည်။ ကျွန်မ၏ဖခင်အမတ်ကြီးကိုလည်း ကျွန်မ ကြောက်ရွံ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မနှင့်အရှင်တို့ အတူနေနိုင်ရန် အဝေးသို့ ပြေးကြပါစို့။ အရှင့်မှာ အသက်မွေးရန် ဥစ္စာရှိပါသလော . . . "

ဟု ဖြားယောင်းလိုက်လေ၏။ ပုဏ္ဏားငယ်သည်လည်း ဝမ်းမြောက်စွာနှင့် . . .

"ချစ်နှမ . . . မကြောင့်ကြပါနှင့် . . . ငါ့မှာ ဥစ္စာရှိပါသည်။ ပျောက်သည်ဟု ဆိုပြီး ငါ့လက်မှာ ဝှက်ထားပါ၏။ သူတို့ထံမှ နောက်ထပ်တစ်စု ရအောင် ငါကြိုးစားနေပါသည် . . . "

ဟု ဖြေလိုက်သည်။ အခြွေအရံမသည်လည်း သူ၌ဝှက်၍ ပါလာသော ဥစ္စာအနည်းငယ်ကိုပြ၍ . . .

"အရှင် . . . ကျွန်မမှာ ဒီမျှဥစ္စာ ပါပါသည်။ အရှင့်ဥစ္စာနှင့် အတူရော၍ထားရန် ကျွန်မကို အပ်ပါလော့ . . . "

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု တောင်းလျှင် ပုဏ္ဏားသည်လည်း 'မ' ၌ တပ်မက်သော စိတ်ဖြင့် ယုံကြည်လေသောကြောင့် ရွှေဒင်္ဂါးပြားရေ (၁၀၀) ကို အပ်နှံလိုက်လေသည်။

ဤနည်းဖြင့် ပုဏ္ဏားသုံးယောက်လုံးထံမှ ဥစ္စာထုပ်အား လှည့်ဖြား၍တောင်းလေလျှင် အသီးသီးရကြလေကုန်၏။ ထို့နောက် ရထားသော ဥစ္စာထုပ်များနှင့်အတူ အမတ်ကြီး၏သမီး စန္ဒာကုမာရီသည် ပုဏ္ဏားလေးယောက်အားခေါ်၍ ပြည့်ရှင်မင်းကြီး၏ရှေ့သို့ ဝင်လေ၏။ မင်းရှေ့သို့ရောက်သောအခါ စန္ဒာကုမာရီသတို့သမီးသည် . . .

"ယခုအဖြစ်အပျက်သည် စဉ်းလဲ၍ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလှပါပေ၏။ ပုဏ္ဏားလေးယောက်သည် ပညာရှိအချင်းချင်းလည်း ဖြစ်ကြပါပေသည်။ သို့သော် ပုထုဇဉ်တို့၏သဘောကား လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့၏ ကျွန်ဖြစ်ချေကုန်၏။ သောတဝိညာဉ်သည် စက္ခုဝိညာဉ်ကို တိုက်တွန်း၏။ စက္ခုဝိညာဉ်မြင်လေလျှင် မနောဝိညာဉ်အား တိုက်တွန်း၏။ ထိုသို့ တိုက်တွန်းသောကြောင့် ကာယကံမှုကို ပြုကြလေ၏။ ထိုကာယကံမှုကိုပြုလေလျှင် ပညာမှ ယုတ်ကြလေတော့၏။ ပညာမှယုတ်သောအခါ အဆင်အခြင်မရှိ။ မကောင်းမှုကို ပြုကြတော့၏။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ခိုင်မြဲစွာ ကျကုန်တော့ချေမည် . . ."

ဟု ဆိုလျက် သူ့ထံမှာရောက်ရှိထားသည့် ဥစ္စာလေးထုပ်အား ပြည့်ရှင်မင်းရှေ့သို့ချလိုက်ကာ . . .

"ဥစ္စာရှင် ယူလေတော့ . . ."

ဟုဆို လိုက်လေသတည်း။ ပုဏ္ဏားသုံးယောက်တို့သည် သူတို့၏ဥစ္စာများကို ယူလိုက်ကြလျှင် ကျန်သောဥစ္စာကို ပုဏ္ဏားငယ်က

မချိုမခါးပေတိုက်

ကောက်ယူလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ ပြည့်ရှင်မင်းက . . .

"ပုဏ္ဏားငယ် . . . သင့်ဥစ္စာ ပျောက်သွားပြီဟု ဆိုခဲ့လျက် . . . ယခု ဥစ္စာကို အဘယ်အရပ်မှရလေသနည်း . . ."

ဟု ဆိုလိုက်လျှင် အမတ်ကြီးသမီးသည် . . .

"ဩော် . . . အရှင်မင်းကြီး . . . ယခင်အခါက သူ၏ဥစ္စာကို သူပင် ဝှက်ထားခဲ့ချေသည်။ ယခုသော် သူ၏ဥစ္စာကို သူကိုယ်တိုင် ညွှန်ပြလိုက်ချေပြီ . . ."

ဟု ဆိုလိုက်သည်။ လေးယောက်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း မိမိတို့၏ဥစ္စာအစုအား အသီးသီးယူဆောင်ကာ ပြန်ကြလေတော့သတည်း . . .။

မချိုမခါးပေတိုက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(ခ) ကျေးဇူးရှင် မည်သူနည်း

မြွေပါ၊ ကြောင်၊ ခွေး သုံးကောင်တို့သည် အချင်းချင်း မိမိသာ ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ငြင်းခုန်ကြလေလျှင် နောက်ဆုံး၌ မဒရာဇ်ပြည်မှ ဘုရင့်သမီးတော်ထံသို့ အဆုံးအဖြတ်ကို နာခံရန် ရောက်ကြလေကုန်သတည်း။

ထိုအခါ ဘုရင့်သမီးတော်သည် မြွေပါ၊ ကြောင်၊ ခွေးတို့အား အတူနေထိုင်စေလျက် . . .

"မြွေပါယူခဲ့သော ပစ္စည်းသည် ချမ်းသာကြွယ်ဝ ကုံလုံစေသည်မှာ မှန်ပါ၏။ ကြောင်ကတစ်ဖန် ပြန်လည်ဆောင်ကြဉ်းပေး၍ ကျေးဇူးများသည် ဆိုခြင်းမှာလည်း မှန်ပါ၏။ သို့သော် ခွေးသည် သင်တို့နှစ်ဦးထက် ထူးကဲစွာ စည်းစိမ်ကိုလည်း ခိုင်မြဲစေရန် စောင့်ပေ၏။ ထိုစည်းစိမ်ထက် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော သူဌေးသား၏အသက်ကိုလည်း ရှည်စေခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ခွေးသည်သာလျှင် သင်တို့အထဲ၌ ပိုမို၍ ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်ထိုက်ပါပေသည် တကား . . ."

ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသတည်း။

(ဂ) ဖူးစာရှင် မည်သူနည်း

သူဌေးသားသုံးယောက်တို့သည် အချင်းချင်း ငြင်းခုန်ခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိ။ အဆုံးအဖြတ်ကို ခံယူကြမည်ဟုဆိုကာ သုဓမ္မစာရီမင်းသမီးထံသို့ ရောက်သွားကြလေ၏။

ထိုအခါ မင်းသမီးသည် သူဌေးသားသုံးယောက်၏အပြောစကားများအား အသေအချာ မှတ်သားစေ၍ . . .

"မောင်တို့သုံးယောက်လုံး၏စကားကိုကြားရချေပြီ။ ကျွန်ုပ်ဆုံးဖြတ်မည်ကို နာခံကြပေတော့။ သူဌေးသား တစ်ယောက်သည် သူ၏ကတိအတိုင်း သူဌေးသမီးကို သင်္ဂြိုဟ်၍သွားလေပြီ။ သူဌေးသားတစ်ယောက်ကလည်း သူ၏ကတိအတိုင်း သူဌေးသမီး၏အရိုးကို ထုပ်ပိုး၍ လွယ်သွားလေပြီ။ ကျန်သူဌေးသားတစ်ယောက်မှာမူကား သူ၏ကတိအတိုင်း လုပ်တိုင်း၌စောင့်ကျန်နေရစ်ခဲ့၏။

သူဌေးသားသုံးယောက်အနက် လုပ်တိုင်း၌စောင့်နေရသောသူသည် ဆွေ (၇) ဆက်တိုင်တိုင် ယုတ်ညံ့ခြင်းကို ခံရ၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထို့ကြောင့် ထိုသူဌေးသားစောင့်နေရသည့်အခိုက်တွင် သူဌေးသမီးသည် အသက်ရှင်လာသည် ဖြစ်၏။ အကယ်၍ သူဌေးသမီး အသက်ရှင်၍မလာလျှင်မူ သူဌေးသား၏တစ်သက် လုပ်တိုင်း၌သာ နေရချေတော့မည်။

သို့အတွက် သေအတူရှိနေသူသာလျှင် ရှင်ဖက် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်၍ သူဌေးသမီး၏ဖူးစာရှင်သည် သင်္ချိုင်း၌စောင့်ရှောက်နေရသော သူဌေးသားသာလျှင် ဖြစ်စေရမည် . . . ”

ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသတည်း။

(ဃ) အကြီးဆုံး မည်သူနည်း

ဆင်သုံးကောင်ပါသော အထုပ်ကို ကိုမိုးကုန်းသည် လက်နှင့်ဆွဲကိုင်ရ၏။ ငှက်ဆင်သည် နှုတ်သီးဖြင့် ကိုက်ချီရ၏။ အဖျိုတော်သည် လက်နှင့်ကော်ထုတ်၍ ပစ်ရ၏။ မအိမ်မြဲသည် နှာခေါင်းထဲသို့ ဝင်သွားရ၏။ ဘုရင့်သမီးတော်မှာမူကား သူ၏မျက်လုံးထဲ၌ အမှိုက်စကလေးဝင်သွားသည်ဟု အထင်ရှိကာ မျက်လုံးခိုးလိုးခုလု ရှိရုံသာဖြစ်သောကြောင့် ဤပုံပြင်တွင် ဘုရင့်သမီးတော်သာလျှင် အကြီးဆုံး ဖြစ်ပေသတည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၈) သင် မည်သို့ ဆုံးဖြတ်မည်နည်း

အမတ်ကြီး၏သမီးသည် သူ၏ရှေ့တူရူတွင် ရှိနေကြသော သူဌေးသား ပေတလုလင်နှင့် သူဌေးသမီးတို့အား စူးစိုက်စွာကြည့်လိုက်လေသည်။ ထိုသူ သုံးဦးတို့ကလည်း မည်သို့ ဆုံးဖြတ်မည်ဟု စိတ်စောလျက် ငံ့နေကြဘိသည်။ အမတ်ကြီး၏သမီးသည် အမှုသည် သုံးယောက်လုံး၏စကားများကို စာချီအား စာရေးစေပြီးသော် အမှုသည်များနှင့်တကွ မင်းကြီး၏ရှေ့သို့ ဝင်ကြလေ၏။

ပြည့်ရှင်မင်းကြီးသည်လည်း စာချီဆိုသည့်အတိုင်း ဟုတ်မှန်သည်။ မမှန်သည်ကို အမှုသည်တို့အား မေးလေလျှင် ဟုတ်မှန်ပါသည်ဟု ဖြောင့်ဆိုကြလေ၏။ ထိုအခါ ပြည့်ရှင်မင်းကြီးသည် . . .

"ပေတလုလင်သည် လင်အစစ် မဟုတ်ပါပဲလျက် လင်အယောင်ဆောင်ထားသောကြောင့် အသက်သေရန် သင့်ပေသည်။

သို့သော် ချမ်းသာခွင့်ပေးလိုက်မည်။ လွှတ်စေ။ သူဌေးသားသည် များစွာသော စည်းစိမ်ချမ်းသာရှိလျက် သစ္စာကို မဖျက်၊ လင်ရင်းအမှန် ဖြစ်ပေသည်။ သူဌေးသမီးမှာမူကား လင်အရင်းကို သစ္စာဖျက်ကာ ကန့်ကွက်သည်ဖြစ်သောကြောင့် မှည့်လေပြီးသော သစ်သီးသည် အညာမှကြွေလေလျှင် အညာသို့တစ်ဖန် ပြန်မရောက်လေသကဲ့သို့ အမိဝမ်းမှဖွားလေပြီးသောသားသည် အမိဝမ်းသို့ ပြန်၍ မဝင်နိုင်သကဲ့သို့ ဟူသော သူ၏ညွှန်ပြီးသော စကားပမာကဲ့သို့ အကျင့်ပျက်သူ ဖြစ်ပေသည် . . ."

ဟု ဆုံးမစကားပြောကြား၍ အမှုသည်တို့အား လွှတ်လိုက်လေတော့သတည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မိုဒြမ်း ကိုးကားသော စာအုပ်များ

(၁) မဟောသဓာ ဇာတ်တော်ကြီး
(၂) မဟာဇနက ဇာတ်တော်ကြီး
(၃) ဓမ္မပဒဇာတ်တော်ကြီး (၇)
(၄) တကောင်းရာဇဝင်
(၅) ရှင်သီလဝံသ အမေးအဖြေ
(၆) ခုံတော် မောင်ကျဘမ်း
(၇) မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း (တွဲ ၃-၆)
(၈) ကဝိ ဘရတီကျမ်း (ဒု)
(၉) မုံရွေးမှတ်စု
(၁၀) ဂီတရောဝါဒပျို့
(၁၁) မာတောဝါဒပျို့
(၁၂) မြန်မာ့ဂုဏ်ရည်
(၁၃) သုဿောဓိတ မဟာရာဇဝင် (က)
(၁၄) ဦးကုလား မဟာရာဇဝင် (ပ)
(၁၅) ကာလီဒါသ လျှောက်ထုံး
(၁၆) မာမဝ နိဒါန်းကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

(၁၇) ဥတုဘောဇနသင်္ဂဟကျမ်း
(၁၈) သုတေသန သရုပ်ပြ အဘိဓာန်
(၁၉) သမန္တ စက္ခုဒီပနီ (ပ)
(၂၀) ကဗျာ့ကြေးမုံ ပိဋကတ်ကြေးမုံ
(၂၁) သင်္ဂဇာ စကားပုံပေါင်းချုပ်
(၂၂) ရွှေဘုံနိဒါန်း
(၂၃) ဗဟုသုတဟင်းလေးအိုး
(၂၄) နှောင်းဖြစ်စာတမ်း
(၂၅) ရှေးဖြစ်စာတမ်း
(၂၆) ဘိုးဘေးမှတ်တမ်း
(၂၇) အမိကျေးဇူး
(၂၈) မာဃဒေဝလင်္ကာသစ်
(၂၉) ယဉ်ကျေးမှုစာစောင်
(၃၀) လူထုပညာ စာစောင်များ
(၃၁) သုဓမ္မစာရီဖြတ်ထုံး
(၃၂) မဏိရတနာပုံကျမ်း

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ရှေးခေတ် ရှေးအခါက
ရွှေနန်းတော်ထဲတွင်လည်း ရွှေနန်းတော်အလျောက်၊
ကျေးလက်တောရွာများတွင်လည်း ကျေးလက်တောရွာအလျောက်၊
လုလင်ပျို လုံမပျိုတို့သည် မြန်မာစကားထာ ဖွက်ဆိုကြသော အလေ့ကို
စွဲစွဲမြဲမြဲ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။
သို့ရာတွင်
စကားထာများကို စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့အနေနှင့်
မည်သည့်ပညာရှိ သုတေသီတစ်ဦးတစ်လေကမျှ
မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သည်ဟူ၍ မရှိခဲ့သောကြောင့်
အလွန်တရာချစ်စရာကောင်းသော မြန်မာမှုတစ်ရပ် တိမ်ကောပျောက်ကွယ်သလောက်
ရှိနေသည်ကို... ရတနာသဖွေ့ စုပေါင်းကာ ပြုစုရေးသားလိုက်ပါသည်။

မြန်မာ့ရိုးရာ စကားထာများ

ကြည်ဦး

BURMESE CLASSIC .com
www.burmeseclassic.com